

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliarvm Omnium Generalium Et Provincialium Collectio Regia

Synodus Nicæna II. Generalis. Sub Hadriano papa I. anno DCCLXXXVII.

Parisiis, 1644

Actio Sexta.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15473

Christianos accusantium anathematizamus. Nos eos qui sic se non habent, anathemati submittimus. Christianos accusantibus, id est, imagines confringentibus anathema. His qui asuntunt dicta sanctæ scripturæ, quæ sunt contra idola, in venerabiles imagines, anathema. His qui non salutant sanctas ac venerabiles imagines, anathema. His qui appellant sacras imagines idola, anathema. His qui dicunt, quod veluti ad deos Christiani ad iconas accedant, anathema. His qui communicant scienter iniuriam & inhonorantiam inferentibus venerabilibus imaginibus, anathema. His qui dicunt, quod excepto Christo Deo nostro alius eruerit nos ab idolis, anathema. His qui audent dicere catholicam ecclesiam idola aliquando recepisse, anathema.

Multos annos imperatorum Constantini & Irenæ magnorum principum & imperatorum multos annos.

Pacificorum imperatorum multos annos.

Depositores nouitatis quæ pridem facta est, Domine conforta.

Piam da Domine vitam eis.

* pridie Nonas, id.

* tertio Nonas Octobrias, indictione XI.

Χριστιανοκατηγόρων ἀναθεματίζωμεν. ἡμεῖς ἑδὴ μὴ ἔτιως ἔχοντες τῶ ἀναθεματι καὶ ἀποβάλλομεν τοῖς χριστιανοκατηγόροις, ἢ τοῖς εἰκονοκλάταις ἀνάθεμα. τοῖς λαμβάνουσι τὰς παρὰ τῆς θείας γραφῆς ρήσεις, τὰς κατὰ τῆν εἰδώλων, εἰς τὰς σεπτάς εἰκόνας, ἀνάθεμα. τοῖς μὴ ἀπαλλοτριούσιν τὰς ἀγίας καὶ σεπτάς εἰκόνας ἀνάθεμα. τοῖς ἀποκαλοῦσι τὰς ἱεράς εἰκόνας εἰδῶλα ἀνάθεμα. τοῖς λέγουσιν, ὅτι ὡς θεοῖς τῆς εἰκόσιν. Ὁ Χριστιανοὶ προσήλθον, ἀνάθεμα. τοῖς κοινωνοῦσιν ἐν γνώσει τοῖς ὑβριζοῦσι καὶ ἀπημάζουσι τὰς σεπτάς εἰκόνας, ἀνάθεμα. τοῖς λέγουσιν, ὅτι πᾶσι Χριστοῦ τῆ θεοῦ ἡμῶν ἄλλο ἔρρύσατο ἡμᾶς ἐν τῆν εἰδώλων, ἀνάθεμα. τοῖς πολλοῖσι λέγαν, πῶ καθελικῶ ἐκκλησίαν εἰδῶλα ποτε δεδέχθαι, ἀνάθεμα.

ANNO CHRISTI 707.

Πολλά τὰ ἔτη τῆν βασιλείων.

Κωνσταντίνου & Εἰρηνῆς μεγάλων βασιλείων καὶ αὐτοκράτορον πολλά τὰ ἔτη.

Εἰρηνωπιῶν βασιλείων πολλά τὰ ἔτη.

Τοῖς καθαιρέταις τῆς παρορθοδόξου καινοφανείας κύριε κράτεινον.

Εὐσεβῆ κύριε ζωῶν αὐτοῖς.

ACTIO SEXTA.

ΠΡΑΞΙΣ ΕΚΤΗ.

IN nomine Domini & dominatoris Iesu Christi veri Dei nostri. Imperio piissimorum & amicorum Christi dominorum nostrorum Constantini & Irenæ a Deo redimitæ matris eius, anno octauo consulatus eorum,

ΕΝ ὀνόματι τῆ κυρίου καὶ δεσπότου Ἰησοῦ Χριστοῦ τῆ ἀληθινοῦ θεοῦ ἡμῶν βασιλείας τῆ ὁσέβειστων & φιλοχρίτων ἡμῶν δεσποτῆν Κωνσταντίνου & Εἰρηνῆς τῆς αὐτῆ θεοτέτου μητρὸς, ἔτους ὀγδοῦ τῆ αὐτῶν ἰσαατίας, πρὸ δὲ νονῶν Οκτωβρίων, ἰνδικτιῶνος ια΄.

ANNUS
 CHRISTI
 787.

Συνελθούσης τῆς ἁγίας ἐκκοινωνικῆς
 συνόδου, τῆς κατὰ δόξαν χάριν ἐκείνης
 ἐκείνης δόξασιμα τῆς ἀπὸν διοικουμένων
 βασιλέων συναδεδείσσης ἐν τῇ Νι-
 καίᾳ λαμπρῇ μητροπόλει τῆς Βι-
 θυνῶν ἐπαρχίας· τουτέστι Γεώργιου τῆς ἁ-
 λαβεστάτου πρεσβυτέρου τῆς κατὰ
 Ρώμην ἀγιωτάτης ἐκκλησίας τῆς ἁ-
 γίου Ἰωάννου τοῦ Πέδρου, ἐκείνου τῆς ἁ-
 λαβεστάτου πρεσβυτέρου, μοναχοῦ καὶ
 ἡγουμένου τῆς κατὰ Ρώμην διαγωγῆς μο-
 νῆς τῆς ἁγίου Σάββα, ἐπεχόντων τῶν
 πόπον τῆς ἁποστολικῆς καθέδρας τῆς ὁ-
 σιωπάτου καὶ ἀγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου
 τῆς πρεσβυτέρας Ρώμης Ἀδρια-
 νου· καὶ Ταλασίου τῆς ὁσιωπάτου ἐκ-
 ἀγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου τῆς μεγαλω-
 νύμου Κωνσταντινουπόλεως νέας Ρώ-
 μης, καὶ Ἰωάννου καὶ Θωμᾶ τῆς ἁ-
 λαβεστάτων πρεσβυτέρων μοναχῶν, ἐκ-
 τοποτηρητῆς τῆς ἁποστολικῶν θεῶν
 τῆς ἀνατολικῆς διοικήσεως.

Καθεδόντων τε καὶ τῆς ἱερωτάτου
 ἀμβωνῶν τῆς ναοῦ τῆς ἀγιωτάτης με-
 γάλῃς ἐκκλησίας τῆς ἐπιγυμνοῦ Σο-
 φίας· συμπαρόντων καὶ ἀκροατῶν
 τῆς ἐκδοξοτάτων καὶ μεγαλοπρεπε-
 στάτων ἀρχόντων, τουτέστι Πιερωνᾶ τῆς
 πανδφήμου δότο ἑσάτων πατριάρχου
 ἐκείνου τῆς διοφυλάκου βασιλι-
 κοῦ ὀφελίου, καὶ πάσης τῆς ἁγίας συνό-
 δου κατὰ τάξιν πλὴν παρεστῆσαν
 ἐν τῇ παρόντι παύσει· παρόντων καὶ
 τῆς διοφιλισταίων ἀρχιμανδριτῆς τε
 καὶ ἡγουμένων, καὶ πάντες τῆς μονα-
 χικοῦ πληθύνματος· παρεκκεκλήτων ἐκ-
 τῆς ἁγίων καὶ ἀρετῶν τῆς θεοῦ δόξα-
 γελίων.

Λέγων ὁ δικλειέτατος ἀσκητῆς εἶ-
 πεν· ὅτι ταῦτα ἡ ἁγία ἐκκαλεῖται συνόδος, ὡς τῆς παραλαβῆς τῆς συνελθούσης

Conueniente sancta & vni-
 uersali Synodo, quæ per diui-
 nam gratiam & piam sanctio-
 nem eorumdē diuinitus corro-
 boratorum imperatorum con-
 gregata est in Nicensium clara
 metropoli Bithyniensium pro-
 uinciæ; id est, Petro reueren-
 dissimo archipresbytero sanctæ
 Romanæ ecclesiæ sancti apo-
 stoli Petri, & Petro reuerendif-
 simo presbytero, monacho &
 hegumeno monasterii sancti
 Sabbæ Romæ sitæ, tenentibus
 vices apostolicæ sedis almi &
 sanctissimi archiepiscopi senio-
 ris Romæ Hadriani; & Tarasio
 almo & sanctissimo archiepi-
 scopo magni nominis Constā-
 tinopoleos nouæ Romæ; &
 Ioanne ac Thoma reuerendif-
 simis presbyteris monachis, &
 vicariis apostolicarum sedium
 orientalis dioceseos.

Residentibus quoque ante
 sacratissimum ambonem tem-
 pli sanctissimæ ac magnæ eccle-
 siæ quæ cognominatur Sophia:
 presentibus & audientibus glo-
 riosissimis & magnificentissimis
 iudicibus, id est, Petrona lau-
 dabilissimo exconsule patricio
 & comite Deo conseruandi im-
 peratorii obsequii; & tota san-
 cta Synodo secundum ordinem
 qui præscriptus est in prima a-
 ctione: presentibus etiam Deo
 amabilibus archimandritis &
 hegumenis, atque omni mona-
 chica plenitudine: propositis
 sanctis & intemeratis Dei euā-
 gelii.

Leontius inelytus a secretis
 dixit: Nouit sancta & beata Sy-
 nodus, qualiter in præcedenti

* al. diver-
ferimus

* Gr. ob e-
rectionem
sacrarum
imaginum

* Gr. con-
tradictioni-
bus

conuentu diuersa dicta * legeri-
mus diuinitus insequendorum
hæreticorum, qui accusauerunt
sanctam & immaculatam Chri-
stianorum ecclesiam ad * eri-
gendas sacras imagines. Hodie
autem præ manibus habemus
eorumdem Christianos accu-
santium blasphemiam in scri-
ptis, id est, absurdam & cuer-
tendam atque per se redarguen-
dam definitionem pseudofyllo-
gi, in omnibus consonantem
impia opinionum Deo odibilium
hæreticorum : sed & artificio-
sam & efficacissimam eius refu-
tationem, quam Spiritus sanctus
liquido præbuit : (oportebat e-
nim eam diuulgari sapientibus
* affatibus, & discerpi fortibus
refutationibus) quam & subii-
cimus ad quod placuerit.

Sancta Synodus dixit : Le-
gatur.

Ioannes Deo amabilis diaco-
nus sanctissimæ magnæ ecclesiæ
Constantinopoleos, & cancel-
larius, legit.

REFVTATIO EIVS
quæ resarcinata & falla-
citer nominata est definitio
a congregata turba eorum
qui Christianos accusant.

TOMVS PRIMVS.

GRATVM est semper odien-
ti homines dæmoni tam a
Deo separare, quam multiplici-
bus fallere seductionibus homi-
nem qui ad imaginem Dei fa-
ctus est : & nil ei magis sollicitu-
dini & studio est, quam pietati
resistere, & ecclesiasticæ pacis
concutere ordinem. Quod et-
iam & in temporibus nostris o-
stendit per conciliabulum quod-

σὴ διαφοροῦς ῥήσας διεξήλωμεν τῆς
σηλάτων αἰρετικῶν, τῆς αἰπασυμέ-
νων πλεῖν ἁγίαν καὶ ἀμώμητον τῆς Χρι-
στιανῶν ἐκκλησίαν ἵπὶ τῆς ἀσσηλώ-
σας τῆς ἱερῶν εἰκόνων. τῆμερον δὲ μετὰ
χεῖρας ἔχομεν αὐτῶν τῆς χριστιανοκα-
τήροσιν πλεῖν ἔγραφον βλασφημίδων,
ἠῆσων ὅτι ἀλλόκοτον καὶ διανάρτητον
& ἀπέλεγκτον ὄρον τῶ ψευδοσυλλο-
γου, ἐν πᾶσι σὺδάδουσιν τῆ δυσφη-
μία τῆς θεοσυγῶν αἰρετικῶν. οὐ μένει
δὲ, ἀλλὰ καὶ πλεῖν ἐντεχον ἔδρασι κα-
πάτω αὐτῶ ἀνάσσην, ἡ τὸ πνῦμα
τὸ ἅγιον ἀφῆραπο ἔδιδξν αὐτῶν δρια-
βωθίωαι σφαις ἀνπρήσσει, ἔσπα-
ραχθίωαι ἰχυραῖς ἀναλύσειν ἡ καὶ
ὑποβάλλομεν πρὸς τὸ περισταμέ-
νῳ.

ANNO
CHRISTI
781.

Ἡ ἁγία συνόδὸς εἶπεν ἀναγνω-
δῆτω.

Ἰωάννης διάκων καὶ * σακελ-
λάει ἀνέγνω.

ANASKEΥΗ ΤΟΥ ΚΑΤ-
ΠΩΔΕΝΤ & ψευδῶς ὀνομαδέν-
τῳ ὄρου παρὰ τῆς ὀχλαγωγῆ-
θείσης πληθύ τῆς χριστιανοκα-
τηρόσιν.

ΤΟΜΟΣ Α΄.

ΦΙΛΟΝ ἀεὶ πως τῶ μισανθε-
πῶ δαίμονι χωρίζειν δὸτὸ θεοῦ
καὶ εἰκόνα θεῶ ἀνθεσπον, ἔ πολυ-
χιδέσιν ἀπάταις διασφάλλειν ἔ οὐ-
δὲν αὐτῶ πεισσουδασύτηρον, ἢ τῆς δι-
σεβείας καταγωνίσασαται, ἔ τῆς ἐκκλη-
σιαστικῆς εἰρήνης ἀνίστασθῆν πλεῖν καπά-
σαισιν. ὁ δὲ καὶ ἵπὶ τῆς καθ ἡμᾶς
χρόνων ἐπεδείξατο διὰ συμμοείας

* Gr. con-
tradictioni-
bus

ANNO
CHRISTI
787.

Ἰνός, ἐν ᾗ ὁ ἀθεομάχων τῆς ὑπο-
κειμένης ἐκείσεως εἰσηγητῆ γερνασι,
καὶ ἐβδιδμεν σωδοδον Ἰουδῶς ἑαυτοῖς
ἐπεφύμισαν, τὸ ἀπλοῦν ἔγνωσμένον
πᾶσι τὸ κτ' ἴσθ' εἰδῶλων μῦθος οἷον Ἰ-
ως ἐν ἀγκίστρῳ δέλεαρ πρεβαλλό-
μηροι, καὶ τὸ αὐτῶν μῦθος ἀντιπαρ-
δίντες πρὸς τὰς εἰκονικὰς ἀνατυπώσεις,
ἐπὶ ἀπλοῦς τοῖς σωήρασαν ἔπει-
παλαπάτω καὶ διεφθαρμένῳ φω-
νῶ, πῶ εἰδῶλο λατρεῖαν λέγω, ἀνα-
χαλιεύσαντες, δι' ἧς οἱ πῶ διαβόλω ἔ-
ταῖς πόνηραῖς αὐτῶν διωάμεσι διὰ δαι-
μονικῶν ἀγαλμάτων, καὶ τῆ κπίσθ' ὡρᾶ
ἔκπσαντα λατρεῖσαντες, δικαίως εἰ-
δωλολάτραι ὀνομάζεσθαι κατεδικά-
σθησαν. τὸ βασιλεῖον ἱερέτευμα καὶ
ἔθνος ἄγιον, τοῖς ἐν δεδυμένῳις Χειρῶν,
καὶ τῆ χεῖρι αὐτῶν ἀπαλλαγῆσι ἴσθ'
εἰδῶλων, καὶ τῆς πλάνης αὐτῶν ἀνα-
σώσεισι πρὸς ἑρῆναι ἐπερᾶσθησαν. εἶδε
δικλῶ ἀμβλωθριδίων ἄλλως περὶντα
τὰ ρήματα αὐτῶν διεφθάρησαν, ὡς
ἐν τῆ ἐκκλησίᾳ γυμνῶντα μίσματα.
ἀλλ' ἐπειδὴ ληροθρησκεία ὑπο Ἰνῶν
ἐγαλακτοδρῆσθησαν, οὐ μὲν δὲ εἰς
τελείῃ ἡλικίᾳ κατέωπσαν, ταῦτα
ἀνελείν τῆ μαχάρα τῆ πώματῳ
ἀναγκαῖόν ἔστιν. ἀλλ' ἡγείσθω Χει-
ρὸς ὁ ἀληθινὸς θεὸς ἡμῶν, ὁ φωτίζων
πάντα ἀνθρώπων ἐργαζόμενος εἰς τὸ κό-
σμον, ὁ μόνος νοῦς ἴσθ' ἄσεβως νοου-
των καὶ νοουμένων, καὶ λόγῳ ἴσθ'
λεγοντων καὶ λεγομένων, καὶ πᾶσι
πάντα καὶ ὦν καὶ γινόμενα. ὁ δίδως
γλώσσαν παιδείας τῆ γνώμῃ, ἡμῶν
θεῖ εἰπεῖν λόγον. ἡ δὴ λωσις ἴσθ' ἴσθ' λό-
γον αὐτῶν Φωπεῖ καὶ σωεπεῖ νηπίους
linguam disciplinæ cognoscendi, cum oportet dicere verbum. De-
claratio enim sermonum eius illuminat, & intellectum dat paruulis: Psalm. 118.

dam, in quo qui congregati sunt
subiectæ * materiae suasores sunt
effecti, & septimum semet dif-
famauerunt esse Concilium,
simplex & cunctis agnatum
quod est aduersus idola odium,
veluti quamdam in hamo se-
ductoriam escam obiiicientes,
* execrumentum suum e con-
trario proponentes contra ima-
ginales figuras, subripuere sim-
pliciores: & antiquissimam il-
lam & corruptam vocem, ido-
lorum videlicet culturam, ido-
rum fabricantibus, per quam ii qui
diabolo & malignis eius virtu-
tibus per dæmonica simulacra,
& creaturæ potius quam crea-
tori seruiuerunt, iuste idolola-
træ decreti sunt nominari: (quos
&) iis qui Christum induerunt,
& gratia eius ab idolis libera-
ti, atque ab eorum errore sal-
uati, regale sacerdotium & gens
sancta * effecti, comparare at-
que conferre conati sunt. sed
utinam more imperfectorum
abortiuorum mox nata verba
corum * corrumperentur, prius-
quam in ecclesia talia essent
effecta contagia. Verum quia
cum inepta essent, a quibus-
dam lacte nutrita sunt: licet
ad perfectam nondum perue-
nissent ætatem, hæc perimere
gladio Spiritus necessarium du-
cimus. Sed in his omnibus dux
nobis sit Christus verus Deus
noster, qui illuminat omnem
hominem venientem in hunc
mundum, qui solus intellectus
est pie intelligentium & intel-
lectorum, & sermo dicentium
& dictorum, qui omnia omni-
bus & est & efficitur; qui dat

* Gr. expo-
sitionis au-
ctores ef.

* Gr. & ex-
corum rei-
cientes in
imaginales
fig.

* Gr. sunt
effecti, inu-
rere conati
sunt.

* Gr. corru-
pta essent.

Ioan. 1.

Psalm. 118.

* ἡ πῶς γὰρ
ταῖς ἰσθ' ἄλλοις
&c.

quatenus mendacium pellatur, & veritas introcat omnibus lucide ac splendide fulgens:quam pietatis zelatores amplexati, diuini Apostoli memores inquitentis, *Va mihi est, si non euangelizauero*; debent eius & aduocati & protectores esse, mendacium redarguentes, & fundam spiritus lapidantes. Vnde tam secundum scripturas, quam mores patrum, scrutabiliter ac syllogistice contra stultiloquia venientes, secundum Phinees mucrone spiritus, vna redargutionis plaga facile hos qui sibi in hac impietate conglobati sunt, simul pungere studeant, & mendaces per euidentem exhibitionem linguas eorum cunctis ostendant: quippe quæ & contra notitiam vnici Filii Dei, & contra ecclesiam eius elata, & iniquitatem in excelsum incarnationis ipsius locuta sunt: & ita demum disrumpis vinculis eorum gladio spiritus, qui est Verbum Dei, & deposito iugo indisciplinationis eorum, tegmina versutiarum ipforum omnibus manifesta constituent: quia Dominus derisit eos, & subsannauit eos, & loquetur ad eos in ira sua, dicens: *Discedite a me, non noui vos.* De quibus etiam per prophetam Ieremiam prædixit: *Falso propheta vaticinantur in nomine meo: non misi eos, & non præcepi eis, neque locutus sum ad eos: visionem mendacem & diuinationem fraudulentam & seductionem cordis sui prophetizant vobis.* Idcirco erunt proiecti in viis Ierusalem, id est, ecclesiæ catholicæ;

1. Cor. 9.

Ephes. 6.

Math. 7.

Ierem. 14. & 23.

ὅπως τὸ ψεῦδος ἐξελασθή, & ἡ ἀληθία ἐπεισέλθῃ πᾶσι πηλαυγῶς & φαρμακῶς διαλαμπουσα· ἡ δὲ ὀυσεβείας (ἡλωτῶν) ἑπισσασμένοι, μεινημένοι τῆς θεοῦ δόξης ὁλοῦ εἰπόντος· οὐαὶ μοὶ ὅστιν, ἐὰν μὴ διαγγελοίωμαι· σωζοῦν καὶ ὑπερασπίξωμαι ταύτης, καὶ ἀπελέγχω τὸ ψεῦδος, καὶ λιθοβολῶ τὴν σφενδόνην τῆς πνεύματος· ὁ φειλῆται εἰσὶν. ὅθεν γραφικῶς & παιδικῶς, ἐρειωπηκῶς τε καὶ συλλογιστικῶς ἐλθόντες εἰς ἐποψίαν τῆς φηναφθεντων, καὶ τῶν Φινεὲς τῶ σφοδρασῆ τῆ πνθίματος, τῆ μιᾶ πλῆθῆ τῆ ἐλέγχου βραδύως εἶν καὶ τῶ ἀσέβειαν τῶν τῶ ἀλλήλοισ συμπεπλεγμένοις σωεκεκνήσαν, καὶ ψευδοῦροις διδοδεξίως ἐναργῶς τῆς γλώσσας αὐτῶν πᾶσι γνωρίσαν, ὡς ἐπὶ θεοῦ καὶ τῆς γνώσεως τῆς μονοθιμοῦς ἡοδ τῆ θεοῦ, & καὶ τῆς ἐκκλησίας αὐτῆς, & ἀδικίαν εἰς τὸ ὕψος τῆς αὐτῆς ἐναυθεσπισεως λελαληκίμας. εἶτα τε διαρρήξωτες εἶν δεσμοῖς αὐτῶν τῆ μαχηρα τῆ πνθίματος, ὅ ὅστι ρῆμα θεοῦ, καὶ διαλύσαντες τῆς ἀμαθίας αὐτῶν ζυγόν, τῆς πανουργίας αὐτῶν τὰ πωκαλύμματα ἐμφανῆ πᾶσι κατήσαν. διότι καὶ ὁ κύριος ἐκγεγάραν αὐτῶν, καὶ ἐκμεμνηκῆμεν αὐτῶν, & λαλήσῃ πρὸς αὐτῶν ἐν ὀργῇ αὐτῆς, λέγων· ἀπέλθετε ἀπὸ ἐμοῦ, ἐκ οἶδα ὑμᾶς. πῶς ὦν & διὰ τῆς πωροφῆτου Ιερεμίου ἀπεφλώατο· ψευδῆ ἔποι προεφήτευσαν ἑπὶ τῶ ὀνόματι μου· οὐ γὰρ ἀπέσταλα αὐτῶν, καὶ ἐκ ἐνεπειλάμην αὐτοῖς· & ὁρασῆς ψευδεῖς καὶ ματαιίας καὶ οἰανίσματα & πωσαρῆσῆς καρδίας αὐτῶν λελαλήκασι. διὰ ποῦτο ἐ-

ANNO
CXXXII
787.

σονται ἐρῶνμένοι ἐν ταῖς δίοδισ Ιεροουσαλήμ, ἡτοι τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας, καὶ

ANNO CHRISTI 787.

καὶ καταπίπτειμα πᾶσι τοῖς ὁσέως ὁμολογησὶν ὁ κύριον πατρὶς ἱερῶν ἐξ ἀδριανῶν τὰ ἴδια χεῖλη, & ἀλίσκεται ῥήμασιν ἰδίου σώματος· ἀνταπόδομα δὲ χηλῶν αὐτῶν δοθήσεται αὐτῶ τῆς ἀσεβείας ὁ ἐλεγχος. ἐλέγξω σε ῥῆσιν, φησὶ, καὶ ᾤρασίνου κατὰ πρῶτον σου τὰς ἀμυδρίας σου. καὶ ταῦτα μὲν εἰς ποσοδόν. ἵνα δὲ μὴ μακροφροῖς ἐπεισοδίοις ὁ λόγος μὴ κινῶνται, τῆς πρῶτης ἐκδοῦ ἐχόμενοι, πρὸς τὸν ἐλεγχόντα ὡς αὐτῆς ἐπιγραφῆς ὁ λόγος ποιούμεθα. οὐδὲ γὰρ πῶς ὅστιν ἄλλως τῶν πύτων ἀποδείξαι μεταβολῆσαν ἀδριανῶν καὶ λοιδορίας μεμεστωμένων, εἰ μὴ ἐλεγκτικῶς * μὴ τῆς τῆς κρείττους ἐπιφροσύνης πρὸς αὐτῶν ἀντιπαύμεθα, μὴ ἀσφάλαν ἑαυτοῖς παρεχόμενοι, ἵνα μὴ καινουργεῖσθαι πρὸς ἡμῶν τῶν ἰκόντων εἰς θεοσεβείαν· περὶ μὲν δὲ μάλλον ἀποστολικαῖς & πατρικαῖς διδασκαλίαις, καὶ ἐκκλησιαστικαῖς παραδόσεσι, παρεσχελομένων δὲ τῶν ἐντυγχάνοντων τῶν δὲ τῶ σωτήριον, ἐρεωνητικῶς ἀναγινώσκον, καὶ μὴ παροδευτικῶς· ἵνα σαφῶς καὶ ἡρανοῦς ἐπιγινόντες τὸ ἀκριβές τῆς ἀντιθέσεως, τὰ νικητήρια τῆ τῆ θεοῦ ἐκκλησία ἀποτίσωσιν. ἐξήσαντο δὲ πρῶτοι τοιοῦτοί τε.

& conculcatio omnibus qui pie Deum confitentur. Laqueus enim fortis viro labia sua, & capitur sermonibus oris sui. Retributio autem labiorum eius dabitur ei impietatis argutio. Ait enim: *Arguam te, & stantiam contra faciem tuam peccata tua.* Et quidem super his ista dixisse sufficiat. Ne vero prolixis anfractibus prolongemus sermonem, propositam viam continuantes, ad redargutiones ex ipsa superscriptione verbum faciamus. Neque enim aliter horum vaniloquium ignatum & maledictis refertum ostendi poterit, nisi redarguendo cum Dei aspiratione aduersus eos aciem præparemus: * vnam ipsis acquisituri cautelam, vt videlicet nihil nouiter sine nobis agant ex his quæ ad diuinum cultum pertinere noscuntur; sed magis apostolicis & paternis * obediunt documentis, nec non & ecclesiasticis institutis. Rogamus autem eos qui hanc fuerint adepti scripturam, quo eam scrutabiliter & non transitorie legant: vt liquido & expresse comperient subtilitatem obiectionis, * lauream Dei ecclesiæ soluant. Vt sunt autem proœmiis huiusmodi.

* ἵνα, μετα τῆς ἀποδείξεως καὶ πῶς.

* Gr. vnam nobis acquirentes caut. vt videlicet nihil a nobis innouetur ex his quæ

* obediunt

* victoriam

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΘΕΟΦΙΛΕ-
σατος ἐπίσκοπος Νεοκα-
σαρείας ἀνέγνω.

GREGORIVS DEO
amabilis episcopus Neo-
caesariæ legit.

Quidquid Gregorius iste Neocæsariensis post hæc dixisse aut legitur hic scribitur, id ex Synodo

Ορθῶς τῆς ἀγίας μεγάλης καὶ οἰκουμένης ἐσθῆθης συνόδου.

Terminus sanctæ magnæ ac vniuersalis septimæ Synodi.

Concil. Tom. 19.

Ggg

IOANNES DIACONVS ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ
legit. τῆς τῆς θεοῦ μεγάλης ἐκκλησίας ἀνέγνω.

ANNO CHRISTI 787.

illa falso se-
prima dicta
sumptum,
hic confu-
tatur. quare
ea que hic
curtiuis (vt
vocat) li-
teris expri-
muntur, sunt
verba Sy-
nodi falso
septimæ di-
ctæ, eam-
que varia-
tionem non
honoris,
sed discre-
tionis gra-
tia fieri sci-
to.

Ierem. 22.

Matth. 5.

Psalms. 18.

A Mendacio inchoantes, & per totam hanc rebellium vocum nouitatem hoc in opitulationem assumpto, in mendacium finierunt Christianorum calumniatores. Quomodo enim sancta, quæ nec quid est sanctum in notione suscepit præsertim cum sit polluta, profana & execranda. Illi namque qui in ea congregati sunt, vt propheticè fateamur, inter sanctum & pollutum non distinxerunt, & inter mundum & immundum non discreuerunt, iconam incarnati Dei Verbi, Domini videlicet nostri Iesu Christi, similiter vt iconam satanæ, idolum nuncupantes. Quomodo autem magna & vniuersalis, quam neque receperunt, neque concordauerunt reliquarum præfules ecclesiarum, sed anathemati hanc transmiserunt? Non habuit enim adiutorem illius temporis Romanorum papam, vel eos qui circa ipsum sunt sacerdotes, nec etiam per vicarios eius, neque per encyclicam epistolam, quemadmodum lex dicitur Conciliorum. Sed nec consentientes sibi patriarchas orientis, Alexandriæ scilicet, Antiochiæ, ac sanctæ ciuitatis, vel comministros & summos sacerdotes, qui cum ipsis existunt. Vere fumus caligine plenus, obtenebrans oculos stolidorum, est sermo eorum, & non lucerna posita super candela-
brum, vt illuminet omnibus qui in domo sunt: pro eo quod localiter in abdito, & non super orthodoxiæ montem dicta fuerunt verba ipsorum. Neque enim in omnem terram more apostolorum exiit fonus eorum, aut in fines orbis

ΕΚ ψεύδους διεξάμφοροι, καὶ δι' ὀ-
λης αὐτῶν ταύτης τῆς νεωφροσίου
κανοφωρίας ποδο εἰς σωμασπορὸν
λαβόντες, εἰς ψέδος κατέληξαν ὁ
χριστιανοκατήγοροι. πῶς γὰρ ἁγία ἡ
μηδὲ ὁ, πῶς ἄγιον, ἐν γνώσει λαβο-
σα; ἐναγῆς δὲ ἐ βέβηλος ἐ παρέγ-
ρασι. ὁ γὰρ ἐν αὐτῇ ἀθεριδέντες,
προφητικῶς φάσαι, ἀναμίστον ἀγίου
ἐ βέβηλου οὐ δνέστησαν, πλὴν εἰκόνα τῆς
σαρκωθέντος θεοῦ λόγου, κυρίου δὲ ἡ-
μῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁμοίως τῇ εἰκόνι τῆς
σατανᾶ, εἰδωλον ὁμοκαλέσαντες. πῶς
δὲ αὐτὴν μεγάλην οἰκουμένην, ἡ οὐτε
ἐδέξαντο, οὐτε σωμασπορῶσαν ὁ τῆς
λοιπῶν ἐκκλησιῶν πρόεδροι, ἀλλ' ἀνα-
θέμα πᾶσι τῶν ἐπέμψαν; ἐκ ἑσθ
σωεργῶν ὁ πνευμαῖτα τῆς Ῥωμαίων
πάπαν, ἡ ὁδὸν πρὸς αὐτὸν ἱερεῖς, οὐτε
διὰ τοποτηρητῆς αὐτῶν, οὐτε δι' ἐκκλησίου
ἐπιστολῆς, κατὰ νόμον ὅτι τῆς σωδ-
δος. ἀλλ' οὐτε συμφρονουῦτας αὐτῇ
ὁδὸν πατριαρχῆς τῆς ἑω, Ἀλεξάν-
δρείας, Ἀντιοχείας, καὶ τῆς ἁγίας πό-
λεως, ἡ ὁδὸν σὺν αὐτοῖς μύσας καὶ
δεχμερεῖς. ὄντως καπνὸς ἀχλύ-
πλήρης, σποπζων ὁφθαλμοῖς ἀφρό-
νων, ὁ λόγος αὐτῶν, καὶ οὐχὶ λυχνῶ
τεθεῖς ὅτι πλὴν λυχνίδου ὁ φωτίζων ὁδὸν
ἐν τῇ οἰκίᾳ; διότι ποτικῶς ὡς ἐν ὁρα-
βύσω τὰ αὐτῶν ἐλαλήθη, καὶ ἐκ ἐ-
πανώ τῆς τῆς ὀρθοδοξίας ὄρους. οὐδὲ εἰς
πᾶσαν πλὴν γλαυ δαπιστολικῶς ὁρῶν
ὁ φθόγγος αὐτῶν, ἡ εἰς τὰ πέρατα τῆς

ANNO
CHRISTI
787.

οἰκουμένης τὰ ρήματα αὐτῶν, ὡς περ
τῆς ἐξ ἀγίων οἰκουμηνικῶν συνόδων.
ἔβδμη δὲ πάλιν πῶς, ἡμῆ συμφω-
νήσασα ταῖς πρὸ αὐτῆς ἐξ ἀγίας καὶ
οἰκουμηνικαῖς συνόδοις; πᾶν γὰρ ἔβδ-
μον πατήριον, τῆς πρὸ αὐτῆς δριθ-
μήσας περκαμμένων παραγράφων ἀκό-
λουτον ὀφείλει εἶναι, ἐπεὶ τὸ μηδὲν τῆς
συναριθμουμένων μετέχον ἐδὲ συνα-
ριθμῆται, ὡς γὰρ εἶπες ἐξ χρυσίου σοι-
χιδόν καταστῆ, εἴτα πύτοις παραστῆ
χαλκοῦ νομμοῦ, ἔβδμον ἐκ αὐ-
τότων περσαυροβύσας διὰ τῆς ὕλης
ἐπρουσίον· ὁ γὰρ χρυσὸς πολυτελής ἐ-
πίμοσ, ὁ δὲ χαλκὸς βίπελής καὶ ἀπ-
μος. οὕτως καὶ αὐτῆ χρυσοῦ μηδὲν
ἢ ἐπίμον ἐν δογμασιν ἐχρυσά, ἀλλὰ
πάντῃ ὑπόχαλκος οὕσα καὶ κίβδηλος,
ἰοδ θανατηφόρα γέμουσα, ταῖς ἐξ πα-
νέροις συνόδοις, καὶ χρυσίοις ἐπνδι-
ματῶ ἐπέσιν ἐκλαμπύσας συνα-
ριθμῆσθαι ἐκ ἡξίωται. ἐχρυσά ὅ τῶ
ἐπασαν τῶ εἰπόντος, εἴπω τῶ θεοῦ
μου ἐπάνω τῆς νεφελῶν, ὅτι χεῖ ποιά-
δε.

terra verba eorum, quemadmo-
dum sex sanctorum & vniuersa-
lium Synodorum. Porro septi-
ma quomodo, quæ non con-
cordauit cum præcedētibus sex
sanctis ac venerabilibus Syno-
dis: Omne quippe, septimum
quod fuerit ordinatum, in sup-
putatione præcedentium re-
rum subsequens debet esse. nam
quod eorum quæ sibi connume-
rantur, nihil participat, profe-
cto non connumeratur. Sicut
enim si quis sex aureos more
versus ordinet, deinde apponat
æneum nummum, septimum
hunc propter alterius materiæ
substantiam nullatenus appella-
uerit. Siquidem aurum multi
& preciosi metallum est com-
modi, æs vero vile & inhonora-
bile. Ita & hæc cum aureum vel
preciosum in dogmatibus nihil
habeat, sed in omnibus ærea sit
& reprobata, venenoque mor-
tifero plena, sacratissimis sex
Synodis, aureis carminibus spi-
ritus refulgentibus, connume-
rari non meruit. Habens autem
elationem eius qui dixit, *Pro-*
ph. 24.
nam thronum meum supra nubes,
perfonat huiuscemodi.

* ruginæ
mortifera.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ
ἀνέγνω.

Ἡ ἀγία καὶ οἰκουμηνικὴ σύνοδος,
ἡ κατὰ θεοῦ χάριν ἐ πανδισεβῆς θε-
ωσιμα τῆς θεοσεβίαν καὶ ὀρθοδόξων
ἡμῶν βασιλείων Κωνσταντίνου ἐ Λέον-
τος συναχθεῖσα ἐν ταύτῃ τῇ θεοφυ-
λάκτῳ καὶ βασιλίδι πόλει, ἐν τῶ σε-
βασμῷ ναῶ τῆς ἀγίας ἀρχαίου δε-
σποίνης ἡμῶν θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου
Μαριάς, τῶ ἐπωνομαζομένου Βλα-
χέρνας, ὡς εἰσε τὰ ὑποπεταγμένα.
Concil. Tom. 19.

GREGORIVS EPISCOPVS
Neocæsariæ legit.

*Sancta magna & vniuersalis
Synodus, quæ per gratiam Dei
& piissimam sanctionem Deo re-
dimitorum & orthodoxorum im-
peratorum nostrorum Constanti-
ni & Leonis congregata est in hac
Deo conseruanda regia vrbe, in
colendo templo sanctæ ac inteme-
rata domina nostre Dei genitricis
semperque virginis Mariæ, quod
appellatur Blacherna, definiuit
subter annexa.*
Ggg ij

IOANNES DIACONVS ΙΩΑΝΝΗΣ Ο ΘΕΟΦΙΛΕ-
σατος διάκονος ανέγνω.

Si per diuinam gratiam eorum congregatio facta esset, verbis quæ per Dei gratiam dicta sunt, adornaretur, & veritate utique refulgeret; quoniam gratia huic coniuncta est, & compares sibi atque contubernales existunt, testante Ioanne qui in theologia præminet, ac dicente: *Gratia & veritas per Iesum Christum facta est.* Ipsi ergo veritatem deserentes, in qua Salomon gloriatur dicens: *Veritatem meditabitur guttur meum.* & mendacium amplectentes, a gratia proculdubio exciderunt. Vnde nec sermo eorum diuino est sale conditus, vt det gratiam audientibus. Illud autem quod dicitur, in venerabili templo congregatos eos fuisse, non est mirum. In hoc enim nullo fuco meliorabuntur: quemadmodum nec Annam & Caipham, vel Iudæicum eorum concilium quod factum est in Christum, iuuat quod in templo aduersus eum initum est sine lege consilium. Nam Deo magis damnabiles ostendebantur, quia in locis sanctis non sancta, sed inimica Deo fœdera pepigerunt. * Sed vtinam ex paterna voce proœmiū fumerent, Dionysii videlicet deiloqui, traditionesque ipsius atque omnium sanctorum patrum nostrorum incorruptas seruent. Sed non est hoc in illis, sicuti cetera per totam expositionem eorum manifestabunt: licet inconuenienter hi qui falsa ouium pelle cooperiuntur, de theologia præfationem faciunt, ita dicentes.

Ioan. 1.

Prov. 8.
Coloss. 4.

* Gr. Sed vtinam vt ex p. v. pr. sumplerunt Dion. d. traditiones quoque ipsius

ANNO
CHRISTE
757.

Εἰ κ' ἴδιαν χεῖρ ἢ ἀδραιοῖς αὐτῶν γέρονε, τοῖς τῆ χεῖρι τῆ θεοῦ λαληθεῖσι ῥήμασιν ἐκείνησιν αὐτῶν, καὶ ἀληθεῖα ἐφαδρῶντο. ἐπειδὴ ἡ χεῖρ ταύτη σωζέσθεται, καὶ σύζυγα δύο, καὶ ὁμοδίαιτα ταῦτα. καὶ μὲν Ἰωάννης ὁ τῆς θεολογίας πρῶτος, λέγων· ἡ χεῖρ ἐστὶν ἀληθεῖα διὰ Ἰησοῦ ἐγγέτο. αὐτοὶ οὐκ οὐδὲν ἀλήθειαν ἀφέντες, ἐν ἧ ὁ παρομοιασθῆναι λέγων· ἀληθεῖα μελετήσῃ ὁ ἀδρῆξ μου· καὶ τὸ ψεῦδος ὀπισθοστέλλομαι, δὴ ἄλλο ἐπὶ τῆς χεῖρος ἐκπέπλωκασι. ὅθεν οὐδὲ ὁ λόγος αὐτῶν δέω ἀλατὶ ὅστιν ἠρτυμῆρος, ἵνα δῶ χεῖρ τοῖς ἀκούοισι. τὸ δὲ ἐν τῷ πανσέπῳ ναοῦ τῆς διασκίτης ἡμῶν θεοτόκου σωζήσεται αὐτῶν, οὐδὲν θαυμαστόν· ἐν τούτῳ γὰρ ἐκ ἐκκαλλωπῆσονται· ὡς οὐδὲ Ἀναν καὶ Καϊάφαν, καὶ τὸ αὐτῶν Ἰουδαϊκὸν συνέδριον τὸ κ' τῆ χεῖρος βουλομένων ὤνησεν ἢ ἐν τῷ ἱερῷ κ' χεῖρος γυρομένη ἀδρῆξ βουλή. διὰ τοῦτο γὰρ μάλλον κατὰ κριτοὶ ἐδείκνυντο, ὅτι ἐν τοῖς ἀγίοις τόποις τὰ ἐναγῆ καὶ ἐχθρὰ θεῷ σωθήματα σωσεύδασαν. εἴτε δὲ ὡς πατερεῖ Φωνῆ πρῶτος ἀδρῆξ Διονυσίου τῆ θεοφαντοῦ, ἐστὶν παρὰ πρῶτος αὐτῶν τε καὶ πάντων τῶν ἀγίων πατέρων ἡμῶν ἀρραγῆς διεφύλαξαν. ἀλλ' ἐκ ἐστὶ τοῦτο ἐν αὐτοῖς, ὡς τὰ ἐξῆς διὰ πίστεως τῆς ἐκδέσεως αὐτῶν δηλώσῃ· εἰ ἐστὶν ἀκαταλλήλως, οἷα λύκοι κωδῆσ προκαλυπτομένοι, ἐν θεολογίας προσημαζόνται, οὕτως φάσκοντες.

ANNO
CHRISTI
787.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ Νεοκαισαρείας ανέγνω. GREGORIVS EPISCOPVS legit.

Η πάντων αίτια και τελειουργός θεότης, ή τά όλλα ή έαυτής άγαθότητι εν μη όντων είς τό έπί ύποσησασμένη, ταύτα κοσμίως τε και άπάκτως φέρεται ώς έσται· όπως ής και χείρ δειδωρημένης αυτοίς άεξίας έξόμνη, ακληή τών διαμονών και άρρεπή τών παρός έκάτερα νεόσιν ής δληθούς σάσεως διασώζειν.

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ και κοιβουκλείσιος ανέγνω.

Η μηδ' άπασα κήσις παρα θεοδθημουργηθείσα, και λαβοσα τών εν τω μη όντος είς τό έπί ύποσησασμένη, κω τω αυτ' παρσαγματι κινουμένη τε και διδουνομένη, γινώσκει τών κήσιαντος φυλάθειν παρσαξιν, ως παρ αυτ' και παρσοουμένη, και άψυχός ης ή, και έψυχωμένη. αυτοί δε τών δοθείσαν ήμιν παρα τω Χριστο εν ή άγια εκκλησία αυτ' παρσ ανόμνησιν ής σωτηρώδεις οικονομίας αυτ' παρσ άδοσιν ανόμνησιν τεπολημνησιν, ανόμνησιν, ως ουδέν ής εν αυτ' χειρ αυτ' γέρονε. και άποδείκνυται ής άψυχων ανόμνησιν, και ής άλόγων άλογώησοι. και ου μόνον τοδτο, άλλ' άδρομειν οίόμενοι τών γλώσσων εν πώσ άπόποις λόγους και δογμασι, ψευδηγοροσι τών άγών τω θεο εκκλησία εν είδωλοισ ενκαλωπίξεται, και δέμμοι ψαδδ τών έλπίδα αυτων, παρσ αυτ' άποφθέργονται· όδοις ου είδέναι ου βουλόμεθα, ουδέ ή δερηθεν παραδοσι κατεκολουειν παρσαρούμεθα. μηρουωγε ακούσονται παρα τω αυτ' δμελιώσαντ' Χριστο· εν οίδα

Cunctorum causa & consummatio deitas, quae omnia bonitate sua ex non existentibus ut essent exhibuit, haec ornate & ordinate agitari definiuit: quatenus incolomitati per gratiam donata consumpta, indeclinabilem perpetuitatem & inflexibilem ad utraque nutum veri status salua custodiant.

EPIPHANIVS DIACONVS legit.

Si vniuersa creatura a Deo condita accepit ex non extante subsistendi virtutem, nunc eius utique praeepto mota & directa, nouit creatoris custodire mandatum, tamquam ab ipso quoque prouisionem adepti, siue inanimata sit, siue animata. Ipsi autem traditionem quae a Christo nobis in sancta ecclesia sua ad recordationem salutiferae dispensationis suae data est, anathematizare praesumpserunt, ignorantes, quod nihil eorum quae in illa sunt, sine ipso fuerit factum; & ostenduntur inanimatis insensibiliores, & irrationalibus irrationaliores: & non solum haec, sed & bene se curre arbitantes, linguam in prauis sermonibus & dogmatibus suis fallacem demonstrant, sanctam Dei ecclesiam idolis adornari perhibentes; atque mendacium spem suam ponentes, ad eam proferunt: Vias tuas scire nolumus, neque antiquam traditionem sequi proponimus. Et quidem audient a Christo qui eam fundauit: Nescio

Job. 21.

Math. 7. & 25.

G g g iij

vos. fingunt autem se diabolum triumphare, dicentes ita.

GREGORIVS EPISCOPVS Neocæsariæ legit.

Quia vero hic qui ob priorem claritatem Lucifer dictus est, proprium ordinem circa Deum collocatum habens, & in excelsum contra factorem suum sensum extendens, tenebra hinc cum apostatica virtute sua factus est, & ex gloriosissima, lucem faciente, & super lucem existente Dei principalitate sponte cadens, omnis malitie ultroneus factor & inventor ac magister apparuit, & offuscatus est; non ferens aspicere hominem a Deo creatum pro eo in gloriam intromissum, in qua ipse fuerat constitutus, omnem aduersus eum malitiam suam euacuauit, & per deceptionem illum a diuina gloria & claritate reddidit alienum, creaturam potius quam creatorem adorare cohortans.

EPIPHANIVS DIACONVS legit.

Si quidem contra idolorum seruitutem, vel contra creaturarum seruitutem, quam sancti apostoli qui induti sunt virtutem ex alto, ac diuini prophetæ qui ante vaticinati sunt, sicque demum egregii patres nostri qui illos secuti sunt, interdixerunt & execrati sunt, sermo eorum esset, omnes utique alumni ecclesie * componerent, & hæc tradere scripturæ illis opportunum existeret. Sed quia hanc deferentes, mendacium protegent; & patrem huius, diabolum videlicet publicare simulant, contra ea quæ sunt im-

* assentientur,

μας. ζηματίζονται δὲ τὸν διάβολον θριαμβῶσαι, λέγοντες οὕτως.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ἀνέγνω.

Ἐπεὶ δὲ ὁ διὰ τὴν πρὶν λαμπρότητα Ἐωσφόρου τὴν οὐκείην τὰξιν πρὸς θεὸν ἰδρυμένην ἔχων, καὶ πρὸς ἑῷ καὶ τῷ πεποιηκότι τὸ αὐτῷ ἀνατείνας φρόνημα, σκότος ἐντεθεὶν μετὰ τῆς λυποσαπηνῆς αὐτῷ διωάμεως γέγονεν ἕκ τε τῆς ἰσπερ ενδοξου, φωτοποιοθεῖ ἔκ τῷ εὐερωφώτου διαρχίας αὐταρξείας ἐμπειλιωκῶς, πάσης κακίας αὐτοურγῶς, βίρετῆς ἔκ διδάσκαλος διποδὶ χεῖς ἡμανεφθῆν μὴ φέρον εἰς λὼ κατεπέτακτο δόξαν ἀντιεσαχθέντα τὸ ἰσὸς θεοῦ κηδεύοντα ἀνδρῶν ὄραν, πᾶσαν κατ' αὐτῷ τὴν αὐτῷ κακίαν ἐκένωσεν, ἔκ δὲ ἀπειρίας αὐτῶν τῆς εὐερωφῆς τῆς δόξης τε ἔκ λαμπρότητος ἡλλοσεύωσεν, τῇ κησὶ παρὰ τὸ κησῶντα πρῶσενεῖν ἰσποδὲ μῆρος.

EPIPHANIOS DIAKONOS ἔκουσουλκείστος ἀνέγνω.

Εἰ μὲν καὶ τῆς ἀπηγορευμένης καὶ ἐβδελυγμένης παρὰ τὸν εὐδυσάμῳ δυνάμιν ἔξ ἑῷ ἀγίον λυποσῶλων, ἔκ τῷ ἐμπνῶσῃ τῷ ἀγίου πνῶματῷ πρῶσαναφωνησαντων θεῶν πρῶσφητῶν, εἰτά τε ἔκ τῷ αὐτοῖς ἀκουλῶν διαπισῶν πατέρων ἡμῶν, εἰδωλολατρείας καὶ κησματολατρείας λὼ ὁ λόγος αὐτῶν, πάντες ἀν' ἑῷ τῆς ἐκκλησίας εὐφρῖμοι σιωεπῆδεντο, ἔκ βῶκαιρον λὼ αὐτοῖς τῶντα γρᾶφῃ πρῶσδωῶν. ἄλλ' ἐπειδὴ τῶντῶν ἀφέντες, τῷ ψεύδοις ἰσπερ σαπίζονται, καὶ τὸ πατέρα τούτου διάβολον θριαμβῶσαι ἰσποκρινόμενοι, κατὰ τῆς ἀμωμῆτου

ANNO CHRISTI 787.

ANNO
CHRISTI
787.

ἐκκλησίας πῶς γλώσσω ἐκδήσοις, & κατήλων δίκην ὄνον μίσθωσιν ὑδαπ, & ἀνάσσειν θολεραν ὅ πλησίον πόλιν ἐκ διαβήσσαν, ἐν δίκως ἀκούοις δίας φωνῆς ὡς πρὸς αὐτῶν ἄποτεινομένης ἡ δὲ τῶ θεοφαντορος Δαβὶδ Ἰαλλοντος ἵνα πὶ ἐκδηγῶντε τὰ δικαιώματά μου, & ἀναλαμβάνετε πῶ διαθήκην μου διὰ στόματος ἡμῶν; ὑμεῖς δὲ ἐμισήσατε παιδείαν, & ἔξεβάλετε τῶν λόγων μου εἰς τὸ ὀπίσσω, πῶ μερίδα ἡμῶν τεθικότες μετὰ τῆς παραχαρῶσαντων τὰ δόγματα τῆς ἀληθείας. ἐνθεν ἰσοκρινόμενοι πῶ ἀλήθειαν, φασίν.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ἀνέγνω.

Ὅθεν ὁ τῆς οὐκείας χάρος ἔργον ὁ πλάσις θεὸς βλέπειν τέλειον εἰς ἀπώλειαν χωροῦν μὴ ἀνεγρόμενος, μὴ πῶ δια νόμου & προφητῶν ὅτι σωτηρία τύπου γυμοδύλου ὁπμιέλειαν, κὶ μὴ πῶ διωθῶντος εἰς τὸ προσηφῶν ἐπανελθεῖν ἀνθρώπου, κατηξίωσε ὅ ἐαυτῶ ἰὸν & λόγον ἐν ἐξαπίς & προωρεομένης καιροῖς ὅτι τῆς γῆς ἄποσειλα. ὅς διδοκία πατεικῆ, & σωεργία τῶ ὁμοδιωάμου κὶ ζωαρχμοῦ πνύματος ἐν μήτρα οὐκείας ἡρδενικῆ, & ἐν τῆς ἀγίας & ἀμωμήτου σαρκὸς αὐτῆς ἐν τῆ ἰδία ἰσοαρξεί, ἡτοι ἰσοσάσ, σαρκολαβῶν πῶ ἡμῶν ὁμοούσιον, & πῶ πῶ δια μέσης ψυχῆς λογικῆς τε καὶ νοεραῶ συμπίξας τε & διαμορφώσας, γυνηθείς τε ἔξ αὐτῆς ἰσοῦρ λόγον & παντὸς νοὸς διανοήσιν, σαυρόν τε ἰσομείνας ἐκούσιον, & θάνατον ἐλόμμενος, & τριήμερος ἐκ νεκρῶν ἀνάσας, & πῶ σαι πῶ σωτικῶν αὐτῶν οὐκονομίαν πληροῦσας.

maculatae ecclesiae, linguam exacuunt, & cauponum more vinum miscuerunt aquae, & subuersione turbulenta proximum potare non sunt reueriti, iuste audiunt diuinam ad se vocem per deiloquum David & psalmitam prolatam: Quare enarratis iustitias meas, & assumitis testamentum meum per os vestrum? vos autem odistis disciplinam, & proieccistis sermones meos retrorsum, portionem vestram ponentes cum his qui adulterant dogmata veritatis. Vnde simulantem veritatem, aiunt.

GREGORIVS EPISCOPVS Neocæsariæ legit.

Vnde propria manus opus fictor Deus * cum vidisset modis omnibus in perditionem demersum, nequaquam sustinuit, sed post diligentiam qua per legem atque prophetas pro huius est effecta salute, nondumque illo redire valente in priorem nobilitatem, dignatus est filium suum & Verbum in nouissimis & predestinatis temporibus mittere ad terram. Qui voluntate paterna, & cooperatione viuifici & equalis sibi potentia Spiritus, in utero virginali habitans, & ex sancta & immaculata carne eius in propria * substantia vel subsistentia carnem sumens nobis consubstantialem, hanc mediante anima rationabili & intelligibili compaginavit atque formauit, & natus est ab ipsa super omnem rationem & omnem intellectum & cogitationem; crucemque pertulit ultroneam, & mortem elegit, atque tertia die resurgens ex mortuis, omnem salutarem dispensationem impleuit.

* Gr. videre m. o. in p. labens non passim, post

* Gr. existentia

Psalm. 49.

ΕΡΙΦΑΝΙΟΥΣ ΔΙΑΚΟΝΟΥΣ
legit.

Genes. 1.

Ait scriptura in mundi factura Deum dixisse: *Faciamus hominem ad imaginem et similitudinem nostram.* Ingens ergo est magnitudo dignitatis, quia ter-rigena imagine Dei honoratus est. Sed eo seductione cadēte, ac non conseruante primæ plas-mationis dignitatem, humanum genus in idololatriam trans-lapsū est. Hunc Deus & Ver-bum patris factus homo, non mutata natura, perfectus, re-uocans a casu, atque remouens eum ab errore idolorum, denuo in immortalitatem fingit, præ-bens ei donum sine poenitentia.

* Gr. Hæc priore dei-formior & præstantior formatione fit reformatio, ac d.

* Hæc iterata fictio, Dei magis inspectrix efficitur, & priori fictione præstantior, ac do-num æternum. Has ergo do-norum magnitudines obtene-brare volentes, aliam idolola-triam per facturam imaginum ore aspero perhibent intro-ducere, & redemptionem no-uam iactanter * factam asseuerant; & variis verbis suam sen-tentiam consuentes, ecclesiam Dei tamquam errantem iudi-cant, mollientes sermones suos super oleum, scripta quædam pronuntiantes. Sed dolosa ver-ba eorum, & iaculum saucians est lingua ipsorum. Loquun-tur pacifica, in se autem habent inimicitiam. propter quod & inferunt.

* Gr. per se factam

GREGORIVS EPISCOPVS
legit.

Remouit nos a corruptionem faciente demonum magisterio, id

ΕΡΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ
καὶ κουκουκλείου ἀνέγνω.

ANNO
CXXXII
757.

Φησὶν ἡ θεία γραφή ἐν τῇ κοσμο-ποιίᾳ ὅτι θεὸν εἰρηκέναι ποιήσασθαι ἄνθρωπον κατ' εἰκόνα ἡμετέραν καὶ καθ' ὁμοίωσιν. μέγα οὖν τὸ μέγεθος τῆς ἀξίας, ὅτι ἦν γηγενὴς εἰκὼν θεοῦ πεπλημηται. ἀλλὰ πύπου ἐκπλήθυντος τῆ ἀπάτη, ἔμη φυλάξασθαι τὸ τῆς πατρὸς πλάσεως ἀξίωμα, τὸ ἀνθρώπινον γένος εἰς εἰδωλολατρείαν κατωλίωσει. ποῦτον ὁ θεὸς καὶ λόγος τῆς πατρὸς γυμνός τελεῖος ἀνθρώπος, μὴ θεραπεύει τὴν φύσιν, ἀνεκαλείσαστο τῆς ἐκπλάσεως καὶ δόξασις αὐτῶν τῆς πλάσεως τῆς εἰδώλων, ἀναπλάθει εἰς ἀθανάσιον, ὡς ἀρχόμενος αὐτῶν δωρεῶν ἀμειψόμενον. αὐτῆ τῆς πατρὸς θεοῦ εἰδέσεως, ἔκρεψαν τῆς πλάσεως γίνεται ἡ ἀνάπλασις, ἔκ τὸ χάρισμα αἰώνιον. τὰ οὖν μέγιστα ταῦτα τῆς δωρημάτων ἀμαρῆσαι δέλοντες, ἐστὶν εἰδωλολατρείαν δρασυνομοδοῖν ἐπεισελεῖν τὴν τῆς εἰκόνων ποιήσιν, καὶ δόξασις τρωσιν κανὼν λαζονικῶς ἐγκωχῆσαι δι' ἑαυτῶν πεποικίκεναι. καὶ ποιήσιν ρήμασι τὴν ἑαυτῶν γνώμην συρραψωθήσαντες, τὴν ἐκκλησίαν τῆς θεοῦ ὡς ἐσφαλμένῳ κρίνοισιν, ἀπαλιώντες τῶν λόγους αὐτῶν ὑπὲρ ἔλαμον, γραφικὰ ἵνα φετῆ γένοιτο. ἀλλὰ δόξασις τὰ ρήματα αὐτῶν, καὶ βολίς πρὸς ὁκουσα ἡ γλώσσα αὐτῶν. λαλοῦσι γὰρ εἰρηνικά, ἐν ἑαυτοῖς δὲ ἔχουσι τὴν ἐχθραν. διὸ καὶ ἴπφ' ἐροῦσιν.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ
ἀνέγνω.

Ἀπέστησεν ἡμᾶς ἐν τῆς φθοροποιῶς τῆς δαυμόνων διδασκαλίας, ἥτοι τῆς τῆς

ANNO CHRISTI 787.

Ἰπὶ εἰδώλων πλάνης τε καὶ λατρείας, καὶ πλὴν ἐν πνύματι καὶ ἀληθείᾳ προσκυῶσιν παραδέδωκεν.

est, ab idolorum errore pariter & cultura, & tradidit adorationem quæ in spiritu est & veritate.

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ καὶ κουβουκλείσι ὁ δῶγνω.

EPIPHANIVS DIACONVS legit.

Ἀκουεῖς, ὦ βέλπτοι, πρὸς πλὴν ἀληθῶν ἔλκεθε. πᾶσα γὰρ ἡ τῶν δόξωτων θεῶν ὁμήγουρ, ἔ ἡ ἀγία πληθὺς Ἰπὶ πατέρων ἡμῶν εἰς ἀνθρώποις ἐλθόντα τῶν θεῶν πατρὸς ἰδὸν καὶ λόγον κηρύττει δόξωσαι ἡμᾶς τῆς πλάνης Ἰπὶ εἰδώλων. ἀλλὰ καὶ προσκαταγγελοῦσας φωνὰς ἐχρηθὲν διὰ Ἰπὶ προσφῆτη ὀύτω βοῶσας ἰδοὺ γὰρ, φησὶν, ἡμέραι ἐρχονται, λέγα κύριος, ἔ ὄξα λείψω τὰ ὀνόματα Ἰπὶ εἰδώλων ἀπὸ τῆς γῆς, ἔ ἔκ ἔσαι ἀπὸ τῶν μνησῶν. ὥστε καὶ ὑμεῖς ὀμολογεῖν ἠνάγκασθητε, δόξωσαι ἡμᾶς τῆς πλάνης Ἰπὶ εἰδώλων Χερσὸν τῶν θεῶν ἡμῶν. καὶ εἰ ἀπέστησε, πῶς πάλιν εἰδωλολάτρῆσαν ὀ εἰς ἀπὸν πτεῦσαντες; ἀπαγε τῆς ληροφῶδης ἡμῶν φλυαρείας. θεὸς λυθῶται σαρκωθεῖς, καὶ πάλιν ἀιχμαλωπῶμεθα; καὶ ἰπὸ τῆς τυραννήσαντος ἡμᾶς πάλιν νυῶι χηρούμεθα; ἀκούσατε τῆς θεῶς γεαφῆς λεγούσης ἡ βασιλεία αὐτῶν βασιλεία αἰώνιος, καὶ ἡ ὄξωσια αὐτῶν εἰς γηρεὰς γηρεῶν. καὶ βασιλεύσῃ κύριος εἰς τῶν αἰώνων, ὁ θεὸς ἑν Σιῶν εἰς γηρεῶν καὶ γηρεῶν. οὐδαμῶς, καθὼς ὁ Ἰπὶ τῆς γῆς βασιλεῖς ποτὲ μὲν νικῶσι, ἔ αὐτῶς ἡπῶνται, ἔπως καὶ ὁ θεὸς ἡ νικῶν αὐτῶν εἰς τῶν αἰώνων μὲν. οὐδὲ γὰρ ὡς ἀνθρώπος ὁ θεὸς διαρτηθῶμαι, ἔδὲ ὡς υἱὸς ἀνθρώπου ἀπειληθῶμαι, ὡς γέγραπται. πούτοις δὲ ἔ ὁ δόξωτος συμφωνεῖ ἀμεταμέλητα γὰρ, φησὶ, τὰ χερσῶν ματῶν ἔ ἡ κληῶσις τῶν θεῶν. τὰ αὐτὰ δὲ

Inuiti, o præstantissimi, ad veritatem trahimini. Totus enim sacer apostolorum cætus, & sancta patrum nostrorum ceterua, ad homines venisse Dei Patris Verbum & Filium prædicat, ut erueret nos ab idolorum errore. Sed & prænuntiatas voces habemus per prophetas ita clamantes: Ecce enim, ait, dies veniunt, dicit Dominus; & delebo nomina idolorum a terra, & non erit ultra memoria eorum. Ita ut vos confiteri coacti sitis, quod nos ab idolorum errore Christus Deus noster eruerit. Et si eruit, quomodo rursus idolis feruierunt, qui in illum crediderunt? Cesset vestra maledica garrulitas. Deus redemit incarnatus, & rursus captiuamur? & ab eo qui tyrannidem in nos exercuit, nunc iterum superamur? Audite diuinam scripturam dicentem: Regnum eius æternum, & potestas eius in generationes generationum. & regnabit Dominus in æternum, Deus tuus Sion in generationem & generationem. Nequaquam, ut imperatores terreni modo superant, modo superantur, ita & Deus: sed victoria eius in æternum manet. Neque enim ut homo est Deus ut formetur, neque ut Filius hominis, ut comminetur ei, sicut scriptum est. His autem & Apostolus consonat dicens: Sine pœnitentia enim sunt, inquit, dona & vocatio Dei. Porro eadem effantur,

Zach. 13.

Psal. 144. & 145.

Vbi legitur διαρτηθῶμαι videtur Anastaf. legisse διαρπῶσαι.

Rom. 11.

femet adornare putantes. Sub-
inferunt enim, lese impugnan-
tes.

GREGORIVS EPISCOPVS
legit.

Et ita demum cum assum-
ptione in calos ascendit, sanctos
discipulos & apostolos suos magi-
stros huius salutiferae fidei derelin-
quens. Qui ecclesiam nostrā tam-
quam sponsam eius variis pieta-
tis atque lucifuis dogmatibus spe-
ciosam reddentes, * optimam &
clarissimam, utpote quibusdam
fimbriis aureis ostenderunt cir-
cumamictam & variatam. Cuius
speciem accipientes inclyti pa-
tres nostri atque magistri, nec
non & sancte ac venerabiles sex
Synodi, sine diminutione conser-
uauerunt.

EPIPHANIVS DIACONVS
legit.

Indoctum & incruditum sen-
sum habentes, nec senserunt ty-
rannicæ suæ ipsius vocum no-
uitatis abiiciendam opinionem,
fastumque & arrogantiam suam
isti, qui tumultuari fufurrando
conantur: & versuto volentes
velamento suum ipsius sensum
obumbrare, ridiculum quod-
dam ex defidia patiuntur, lau-
dantes multum ac magnifice ec-
clesiasticam legislationem; &
hanc immutilatam seruare fan-
ctas sex & vniuersales Syno-
dos, licet nolentes, * promit-
tunt. & verbis quidem simu-
lant pietatem, mente autem ini-
quitatem operantur: & labiis
eam honorant, corde autem lon-
ge distant ab illa; minime con-
fentientes admittere traditio-
nē, quæ in omni præterito tem-

* formosissi-
mā

* Gr. assen-
tiuntur.

Isa. 29.

φθίζονται, ἑαυτοῦ στυμνωθέν δικου-
τες. ὁππότεροι γὰρ, ἑαυτοῖς μαζο-
μοιοί.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ
ἀνέγνω.

Καὶ εἶθ' οὕτως μὲν τὰ παροληύ-
ματος εἰς οὐράμοις ἀνελήφθη, ἑδὼν ἀ-
γίοις αὐτῶ μαθηταῖς καὶ λαποσόλοις, δι-
δασκάλοις τῆς ποιότητος σωτηριώδους
πίστεως καταλειποῦς. οἱ πλεὺ ἡμῶν ἐκ-
κλησίᾳ ὡς νύμφῃ αὐτῆς τῆς ἀσέβειας
ποιμῆλοις καὶ φωτοφάεσι δόγμασιν
ὠραῖσαντες, πάγκαλον ἔπαύραμ-
πασον, ὡς οἶα κροαστωπῶς χροσῶς πε-
ρεβελημδύλω ἔπεποικλημδύλω ἀν-
δύξαν. ἦς πλεὺ ὠραμότητα παραλα-
βόντες ὁ κλεινοὶ ἡμῶν πατέρες καὶ διδά-
σκαλοι, ἔαι ἐξ ἀγίας καὶ οἰκουμηνικαῖ
σωώδοι, ἀμείωντον διεφύλαξαν.

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ
καὶ κουβουκλείσι ἀνέγνω.

Αμαδὲς καὶ ἀπαίδευτον φρόνημα
ἔχοντες, οὐδὲ ἠδοντο ὁ τῆς νεωφρο-
ποιοῦ κενοφωνίας θρυλλολέκται τῆς
ἑαυτῶν παρεργεσίου οἰήσεως· καὶ
παραπετάσματι πανούργῳ ὁπποκιά-
σαι θέλοντες τὸ ἑαυτῶν φρόνημα, γε-
λοιοτάτων ἡ δὲ ἀπαροσεξίας παροου-
σιν, ἐπαγνοῦντες πολλὰ καὶ μεγὰλα
πλεὺ ἐκκλησιαστικῶν θεσμοδεσῶν, καὶ
πλεὺ ἀμείωντον φυλάττειν τὰς ἀ-
γίας ἐξ οἰκουμηνικαῖ σωώδοις, καὶ μὴ
θέλωσι, σιωπῶνται. ἔ ρήμασι μὲν θρη-
μαπίζονται τὴν ἀσέβειαν, πλεὺ ὁ νόου
κακοურγῶσι· ἔ τοῖς χείλεσι πλεὺ π-
μῶσι, τῆ δὲ καρδία πόρρω ἀπέχουσι
ἀπ' αὐτῆς, μὴ προσείμενοι δεχέσθαι πλεὺ
ἐν παντὶ τῶ παρελθόντι χρόνῳ ἑαυ-

ANNO
CHRISTI
757.

ANNO
 CHRISTI
 787.

ποσούτων ἀγίων κεκρατικῶν ἑξάδο-
 συν. ὁ Φελοὺν ἠγάμωντο τὸ πλῆθος τῆς τε
 νῦν Χριστιανῶν, ἔ τῆς ὅσοι γέγονασιν
 ἀφ' οὗ κατηγέλη τὸ διαβήλιον, ἀπο-
 βαλλόμενοι ἔξουθενουῦτες τὴν τού-
 του δια σπλοραφίας διήγησιν. μὲν γὰρ
 τὸ γράειν τὴν ἀγίαν οἰκουμένην
 ἐκ τῆς σωδοῦ ἕως οὗ αὐτοὶ σωθηροί-
 ῳσαν καὶ τῆς σεπτιῶν εἰκόνων, οὐ πλείο-
 να ἢ ἑβδμήκοντα ἔτη παρεληλύθη-
 σαν. καὶ ὡς οὐδαμῶς ἐν τούτοις τοῖς
 ἔτεσιν αἱ τῆς εἰκόνων ἀναζωγραφήσες
 παρεδόθησαν, πᾶσι κατὰ δὴλόν ἔστιν,
 ἀλλ' ἐν τοῖς ἐπέκεινα χρόνοις τῆς ἐκ τῆς
 σωδοῦ, εἰπεῖν δὲ τὰ ληθῆς, ἀποστόλων
 κηρύξεως γέγονασιν, καὶ ὡς ἐν παντὶ τό-
 πῳ ἔξ αὐτῆς τὸ ὄψεως τῆς ἀγίων ναῶν
 διδασκόμεθα, ἔ πατέρες ἀγιοιμεμρ-
 τυρήκασι, καὶ ἰσοελῶν εἰσηγητῶν διαγο-
 ρβίοισι, καὶ σώζονται ἀρχὴ τῆς νῦν τὰ
 αὐτῶν συζητήματα. ἐν γὰρ τῷ περὶ
 τῶ καὶ πεντακισχίλιων πεντακοσιοσῶ
 ἔτι Χριστὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν εἰς ἀνθρώποις
 ἔλθων, καὶ τελειοῦντα τέλει ἔτη Ἰη-
 μῶν παρά μικρὸν πέντε βιοπέρας
 μὲν ἡμῶν, ἔ τὸ μέγα ἔ σωτήριον μ-
 σῆριον τῆς ἡμῶν ἀπολυτρώσεως ἐργα-
 σάμενος, τὴν εἰς οὐρανοὺς πορείαν ἐ-
 ποιήσατο, ἀνελάθων δὴλόν, ὅθεν κατῆλ-
 θεν, ἐν τειλαμῶρος τοῖς ἀποστόλοις διδά-
 σκειν πάντα τὰ ἑξ' αὐτῶν αὐτοῖς δια-
 ταχθέντα. ἀπὸ οὗ τῆς χρόνων τούτων
 ἕως Κωνσταντίνου βασιλείας, ἔ περὶ
 τοῦ Χριστιανῶν βασιλευσέντος, διήλ-
 θον ἔτη ὡσεὶ τετρακόσια, τὸ πρὶν Ἐλ-
 λῶν τυραννοῦτων. ὅτε λοιπὸν ὁ
 πλείους τῶ Χριστιανῶν ὁ καλὸν ἀγῶ-
 να ἀγωνισάμενοι, μὲν τυρρικῶς ὁ βίον
 ποδὸν κατελίμπανον, καὶ τῆς εἰδῶλων

pore a tot sanctis retenta est. V-
 tinam multitudinem saltem re-
 ueriti essent Christianorum, qui
 tam impræsentiarum, quam qui
 fuerunt ex quo annuntiatum
 est euangelium, exprobrando
 & abiiciendo eius narrationem
 quæ per titulorum picturam ef-
 fecta est. Nam postquam sancta
 & vniuersalis sexta Synodus fa-
 cta est, vsque dum ipsi congregati
 sunt contra venerabiles
 iconas, non plusquam septua-
 ginta præterierunt anni. Vnde
 omnibus liquet, quod nequa-
 quam in his annis imaginum pi-
 cturæ sunt traditæ, sed in tem-
 poribus sextam Synodum præ-
 cedentibus: & reuera ab apo-
 stolorum fuerunt prædicatione,
 quemadmodum in omni loco
 ex ipsa visione sanctorum tem-
 plorum edificimus, & patres fan-
 cti testati sunt, atque historia-
 rum perhibent relatores, saluan-
 turque hactenus conscriptiones
 eorum. In primo enim & quin-
 gesimo post expleta quinque
 annorum millia, Christus Deus
 noster ad homines veniens, &
 per triginta tres annos & men-
 ses pene quinq; nobiscum con-
 uersans, magnum & salutare
 mysterium nostræ redemptionis
 operatus est; sicque ad cælos
 iter effecit, ascendens procul
 dubio vnde descendit, præci-
 piens apostolis docere omnia
 quæ illos ipse docuerat. A tem-
 poribus ergo istis vsque ad Con-
 stantinum imperatorem qui pri-
 mus ex Christianis regnauit,
 transierunt anni quasi trecenti,
 cum prius tyrannidem pagani
 exercerent: quando scilicet plu-
 rimi Christianorum bonum cer-
 tamen certantes, martyrio sæculum hoc derelinquebant, aduersus i-

dola insurgentes. Christianorum vero copia diuino zelo comota, templaque construentes, quidam in nomine Christi, quidam vero in honore sanctorum, alii humanitatis in eis Christi Dei nostri acta, alii autem certaminis martyrum narrationes coloribus exarabant: alii autem in tabulis semper memoriam ferre volentes * in eis, desiderati martyris imaginem depingebant, vel etiam ipsius Christi. Sed & in sacris vestibus & cimeliis imagines tam a sanctis patribus nostris, quam a piis viris depingebantur, & in ipsis incruenta sacrificia celebrabant: & vsque ad nos hæc omnia liquido demonstrata sunt, & permanent in æternum. Et certe etiam hæresibus exortis felle ac amaritudine plenis aduersus ecclesiam, sed & sex Synodis vniuersalibus Dei nutu per diuersa tempora in earum euerfionem congregatis, omnia quæ tradita sunt in ecclesia catholica siue scripto siue sine scripto ab antiquis temporibus, vna cum sanctarum quoque imaginum demonstratione corroborata sunt & stabilita. Sancta vero sexta & vniuersalis Synodus cum promulgasset definitionem suam contra eos qui vnam voluntatem prædicant in Christo Deo nostro, & Constantinus qui tunc imperabat, & præceptione sua per beneplacitum Dei hanc congregauerat, vita post modicum excessisset, Iustinianusque filius eius imperium obtinisset: iidem ipsi qui in ea fuerant congregati, rursus nutu diuino vnanimitè conuenientes post quatuor vel quinque an-

* Gr. in se-
ipfis

ἀντανιστάμενοι. ἡ δὲ τῆς Χριστιανῶν
πληθὺς ἐν θεῷ ζήλω κινουμένη, καὶ
ἀναστάμενοι, πνὲς μὲν εἰς ὄνομα
Χριστοῦ, ἕτεροι δὲ εἰς πῶλον ἁγίων, ὅ
μὲν τὰ τῆς ἐνανθρωπήσεως τοῦ Θεοῦ ἡ-
μῶν ἐν αὐτοῖς ἀνεζωγράφουν, ὅ δὲ
τὰς ἀθλητικὰς τῆς μάρτυρον ἐξηγή-
σεως. ἄλλοι ἐν σάνισιν αἰεὶ πῶλον μὲν
φέρειν θέλοντες ἐν ἑαυτοῖς, τοῦ ποδου-
μῆρου μάρτυρος πῶλον εἰκόνα ἐπιτογρά-
φουν, ἢ καὶ αὐτῶν τοῦ Χριστοῦ. ὅλλα δὲ
ἐν ἱεραῖς ἐδῶσι ὅ ἐν κειμηλίοις αἱ εἰ-
κόνας τῶν ἁγίων πατέρων ἡμῶν
καὶ ὁσίων ἀνδρῶν ἀνεζωγράφου-
ται, καὶ ἐν αὐτοῖς τὰς ἀγαθὰς ἐπι-
στάσεις ἐπέλθουν. ὅ ἕως ἡμῶν ταῦτα πῶ-
λον ἐμφανῶς ἀναδείκνυνται, ὅ μῶνον
σιν εἰς ὅλον αἶωνα. καὶ μὲν τοὶ καὶ ἀ-
ρέσεων ἐκφροισῶν χολῆς καὶ πικρίας
πεπληροῦμένων καὶ τῆς ἐκκλησίας, καὶ
τῆς ἐξ σωόδων τῆς οἰκουμηνικῆς Θεοῦ
ἐπιπέσει καὶ διαφόροις χρόνοις συνα-
θροισῶν ἐπὶ τῇ τούτων κατατρο-
φῇ, πάντα τὰ τῶν ἀποστόλων ἐν τῇ κα-
θολικῇ ἐκκλησίᾳ καὶ ἐγγράφως καὶ
ἀγράφως ἐκ τῆς ἀρχαίας χρόνον
αὐτῶν καὶ ἐβεβαίωσαν καὶ ἐσηείσαν,
μὲν ὧν ὅ πῶλον τῶν ἁγίων εἰκόνων ἀνα-
δείξω. ἡ δὲ ἁγία ἐκκλησία καὶ οἰκουμηνικὴ
συνόδος μὲν τὸ ἐκφροισῶν ὅ ἑαυτοῦ
ὄρον καὶ τῆς ἐν θέλημα πρεσβυτέ-
των ἐπὶ Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, Κων-
σταντίνου τοῦ τότε βασιλεύοντος, καὶ τῆ
αὐτοῦ πρεσβυτέρου διδασκάλου Θεοῦ πάντων
συναθροισάντος, μετ' οὐ πολὺ ὅ βίον
δοσιπύτου, ὅ Ιουστινιανοῦ τοῦ αὐτοῦ ἕως
τὸ βασιλεῖν ὅ εἰσαποποιημένου, αὐτοῖ
ἐκείνοι ὅ ἐν αὐτῇ συναθροισθέντες, πῶ-
λον δὲ τῆς ἐπιπέσει ὅμοθυμαδὸν σωεί-
δόντες μὲν τέσσαρας ἢ πέντε χρόνοις,

ANNO
CHRISTI
787.

ANNO
 CHRISTI
 787.

κανόνας ὁξέδωκαν ἐπὶ κατορθώσῃ τῆς
 ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων ἕως τῆς
 δύο ἑκατὸν . ἐν οἷς κανόσι ἔπει τῆς
 εἰκόνων ἐν τῷ ὀγδοοκωσῷ δευτέρῳ κα-
 νόνι ὁξέθεντο οὕτως . Ἐν ποσὶ τῆς σπηλιῶν
 εἰκόνων γραφαῖς ἀμνὸς δακτύλῳ τῆς
 προδρομοῦ δεικνύμενος ἐγγραφεταί ,
 ὃς εἰς τύπον παρελήφθη τῷ χελεῖ .
 Ἐπισημαίνον ἡμῶν διὰ νομοῦ παρῶν φαί-
 νων ἀμνὸν χελεῖν τῷ θεῷ ἡμῶν . τῶν
 οὐκ παλαιῶν τύποις καὶ ταῖς σκιαῖς , ὡς
 τῆς ἀληθείας σύμβολα τε ἔστιν ἡ παρῶν
 πραγμάτων τῆς ἐκκλησίας παραδεδωμέ-
 νους κατασκευασθέντες , πῶς χελεῖν προ-
 ημῶν ἐπὶ τῶν ἀληθειῶν , ὡς πλήρο-
 μα νόμου πάντων ἡσυχαστῶν . ὡς
 αὐτῶν τὸ τέλειον καὶ τῆς χρωματουρ-
 γίας ἐν ταῖς ἀπάντων ὁμοίαν ἡσυχασ-
 φηται , τῆς αἰρόντος τῆς κόσμου πῶς
 ἀμνὸν ἀμνὸν χελεῖν τῆς θεοῦ ἡμῶν
 καὶ τὸ ἀνεσπινον χελεῖν καὶ ἐν
 ταῖς εἰκόσιν ἀπὸ τῆς νύκτὸς τῆς παλαιῶν
 ἀμνὸν ἀνασηλοδοξοῦμεν , διὰ αὐτῶν
 τὸ τῆς ταπεινώσεως ὕψος τῆς θεοῦ λό-
 γου κατανοοῦντες , ἔστιν μνήμην
 τῆς ἐν σαρκὶ πολιτείας , τῆς τε πάθος
 αὐτῶν ἔστιν σωτηρίου θανάτου χελεῖν
 γούμενοι , ἔστιν ἐν πεδῶν γηρομῆς τῶν
 κόσμῳ ἀπολυτρώσεως . ὁμοίαν οὐκ
 πάντες ἔστιν ἡμῶν , ὅτι ἔστιν ἀ-
 γίων σωδῶν , ἔστιν τῆς ἀγίας σωδ-
 δος αἱ τῆς εἰκόνων ἀναζωγραφήσῃς ἐν
 τῆς ἐκκλησίας παραδεδωμέναι ἦσαν ,
 ὡς περὶ καὶ τῆς διαγραφῆς . καὶ γὰρ διὰ
 τῆς ἀναγνώσεως ἐν τοῖς ἀσπὶ δεικνύμενοι
 τῆς ταῦτος ἀμνὸν τῶν καὶ τῶν ἀμν-
 πομῶν , καὶ τοῖς ὀμμασιν ὁμοίαν τῆς εἰ-
 κονικαῖς ἀνατυπώσεως , ὡς ταῦτως νοεῖται
 ἀναζωγραφεῖν καὶ διὰ δύο πραγμάτων
 ἀλλήλοισ ἐπομῶν , τῆς τε ἀναγνώσεως

nos, regulas ediderunt pro cor-
 rectione ecclesiasticorum ne-
 gotiorum usque ad duas & cen-
 tum. In quibus Canonibus et-
 iam de imaginibus in octuagesima
 secunda regula exposuerunt
 ita: In quibusdam venerabilium
 imaginum picturis agnus digito
 praecursoris exaratur ostensus,
 qui in figuram * praecessit gra-
 tia, verum nobis per legem praemonstrans
 agnum, Christum videlicet Deum nostrum.
 Veteres ergo figuras & umbras, ut
 pote veritatis indicia & praecedentes
 characteres ecclesiae traditos salutantes,
 gratiam honore praefereamus & veritatem,
 hanc ut legis plenitudinem ad-
 mittentes. Ut ergo perfectio et-
 iam per colorum operationes
 * in omnium vultibus depingatur,
 characterem agni Christi
 Dei nostri qui tollit peccatum
 mundi, secundum humanitatem,
 etiam in iconis ex hoc pro
 veteri agno definimus depingi:
 per eum videlicet celsitudinem
 humilitatis Dei Verbi confide-
 rantes, & ad memoriam con-
 versationis quam in carne gef-
 sit, passionis quoque ac saluta-
 ris mortis eius adducti, atque re-
 demptionis quae hinc est mun-
 do effecta. Videmus ergo cuncti
 & intelligimus, quod & ante
 sanctas Synodos & post sanctas
 Synodos imaginum descriptiones
 in ecclesia traditae fuerint,
 quemadmodum & euangelii.
 Etenim per lectionem auribus
 perceptam huius auditionem
 menti transmittimus, & oculis
 intuentes imaginales formas, si-
 mili modo intelligibiliter illu-
 stramur: & per duas res inui-
 cem se sequentes, lectionem aio

* Gr. assum-
 ptus est

* ante om-
 nium ocu-
 los

& picturas, vnius notitiam accipimus, ad memoriam rerum veniendo gestarum. Hinc & duorum generalissimorum sensuum in canticis canticorum copulata hæc operatio potuit inueniri, cum dicitur: *Ostende mihi faciem tuam, sonet vox tua in auribus meis: vox enim tua dulcis, & facies tua decora.* Quibus consonantes & nos pfallendo dicimus: *Sicut audiuimus, ita & vidimus.* His ergo ita se habentibus, opportune dicendum est ad eos qui contra sanctas imagines garriunt: *Vana locutus est vnusquisque ad proximum suum; labia dolosa in corde, & corde locuti sunt mala.* A quibus eruamur gratia Christi veri Dei saluatoris nostri.

Cant. 2.

Psal. 47.

Psal. 11.

Φημι, καὶ τῆς ἀναζωγραφήσεως, ὡς γὰρ γὰρ λαμβανόμεν, τῶ εἰς μνημὴν ἔρχεται τῆς πεπερασμένων. ἐνθεν καὶ τῆς δύο ἁγιοκώπων αἰδησιῶν ἐν τοῖς ἁσμασι τῆς ἁσμάτων ὅστιν ὄρεϊν σωεζυμένω τῶ ἐνεργίαν, διὰ τὸ λέγειν δειξόν μοι τὴν ὄψιν σου, καὶ ἀκούσον μοι τὴν φωνὴν σου ὅτι ἡ φωνὴ σου ἡδεῖα, καὶ ἡ ὄψις σου ὡραία. οἷς συμφώνως καὶ ἡμεῖς ψαλμικῶς λέγομεν· καθάπερ ἠκούσαμεν, οὕτως καὶ εἶδομεν. τοῦτων οὕτως ἔστησαν, ὡς κείρον ὅστιν εἰπεῖν πρὸς τὸν κύριον τῶν σπηλαίων ἐκόνων βασιλεῦστας· μάταια ἐλάλησεν ἕκαστος πρὸς τὸν πλησίον αὐτῶν· χεῖλη δόλια ἐν καρδίᾳ, & ἐν καρδίᾳ ἐλάλησε κακά. ὡν ῥυθμίημεν τῆς σωτῆρος ἡμῶν Χριστοῦ τῆς ἀληθινοῦ θεοῦ χεῖρι.

TOMVS SECVNDVS.

EPHANIVS DIACONVS legit.

Math. 16.

OBLITI non mentientis Domini repromissionis, quam de ecclesia sua spropondit, quia *porte inferi non preualebunt aduersus eam*, nudo capite, reuelataque facie, habentes contrarias opiniones, impugnant illam; & furantes paterinas voces, quasi suas opponunt, dicentes ita.

GREGORIVS EPISCOPVS legit.

Iterum autem huius decorem videre non ferens predictus malitie fabricator, non est fraudatus per diuersa tempora & modos maligno ingenio faciendi sibi subditum genus humanum: sed in schemate Christianismi idololatriæ.

ΤΟΜΟΣ Β.

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ ἔκουβουκλείσιος ἀνέγνω.

ΕΠΙΛΑΘΟΜΕΝΟΙ τῆς ἀψευδοῦς & κρείου πρὸς τῆς ἐκκλησίας αὐτῆς ἐπαγγελίας· πύλας ἄβου οὐ καπαρτίσεισιν αὐτῆς· γυμνῆ τῆ κεφαλῇ & ἀψευκαλύπτῳ τῶ σώματι, ἔχοντες ἐνδυνωτάτας δόξας, πολεμοῦσιν αὐτῆ. & κελυφότες πατριματικῆς φωνῆς, ὡς οἰκείας ἀσπένδεται, λέγοντες οὕτως.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ἀνέγνω.

Γάλλιν δὲ ταύτης τῶ ἐπιπέπειδον βλέπειν μὴ φέρον ὁ ἀπελεχθεῖς τῆς κακίας δημιουργός, ἐκ ἠπόρησε κατὰ διαφοροῖς καιροῖς τε καὶ ἔθους πονηραῖς Ἰππνοίας, ὡς ἐκ τῶν χεῖρα δι' ἀπάτης ἐαυτῶ ποιῆσαι τὸ ἀθετήν. ὅλλ' ἐν ἀσχημάτι Χριστιανισμοῦ τῶ εἰδωλολατρειῶ κα-

ANNO
 CHRISTI
 797.

τὰ τὸ λεληθὸς ἐπισηγάγε, πείσας τοῖς
 ἰδίοις σοφίσμασι ἐδῶν παρὰ αὐτὸν ὁ-
 ρῶντας μὴ ἀποστῆναι τῆς κήσεως, ἀλλὰ
 ταῦτις περὶ κωμῶν, ἐ ταῦτις σέβει-
 δαι, καὶ θεὸν τὸ ποιῆμα οἰεῖται τῆ τῆ
 Χριστοῦ κλήσῃ ἐπνομαζόμενον.

ΕΡΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ
 καὶ κουβουκλέσιος ἀνέγνω.

Οἱ τῶν πάλαι μακρῶν πολεμουῦτες
 Ἱερουσαλήμ, ἤρωον τῶν καθολικῶν
 ἐκκλησιῶν, συζημαπίζονταί πως τοῖς
 τῶν γνήσιον πολεμῆσαν Ἱερουσαλήμ.
 Ἐ σοφιστάσι καὶ αὐτοὶ πατριῶν χρη-
 σαδαὶ λόγῳ, καὶ ἀπὸ Ραββίνο ποτὲ
 τῆ ἐβραϊστὶ διαλέκτω καὶ τῆ Ἰσραήλ
 ἐχρησάτο. οὗτοι γὰρ αἰρετικοὶ τῆ πα-
 τρικῶν διδασκαλίῳ καὶ τῶν ἐκκλη-
 σιατικῶν φωνῶν καὶ τῶν πατέρων καὶ
 τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας ὀπλιζοῦσιν.
 ἀλλὰ ἀπὸ τῶν καρπῶν αὐτῶν, φησὶν ὁ
 κύριος, ἵππῳ ὠσεῖτε αὐτοὺς. ὡς ὁ ἰσραήλ
 καὶ τὰ φοῖς κεκοιμημένοι, οἱ ἐξωθεν
 μὲν φαίνονται τοῖς ἀνθρώποις ὠραῖοι,
 καὶ οὗτοι αἰρετικοὶ καὶ κήροισι,
 τοῖς πατριῶν δὲ ἰσραήλ ὡς ἀκαλυπτοί-
 νοι ρήμασιν ἐσωθεν δὲ γέμοισιν ὅσταν
 Ἐ πίσις ἀκαταρσίας, νεκρῶν φημι Ἐ
 ὁδοδῶτων δογματῶν. ἡμεῖς γὰρ αὐτῶν
 τὰ φωνὰ ἀνακαλύψαντες, εἰς φανερο-
 σιν ποιησόμεθα τῶν πᾶσαν αὐτῶν ἀκα-
 ταρσίαν ὅτι καὶ τὰς ἰδίας ἵππῳ ὠσεῖτε
 ἐξελθοῦσι τὰ ὑπὸ τῶν ἀγίων πατέρων
 ἐκδοθέντα ἐν τῇ καθολικῇ ἐκκλησίᾳ.
 καὶ φωνῶν μὲν τῆς αὐτῆς κήρω-
 ται, ἀλλὰ πανούργως παραλλάσσοντες
 τῶν αὐτῶν ἐνοιῶν. ἂν γὰρ καὶ τῶν Α-
 ρειανῶν αὐτοὶ ἀπεφύλακτο, οὗτοι εἰς
 τῶν καὶ τῶν σεπῶν εἰκόνων σηλορη-
 φῖαν ἀντιπλάξαστο. ὁ γὰρ ἀσίδμῳ
 Γρηγόριος ὁ τῆς ἐκκλησίας Νυσακίων

*triam sensim * induxit, persuadens
 sophisimatibus suis ad se spectantibus
 minime a creatura recedere, sed hanc
 adorare, hancque percolere, et Deum
 facturam arbitrari Christi vocabulo nomi-
 nandam.*

* Gr. redm-
 xii.

EPIPHANIVS DIACONVS
 legit.

Qui spiritualem expugnant
 Ierusalem, id est, catholicam ec-
 clesiam, his figurantur qui ter-
 renam expugnauerunt Ierusalem.
 Et festinant & ipsi patrio uti fer-
 mone, quemadmodum quondam
 Rhapsaces, qui Hebraea lingua
 contra Israel utebatur. Isti enim
 haeretici paternam doctrinam
 & ecclesiasticam vocem contra
 patres contraque catholicam ec-
 clesiam armant. Sed a fructibus,
 inquit Dominus, eorum cogno-
 scetis eos. Comparati enim sunt
 sepulcris dealbatis, quae foris
 quidem parent hominibus spe-
 ciosa: quemadmodum & isti
 Christianorum calumniatores
 patriis quasi cooperti sermoni-
 bus, intus autem pleni sunt ossi-
 bus & omni spurcitia, mortuis
 videlicet foetidisque dogmati-
 bus. Nos autem idem sepulcrum
 reuelantes, in manifestationem
 faciamus cunctam eorum im-
 munditiam: quia secundum
 propria desideria peruertunt
 quae in ecclesia catholica sunt a
 sanctis patribus edita. Et voci-
 bus quidem eisdem vtuntur, sed
 astute commutat sensus eorum.
 Quae namque aduersus Arianos
 ipsi profati sunt, isti contra ve-
 nerabiles iconas stilo scripturae
 mutato fatentur. Quod enim
 memorabilis pater Gregorius
 Nysaeorum praeful ecclesiae in

4. Reg. 18.

Matth. 7.

Matth. 23.

ANNO CHRISTI 787.

† Paulo post principium.

* Gr. int. cur tali tempore nosse claruerit doctor.

* Gr. red-
xit,
* ex. est
creatura, &
secundum
proprium
naturam a-
liena est a
diuina sub-
stantia, ni-
hil de hoc
curarent;
sed nomen
Christi
creaturæ
imponen-
tes, hanc a-
dorarent,
huic deser-
uient, in ea
sp. sal. ha-
berent, &
ab ipsa præ-
stolarentur
iud.
* & omni-
no nactus
apostata
homines to-
tius eius ne-
quitia ca-
paces, Ariū
inquam, Ae-
tium, Eun-
Eud. & præ-
terea mul-
tos alios,
per ipsos
idololatria,
Gr. redu-
xit.

† epitaphii sermone, quem su-
per sancto Basilio, suo videlicet
carne ac spiritu fratre, scribens
aduersus Arianos dogmatizauit,
isti contra imagines assumpse-
runt: quod ex eadem præfatio-
ne ipsius periochæ videri pote-
rit, quæ ita se habet: Vtique nul-
lus ignorat * intentionem osten-
sionis, quæ tempore magistri
nostri effecta est. Quia enim ho-
minum vefania circa idola præ-
dicatione Christi extincta fue-
rat, & omnes erant in ruinis iam
& abolitione vanorum culturæ,
per totum pene orbem prædi-
catione pietatis exorta; is qui
tenebat humanæ deceptionis
principatum, vndique coercitus
Christi nomine ab orbe terra-
rum abactus est. Cum autem in
malitia sapiens malitiæ inuen-
tor existeret, non est fraudatus
malignis argumentis ad facien-
dum rursus per seductionem si-
bi humanitatem subiectam; sed
sub prætextu Christianitatis i-
dolorum culturam paulatim * in-
duxit, persuadens sophismati-
bus suis ad se respectum haben-
tibus, vt non recederent a crea-
tura, sed hanc adorarent & co-
lerent, Deumque facturam arbi-
trarentur, Filii nomine nuncu-
patam. At vero si ex non * ex-
tantibus vel a creatura, vel a di-
uina substantia in sua est aliena
natura, nullus est huic sermo
reddendus, sed hi qui nomen
Christi creaturæ imposue-
runt, hanc adorent, huic deser-
uiant, in ea spem salutis habe-
ant, & ab ipsa præstolentur iu-
diciū. * nec non & apostata
qui cecidit, totam nequitiam
suam hominibus qui indigni
sunt, largiatur, Ario scilicet &

πρεσβυτερος εν τω εις (W) αγιον Βασιλιον
Επιταφια λογω, (W) αυτε σαρκι και
πνυματι αδελφον, οπη ρητην αυτου
και τω εικονων εξελθοντο, ο πατηρ
και τω Αρειουων εδογμα πσεν. ως εξ αυτε
τε προσειμου της αυτης προλογου εξε-
σιν ιδειν, η ης επι λεξεως εχ ουτως.
παντως ουδεις αγνοει (W) σκοπον της και
(W) χρονον της διδασκαλου ημων αι-
δειξεως. επειδη γδ η προ τα ειδωλα
τω αυθεσπον μια τα κηρυγματι τε
Χριστου καταβεβηθη, και παντα τα εν
ερεσibus ηδη και αφανισμω τα τω
ματατων σεβασματα, δια πσιου ρα-
δου της οικουμηνου της κηρυγματου της
δυσσεβειας φοιτησαντος, ωτε (W) επι-
κρατωτα της αυθεσπινου απιου α-
παντα ραδεν εξειργαδα τα τε Χριστου
ονοματι της οικουμηνου εξελαωμε-
νον. σοφος μδ εις και κω αν ο της κα-
κιας διρετης εν ηπορησε πονηρας επι-
νοιας, ως παλιν υποχειρον ποιησαι δι
απατης εαυτου το αυθεσπον. Αλλ εν
προσηματι Χριστουισμου τω ειδω-
λα ζεταν και το λεληθου επανηρα,
* ποις ιδιου σοφισμασι τδν προς αυτην
ορθουτα μη δοπισηται της κτισεως, Αλ-
λα ταυτην προσημαειν, και ταυτην
σεβεδαται, ε δον το ποιημα * σεβεδαται η
τε υδ κλησοσ ονομαζομενον. ει δε εν
μη οντων οδην η κτισις, και της θειας
ουσιας κατα τω ιδιου ηλλοτελωται
Φυσιν, μηδενα ποιεδαται τουτου λογον.
Αλλα Χριστου ονομα επιδεντασ τη κτι-
σι, ταυτη προσημαειν, ταυτη λα-
τρεβειν, εν αυτη ταε ελπίδαε της σω-
τηριαε εχην, απρ αυτης αναμδρην τω
κριστιν. και ολωσ εμπεσων ο δοπισα-
της αυθεσποισ πασεν αυτε τω και κω
ικανου χωρησαι, Αρειω τε λεγω, και
Αρειω,

ANNO CHRISTI 787-
* 16. 17. 18.

Αετία, Εύνομία, Ευδόξιος, και παρὸς
τούτοις, και πολλοῖς ἄλλοις, * δι' ὧν
ἐκλείπουσαν ἤδη τὴν εἰδωλολατρείδην
πάλιν, καθὼς εἴρηται, τῷ ὀνόματι τῆς
Χριστιανισμοῦ ἐπανήγαγε. και κατε-
κράτει τῆν αὐθεσῶπων ἠνόςος τῆν τῆ κή-
σι λατρεῦόντων παρὰ τῷ κήσαντα.
ὡς ἐ τῆ συμμαχία τῆν τότε βασιλέων
τὴν ἀπάτην κρατῶν εἶσαι, και πάσας
τας ὑπερεχούσας δεχάς τῆς ποιούτης
ὑπερμαχάσαι νόσου. και πάντων μι-
κροῦ δὲν αὐθεσῶπων παρὸς τὸ ἴπικρα-
τωῦ μετατεθέντων, τότε παρὰ τῆς θεοῦ
ἀναδείκνυται ὀμέας Βασιλεῖ, κα-
θὰ τῆς Ηλίας ἴπικ τῆς Αχαβ. και τῆς
ἱερωσύνης ἠδη ἴπικ πνα πεπωκῆας
ἀνπλαμβαρόμεν, ὡσπερ πνα λυ-
χρον ἐκλειοῖπτα τῆς πῆσεως λό-
γον διὰ τῆς ἐνοικουσίς αὐτῶ χεῖτος
ἀναλαμβάνει πάλιν ἐποίησε. σκοπήσω-
μεν πάληδες, ὅπ πᾶσα ἡ ἐνοια ἔ πα-
ξὸς κατὰ τῆς Αρειομανιτῆς διποτείνε-
ται. λέγει τῆς ἀναδεδεῖχθαι τῆς ἄγιον
Βασιλεῖ ἐν τοῖς χρόνοις ἐκείνοις,
ἐν οἷς τῶ Αρειος, Εύνομιος, Ευδόξιος,
Μακεδόνιος, ἐ τῶ παρὸς αὐτῶν Ἀνό-
μοιοί τε και Ημιάρειοι, κήσιμα τῶ ἴον
και λόγον τῆς παξὸς και θεὸν ἠμῶν λέ-
γοντες. ὡς θεὸς δὲ τῶ κησῶ λατρεῦόν-
τες, εἰδωλο λατρεῖαι δικαίως ὑπὸ αὐτῶ τε
και τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας ὀνομά-
ζονται. διότι, ὡ λατρεῦοισιν, ἐν μὴ
ὄντων εἰς τὸ εἶναι λέγουσι γεγονέναι,
καθὼς πᾶσα ἡ τῆς δημιουργημάτων
κῆσις. τας πόινω σεπῆας εἰκόνας τῶ
Χριστιανοὶ οὔτε θεοῖς ὀνόμασαν, οὔ-
τε ὡς θεοῖς ἐλατρεῦσαν, οὔτε τας ἐλπί-
δας τῶ σωτηρίας αὐτῶν ἐν αὐταῖς ἔχον,
οὔτε παρὸς αὐτῶν ἐκδέχονται τὴν μέλ-
λουσαν κρίσιν, εἰ μὴ εἰς ἀνάμνησιν και

Concil. Tom. 19.

Actio & Eunomio & Eudoxio,
quin potius & multis aliis, per
quos idololatria quæ iam defe-
cerat, denuo, sicut dictum est,
nomine Christianitatis inducta
est. Et obtinuit homines lan-
guor, qui seruiuerunt creaturæ
potius quam creatori: ita ut &
auxilio illius temporis impera-
torum deceptio confortaretur,
& omnes excellentes principa-
tus pro eodem languore certa-
rent. * Tunc ex Deo demon-
stratur magnus Basilius, quem
admodum Elias sub Achab; qui
sacerdotio iam quodammodo
decidenti auxilium præbens,
veluti quamdam deficientem
lucernam verbum fidei per gra-
tiam quæ inhabitabat in eo, tur-
fus resplendescere fecit. Inten-
damus quod verum est, quia to-
tus huius patris sensus aduersus
Arii furia laborantes intendi-
tur. Dicit enim sanctum Basi-
lium illis temporibus demon-
stratum, quibus Arius, Euno-
mius, Eudoxius, Macedonius, &
qui circa illos, * dissimiles scili-
cet & Semiariani, creaturam Fil-
ium & Verbum Patris & Deum
nostrum fatebantur, tamquam
* Deo quidem, sed creato ser-
uientes. Vnde idolorum cul-
tores iuste tam ab ipso quam a
catholica ecclesia nominantur,
eo quod eum quem colunt, ex
non extantibus ut esset, fatean-
tur effectum, sicuti omnis eo-
rum quæ condita sunt, creatura.
Itaque sanctas imagines Chri-
stiani neque deos nominarunt,
neq; ut diis deseruierunt, neque
spem salutis suæ in eis aliquando
habuerunt, neque ab illis ex-
pectant futurum iudicium, nisi
ad recordationem & monimen-

* Gr. Cum ergo omnes propemodum homines ad partem quæ præualebat, transissent, tunc, &c. 3. Reg. 17. 18. 19.

* Anomei * Gr. tamquam Deo illi qui creatus erat, ser.

eas habentes, & amore circa illarum principalia flagrantes, has & amplexi sunt, & honoranter adorauerunt: non tamen diuinæ his seruitutis vel cultus officium impenderunt, (abesto calumnia) sed neq; aliis quibuslibet rebus. Ariani autem creaturæ connumerantes Dei Filium & Verbū, ab eo spem salutis suæ prædabant habere, & per eum futurum iudicium effici. Huius rei gratia egregius pater arguens illos ait: Hanc, id est, creaturam, adorare, huic seruitutem exhibere, in ea salutis spem habere, ab ipsa expectare iudicium. Ergo probantur veritatis adulteratores huius vocum nouitatis propugnatores, & secundum prophetam cautpones, miscentes vinum aquæ: & non solum hoc, sed & falsarii paternarum traditionū effecti sunt. Eodem quippe deifero patre dicente, * Dei vocatione nominatam, ipsi volentes in imaginalem formationem sensum transferre, pro Filii vocatione, Christi vocatione falso profati sunt. Manifestum est enim quod dicens, Filii vocatione nominatam, aduersus Arianos pronuntiauerit, in supernam & increatam diuinam generationem Filii blasphemantes. Propter quod & primores eiusdem hæreseos publicauit dicens, Ario videlicet, Eunomio, Eudoxio, & Actio. Ipsi autem pro eo vt dicerent Filii, dicentes Christi, mutato sensu in venerabilium imaginum formationem blasphemiam conati sunt vsurpare. Igitur & in hoc falsiloqui quidam & mendaces manifestantur, qui & inferunt quæ licita minime comprobantur.

Isai. 1.

* Gr. Filii

ὑπομνησιν, & πόδα διακείμενοι πρὸς τὰ αὐτῶν θεοτόκῃ, & ἠσπάζοντο & πημπικῶς θεοσεκύνησαν· οὐ μὲν δὲ ἐλάτρωσαν, ἢ τὸ θεῖον σέβας ταύτης ἀπένεμαν· ἀπαγε τῆς κατηγορίας· ἀλλ' οὐδὲ ἄλλοις ποί τ' ἐν τοῖς κήσμασιν ἠεθμηδύων. Αρειανοὶ δὲ τῆ κήσῃ συναεθμωῦντες (Θ) τῆ θεοῦ υἱὸν καὶ λόγον, παρ' αὐτῶν τὰς ἐλπίδας τῆς σωτηρίας αὐτῶν ἐδόξαζον ἔχον, καὶ πλὴν μέλλουσαν κρίσιν δι' αὐτῶν * γενησῆσθαι. τούτου ἐνεκεν & ὁ θεασάσιος πατήρ ἐλέγων αὐτοῖς ἔφη· ταύτῃ θεοσεκύνειν, ἤρῃω τῆ κήσῃ· ταύτῃ λατρεύειν, ἐν αὐτῇ τὰς ἐλπίδας τῆς σωτηρίας ἔχον, ὅτι αὐτῆς ἀγαμέμνεν πλὴν κρίσιν· ἐκουὶ δόποδύκνωται ὡραχρασκαται τῆς ἀληθείας οἱ ταύτης τῆς κενοφωνίας παθεῖοι, καὶ (Θ) θεοφῆτιω κέπιλοι μίξαντες (Θ) οἶνον ὕδατι. & οὐ μόνον ἔπο, ἀλλὰ & φασευταὶ τῆς πατρικῶν ἐκδόσεων γεγόνασι. τῆ γὰρ αὐτῶν θεοφόρου πατρὸς εἰπόντος, τῆ ἔ υἱὸς κλήσῃ ὀνομαζόμενον, αὐτοὶ δέλοντες εἰς πλὴν εἰκονικῶν ἐκτύπωσιν πλὴν ἐνοικίαν μετενέγκαι, αὐτῆ, τῆ τῆ υἱὸς κλήσῃ, τῆ τῆ Χριστοῦ κλήσῃ ἐψευδηγόρησαν. θεοδὸν γὰρ εἰρηκότος αὐτῶν, τῆ τῆ υἱὸς κλήσῃ ὀνομαζόμενον, ὅτι κατὰ Αρειανῶν δόποφάνεται, ὡς εἰς πλὴν αὐτῶν & ἀκπσον θεῖου γνήσιν τῆ υἱὸς βλασφημιουμένων. διὸ & εἶπεν ἄρχους τῆς αὐτῆς αἰρέσεως ἐσηλίτευσεν εἰπὼν, Αρειῶν τε λέγω & Εὐνομίῳ, Εὐδοξίῳ & Ἀκπίῳ. αὐτοὶ δὲ αὐτῆ ἔ υἱὸς, Χριστοῦ εἰπόντες, εἰς πλὴν τῆς σεπῶν εἰκόναν ἐκτύπωσιν ἐπεβλήθησαν πλὴν βλασφημίῳ θεοσαύται. τοίνυν & ἐν τούτῳ φασορρήμονές πνες & ψευδολόγοι πεφανερονται· καὶ ἐπάγοισιν ἀ μὴ θεοῖς.

ANNO CHRISTI 787. ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ GREGORIVS EPISCOPVS
 ανέγνω. legit.

Διό δὴ καὶ τῶν πάλαι ὁ τῆς σωτηρίας
 ἡμῶν ἀρχηγὸς ἔπειτα καὶ τῆς ἰσοῦς ἑστῶ
 ἐαυτῶν πανσόφοις μαθηταῖς ἔδωκεν
 τῆς παναγαθότητος πνεύματος δωράμει
 ὅτι ἐκμεμώσθησαν τοιοῦτων καὶ πάντες
 ἔλαμπόντων, ἔτι δὲ τῶν ἀποστόλων ἐφαμίλλοις
 πρὸς ἡμῶν βασιλεῖς ἔδειξαν, τῆς αὐτῆς
 αὐτῶν πνεύματος σοφιδέντας δωράμει,
 πρὸς καταρτισμὸν μὲν ἡμῶν ἔδωκεν διδα-
 σκαλίω, κατάρρεσιν δὲ δαμονικῶν
 ὀχρεσμάτων ἐπαρομύλων καὶ τῆς γνώ-
 σεως τοῦ θεοῦ, καὶ ἔλεγχον διαβολικῆς
 μεθοδεῖας ἔπλασεν.

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ
 ἔκουσθη ἀνέγνω.

Τίς ἐλάλησεν ἀδικίαν ποιῶν
 εἰς τὸ ὑψὸς ποτε; τίς ἀνὴρ ἤνοιτο τῆς ἀ-
 σεβείας ταύτης χαλεπωτέρα; ὡς τῆς
 ἀναισθητοῦ καὶ πονηρᾶς βλασφημίας.
 ὡς τῆς κεκρυμμένου δόλου, καὶ τῆς ποι-
 κίλης ραδιουργίας. ὡς ἔξ αὐτῆς τῆς δια-
 βόλου τῆς μεθοδεῖας διδασκόντες φθί-
 ρονται, ὅτι πῶς σαφῶς καὶ τρανῶς
 ἡμᾶς πρὸς δόξαν τοῦ θεοῦ χρεωζωροῦ-
 σαν εἶπεν καὶ ὅτι, διὸ τῆς τοῦ τῆς ταπει-
 νώσεως ὑψὸς τοῦ θεοῦ λόγου κατανοοῦ-
 μιν, καὶ πρὸς μνήμην τῆς ἐν σαρκὶ
 πολιτείας αὐτῆς, τῆς τε πάθους αὐτῆς καὶ
 τῆς σωτηρίου θανάτου χρεωζωροῦ-
 μεθα, δαμονικὰ ὀχρεσμάτα ἐπι-
 ρομῶμα κατὰ τῆς γνώσεως τοῦ θεοῦ, καὶ
 διαβολικῶν μεθοδεῖαν καὶ πλάττω
 ἐδρασεύομεσαν ἄποκαλέσασθαι. ὅπως
 ἐνέτεινον τὸ πῶς αὐτῶν, πρὸς μα-
 κρόν, τῆς καταπόξεοσιν ἐν ἄποκρύ-
 φους ἀμωμῶν. εἰ γὰρ ὡς λόγῳ
 Concil. Tom. 19.

Propter quod quemadmodum
 olim Iesus salutis nostre auctor
 & consummator sapientissimos
 discipulos suos sancti Spiritus in-
 duens virtute, pro imminutione
 talium, in omnem terram direxit:
 ita nunc famulos suos & aposto-
 lorum consimiles, fideles videlicet
 imperatores nostros erexit, eius-
 dem Spiritus sapientia praditos,
 & dignos virtute factos, ad per-
 fectionem scilicet & doctrinam no-
 stram, atque destructionem da-
 monicarum munitioinum extollen-
 tium se contra scientiam Dei, at-
 que redargutionem diabolice ar-
 gumentationis pariter & erroris.

EPIPHANIVS DIACONVS
 legit.

Quis locutus est iniquitatem
 talem in excelsum aliquando?
 quæ fiat hac impietate crude-
 lior? O irreuerentem & mali-
 gnam blasphemiam! o abscon-
 ditam fraudem, & variam falsi-
 tatem! ut ex ipsius diaboli argu-
 mentatione instructi effantur;
 quia visionem & vultum, quæ
 clare nos & expresse ad gloriam
 Dei manu quodammodo du-
 cunt, & per quæ humilitatis cel-
 situdinem Dei Verbi confide-
 ramus, & ad conuersationis eius
 quam in carne gessit, id est, pas-
 sionis & salutaris mortis eius
 memoriam trahimur, dæmoni-
 cas munitiones extollentes se ad-
 uersus scientiam Dei, & diaboli-
 cam argumentationem & erro-
 rem ausi sunt nuncupare. Inten-
 derunt vere arcum suum rem a-
 marā, ut sagittent in occultis im-
 maculatum. Si enim confiteren-
 Iii ij

Psalms. 63.

tur, pro imminutione idolorum indutos virtute ex alto sanctos discipulos, adueniente super eos Spiritu sancto, fuisse missos, non vtique dicerent alios erectos, postquam obtinuit illorum traditio & doctrina annos circiter octingentos, & patres sancti hanc vt ancoram securam confirmauerunt & stabilierunt. Semel enim vniuersaliter erepti per Christum ab idolis, non ege- mus super idolis* conqueri: nisi forte præsumant dicere, mutationem factam in ecclesia, & leges alias & ordinationes traditas; inducentes nobis occasiones irrationabiles & negatione refertas. Hoc enim rumore fortes isti tumultuantes dicebant, sicut olim Iesus salutis nostræ auctor & consummator. Hinc

* Gr. reprehendi:

Hebr. 8.

accedit eis dicere: *Omne quod antiquatur & senescit, prope interitum sit*: & quia antiquata est apostolorum doctrina, nouam nos procuramus erigere: quia & Moyse & Aaron sacerdotes simili modo fuisse probantur. Sed quando gratia subintravit, Apostolus dixit alium furrexisse sacerdotem. Ergo & nunc debuerant dare maximam quamdam gratiam, apostolorum gratia superiorem (sic enim & dicunt) ad perfectionem quidem nostram & magisterium. Et cum episcopi essent qui talem Synodum adunauerunt, & perfectionem apostolicarum dispositionum haberent, & alios debuissent perficere, non ab aliis perfici. Nam magis renuerunt doctrinam magisterii ac traditionis sanctorum apostolorum & illustrium patrum nostrorum. Vnde consortes & par-

Ἰπὶ καταρέσει τῆς εἰδώλων ἑὸν ἐν - Anno
 δυσαμύροις διώαμιν ἕξ ἕλοι ἀγίοις CHRII
 μαθηταί, ἐπελόντος αὐτοῖς τῶ ἀγίου 787.
 πνύματος, ἀπεσάλαται, ἐκ αὐτῶν
 ἔλεγον ἀνίστασθαι μετὰ τὸ κεκραπύ-
 ναι πλὴν ἐκείνων ὡς ἀδόσιν τε καὶ δι-
 δασκαλίαν χρονοῖς ὡσεὶ ὀκτακοσίαις,
 καὶ πατῆρας ἀγίοις πάντων ὡς ἀγκυ-
 ραν ἀσφαλῆ κρατυῖα τε καὶ βεβαῶ-
 σαι. ἀπ᾽ ἧς κατῶλου λυτρωθέντες
 παρὰ Χριστοῦ ἐκ τῆς εἰδώλων, οὐ
 χρεῖον ἔχοντων πᾶσι τῆς εἰδώλων ἐγ-
 καλεῖσθαι· εἰ μὴ που πολήσοσι λέ-
 γαν, μεταπίνοιον γενηῖσθαι ἐν τῇ ἐκ-
 κλησίᾳ, ἕ δεσμοῖς ἐσθῆτοις ἕ ταῖς πα-
 ραδεδόται, ὡς ἀσφύροντες ἡμῖν προ-
 φάσις λόγου καὶ δεινήσεως μεσας.
 ποδο ἧς ἐδρῦλλησαν ἠ θηνάσαι εἰ-
 πόντες, κατῶς πάλαι ὁ τῆς σωτηρίας
 ἡμῶν δεινήσας ἕ τελειώσις Ἰησοῦς. ἐν-
 τε ὅθεν περὶ πέταται αὐτοῖς λέγει· πᾶν
 παλαιούμνον ἕ νεώστονον ἐγγὺς ἀφα-
 νισμοῦ· ἕ ὅπ πεπαλαιώται ἡ τῆς ἀπο-
 σῶλων διδασκαλία, νέαν ἡμεῖς προαι-
 ρούμεθα ἕξαναστήσαι· ὅπ καὶ Μωσῆς ἕ
 Ααρὼν ἱερεῖς· ἀλλ' ὅπ ἡ χάρις ἀντι-
 στήλαται, ὁ ἀποστόλος λέγει ἐσθῆτον ἀνίστα-
 σθαι ἱερέα. ἐκουῖ καὶ νῦν ὡφείλον
 δοῦναι μεγίστην πνὰ χάριν ὑπὲρ πλὴν
 τῆς ἀγίων ἀποστόλων· οὕτω ἧς ἕ λέ-
 γοισι· πρὸς καταρτισμὸν μὲν ἡμῶν ἕ
 διδασκαλίαν, ἕ Ἰπὶσκοποὶ ὄντες οἱ τῆς
 ποιότητος σωδοῦ, πάντως πλὴν τελειό-
 τητα τῆς ἀποστολικῶν διατάξεων ἔχον-
 τες, ἕ ἄλλοις ὡφείλον καταρτίζεσθαι, οὐ-
 χὰ ὑπὸ ἄλλων καταρτίζεσθαι· ὡς μάλ-
 λον ἀπηνύαντο μαθητεῖα τῆς διδα-
 σκαλίας καὶ παραδόσεως τῆς ἀγίων
 ἀποστόλων, καὶ τῆς κλεινῶν ἡμῶν πα-
 τῆρων. ὅθεν ἀμέτοχοι ἀπεδείχθησαν

ANNO
CHRISTI
787.

τῆς τούτων διδασκαλικῆς παιδείσεως,
ὡς μὴ σοιχοῦντες τῇ αὐτῶν παραδ-
σῆ. καὶ ὑποφαινεται αὐτοῖς ὁ ψαλ-
μωδὸς Δαβὶδ λέγων· Ἐξολοθρεύσῃ
κύριε πάντα τὰ χεῖλη τὰ δόλια,
γλώσσαν μεγαλορρήμονα. εἰπάτω δὲ
ἡμῖν ψάλλον ὁ αὐτὸς Δαβὶδ ἑλλητικῶς,
καὶ ἡμεῖς σὺ αὐτῶν· τῆ ἐχθροδ' ἔξέ-
λιπον αἱ ῥομφαῖαι εἰς τέλος, καὶ πό-
λεις καθεῖλες. πότε ἔξέλιπον τῆ ἐχθροδ'
αἱ ῥομφαῖαι καὶ αἱ πόλεις, ἢτοι τὰ
ὄχυράματα αὐτῶν; οὐχὶ ἐπὶ τῆς τῆ
Χειροδ' ἐνανθεσπύσεως; ὡς οὐ καὶ
γέγραπται, ὅτι τῆς ἰχυρῶν μελεῖται
σκόλα. μὴ ἐπὶ τῆ ψευδοσυλλόγου καὶ
τῆς συμμορίας αὐτῶν γέγραπται, ὅτι
τῆ ἐχθροδ' ἔξέλιπον αἱ ῥομφαῖαι εἰς
τέλος; καὶ ἐὰν εἰς τέλος, ἔ παντὶ πα-
σιν ἔξέλιπον αἱ ῥομφαῖαι τῆ ἐχθροδ',
καὶ τῆς ἀσεβείας αἱ πόλεις καθερέθη-
σαν, πῶς ταῦτα πάλιν ἀνοικοδομεῖ-
σθαι καὶ ἀνακεκοδοῦναι πεφλυαρῆκα-
σιν; ἢ αὐτοῖς ἐπιγέγραψαι πλὴν αὐ-
τῆ κατάρσειν, καὶ τῆ ἀνθεσπείου
γῆσι πλὴν ἔξ αὐτῶν ὑπολύτρωσιν;
σικκρυώντες τὸ μέγα τῆς σωτηρίας
ἡμῶν μυστήριον, πλὴν οἰκονομίαν Χει-
ροδ' τῆ ἐπὶ πάντων θεοδ', τῆ ὄντως ὀ-
λοσημόνου εἰς εὐδ' αἰῶνας τῆς αἰῶ-
νων. ἀμὲν. εἴτα ταῖς κολακείαις πρὸς
εὐδ' κρατουῦτας χεῖρῶν, οὕτως
Φασίν.

ticipes nullatenus ostensi sunt
horum eruditionis & doctri-
nae, eo quod non consenserunt
traditioni eorum. & imprecatur
eis psalmista Dauid dicens:
Disperdat Dominus uniuersa la- *Psalm. 11.*
bia dolosa, & linguam magni-
loquam. Dicat & nobis psal-
lens veraciter ipse Dauid, &
nos vna cum ipso: *Inimici de-* *Psalm. 9.*
fecerunt framea in finem, & ci-
uitates eorum destruxisti. Quan-
do defecerunt inimici framea,
& ciuitates, id est, munitiones
eius? nonne in Christi huma-
natione? de quo scriptum est,
quia *fortium diuidet spolia.* An *Isa. 53.*
super pseudosyllogo & factio-
ne ipsorum scriptum est, quia
inimici defecerunt framea in
finem? Et si in finem & per
omnia defecerunt framea ini-
mici, impietatisque ciuitates
destructae sunt, quomodo haec
iterum reaedificata & renouata
esse garriunt, vt sibi met ad-
scribant destructionem eorum,
& redemptionem humani ge-
neris quae ex illis effecta est? De-
rogantes magno salutis nostrae
mysterio & dispensationi Chri-
sti, qui est super omnia bene-
dictus Deus in saecula saeculo-
rum. Amen. Deinde adula-
tionibus ad imperatores vsq;, ita
aiunt.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ
ἀνέγνω.

GREGORIVS EPISCOPVS
legit.

Οἱ τῶ θελήοντι αὐτοῖς δαίω ζήλω
κινουμένοι, πλὴν τῆς πῶτων ἐκκλησίας τῆ
τῆς δαυμόνων ληζυμώδῶν ἀπάτη ὀρεῖν
μὴ ἀνεχόμενοι.

*Qui diuino zelo, qui illis inest,
moti, fidelium ecclesiam damo-
num subreptam seductione vide-
re non patientes.*

ΕΡΙΦΑΝΙΟΥΣ ΔΙΑΚΟΝΟΥΣ
legit.

Hæc dicentes, neque cogno-
uerunt repromissiones quas ca-
tholica ecclesia suscepit a Chri-
sto qui eam fundauit, neque
per redemptionem quæ est in
Iesu Christo Domino nostro
confitentur saluari genus hu-
manum. Quos enim Christus
proprio mercatus est sanguine,
iterum diabolo vendunt. Quos
propria morte viuificauit, ipsi
toxico labiorum suorum mor-
tificant, & in laqueum inferni
demergunt. Audiant cantica
canticorum aperte ad ecclesiam
ex persona Christi cantantia:
Tota * bona es proxima mea,
tota bona es, & macula non est
in te. Ecce iam audierunt to-
tam eam bonam esse & proxi-
mam Christi, ac ab omni ma-
cula liberam; ad quam & per
Isaiam affatur: *In manu mea
depinxi muros tuos, & in con-
spectu meo es semper.* Et quomo-
do quæ has repromissiones ac-
cepit, subripitur a dæmonum
aduersa virtute? & maxime vbi
Christus est caput secundum
diuinum Apostolum, quis est
qui hanc possit in prædâ ar-
ripere? Ipse exhibuit eam sibi
non habentem maculam aut ru-
gam, & quomodo rursus coin-
quinatur? O * reprehensionem
istam! Certum est enim quod
negationem dispensationis eius
sequestret opinio hæc. Sed fe-
stinauerunt ecclesiam spernere:
idcirco spernet illos Dominus,
& erunt apud omnes qui in ea
nati sunt, reprobati & anathe-
matizati. mansit enim inexpu-
gnabilis & * incorruptibilis &

* pulera
Cant. 4.

Isa. 49.

Ephes. 5.

* Gr. opi-
nionem

* Gr. incon-
cussa

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ
καὶ κουλουκλείου ἀνέγνω.

ANNO
CHRISTI
787.

Ταῦτα λέγοντες, οὔτε ἐγνώσαν τὰς
ἐπαγγελίας, αἷ ἡ καθολικὴ ἐκκλησία
πρὸς τὸ αὐτὴν δεμελιώσαντος Χριστοῦ
ἔλαβεν, οὔτε διὰ τὸ δοπολυτρώσεως τῆς
ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῶ κρείω ἡμῶν ὁμοιο-
γροδοσι σωθῆναι τὸ ἀνθρώπινον γένος. οἷς
τῷ Χριστῷ τῶ ἰδίῳ αἵματι ἔξανήσαντο,
πάλιν τῶ διαβόλῳ πωροδοκοῦσιν· οἷς
τῶ ἰδίῳ θανάτῳ ἐξωσπίησεν, αὐτοὶ τῶ
δηλητηρίῳ τῷ αὐτῶν χηλείῳ θανα-
ποδοσι, καὶ εἰς πέταυρον ἄβδου καταβί-
βαλοῦσιν. ἀκουσάτωσαν τῷ ἀσμάτῳ
διαρρήδων ἀδόντων πρὸς τὴν ἐκκλη-
σίαν οἷς ἐκ πωροδοκίῃ Χριστοῦ· ὅλη
καλὴ εἶπλησίον μου, ὅλη καλὴ, ἔμω-
μος ἐκ ἐστίν ἐν σοί. ἡδὴ ἤκουσαν ὅλιω
αὐτῷ καλῶ τῷ καὶ πλησίον Χριστοῦ καὶ
μῶμου παντὸς ἀπὸ ἀλλήλων. πρὸς τὸ
καὶ διὰ Ησαίου φέρεται· ὅτι τῆς
χρῆσ μου ἐξωχράφησά σου τὰ πείρη,
καὶ ἐνώπιόν μου εἶ διὰ παντός. καὶ πῶς
ἡ πάντας τὰς ἐπαγγελίας λαβοδοσε λη-
ξεται ὑπὸ τῆς τῷ δαμμόνων ἀντικει-
μδρῆς διωδάμεως; καὶ ἐντα Χριστῷ ὅτι
καφαλή καὶ τῷ θεῖον λόγῳ, πῆς ὁ
παντῶν διωδάμῳ εἰς πωρονομίῳ
λαβεῖν; αὐτὸς παρέσθην αὐτῶν ἐαυ-
τῶ μὴ ἔχουσαν ἀσπιδῶν ἢ ῥυτίδα, καὶ
πῶς πάλιν μολυῶεται; φεῖ τῆς ὑπο-
λήψεως παντῆς. πρὸς δὴλον τῷ ὅτι ἀρ-
νησις τῆς αὐτῆς οἰκονομίας μεσολαβεί-
πῶ ὑπονοῖαν παντῶν. ἀλλ' ἐσπευ-
σαν ἔξουθενώσαι τὴν ἐκκλησίαν· διὰ
ποδοτὸ ἔξουθενώσαι αὐτῶν κύριον, καὶ
ἔσονται πρὸς πᾶσι τοῖς ἐν αὐτῇ θρηνη-
θεῖσιν ἔξουθενωμένοι καὶ ἀναπεδεμα-
πομένοι. ἐμείνει γὰρ ἀλήθης ἡ ἀρραγής

ANNO CHRISTI 787.

Ἐ ἀσάλυτος. τῆς δὲ κολακείας πλη-
ροῦσαντες τὸ σῶμα, ἔπι πλὴν διήγησαν
τῆς παρ' αὐτοῖς παραχθέντων ὧ λό-
γον ποιῶνται σεμνωόρδοι.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ
ἀνέγνω.

Πᾶσαν πλὴν ἱεραπικλῶ σωματικῶ
σαντο τῆς θεοφιλιῶν ἐπισκόπων ὁμή-
γειν, ὅπως σωδοκῶς ἐπὶ τὸ αὐτὸ
ἡμοῖν, γραφικῶς τε συζητήσιν ποιη-
σαμένη πρὸς τῆς ἀπατηλῆς τῆς ὁμοιω-
μάτων χρωματουργίας, τῆς καταστώ-
σης ἐκ τῆς ὑψηλῆς ἔως πρεπούσης
λατρείας εἰς πλὴν χαμηλῆν καὶ ὑλι-
κῶν κτισμάτων ἀφ' ἑαυτῶν τῆς ἀνθρώ-
πων νοῦ, θεοκινήτως ἐκφώνησεν τὸ αὐ-
τῆ δοκῶν· εἰδότες τὸ γεγραμμένον ἐν
προφήταις· ὅτι γὰρ ἱερέων φυλά-
ξεται γνώσιν, ἔνομον ἐκζητήσιν ἐκ
σώματος αὐτῶν, ὅτι ἄγγελοι κυρίου
παντοκράτορος εἰσὶν.

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ
ἀνέγνω.

Ἀμνημονήσαντες πλὴν ἔθεο λόγου
ἐκ παρ' ἑαυτῶν ἡμῶν, ἔπειτα τὸ μέ-
γα ἔσωθρον μυστήριον, ὅτι αὐτὸς
σαρκὶ ἐπιδημήσας ἡμῖν ἐχάρισται,
ῥυσάμενος ἡμᾶς ἐκ τῆς τῆς εἰδώλων
πλάνης, ἔτι τῶν πονηρῶν μαριώδους θρη-
σκείας αὐτοῖ τε παύσει πλὴν σωτηρίαν
σφειτεροσάμενοι, δόξαν ἑαυτοῖς βουλό-
μενοι περὶ εἶναι, ἀδόξως παρὰ τὴν καθε-
λικὴν ἐκκλησίαν θριαμβολοῦνται. οἷς
εἰκότως προσφθέγγεται Χριστὸς ὁ θεὸς
ἡμῶν διὰ τῆς προφητείας· Ὁ ἱερεῖς ἠδέ-
τησαν νόμον μου, καὶ ἐβεβήλωσαν τὰ
ἅγια μου. ἀναμέσον ἁγίου ἔβεβήλω
οὐ διεσέλω, ἔ ἀναμέσον καταρῶν ἔ
ἀναρῶν οὐ διεσέλω. αὐτοὶ γὰρ τὰς εἰκόνας τῶν κυρίου καὶ τῶν ἁγίων αὐτῶν

immobilis. Porro adulationibus
replentes os, ad narrationem a
se gestorum sermonem faciunt
gloriantes.

GREGORIVS EPISCOPVS
legit.

*Omne sacratum conuocauerunt
Deo amabilium episcoporum col-
legium, ut synodice in id ipsum ef-
fectum, et scripturarum quæstio-
nem faciens de seductoria simili-
tudinum colorum operatione, quæ
auellit ex summa et Deo decibili
latria ad humilem et materialem
creatura latriam hominis sensum,
Deo mouente pronuntiet quid sibi
fuerit visum: scientes quod scri-
ptum est in prophetis: Quia labia
sacerdotum custodient scien-
tiam, et legem exquirent ex ore
ipsorum, quia angeli Domini
omnipotentis sunt.*

Malach. 2.

EPIPHANIVS DIACONVS
legit.

Immemores Dei Verbi nati-
uitatis ex virgine, huiusque ma-
gni & salutaris mysterii quod
ipse in carne veniens nobis do-
nauit, eruens nos ab idolorum
errore, ac horum insana super-
stitione: ipsique hanc salutem
vsurpantes, gloriamque sibi cu-
mulare volentes, inglorii a ca-
tholica ecclesia prædicantur.
Quibus aperte affatur Chri-
stus Deus noster per prophe-
tam dicens: *Sacerdotes spreue-
runt legem, et coinquinauerunt
sancta mea. Inter sanctum et
pollutum non distinxerunt, et in-
ter mundum et immundum non
distinxerunt. Ipsi enim iconas
Domini & sanctorum eius a dæ-*

Ezech. 22.

moniorum icona non distinxerunt, eas similiter idola nominantes, & calumniose accusantes ecclesiam, quam acquisiuit proprio sanguine Christus Deus noster; seductoriamque colorum operationem euangelii enarrationem susurrando fatentes, quam venerabilem & sanctam fideles dicunt & nominant; non profecto aspicientes ad id quod videtur, sed ad ea quæ in ipso signantur. Audientes enim auribus, gloria tibi domine, proclamant: & videntes oculis, eamdem utriusque deferunt gloriæ actionem. In memoriam quippe venimus conuersationis eius, qua cum hominibus conuersatus est. Quidquid enim narratio in scriptis insinuat, id ipsum & pictura denūtiat. Qualia vero impudenter iactanterque verbosa fauce garrierunt, inspiciamus. Quæ auellit ex summa & Deo decibili latria ad humilem ac materialem creaturæ latriam. O vefaniam, linguam ut gladium acutā & mendacio infectam habentium, immaculatam fidem Christianorū in imaginum æstimantium commutari culturam; quique contumeliose profantur, humilem ac materialē creaturæ latriam hanc appellantes. Nullus Christianorum hominum qui sub cælo sunt, imaginī cultum seruitutis exhibuit: pagana est enim ista fabulatio, & dæmonum adiuuentio, atque opus actionis fatanica. Perit hoc Christi aduentu. Seruitus nunc in spiritu & veritate est: diuersa autem quæ Deo exhibentur, ad memoriam videlicet eius & sanctorū ipsius, habet ecclesia reposita: ex qui-

Ιωαν. 4.

οὐ δέεσθαι, τῆ τῆ δαμόνων εἰκόνι αὐ-
 τὰς παραπλησίως εἰδῶλα ὀνομάσαν-
 τες, & κατηροικῶς συκοφαντήσαντες
 τὴν ἐκκλησίαν, ὡς πεποιησάτο
 Χριστὸς ὁ θεὸς ἡμῶν τῶ ἰδῶ αἵματι.
 ἀπατλήν δὲ χρωματούργιδον τὴν τῆ
 διαγγελίου διήγησιν ἐθύλλησεν, ὡς
 σέπλω καὶ ἀρίαν. Ὁ πιστοὶ λέγουσι τε
 καὶ ὀνομάζουσιν, ἐκ δότο βλεπόντες εἰς
 τὸ ὀρθόμυρον, ἀλλ' εἰς τὰ ἐν αἰπῶ ἐνοση-
 μαγόμυρα. ἀκούοντες γὰρ τοῖς ὠσὶ, δό-
 ξα σοὶ κύριε προσφθεῖρονται· καὶ ὀ-
 ρθῶντες τοῖς ὀμμασι, πάντως τὴν αὐ-
 τῶν ἀναπέμποισι δόξολογίαν. εἰς γὰρ
 μνήμην ἐρχόμεθα τῆς ἐν ἀνθρώποις
 αὐτῶ ἀναστροφῆς. εἶπε γὰρ ἡ δόξησις ἐ-
 γράφως ἡμῖν δηλοῖ, ποδο καὶ ἡ ἀνα-
 λωροφῆσις. οἷα δὲ ἀναδῶν ἐδλα-
 ζονικῶς πεφλυσαφῆκασι, σιοπήσω-
 μῶν. τῆς κατασώσης ἐκ τῆς ὑψηλῆς
 καὶ θεῶν προεπούσης λατρείας εἰς τὴν
 χαμαίηλον καὶ ὑλικὴν κπσμαπολα-
 τρείαν. ὡς τὸ ἀραπληξίας, τὴν γλωσ-
 σαν αἰς μάχαρον ὄξειαν ἔχοντες καὶ
 πεποιημένῳ τῶ ψεύδει, τὴν ἀμώμη-
 τον πίστιν ἡμῶν τῆς Χριστιανῶν εἰς τὴν
 τῆς εἰκόνων νομίμοισι μετὰ ἀχθαισι-
 βασιμότητα· καὶ ὑβριστικῶς προσ-
 φθεῖρονται, χαμαίηλον ἐ ὑλικὴν
 κπσμαπολατρείαν ταύτῃ δότικα-
 λουῶτες. οὐδεὶς γὰρ ὑπὸ τῶ οὐρανοῦ
 Χριστιανῶν ἀνθρώπων εἰκόνι ἐλάτρω-
 σεν. ἐλλεικὸν γὰρ τὸ μύθευμα, δα-
 μόνων ἐφάρημα, πρῶτος σατανι-
 κῆς τὸ ἐργαίρημα. δότο λωλε ποδο τῆ
 ἑ Χριστοῦ δὴ δημῆα. λατρεία νῦν ἐν
 πνῶματι καὶ ἀληθείᾳ ὅτι· διαφρεα
 δὲ τῶ θεῶ ἀναπεθύμῶν πρὸς μνή-
 μῃν αὐτῶ τε καὶ τῆς ἀρίαν αὐτῶ ἐξ ἡ
 ἐκκλησία ἐναποκαίμῶν, ὅς ὦν ὅτι
 197.

ANNO CHRISTI 787.

καὶ ἡ τῆς εἰκόνων ποίησις. αὐτοὶ δὲ ἐαυ-
τῶν ἐλέγχουσιν εἰπόντες· ἐκφώνησον
κατὰ τὸ αὐτῆ ὁδοιῶν. λέληθεν αὐτῶν
τὸ γεγραμμένον παρὰ τῆ κυριακοῦ
συναγῆς· ὁ λαλῶν ἀφ' ἑαυτοῦ, πλὴν ἰδίαν
δόξαν ζητεῖ. πότῃ αὐτοὶ μαρτυροῦ-
σιν ἀφ' ἑαυτῶν φησὶν λέγειν, καὶ οὐ φησὶν
τῆ πνεύματος. πῶς ἀρετὰ πότῃ ἀκού-
σεν; εἰ μὴ πῶς ἐστὶ τῆ πνεύματος.
εἴτα ἐλαχιστοὶ, ἐκ ἐκ κείων, ὅλ-
λα τῆ ἑαυτῶν γλώσσῃ, οὕτως φασίν.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ
Νεοκαισαρείας ἀνέγνω.

Καὶ δὴ ταυτῶ συναθροισθεῖσα ἡ καθ'
ἡμῶν ἐκκλησία, ἡς ὄριθμον πλη-
ροῦτον τετρακισσὶ τετρακόντα ὄκτω,
ταῖς συνοδικαῖς ἐπιπέροι θεσμοθεσίας,
ἀσφαλίως δεχόμεθα καὶ ἀνακηρύττο-
μεν τὰ δόγματα καὶ ταῖς ἀρετὰς,
αἵ αὐτὰ βεβαίως ἰσχυρῶς, ἀσφαλῶς
κρατεῖν ἡμῶς τε δεσπόμεθα.

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ
ἀνέγνω.

Πολύανδρον ἔχοντες πλὴν ὁμήγεον
ἐναβρωῶνται τῷ πληθὲ ἐλαχιστοῦ.
ὁχλαζοῦντες καὶ κατὰ τῆς ἐκκλη-
σίας πεφλυαρῆσαν ἀτυροσομοῦτες,
ἀ μὴ θεμῶ ἀδελφῶν εἰς τὸ ὕψος λαλή-
σαντες· καὶ κατὰ τῆς Ἑβραίων λαόν
κὺξήσαντες, ὡς χυδαῖοι ἐχθρόντο. ὅλλ' ἐκ
ἀδουκῆσεν ἐν αὐτοῖς ὁ κύβελος. διαπί;
ὅπ τῆς ἐκκλησίας ἐαυτῶν ὄξωθῆσαν-
τες ἐπληθύνθησαν ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἐν ἀύ-
δρῳ, ὡς ὄφρα μὴ καρδίας ἀν-
δρῶν πνεύματιον οἶνον μὴ ἔχοντες.
αὐθὶς ἡ τὰ αὐτὰ πρὸς τῆς αὐτῶν φη-
σὶν λέγειν, λόγῳ μὲν ἁμαρτωλοῦ ταῖς
συνοδικαῖς ἀκολουθεῖν θεσμοθεσίας,
Concil. Tom. 19.

bus etiam imaginum est factu-
ra. Ipsi præterea sese arguunt
dicentes: Pronuntiet quod sibi
fuerit visum. Latuit eos quod
ab ore dominico scriptum est:
Qui loquitur a semetipso, pro-
priam gloriam querit. Igitur ipsi
testantur se a semetipsis affari,
& non a Spiritu sancto. Quis,
putas, hæc audiat? nisi forte qui
non fuerit Spiritus. Deinde glo-
riantes, non in Domino, sed in
lingua sua, sic aiunt.

Ioan. 7.

GREGORIVS EPISCOPVS
Neocæsariæ legit.

*Et ecce nunc congregata sacra
Synodus, cuius numerum im-
plemus trecenti triginta octo, sy-
nodicas sequentes legistationes,
amplectentes suscipimus et præ-
dicamus dogmata seu traditio-
nes, quas ipse roborantes, secure
nos tenere sanxerunt.*

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ
legit.

Populosum habentes Con-
cilium, iactant de multitudine
gloriâtes. Turbas quippe contra
ecclesiam congregantes garric-
runt, os non habens ostium ape-
rientes, quod licitum non est,
iniquitatem in excelsum locuti
sunt; & secundum Hebræum
populum creuerunt, & vilif-
simi facti sunt. Sed non be-
neplacuit in eis Domino. Qua-
re? quoniam ab ecclesia sese pel-
lentes, errauerunt in eremo, in
inaquoso, vinum spirituale,
quod latificat corda hominum,
non habentes. Rursus autem ea-
dem de * semetipsis asseuerant,
*Gr. iisdem
K k k

Exod. 1.
iuxta 79.

Psalms. 103.

*Gr. iisdem

factis autem negant, & dinumerant vniuersales Synodos, dicentes.

GREGORIVS EPISCOPVS legit.

* Gr. Primo quidem loco sancta

* Secundum quidem primum sermonem sancta & vniuersalis ac magna Synodus, qua apud Nicaeam celebrata est sub sancta memoria Constantino Magno imperatore; qua impiissimum Arium a sacerdotali deposuit dignitate, eo quod diceret creaturam increatum Filium Dei, qui consubstantialis Patri & Spiritui sancto, & per omnia vnus glorie ac vnus est honoris: qua &

* Gr. dicta a Deo
* Gr. Deinde centum

electum salubris fidei nostre protulit symbolum. * Sicque demum centum quinquaginta sanctorum patrum qui conuenerunt in hac regia vrbe sub maiore Theodosio imperatore: qua Macedonium Pneumatomachum damnauit, tamquam in sanctissimum Spiritum blasphemantem, & non esse homousion Patri & Filio impie dogmatizantem: ipsum quoque salutaris fidei nostre symbolum latius expressit, Deum etiam & sanctum omnipotentem Spiritum firmans.

EPIPHANIVS DIACONVS legit.

Has sanctas vniuersales duas Synodos etiam impius recepit Nestorius, & qui partis eius erant heretici. Ita & horum factiosæ cohortis Synodus has recipiens, aliam hæresim introduxit, a qua qui intendunt ei, Christianorum calumniatores nominati sunt a sancta Dei catholica ecclesia, in nullo ab infensatis

πίσι δὲ ἔργοις ὄρνυται, καὶ ἀπειθῶσιν τὰς οἰκουµενικὰς συνόδους, λέγοντες.

ANNO CHRISTI 787.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ἀνέγνω.

Κατὰ μὲν πρῶτον λόγον ἡ ἀγία & οἰκουµενική ἐν Νικαίᾳ συγκροτηθεῖσα μεγάλη συνόδος ἐπὶ ἡμῶν ἁγίοις Κωνσταντίνου τοῦ μεγάλου βασιλέως ἡπὲς διωκεῖται τὸν Ἀρειὸν τῆς ἱερατικῆς καθεύειν ἀξίας, διὰ τὸ λέγειν κήρυμα τῆς ἀκρίτου υἱὸν τοῦ θεοῦ, ὁμοούσιον τῷ πατρὶ & τῷ ἁγίῳ πνεύματι, καὶ πάντα ὁμοόμοιον καὶ ὁμοίωμα ἢ καὶ τὸ θεὸν λατρεῖν τῆς σωτηρίας ἡμῶν πίστεως ὁμοφώνως σύμβολον. εἰδὲ οὕτως ἡ τῆς ἐκείνου πενήτην ἀγίων πατέρων τῶν σωελεδόντων ἐν ταύτῃ τῇ βασιλίδι πόλει ἐπὶ Θεοδοσίου βασιλέως τοῦ μεγάλου ἡπὲς Μακεδόνιου τῆς Γενθιματομάχου κατέκρινον, ὡς εἰς τὸ πανάριον καὶ ἀκρίτον βλασφημῶντα πνεῦμα, καὶ μὴ εἶναι αὐτὸ ὁμοούσιον τῷ πατρὶ καὶ τῷ υἱῷ ἀσεβῶς δογματίζοντα αὐτὸ τε τῆς σωτηρίας ἡμῶν πίστεως σύμβολον πλατυτέρας ἰτραύσας, θεὸν καὶ τὸ ἅγιον καὶ παντοδύναμον πνεῦμα κωλύσασα.

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ ἀνέγνω.

Ταύτας τὰς ἀγίας οἰκουµενικὰς δύο συνόδους καὶ Νεστόριος ὁ διωκεῖς ἐδέξατο, καὶ οἱ ἀμφ' αὐτὸν αἰρετικοὶ οὕτως καὶ ἡ τῆς τούτων ὀχλαγωγίας συνόδος ταύτας δεχόμενη, ἐπέσαν αἰρεσιν ὁμοφώνως ἀφ' ἧς αὐτῇ προσέσχοντες χριστιανοκατήγοροι ὀνομάσθησαν παρὰ τῆς ἀγίας τῆς θεοῦ καθολικῆς ἐκκλησίας, κατ' οὐδὲν διαφέρειν

ANNO CHRISTI 787.

τες αἰσθητων ἀδράων Ἡλίου ὀφόντων
ἰστέρι γλιῶντα, ἔπερὸς ἀλλήλοις φα-
σκόντων· τῆ λαμπερήτι τῆ ἡλίου ἔ-
ἀσέρες κεκρυμμένοι εἰσι, ἔ ἡμέρα ὄβ-
καὶ οὐχὶ νύξ· τὰ περὶ τῆ ἔ δὲ διὰ
ἄρηλογία συλλογισάμενοι πρᾶμνου-
σιν, εἴτα ἔπιφέρουσι.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ
ἀνέγνω.

Μετὰ ταύτας ἡ τῆ διακοσίων ἀ-
γίων πατέρων ἐν Εφῆσαι τῷ περὶ τὸν
σωελεθόδοσα ἔπι Θεοδοσίου τῆ νέου,
ἡ τῆ ἰουδαίου φρονα καὶ ἀνθρώπου ἀ-
πρὶν Νεστόρειον κερδίασε, διὰ τὸ δ-
ξάζειν αὐτὸν Χριστὸν ἰδικῶς ἔκ τῆ
λόγον, ἔ Χριστὸν ἔτῃον ἔκ γυναι-
κός, ἀνὰ μέρος καὶ ἰδικῶς πέντα ἔ
θεὸν λόγον, ἔ ἀνὰ μέρος ἔ ἀνθρώπον
δύο ἐπεδθεν ἰσποσάσε ἔπι τῆ ἐνός
Χριστοῦ δογματίζοντα, ἔ ἄρνούμενον
τῶ καθ' ἰσποσάσαν ἐνωσιν· καθ' ἡ
οὐχ ὡς ἔτῃος ἔτερε συμπερικωῆ-
ται, ἀλλ' εἰς νοεῖται ἰσοῖς Χριστὸς ἡὸς
μονογενῆς, μᾶτ' περικωῆσῃ τῆ
μετὰ τῆς ἰδίας σαρκός.

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ
ἀνέγνω.

Ταύτῃ ἔ Εὐτυχῆς καὶ Δίοσκορος,
καὶ ἔ σὺ αὐτοῖς συζητητοὶ ἐδέξαν-
το· ἀλλ' αἰρετικοὶ μειδνήσαν, ἔτῃαν
αἰρεσιν εἰσαγαγόντες· ἐκουῶ τούτοις
σωαεληθηθῆσαντα ἔ αὐτοῖ, ὡς νεω-
τῆροποιὸν κενόφωνα παρεσενέγκαν-
τες ἐν τῆ καθολικῆ ἐκκλησίᾳ· καὶ οἶα
παῖδες τὰ παρὰ τῆ ἰδίων πατέρων
περὶ τῆς λεγόμενα τε καὶ γινόμενα
χλωαστικῶς ἀλλήλοις διηροῦμενοι, οὐ-
τως καὶ οὗτοι τὰ πρὸ πάντων ἄριθ-
Concil. Tom. 19.

viris discrepantes, qui solem vi-
dentes esse super terram, dicunt
adinuicem : Præ claritate solis
stellæ absconfa sunt, & dies est,
& non est nox : manifestissima
& certissima otioso sermone ra-
tiocinantes * deliberant, ita sub-
dentes.

* Gr. con-
cludunt,

GREGORIVS EPISCOPVS
legit.

Post has ducentorum sancto-
rum patrum apud Ephesum prius
conueniens sub iuniori Theodosio
imperatore, qua Iudaorum sen-
sum habentem, & hominem co-
lentem, Nestorium condemnauit :
quoniam predicabat Christum
seorsum ex Deo Verbum, &
Christum alterum qui esset ex
muliere; partim priuatimque po-
nens Deum Verbum, & partim
hominem: duas hinc substantias
in vno Christo dogmatizans, &
negans unitatem qua per sub-
stantiam facta est: secundum
quam non quasi alter cum altero
coadoratur, sed vnus intelligitur
Christus Iesus Filius unigenitus,
vna adoratione honorandus cum
propria carne.

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ
legit.

Hæc & Eutyches, & Diof-
corus, atque qui confusionem
duarum in Christo naturarum
prædicant, admiserunt. Sed hæ-
retici permanferunt aliam hære-
sim inferentes. Ergo his con-
numerabuntur & ipsi, tamquam
versutam vocum nouitatem in
catholicâ ecclesiâ inferentes.
Et veluti pueri, qui ea quæ a pa-
tribus suis euidenter dicta & fa-
cta, illusorie adinuicem enarrât;
ita & isti quæ ab omnibus ma-
Kkk ij

* more do-
ctorum

nifeste sciuntur, * docte opinan-
tur proferre, tradereque scriptu-
ræ. sed ridendi omnibus facti
sunt. Et rursus vana confabula-
tione vtentes dicunt.

GREGORIVS EPISCOPVS
legit.

Deinde Calchedone magna &
opinatissima Synodus, quæ sub
Marciano Deo amabili principe
concurrit, quæque Dioscorum &
infelicem Euiychem anathemati-
zauit, prædicantes non in dua-
bus naturis post summam Dei
Verbi unitatem, quæ in subsi-
stentia facta est, eundem & unum
Christum & Dominum cum car-
ne subsistere; sed ex duabus na-
turis vnitionem factam, & v-
nam mixtam & confusam effe-
ctam. Præterea & quæ Constanti-
nopoli conuenit centum sexaginta
quinque sanctorum patrum sub
Iustiniano diuæ recordationis: quæ
anathematizauit Origenem, qui
& Adamantius dictus est, Eua-
grium, Didymum, cum paganis
conscriptis eorum; atque Theodo-
rum Mopsuestenum, & Diodo-
rum præceptorem Nestorii, Seue-
rum, Petrum, Zooram, cum im-
piis dogmatibus eorum; & * fa-
ctam Iba epistolam, quæ scribitur
ad Marim Persam: sanctæ &
magnæ quartæ Synodi pia corro-
borans dogmata.

* Gr. dictam

EPIPHANIVS DIACONVS
legit.

Has sanctas & vniuersales
Synodos, & præcedentes eas,
susceperunt Sergius Constan-
tinopolitanus, Cyrus Alexan-
drinus, Honorius Romanus,

το Σέργιος ὁ Κωνσταντινουπόλεως, Κόρος Αλεξανδρείας, Ονώριος Ρώμης,

λαὸς γνωσκόμῃρα, διδασκτικῶς οἶονται
προφέρειν καὶ γραφῆ παραδιδῶναι.
ἀλλὰ καταγέλαστοι τοῖς πᾶσι γέρονται.
καὶ αὐτῆς τῆ ἐαυτῶν κενουμῆτι γλω-
μῆροι λέγουσιν.

ANNO
CHRISTI
787.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ
ἀνέγνω.

Εἶτα ἡ ἐν Καλχηδόνι μεγάλη καὶ
σεβαστὸς συνόδος, ἡ ἐπὶ Μαρκετοῦ
& Θεοφίλου βασιλέως συνδραμοῦσα
ἡ περὶ Διόσκορον καὶ τῶν δυσυχνῶν Εὐπυχία
ἀνεδεμάρασε, δογματίζοντας μὴ ἐν δυ-
οῖ φύσεσι μετὰ πλὴν ἀκραν καθ' ἑκα-
στασιν τῶν Θεῶν λόγου ἑνωσιν εἶναι τῶν
αὐτῶν καὶ ἕνα Χρῆστον & κύριον μετὰ
τῆς σαρκὸς, ἀλλ' ἐκ δύο μὲν γένην-
τα φύσεων πλὴν ἑνωσιν, μίαν δὲ διπο-
τελεδιῶν πεφυρμῶν τε & συγκε-
χυμῶν. πρὸς γὰρ ταύταις ἡ ἐν Κων-
σταντινουπόλει συνελθοῦσα τῆς ἑκα-
τῶν ἐξήκοντα πέντε ἀγίων πατέρων ἐπὶ
Ιουστίνου τοῦ τῆς αἰτίας ληξέως ἡ περὶ
ἀνεδεμάρασε Νεστωρίου & Ἀδα-
μαντιῶν, Εὐάγριου, Διδύμου, καὶ τῶν
ἑλλωτικῶν αὐτῶν συγγραμμάτων,
Θεόδωρον τῶν Μοψουεστίας, & Θεο-
δώρον τῶν καθηγητῶν Νεστορίου, Σε-
βήρον, Πέτρον, Ζωοράδην, καὶ τῶν ἀσε-
βῶν αὐτῶν δογμάτων, καὶ πλὴν λεγόμε-
νων Ἰβᾶ ἐπιστολῶν γραφείσων πρὸς
Μαρίω τῶν Πέρσων· τὰ τῆς ἀγίας &
μεγάλης πτάρτης συνόδου ὡσεὶ
ἐπικυρόσασα δογματῆρα.

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ
ἀνέγνω.

Ταύταις τὰς ἀγίας καὶ οἰκουμένη-
καὶ συνόδοις & ταῖς πρὸ αὐτῶν ἐδέξαντο

ANNO
CHRISTI
787.

Εοί ωελ αυδων Μονοδεληται λεγομε-
νοι· δλλ' ως αιρετικοι αναθεματιζονται
παρά της καθολικης εκκλησιας, ως
κενα δια της αυτων αιρεσεως λευσιζι-
σαντες εν τη αυτη εκκλησια. ουτως και
ουτοι ταυτας τας αγιας συνόδους δε-
ξαμενοι, δλλ' ουω δια των εαυτων αι-
ρεσιν ανεβελωται της καθολικης εκ-
κλησιας· ματατος αυτοις ο ωελ του-
του λογος· δεχρος, ε ουδε υποκρισεως
αξιος, οπι εν παρορησεια τψ αγίων
συνόδων, ταυτας απηκεινται ε εναν-
πουωται. ε ει μηδ' αγνωσια ποδο πε-
ποιήκασιν, διηθείας ε αμαθίας ανιμε-
σον· ει δε εν γνώσει, ασεβείας ε πάσης
δλλοκότου σπειδήσεως. η γρ δείξωσιν
ημίν συνόδον ανηκειμηδύλω συνόδα, ει
μηπου εν τψ δλλοπελειω οντων της κα-
θολικης εκκλησιας ε αναθεμαπαθεν-
των, ως κη η αυτων η τας αγιας ε εγ-
κρίτους ακολουθήσωσι, και απη ειασεν
εν τη εκκλησια ε ουτοι δεξωνται. ε ει
μηδ' δεξωνται τας σεπίας εικόνας, τη
καθολικη εκκλησια επονται, ως παρά
τψ αγίων εξ οικουμηνικών συνόδων
δεδεγμένας. ει δε μη επονται τη κα-
θολικη εκκλησια, ουδεις αυτων ακού-
σε μη ακολουθουώτων τη θεοπρεπει
παραδοσε ταυτης.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ
ανέγνω.

Ωσαύτως ε η εν χρόνοις Κωνσταντι-
νου τς ευσεβοις βασιλέως εν ταυτη τη
θεοφυλακτω πόλι εκατην εβδομηκον-
τα αγίων πατέρων ηπς ανεδεματισε ε
εκκήρυκτον επόισε Θεόδωρον (Ϟ) της
Φαραν, Κδρ (Ϟ) Αλεξδουβείας,
Ονώριον Ρωμης, Σέργι (Ϟ) Παύλον,
Πύρρον κη Πέτρον εδω εν ταυτα ηροε-

& qui circa ipsos sunt unam vo-
luntatem in Christo condicen-
tes. Sed ut hæretici anathematizantur a catholica ecclesia, per hæresim suam vana loquentes. Sic & isti licet & has sanctas Synodos admittant, propter hæresim tamen suam abiiciuntur a catholica ecclesia: & vanus illis est super hoc sermo, & otiosus, ac nulla responsione condignus; quoniam in appellatione sanctarum Synodorum, his resultant & aduersantur. Et si quidem ignorantia hoc fecerunt, amentia est & indisciplinatione plenum: quod si scienter, impietate & omni absurda conscientia. Aut enim ostendant nobis Synodum aduersantē Synodo, nisi forte ex illis quæ alienatae sunt a catholica ecclesia, & anathematizatae, quemadmodū & eorum: aut probabiles sequantur, & sanctas; & quæ dimiserunt in ecclesia, & isti suscipiāt. Et si quidem susceperint venerabiles iconas, catholicam ecclesiam sectantur, utpote a sanctis sex vniuersalibus susceptas Synodis. Si vero non sectantur catholicam ecclesiam, nemo illos audiet non sequentes Deo decibilem traditionem huius.

GREGORIVS EPISCOPVS
legit.

Similiter et ea que tempori-
bus Constantini pii principis in
hac a Deo conseruanda vrbe cen-
tum septuaginta sanctorum pa-
trum conuenit; que anathema-
tizauit et abiectum fecit Theodo-
rum Pharanitanum, Cyrum A-
lexandrinum, Honorium Roma-
num, Sergium, Paulum, Pyr-
rhum et Petrum, qui hic presules

extiterunt ; Macariumque Antiochenum , & Stephanum discipulum eius : eo quod dicerent unam voluntatem & operationem in duabus unius Christi Dei nostri naturis .

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ
legit .

His ratiunculis nullus est refutationis sermo necessarius , eo quod sint hæc superius confutata . Sophismate autem profano sanctas Synodos iterum in medium afferunt , ita dicentes .

GREGORIVS EPISCOPVS
legit .

Ipsæ igitur sanctæ & uniuersales sex Synodi pie ac Deo placibiliter dogmata immaculatæ Christianorum fidei exponentes , & traditis diuinitus euangeliiis imbuta, unam subsistentiam in duabus naturis & voluntatibus & operationibus in vno Christo Domino nostro & Deo tradiderunt ; & unius eiusdemque miracula & passionem existere docuerunt .

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ
legit .

O elationem & sensum arrogantissimum ! Quasi imperitam & diuinorum dogmatum ignaram ecclesiam docere nituntur ; cui nimirum testimonium perhibetur , quod omni sapientia plena sit : quemadmodum magna voce spiritus exclamauit diuinus Apostolus , qui hanc sacramentis imbuit , dicens de illa : *Vt innotescat principatibus & potestatibus per ecclesiam multiformis sapientia Dei .* Non igitur recte iudicauerunt ,

Ephes. 3.

δρῶσαντας, Μακρίων τε Αντιοχείας, καὶ Στέφανον τὸ αὐτῶν μαθητῶν, διὰ τὸ λέγειν αὐτῶν μίαν θελήσιν & ἐνεργίαν ἐπὶ τοῦ δύο τῶ ἐνός Χριστοῦ τῶ θεοῦ ἡμῶν φύσεων.

ANNO
CHRISTI
787.

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ
ἀνέγνω .

Τούτοις τοῖς λογισμοῖς οὐδεὶς λόγος ἀνασκηθῆς, διὰ τὸ ἀνωτέρω ταῦτα ἀνεσκηθῆσαι. σοφισματι δὲ κερδήλω τὰς ἀγίας συνόδους πάλιν εἰς μέσον ἀγορίσιν, οὕτως λέγοντες.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ
ἀνέγνω .

Αὐτῶν πίνω αἱ ἀγία καὶ οἰκουμένη καὶ ἐξ συνόδου διεσεως τε & διαρίσεως τὰ δόγματα τῆς καθ' ἡμᾶς ἀνωμήτου τοῦ Χριστιανῶν πίστεως ἐκδημινα, ἐκ τοῦ θεοπαράδοτων διαγγελίων μνηθεῖσαι, μίαν ὑπόστασιν ἐν δύο φύσει καὶ θελήμασι καὶ ἐνεργείαις ἐπὶ τοῦ ἐνός Χριστοῦ, κελούου δὲ ἡμῶν καὶ θεοῦ, παραδεδώκασι, & ἐνός καὶ τοῦ αὐτοῦ τὰ τε δυνάμει καὶ τὰ παθήματα ὑπαρχῶν ἐδίδαξαν.

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ
ἀνέγνω .

Ὡς τῆς οἰσεως καὶ τοῦ διαλογισμοῦ φρονήματος. ὡς ἀμαρτῆς ἐκκλησίαν, καὶ μηδέπω θεῶν δόγματων ἐν γνώσει οὐσαν, διδάσκειν περὶ ὧν τῆς μεμνημένηται πάσης σοφίας ἀνάπλευς οὐσα, καθὼς τῆ μεγαλοφωνία τοῦ πνεύματος ἐμλοᾷ ὁ ταύτης μυσταγωγὸς θεῶς διπλοσολος, φάσκων περὶ αὐτῆς ἵνα γνωρεθῆ τῆς δεχῆς & τῆς ὀξιοτάτης διὰ τῆς ἐκκλησίας ἢ πολυποίκιλος σοφία τοῦ θεοῦ. οὐ πίνω ὁρθῶς κερκίαν,

ANNO CHRISTI 787.

ἀλλὰ ἐξ ἑσθλῶν ἐπισημασμένων τῶν μὴ ζήτου-
 ῦμα εἰς μέσον ἀγνοήσαντες, ὡς ἔφ' ἀκωρη-
 ἀσφαλῆ ἢ καθολικῆ ἐκκλησίᾳ ταῦτα
 τὰ δόγματα ἐπέδεδξατο ἐσφραγι-
 σε, ἐπὶ διδασκαλίᾳ τούτων ἀνευθεῶς
 ἔχῃ. ἀλλὰ καὶ μὲν τῶν θεῶν αὐτῶν δο-
 γμάτων ἐπὶ τῆς εἰκόνος ἐδέξατο,
 καὶ σεβασμοῦ πρὸς ἐπιμνήνας ταύτας
 πατέρες ἡμῶν ἠξίωσαν, ἐπέσηλοζα-
 φησαν ταύτας ἐν τοῖς σεπτοῖς ναοῖς τοῖς
 ἑσθλῶν δομηθεῖσιν· ἀλλὰ καὶ ἐν παντὶ
 τόπῳ τῶν θεῶν διεζωγράφησαν, ἐπι-
 τας ἠσαύσαντο. αὐτοὶ δὲ πάντες πλὴν
 αὐτῶν θεῶν ὁμήγεον ὑπερανάβηθη-
 κέναι τετολμήκασι, ἐπὶ θεῶν αὐτῶν
 ἔξ ἐναντίας τούτων τεθείκασι, τραχι-
 λιάσαντες καὶ πατέρας τῶν θεῶν
 διάβολον· ἐπὶ ἀγία ἐξέδωκαν ἐπι-
 βεβησαν, ἐπιπέπεμψαν, ὡς τῆς
 ἐπιχρήσεως· ὡς τῆς πολυπραγ-
 νοσίας, οὐχέτι αὐτῶν ἐφρόνημα, καὶ
 φείσεται τῆς λαοῦ αὐτῶν κέλευς ἐκ τῆς
 φθοροποιῶς ταύτης αὐτῶν κακίας· καὶ
 ἡγοῦντο πάντας τῆς καθολικῆς καὶ κατακο-
 ροῦ ἐκκλησίᾳ, διὰ τὸ δέχασθαι πάσας τὰς
 διαβελγικὰς ἀναζωγραφήσεις, ἐπὶ τῶν
 μάρτυρικῶν ἀθλῶν τὰς ἐπιτυπώσεις, ἐ-
 πίτας ἀσαύξαντες, καὶ τῶν δεξιῶν ἢ
 ἀγία τῶν θεῶν ἐκκλησίᾳ παρέλαβον.
 ἐπὶ δὲ τῶν αὐτῶν ἐχόντων τετρασμάτων
 οὐποσὶ ληφθῶντες.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ἀνέγνω.

Α μὲν πολλῆς ἐπιμελείας ἐπι-
 σκέψεως ἐπιμνήνας τῆς ἐπιπνοῖα ἔπινα-
 γίου πνεύματος ἐπέτασαντες, καὶ ἐπι-
 γόντες, ἀφρομῶν εἰς αὐτὸν καίριον δό-
 γμα τῆς σωτηρίας ἡμῶν, ἠτοι εἰς τὴν
 καὶ Χριστὸν οἰκονομίᾳ πλὴν ἀδύμτον
 τῶν ζωγράφων τέχνην βλασφημοῦ-

sed nimis periculose quæ non
 quærentur in mediū deducen-
 tes. Vt enim ancoram certam
 catholica ecclesia hæc dogmata
 & recepit & signavit, atque ho-
 rum magisterio opus non habet.
 Verum cum diuinis dogmati-
 bus eorum etiam venerabiles
 imagines receperunt, & cultu
 quodam & honore patres no-
 stri dignas iudicauerunt, & pi-
 ctas crexerunt eas in venerabili-
 bus templis quæ ab eis ædificata
 sunt: sed & in omni congruo lo-
 co depinxerunt, & has amplexi
 sunt. Ipsi autem omnem diui-
 nam cateruam eorum transcen-
 dere præsumperunt, & aduer-
 sus hos sedem suam locauerunt,
 superbientes secundum patrem
 mendacii, id est, diabolum: &
 sancta coinquinauerunt, iniu-
 riisque affecerunt, atque igni
 mandauerunt. O * argumen-
 tum, o audacem dementiam!
 Recedat sensus eorum, & parcat
 populo suo Dominus ab hac
 corruptrice malitia eorum: fiat-
 que vt * omnes qui catholicam
 sectantur ecclesiam, recipiant
 euangelicas picturas, & marty-
 ricorum certaminum formatio-
 nes; & has amplectantur, quem-
 admodum antiquitus sancta Dei
 ecclesia suscepit. Adhuc autem
 sua continuantes artificia taliter
 maledicunt.

GREGORIVS EPISCOPVS legit.

Quæcum multo studio et tracta-
 tu et nos aspiratione sancti Spi-
 ritus examinantes et cognoscen-
 tes, inuenimus in ipsum opportu-
 nissimum salutis nostre dogma, id
 est, in dispensationem Christi, illicitam
 pictorum artem blasphemam-

* facinus
 * Gr. omnes
 cath. se-
 ctentur

tem, & subuertentem easdem sanctas & vniuersales sex Synodos diuinitus collectas & inspiratas.

σαν, καὶ διατρέπουσαν μὲν τὰς αὐτὰς ἀγίας καὶ οἰκουμηνικὰς ἐξ Θεοσυλλεκτοῦ σωόδοις.

ANNO CHRISTI 787.

EPIPHANIVS DIACONVS legit.

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ διέγνω.

Est studium & tractatus etiam in malo, quemadmodum studebat & tractabat cum Achitophel contra patrem suum Abesalom; sic & ipsi contra sanctos patres: & vt videbatur Achab ex diuina inspiratione pseudopphetarum dicta suscipere: sed & iste fraudatus est spe. Ait autem Prouerbiator: Sunt viae quae videntur viro rectae esse, nouissima tamen earum mergunt in profundum inferni. Talia & isti passi sunt: quippe qui passione homini placita superati, ex proprio ventre profati, putantes quidem vias suas rectas, in laqueum autem inferni obediētes sibi demergunt. Quomodo enim in ipsum opportunissimum, vt aiunt, dispensationis Christi mysterium imaginum factio a pictore facta ore blasphemo refertur? vel quomodo iterum sanctas sex vniuersales Synodos pictorum ars spernit, & praeter voluntatem earum in ecclesiis sunt imagines positae, cum iidem ipsi diuini patres nostri didascalice ac voluntarie expressius explanantes salutis nostrae mysterium, in venerabilibus templis figurauerint, arte pictorum vsi, & non vt isti fatentur? Quis sacratissimorum patrum nostrorum in ipsum opportunissimum dogma salutis nostrae, id est in Christi dispensationem, illicitam pronuntiauit pictorum artem?

Εστὶν ἑπιμέλεια & διάσκεψις ἑπι κακῶν γινομένη, καθὼς ἐπεμελεῖτο καὶ διεσέπτετο μὲν Ἐ. Α. Ἐ. καὶ Ἐ. ἰδίου πατρὸς ὁ Αβισσαλαὼμ, οἷα & αὐτοὶ καὶ τῶν ἁγίων πατέρων. & ὡς ἐδόκει τῷ Αχαβ ἐν θείας ἑπιπνοίας τὰς διὰ τῆς ψευδοπροφητῶν προφήτας δεχόμεναι. ἄλλὰ & οὗτος ἐβλάβη τῆς ἐπιδοδος. ἔφη δὲ καὶ ὁ προφητὴς εἰς ὁδοὶ δοκῶσαι ἀδύρῳ ὄρεσαι ἐστὶν, τὰ μὲν περὶ τὰ δὲ ταῦτα αὐτῶν κατὰ γοισιν εἰς πυθμένα ἄδου. τοιαῦτα καὶ οὗτοι πεπόνθαν, ἀπε τῶν πατέρων τῶν ἀγίων παρεσκεύας ἡπιημένοι, & ἐν τῆς ἰδίας κοιλίας φεβημένοι, δοκῶντες τὰς ὁδοὺς αὐτῶν ὄρεσαι ἐστὶν, αἱ δὲ εἰς πέταρον ἄδου εἰς πείδημένοι αὐτοῖς κατὰ γοισι. πῶς γὰρ εἰς αὐτὸ καίριον, ὡς φασὶ, τῆς οἰκονομίας Ἐ. Χριστοδυστήριον ἢ τῶν εἰκόνων ποίησις ὡς τῶν ζωγράφων γινομένη βλασφημῶς φέρεται; ἢ πῶς πάλιν τὰς ἀγίας ἐξ οἰκουμηνικὰς σωόδοις ἢ τῶν ζωγράφων τέχνη ἀδύρῳ, & ὡς τῶν γωμῶν αὐτῶν ἐν τῆς ἐκκλησίας αἱ εἰκόνες ἀπέπνησαν, ὁπόταν αὐτοὶ ἐκείνοι Θεοὶ πατέρες ἡμεῖς διδασκαλικῶς & ἐδουλοσῶς τρανοῦντες τὸ τῆς σωτηρίας τῆς ἡμετέρας μυστήριον, ἐν τοῖς σεπτοῖς ναοῖς ἀιετύπωσαν τῆς ζωγράφων τέχνη ζωῶν, & οὐχ ὡς οὗτοι φασὶ; πῶς τῶν θεῶν πατέρων ἡμεῖς εἰς αὐτὸ καίριον δόγμα τῆς σωτηρίας ἡμεῖς ἤρρω ἐς τὴν καὶ Χριστοδυστήριον, ἀδέμωτον ἀπεφύλατο τὴν τῶν ζωγράφων τέχνην; ὁ γὰρ

2. Reg. 15. 16. & 17.

Prov. 14.

* Gr. hominibus placendi

ANNO
 CHRISTI
 707.

ὁ γὰρ τις ἀποδέχεται, ποδο ψέραν
 ἐκ ἀέχεται. ποιγαροῦ ληροδύν γι-
 νώσοισιν, ἀλλ' ἐκ ἀποδὲν ἔνεν τὰ λη-
 ροδούμματα. ὡς εἰκεν, ὑπέλαβον,
 ὅτι οὐδεὶς αὐτῶν γινώσεται δολουώτας
 λόγον τῆς ἀληθείας. πᾶσαι μὲν οὖν
 αἱ βελήναι τέχναι τῆς σκοποδ τῆς ἐν-
 πολῶν τῆς θεοδ ἐκκλίνοσαι, ἀποκέρυ-
 κτοί εἰσιν. αἱ δὲ μὴ οὕτως ἔχουσαι,
 ἀλλ' εἰς τὸ βίον ἡμῶν χρησιμεύουσαι, οὐ-
 δαμῶς τὸ ἀπερπεῖς ἔχουσιν, οὐδὲ ἀπὸ
 τῆς ἀγίων πατέρων ἡμῶν διεπιύθη-
 σαν ἢ ἀπεβλήθησαν. καὶ πλὴν ζωγρα-
 φικῶν τέχνων, εἰ μὲν εἰς ὅσον ἀγρο-
 ποιῶν τῶν τεχνῶν τῆς, ἀποπῆυσός
 ὅστι καὶ ἐπιβλαβῆς. οἷον ἐὰν ζωγρα-
 φῆται περὶ γήματα πορνικὰ καὶ θεά-
 ματα, λυγισματὰ τε ὀργιστικὰ, καὶ
 ἱπποδρομιῶν θεῶν καὶ ἐπὶ ἔσπον τού-
 τοις ἀφραπλήσιον ὑπὸ τῆς τέχνης γήμοι-
 το, ἀγροῦν τὸ ἐπιπῆδευμα. εἰ δὲ ἐναρέ-
 των ἀνδρῶν βίους καὶ μάρτυρικῶν ἀ-
 θλων διηγήσεις, καὶ τὰ τούτων ἔσημη-
 νικὰ παθήματα, καὶ τῆς τῆς μεγάλου
 θεοδ καὶ σωτῆρος ἡμῶν οικονομίας τὸ μυσ-
 τῆρον γράφειν ἐδέλωμεν, πτωκῶν
 τα τῆ ζωγράφων χρωματοῦρ-
 γησι. τούμαλιν ἐπὶ τῆ βιβλίων
 ομοίως ὑποληπτόν. εἰ μὲν γὰρ ἀγροῦ
 διηγήματα ἐν βιβλίοις περὶ διαγράφει,
 ἀγροῦ καὶ ἀποβλήτα, καὶ Χριστιανικῆς
 ἀκροῦς ἀλλότεια. εἰ δὲ γὰρ θεοπνεύσα ρή-
 ματὰ τε ἐπὶ διηγήματα ὀδηγῶντα πρὸς
 ἀσέβειαν, ἀξιοπαύνητα ἐπὶ ἀποδεκτὰ,

Concil. Tom. 19.

Quod enim quis suscipit, id vi-
 tuperare non patitur. Igitur de-
 sipere sciunt, sed non demon-
 strare illa in quæ desipiunt. Ut
 enim apparet, arbitrati sunt,
 quod nemo agnoscat verbum
 eos veritatis fraudare. Omnes
 quidem manuales artes quæ a
 consilio mandatorum Dei de-
 clinant, abiiciendæ sunt: quæ
 vero ita se non habent, sed ad
 vitam nostram non inutiles esse
 probantur, nihil indecens ha-
 bent, neque has sancti patres nos-
 tri respuerunt vel abiecerunt.
 Porro si picturæ arte in effigiem
 turpitudinis quis usus fuerit, re-
 spuenda & noxia est: ut puta si
 pinxerit quis figuras meretricu-
 lares, siue spectacula, infractus-
 que saltatorios, & circorum vi-
 siones; & quidquid aliud his
 simile ab arte fuerit factum,
 * turpis est adinuentio. At ve-
 ro si industriorum virorum vi-
 tas & martyricorum certami-
 num relationes, & horum nar-
 randas passiones, & magni Dei
 & saluatoris nostri Iesu Christi
 dispensationis mysterium pin-
 gere voluerimus, tum pictorum
 vñ artificio, inueniemur valde
 recte operantes. Etenim pictor
 crucem format, & nullus eorum
 qui bene sapiunt, depictam cru-
 cem eiicit, neque diuina eum de-
 nudat gratia: licet pictor eam
 coloribus operatus extiterit.
 Rursusque super libris similiter
 accipiendum est. Nam si tur-
 pes quidem narrationes quis in
 libris depinxerit, turpes sunt &
 reiiciendi, atque ab auditu Chri-
 stiano alienandi: si vero diuini-
 tus inspirata verba seu narratio-
 nes ducentes ad pietatem, lau-
 dandum est & admittendum,

* turpe e-
 xercitium.

ANNO CHRISTI 787.

& ecclesia dignissimum iudicandum. Idiplum etiam super icona Domini nostri Iesu Christi ac sanctorum eius, ut prædiximus, existimare necessarium. Nam & si citharam vel tibias quis operatus fuerit, turpis est operatio: si autem quid sacrorum vasorum, acceptabile: & nullus eorum qui bene sapiunt, arti derogat, si in his quæ huius sunt vitæ necessaria, vtile quid effecerit. Considerare enim oportet intentionem & modum, per quem * perfectio artium fit: & si quidem ad pietatem spectat, acceptabile: si vero ad quamlibet turpitudinem, odibile & abiectum est. Porro accusationi insistentes deinceps aiunt.

* opus

* Stabilicentem autem

Iuan. 1.

GREGORIVS EPISCOPVS legit.

* Statuerunt autem Nestorium parientem in filiorum dualitatem eum qui propter nos homo factus est, unum Filium & Verbum Dei.

EPIPHANIVS DIACONVS legit.

Iterum, sicut prædiximus, tantum pronuntiant, & non ostendunt. Quomodo sistit Nestorium, qui pingit imaginem Christi? Nestorius duos filios introducit, vnum Verbum Patris, alterum eum qui est ex virgine. Veri autem Christiani vnum eundemque confitentur Filium & Christum & Dominum: & pingentes iconam secundum id quod Verbum caro factum est & habitavit in nobis, id est, homo perfectus, valde recte & pie faciūt. Circumscriptus est enim Deus Verbum carne, ad nos profectum, non tamen

Ἐ τῆς τῆς θεοῦ ἐκκλησίας ἐπάξια. ἡ αὐτὴ καὶ ἰπὶ τῆς εἰκότος τῆς κυρίου ἡ μὲν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἔστι ἀγάλμα ἀνθρώπου, ὡς φθάσαντες εἶπομεν, ἐννοεῖν ἀναγκαῖον. ἐπεὶ ἔκαστάν ἡ αὐτοῦ πρὸς ἐργασίαν ἀγαθὴν, ἀγαθὸν τὸ αὐτῶν ἰπὶ χειρῶν. εἰ δὲ πρὸς ἰερόν σκευῶν, ἄποδεκτόν. ἔστι οὐδεὶς τῶν εὐφρονοῦντων πρὸς τὴν καλῶς, ἀλλ' εἰς τὰ ἔβίου τύπου ἀναγκαῖα χρῆσιμόν π κατασκευάσει. διανοεῖται γὰρ χρῆσθαι σκοπὸν καὶ ἰσχυρὸν, δι' οὗ τὸ ἀποτέλεσμα τῶν πραγμάτων γίνεται. ἔστι μὲν πρὸς βίβλιν, δεκτόν. εἰ δὲ πρὸς ἀγαθότητα πνα, εὐρητόν καὶ ἐκβεβλημένον. τῆ δὲ κατασκευῆς πρὸς ἀποσκευῆς οὐδεὶς φασίν.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ἀνέγνω.

Συμνωσάν δὲ Νεστόριον διὰ διαρροῦντα εἰς ἡμῶν διὰ δὲ ἡμῶν ἐνανθεσπῆσαντα ἕνα ἡὸν καὶ λόγον τῆς θεοῦ.

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ ἀνέγνω.

Πάλιν, καθὼς φθάσαντες εἶπομεν, μόνον ἀποφαίνονται, καὶ ἐκ ἀποδεικνύοισι. πῶς γὰρ σιωπῶν Νεστόριος ὁ ἀναλωγρηφῶν εἰκόνα τῆς Χριστοῦ; ὁ Νεστόριος δύο υἱοὺς εἰσάγει, ἕνα τὸν λόγον τῆς πατρὸς, ἔστι τὸν ἐκ τῆς πατρὸς γεννητόν. ὁ δὲ ἄλλοθεν τῆς Χριστοῦ εἰκόνα καὶ αὐτὸν ὁμοιωροῦσιν ἡὸν καὶ Χριστὸν καὶ κύριον, ἔστι ἀναλωγρηφουῦντα εἰκόνα κατὰ τὸν λόγον σαρκὸς ἐγένετο καὶ ἐσπελώσεν ἐν ἡμῖν, ἡρώω ἀνθρώπου τέλει, λίαν ὀρθῶς πισοῦσι. πρὸς ἐξέφρη γὰρ ὁ θεὸς λόγος σαρκὶ εἰς ἡμᾶς ἰπὶ δεικνύσας. οὐ μὲν δὲ πρὸς

ANNO
 CHRISTI
 787.

θεότητα αὐτῶν διενόηθη τις ἀναζωγρα-
 φῆσαι. θεὸν γὰρ, φησὶν, οὐδεὶς ἑώρα-
 κε πώποτε. ἀπεξέγραπθη γὰρ καὶ ἀό-
 ρατος καὶ ἀκατάληπτος, ἀλλὰ πε-
 γραπτός κατὰ τὴν ἀνθρώπινην. ἐν
 δύο γὰρ φύσεων ἴσμεν τὸν Χριστόν, ἔ-
 ἐν δύο φύσεων ἀδιαίρετως, ἡ ἴσμεν θεία
 καὶ ἀνθρώπινη. ἡ μία οὐκ ἀπεξέγρα-
 πτος, ἔ ἡ μία περὶ γραμμῆς ἐν τῷ
 ἐνὶ Χριστῷ θεωρεῖται. καὶ ἡ εἰκὼν οὐ
 καὶ τὴν οὐσίαν τῷ ὑποκείμενῳ ἴσ-
 κεν, ἢ μόνον καὶ τὸ ὄνομα ἔ καὶ τὴν
 εἶδον τῆς χειρὸς κειμένων μελῶν.
 οὐδὲ γὰρ εἰκόνα τις ἀναζωγραφοῦν ἀν-
 θρώπου πινός, ψυχῆ ἐν τῇ εἰκόνι. ἴ-
 τῷ καὶ τοῖς γὰρ τῆς διαφορᾶς ἀσυγκρί-
 του οὐσίης ψυχῆς ἀνθρώπου καὶ θείας
 φύσεως. ἡ μὲν γὰρ ἀκίνητος ἔ δημιουργ-
 ρική ἔ ἀρχοντος, ἡ δὲ κινήτη ἔ χρονική
 καὶ παρ' αὐτῆς δημιουργηθεῖσα. καὶ οὐ-
 δεὶς ποτε τῆς δι' φρονουμένων ἰδῶν ἀν-
 θρώπου εἰκόνα, ἐλογίσαστο, ὅτι χωρὶς
 ταῖς διὰ τῆς ζωγραφου τοῦ ἀνθρώπου ἐκ
 τῆς ψυχῆς. οὐ μόνον γὰρ ψυχῆς ἐστέρ-
 ηται εἰκὼν, ἀλλὰ ἔ αὐτῆς τῆς τῆς σώμα-
 τος οὐσίης, φησὶ δὲ σαρκῶν, μυῶν,
 νῆδων, ὀστέων καὶ σπληνῶν, ἢ τοῖς αἵμα-
 τος, φλέγματος, χυμοῦ, καὶ χολῆς.
 ὧν τὴν σύστασιν ἐν εἰκόνι ἰδέσθαι τῆς
 ἀμνηστῶν ἴσμεν. εἰ γὰρ ταῦτα ἐν τῇ εἰ-
 κόνι καθωρεῖτο, ἀνθρώπον αὐτὴν
 ὀνομάσαι μὲν, καὶ ἐκ ἀνθρώπου εἰκόνα.
 ἐκ οὐκ οἴεται μετὰ τῆς λοιπῶν ἀν-
 θρώπου περὶ βλημάτων καὶ ἡ παροδοσα περ-
 εφεία. γέλωτος δὲ ἀξία καὶ τὰ εἴδη
 φερόμενα.

quis excogitavit diuinitatem e-
 ius depingere. Deum, inquit, *1. Ioan. 4.*
nemo vidit unquam. incircum-
 scriptus est enim, & inuisibilis,
 & incomprehensibilis: * sed
 humanitatem. ex duabus enim
 naturis nouimus Christum, &
 in duabus naturis indiuisse, id
 est, diuina & humana. Vna er-
 go incircumscrip̄ta, & vna cir-
 cumscrip̄ta in vno Christo vi-
 detur: & imago non secundum
 substantiam principali assimila-
 tur, sed tantum secundum no-
 men & secundum positionem
 membrorum figuratorum. Ne-
 que enim imaginem quis scri-
 bens hominis alicuius, animam
 in imagine quaerit: praesertim
 cum differentia incomparabilis
 fit animae hominis & diuinæ na-
 turæ. Nam illa quidem increa-
 ta est, & conditrix, & sine tem-
 pore: ista vero creata & tem-
 poralis, & ab ipsa condita. Et
 nullus aliquando bene sentien-
 tium visa hominis imagine cogi-
 tauit, quod separetur per pi-
 ctorem homo ab anima. Non
 enim solummodo anima priua-
 tur imago, sed & ipsa substan-
 tia corporis, videlicet carnibus,
 * medullis, neruis, ossibus, &
 elementis, id est, sanguine,
 phlegmate, nigra & rubea cho-
 lera: quorum temperantiam in
 imagine videri impossibile. Si
 enim hæc in imagine vidisse-
 mus, hanc vtique iam homi-
 nem, & non imaginem hominis
 nominassemus. Ergo perit vna
 cum reliquis problematibus suis
 etiam praesens vaniloquium: ri-
 su praeterea digna sunt quaer-
 feruntur.

* Gr. sed
 circumscri-
 ptus secun-
 dum huma-
 nitatem.

* Gr. mus-
 culis

GREGORIVS EPISCOPVS
 legit.

Nec non et Arium et Dioscorum, et Eutychetem, et Severum, qui confusionem et mixturem in duabus naturis unius Christi dogmatizant.

EPIPHANIVS DIACONVS
 legit.

O inconsideratas & aniles eorum fabulas, & absconditam fraudem! Iterum enim eisdem gratum illis est immorari garrulitatibus. Aut enim ignorant diuersitatem a se numeratorum hæreticorum, aut sponte garrire procurant. Arii enim ac Dioscori & Eutychetis hæreses contrariæ sunt Nestorio, & inuicem aduersantur, licet pares in impietate persistant. Arius enim ex non extantibus, ut esset, inquiring æternum & increatum Verbum Dei & Patris, addidit impietati suæ etiam aliam hæresim, non habere dicens Christum animam rationalem, sed pro anima diuinitatem, quam & passio tetigisset. Dioscorus autem & Eutyches Nestorio dicenti duas naturas & substantias in Christo, ex aduerso ducti, naturas confundentes, vnam vane locuti sunt; & procul a regia via incedentes, quæ non declinat neque ad dexteram neque ad sinistram, ab apostolica & paterna doctrina retrouersi sunt. Et quæ communicatio vel consensus catholice sanctæ Dei ecclesiæ propter venerabiles picturas, cum Ario & Dioscoro & Eutychetibus nisi quod tantum inanes sunt sermones eorum, & corruptibi-

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ
 αἰέγων.

Οὐ μὲν ἄλλα ἐ Ἀρῖον ἐ Διοσκορον, ἐ Εὐτυχεῖα, καὶ Σεβήρον, ἐδὲ σύγχυσιν ἐ Φυρμιόν ἐπὶ τῷ δύο φύσεων τῆς ἐνός Χριστοῦ δογματιζοντας.

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ
 αἰέγων.

Ὡ τῷ ἀπελειπέτων αὐτῶν ἐ γραμμάτων μύθων, ἐ τῆς κεκρυμμένου δόλου. πάλιν γὰρ ταῖς αὐταῖς φίλον αὐτοῖς ὅστιν ἐνδιαφύβαν φλυαρείας ἢ ἀγνοοῖσι πλὴν ἐν ἀνοήτῃ τῷ ἰσὶ αὐτῶν ἡλεθμηδύων αἰρεσιωτῶν, ἢ ἐκόντες φλυαρεῖν περαιοῦνται. Ἀρείου γὰρ, Διοσκοροῦ τε καὶ Εὐτυχεῶς αἱ αἰρέσεις ἐν ἀνοήτῃ πῶς εἰσι τῶν Νεστορείων, καὶ ἀλλήλων μάχονται, καὶ ὁμοίημοι πλὴν ἀσέβειαν. Ἀρεῖος γὰρ ὅτι ἐκ ὄντων εἰς τὸ εἶναι λέγων ὅτι περαιοῦντιον καὶ ἀκτιστον λόγον τῆς θεοῦ καὶ πατρὸς, περαιοῦντι τῆ ἀσέβειᾳ καὶ ἐστὶν αἰρεσιν, μὴ ἐχον λέγων ὅτι Χριστὸν ψυχρὸν λογικὸν, ἀλλ' αὐτῆς ψυχῆς πλὴν θεότητα, ἢ καὶ τὸ πάθος περαιοῦντι. Διοσκοροῦ δὲ καὶ Εὐτυχεῶς τῶ Νεστορείων λέγοντι δύο φύσεις καὶ ἰσότητας ἐπὶ Χριστοῦ ὅτι ἐναντίας φερόμενοι, τὰς φύσεις συγχέοντες, μιαν ἐκνεολόγησαν, καὶ πύρρῳ τῆς βασιλικῆς ὁδοῦ βαδισαντες τῆς μὴ ἐκκλινοῦσης μήτε δεξιά μήτε δεξιᾶ, τῆς ἀποστολικῆς καὶ πατρικῆς διδασκαλίας ἐξεστράπησαν. καὶ πῶς ἢ κοινωνία καὶ συμφωνία τῆ καθολικῆς ἐ θεοῦ ἁγία ἐκκλησία ἐρεκεν τῷ ὁμοιωτικῶν ἀναζωγραφήσεων μετὰ Ἀρείου καὶ Διοσκοροῦ καὶ Εὐτυχεῶς; ἀλλ' ἢ μόνον κενὸι λόγοι καὶ ὁμοιω-

ANNO
 CHRISTI
 767.

ANNO CHRISTI 787.

λοι, και ἀποστολικὸ παραγγέλματος
ἄλλοτελοι, διαγορβόντος ὁ λόγος ὑ-
μῶν πάντοτε ἔσω ἐν τῇ χερί, ἀλαπ-
ῆρτυμῶρος. αἰς βδελυτῆρόμῶρος & ὁ πο-
λύαθλος ἰωὸς ἔλεγγυ· εἰ βεφθῆσεται
ἀρῆτος ἀνὸ ἀλός; εἰ ἡ & ἔστι γερμα ἐν
ρήμασι κενοῖς; πρὸ κείται οὐν, ὡς εἰκῆ
& μάτῳ κληροδοσι τῆς τῆς θεοῦ ἐκ-
κλησίας, πῆ μὲν λέγοντες Νεστορεῖω τῷ
δυσσεβῆ καὶ διαίρηται ταύτῳ συμφέ-
ρεσται εἰκονογραφοῦσαν τῶν ἑκ κελου
ἐκ μυσθῶσπῶσιν, πῆ ἡ Εὐτυχεῖ & Διοσκο-
ρο τοῖς ἐναγέσι & συζητικοῖς. & πρό-
δηλον, καθὼς ἀποδέδμηται, ὡς ἐναν-
πίως μὲν ἀλλήλοις ἔχουσι, ἀμφοῖν δὲ τῇ
ἐκκλησίᾳ προσολεμοῦσιν. εἰ γὰρ δὴ
μὲν τῷ Νεστορεῖω κτ' τῶν ἀπάντων φανερῶ
τῶν ἐκκλησίαν παρέπεσθαι, διαλευ-
δονταί, λέγοντες τῷ Εὐτυχεῖ & Διοσκο-
ρο ταύτῳ ὁμοσεῖν. εἰ δὲ τῶν ἀπάντων
Εὐτυχεῖ καὶ Διοσκορο συμφρονεῖν συ-
ζωρησάμεν, καὶ ἐν τούτῳ πεφάμε-
σαντα ψευδολογεῦντες. ὡς γὰρ φθά-
σας ὁ λόγος ἀπέδξε, Νεστορεῖω καὶ
Εὐτυχῆς ἀλλήλων τῇ ἀσεβεῖα διενυλώ-
χασι, καὶ ἀλόγως καὶ πειθῆς ὁ ποιοῦ-
τος ἀπάντων παρασυλλογισμός.

les, & ab apostolico mandato a-
licni, quod ait : *Sermo vester Coloss. 4.*
semper sit in gratia Dei sale con-
ditus. Quos & abominatus mul-
ti certaminis Iob dicebat : *Si Iob. 6.*
comeditur panis absque sale ? si
vero est gustus est in verbis mani-
buis ? Claret ergo, quod frustra
& vane calumnientur ecclesiam
Dei, nunc quidem dicentes eam
cum Nestorio impio & diuifore
commisceri, pingendo in ico-
nis humanitatem dominicam;
nunc vero cum Eutyche ac Dio-
scoro sceleratis confundere. nam
manifestum est, sicut supra o-
stentum est, quod contrarie sibi-
met sentiant, licet vterque im-
pugnet ecclesiam. Si enim de-
derimus, quod Nestorium se-
cundum ipsorum vocem sequatur
ecclesia, mentiuntur, dicen-
tes eam cum Eutyche ac Diof-
scoro sapere. Si vero potius eam
(quod contrarium est) Eutychi
ac Dioscoro consentire permit-
timus, etiam in hoc manifestan-
tur falso loquentes. Vt enim ser-
mo præcedens ostendit, Nesto-
rius & Eutyches abinuicem im-
pietate variantur, & irrationa-
bile ac superfluum est huiusmo-
di eorum commentum.

ΤΟΜΟΣ γ'.

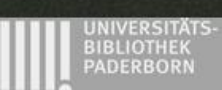
TOMVS TERTIVS.

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ
ἀνέγνω.

ΕΠΙΦΑΝΙVS ΔΙΑΚΟΝVS
legit.

ΚΑΙ ἐπειδὴ ἐπὶ ἀκαίθαις ἄρο-
τελάσαντες, τῷ ἀποστολικῶν ἀπο-
μάρτων ἀλλότεια φέρουσι, τῶν δὲ
αἵρετικῶν ζιζανίων βλαστήματα καρ-
ποφοροῦσι, πρὸς αὐτῶν ὁ θεὸς διὰ τῆς
προφήτου βοᾶ· ποιμῆδες πολλοὶ διέ-
φθισαν τὴν ἀμπελῶνά μου, ἐμόλωσαν
τῶν μέρειδά μου, ταύτῃ λέγοντες.

ET quia in spinis arantes, ab
apostolicis feminibus aliena
profantur, & hæreticorum ziza-
niorum germina fructificant, ad
eos Dominus per prophetam
clamat : *Pastores multi corrumpunt*
vineam meam, demoliti sunt
portionem meam, hæc dicen-
tes.

GREGORIVS EPISCOPVS
 legit.

Vnde iustum arbitrati sumus, subtiliter per presentem definitionem nostram ostendere, qui faciant & colant errorem. * Omnium igitur deiferorum patrum & sanctarum ac vniuersalium Synodorum, qui puram & incontaminatam & Deo acceptam fidem & confessionem nostram ita tradiderunt, vt nullum modum diuisionis vel confusionis excogitaret aliquis in illam ineffabilem & ignotam vnitionem, que super omnem sensum & cogitationem est, duarum scilicet per subsistentiam naturarum vnice demonstrata persona.

EPIPHANIVS DIACONVS
 legit.

Vere suum errorem ostendunt subtiliter vana sapientes. Omnibus enim sanctis patribus nostris, qui in sanctis sex vniuersalibus Synodis conuenerunt, venerabiles imagines pictas in sanctis templis & in aliis congruentibus locis stabilientibus, & suscipientibus has, ipsi reprobauerunt per quasdam falsificas ratiunculas, errorem dicentes, & idololatriam alteram præter dæmonicam subrogantes: & duas res sibimet aduersantes non discreuerunt ab inuicem. Eorum enim quæ ad gloriam Christi Dei nostri, & rememorationem in carne conuersationis eius patrata sunt, & eorum quæ propter gloriam & memoriam dæmoniorum a paganis & quibusdam Iudæis qui eis deseruiunt, facta sunt, vnam & eandem nominationem

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ
 ἀνέγνω.

ANNO
 CHRISTI
 787.

Οθεν δίκαιον ὠήθημι, λεπτομερῶς διὰ τῆς παρόντος ἡμῶν ὄρου δόποδεξασθαι τὴν ποιούτων & σεβομένων πλάτων. πάντων οὐκ ἦν θεοφόρον πατέρον, & τῶν ἁγίων καὶ οἰκουμηνικῶν συνόδων τὴν καθαρὰν καὶ ἀμίαντον καὶ ἀποδέκτον πίστιν ἡμῶν καὶ ὁμολογίαν οὕτως ἁπλοῦς ὡς ἡμεῖς, & μηδένα ἔχον διαφύσεως ἢ συγχύσεως ἑπινοεῖν πᾶσι εἰς τὴν ὑπερνοῦν τε καὶ ἔνοιαν, ἀρρητὴν τε καὶ ἀγνωστον ἐκείνων ἕνωσιν ἢ δύο καθ' ἑαυτὰς μίαν τῆς μονοτάτους θεολογίου ἁρμονίαν φῦσιν.

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ
 ἀνέγνω.

Οὕτως τὴν ἑαυτῶν πλάττωσιν ἐδέξαντο λεπτομερῶς ὁ ματαιόφρονες. πάντων ἦν τῶν ἁγίων πατέρων ἡμῶν ἢ καὶ ἐν ταῖς ἁγίαις ἐξ οἰκουμηνικαῖς συνόδοις ἀθεριθέντων, τὰς σέπας εἰκονικὰς διὰ ζωγραφίας καθιδρυσάντων ἐν τοῖς ἁγίοις ναοῖς, & ἐν ἄλλοις ἐπιτηδείως ἔχουσι τόποις, καὶ δόποδεξασθαι τῶν ταύτων, αὐτοὶ δόποκυρῆτοις ποιήσασιν διὰ πᾶσαν ἁπλοῦς ἁπλοῦς λογίων, πλάττωσιν λέγοντες, & εἰδωλολατρίας ἐστὶν παρὰ τὴν δαμονικὴν ἀντισημαίνοντες. & δύο ἁρμονίαν δὲ πολλοὺς ἀπὸ καθεστῶτων οὐ δέσσαν ἁπλῶς ἐκατέροις αὐτῶν. τὰ ἦν εἰς δέξαντες Χριστὸς τῆς θεοῦ ἡμῶν, καὶ ἀδαμνησιν τῆς ἐν σαρκὶ πολιτείας τελευτήματα, καὶ τὰ διὰ δέξαντες καὶ μνημῶν δαμονίων ὑπὸ τῶν αὐτοῖς λατρευόντων Ἑλλήνων & Ἰσραήλων πᾶσιν γενημάτων, μίαν καὶ τὴν αὐτὴν ὀνομασίαν

* Gr. Omnibus igitur deiferis, &c. puram & incontaminatam tradentibus

ANNO
 CHRISTI
 797.

ποῖς σόμασιν αὐτῶν ἀφιφέροισι, καὶ
 ῥαφῇ παραδιῶαι ἀνηζώησαν,
 μνηστῆρες τὰ ἀμικτα, καὶ περὶ φασίζο-
 μδοὶ περὶ φάσος ἐν ἀμυδρῆσι. δια-
 ρέσεως καὶ συγχύσεως ἀειβομβοδ-
 σι λησθῆματα εἰς τὴν θεολογικὴν
 ἐπιστήμην τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας·
 καὶ φλυαροδοὶ λέγοντες, μηδένα ἕ-
 πον διαρρέσεως ἐπινοεῖν ἐν τῇ καθ' ὑπό-
 στασιν σαρκὶ ἐνώσει τῆ θεοῦ λόγου, καὶ
 ὡς ἔοικε, πατριμας φωνας οὐδέπω
 ἀνέγων. εἰ δὲ καὶ ἀνέγων, παροδευ-
 πικῶς ἀνέγων, ἐκ ἐρεωνητικῶς. ὁ θεο-
 λόγος Γρηγόριος ἀγαρεῖ τὸ δι-
 κενον αὐτῶν βραβύδῆμα, οὐπωσὶ λέ-
 γων· ἡλικία αἱ φύσεις δίσταται τῆς
 ἐπινοίας, σὺν διαρρέτῃ καὶ τὰ ὀνό-
 ματα. καὶ πάντες ἄγιοι πατέρες ἡ-
 μῶν τὴν σύγχυσιν μὴ περὶ σέμδοι,
 χροισας τῇ ἐπινοίᾳ λέγουσι τὰς δύο
 φύσεις τῷ λόγῳ τῆς διαφορᾶς, οὐ τῆς
 διαρρέσεως. ποιγαροῦ ἢ ἡγήθηται αὐ-
 τῶς καὶ ἐν πούτῳ ἢ ἀκριβῆς τῆς δι-
 γματων ἐπιγνωσις, ἢ κατηγοροδοὶ τῆς
 ἀγίων πατέρων ἡμῶν, κατὰ μηδένα
 ἕπον λέγειν αὐτῶν διαρρέσιν ἐπὶ τῇ
 τῆς δύο φύσεων ἐνώσει τῆς καὶ Χει-
 σὸν οἰκονομίας. ὁ δὲ μὲν Νεστωριος ποῖς
 περὶ φάσος διαρρεῖ τὰς φύσεις, λέγων
 ἄλλο τὸ θεοῦ λόγον, καὶ ἄλλο
 ἐκ τῆς παρθένου, εἰς ἀνθρώπον ἰδι-
 κῶς, καὶ εἰς θεὸν ἰδικῶς. ἢ δὲ καθολι-
 κὴ ἐκκλησία ἀσυγχύτως ὁμολογοῦσα
 τὴν ἕνωσιν, τῇ ἐπινοίᾳ καὶ μόνῃ δια-
 ρεῖ τὰς φύσεις ἀδιαρρέτως, ἕνα αὐ-
 τὸν ὁμολογοῦσα Ἐμμανουὴλ καὶ
 μὴ τὴν ἕνωσιν. ὕβρειν δὲ πνέοντες ἐν
 ποῖς ἑαυτῶν μυκῆτησιν, ἐπιφέρουσι.

ore suo circumferunt, & scri-
 pturae tradere non sunt reueriti,
 miscentes quæ misceri non
 possunt, & excusantes excu-
 sationes in peccatis. Diuisionis
 & confusionis deliramentorum
 strepitum dant in theologicam
 disciplinam ecclesie catholi-
 cæ, & garrunt dicentes, nul-
 lum modum diuisionis excogi-
 tare in vnitione quæ per substi-
 tentiam in carne facta est Dei
 Verbi. Et vt apparet, paternas
 voces nunquam legerunt. por-
 ro si legerunt, transeundo lege-
 runt, & non scrutando. Deilo-
 quus Gregorius interimit ina-
 ne ipsorum commentum, ita di-
 cens: Cum natura * distent,
 cum intellectibus quoque diui-
 duntur & nomina: & omnes
 sancti patres nostri confusio-
 nem non admittentes, separa-
 tas dicunt intellectu duas natu-
 ras ratione differentie, non di-
 uisionis. Igitur aut ignota est
 illis etiam in hoc vera dogma-
 tum agnitio, aut calumnian-
 tur sanctos patres nostros, quod
 nullo modo dicant diuisionem
 in duarum naturarum vnitione
 dispensationis Christi. Et Ne-
 storius quidem rebus diuidit na-
 turas, dicens alterum Dei Ver-
 bum, & alterum eum qui est
 ex virgine, in hominem specia-
 liter, & in Deum specialiter.
 Catholica vero ecclesia incon-
 fufe confessa vnitionem, intel-
 lectu solo diuidit naturas indi-
 uise, vnum eundemque con-
 fessa Emmanuel etiam post vn-
 tionem. Porro iniuriam spiran-
 tes in suis nasus, efferunt.

Orat. 4.
 de Filio.

* Gr. distant
 considera-
 tione intel-
 lectus, simul
 diuiduntur

GREGORIVS EPISCOPVS legit.

Quis est insensatus intellectus vani scriptoris, propter frivolum & turpe lucrum studentis quod studeri non potest? id est, corde credita & oris confessione prolata manibus pollutis formare.

EPIPHANIVS DIACONVS legit.

Aproplexia est hoc dicere vel sentire. neque enim viri prudentis est culpae inculpabiles. Nam quæ est eorum sinistra sermonis excogitatio, hæc deliramenta intelligendi in ecclesiæ dicatis rebus? Si is qui pingit, propter turpe lucrum dicatur imaginari Dominum nostrum secundum quod homo perfectus factus est, & sanctos eius: oportet illos etiam qui diuina euangelia scribunt, inculcare, & eos qui crucem per colores exarant, stultos pictores appellare, ac dicere quod propter turpe lucrum hoc faciant. Ergone & faber qui crucem facit, stultitiæ fabricator nominabitur; & latomus mensam sanctam incidens & formas, stultitiæ latomus est; & aurifex, & argentarius, & textor similiter? Itaque iuxta illorum vefaniam discessit omnis disciplina & ars a Deo data tam ad gloriam suam, quam ad statum vitæ nostræ. Et quia venerunt in ignorantia ac malignitatis superfluitatem, ex diuina scriptura & sanctis patribus nostris audiant laudari sapientiã quæ data est naturæ nostræ per magnum datorem Deum qui nos condi-

σαν τῆ φύσῃ ἡμῶν σοφίᾳ διὰ τῆ δημιουργήσαντος ἡμαῖς μεγαλοδάρου θεοῦ τῆ

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ἀνέγνω.

Τίς ἢ ἀόητος ἰππῖοις τῆ σκαμογράφου δι' οὐκ εὐαίμα ἀγροκέρδων ἰπποδευσαντος τὸ ἀνεπιπιδεῦτον; ποιῆσαι τὰ καρδία πνευόμενα & σωματιομολογοῦμενα χερσὶ βεβήλοισι διαμορφώσαι.

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ ἀνέγνω.

Ἀποπληξία τῆ το λέγαν & φρονεῖν. οὐδὲ γὰρ αἰδρός σὺ φρονος τὸ ἀπλάσαι αἰματίοις. πῆς γὰρ ἡ αὐτῶν σκαμοδωρὸς διδωκόσις, πάντα τὰ ληρήματα ἐνοεῖσθαι ἰππῖ τῆ τῆς ἐκκλησίας καθεσφιδίων παραγμάτων; εἰ ὁ ζωγράφων δι' ἀγροκέρδων λέγεται ἐκονίζεν & κωλεῖ ἡμῶν καὶ ἀνθρώπος πέλειος γέρονε, & τῶν ἀγίων αὐτῶν, ὡρα αὐτῶν καὶ τῶν τῶν θεῶν διαθήματα γράφοντας ἀπλάσαι, & τῶν σφυρόν ἐγχαράσσοντας διὰ χρωμάτων σκαμογράφοις ἀποκαλεῖν, καὶ δι' ἀγροκέρδων λέγαν ποδοποιεῖν. τί οὖν; & τέκτων σφυρόν κατασκευάζων σκαμτέκτων ὀνομαθήσεται; καὶ λιδοργὸς τράπεζαν ἀγίου ἀποξέων & διατυπῶν, σκαμολιδοργός; & χρυσοργός, καὶ ἄργυροκόπος, & ὑφαντὸς αὐταντῶν; ἐκουῖ καὶ πῶν αὐτῶν ἰπποδουδου οἰχεται πᾶσα ἰππῖση καὶ τέχνη δόξασα παρὰ τῆ θεοῦ παρὸς τὴν αὐτῶν δόξαν, καὶ παρὸς σύστασιν τῆς ἡμετέρας ζωῆς. καὶ ἐπειδὴ ἠέκασιν εἰς ἀγνωσίας καὶ μοχθηρίας ὑπερβολῶν, οὐ τῆς θεῶν γράφῃς καὶ τῆν ἀγίων πατέρων ἡμῶν ἀκουσάτωσαν ἐπιμουριῶν τῆ δόξῃ

ANNO CHRIATI 757.

ANNO CHRISTI 787.

τῆ μὲν ἰωὺς παρὰ τοῦ θεοῦ φάσκοντος πρὸς ἐδωκε ζωαίξιν ὑφάρμακον σοφίαν; ἔτι δὲ τῆς θείας γραφῆς μυστηρίουσιν διὰ τοῦ θεοῦ δεδωκε σοφίαν τῷ Βεσελεήλ εἰς πᾶσαν τεκτονικὴν ἔπισημύην. Φησὶ γὰρ οὕτως· Ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωσῆν λέγων· Ἴδου ἀνακέκλημαι ἐξ οὐρανόματος τὸ Βεσελεήλ τὸν Οὐρείου υἱοῦ Ὠρὸν υἱοῦ Φυλῆς Ἰουδα. Ἐπέλησε αὐτὸν πνεῦμα θεῖον σοφίας καὶ συνέσεως καὶ ἔπισημύης, ἐν παντὶ ἔργῳ διδουοῖσθαι καὶ δεξιτεκτονεῖν, ἐργάζεσθαι τὸ χρυσίον, καὶ τὸ ἀργύριον, καὶ τὸ χαλκόν, καὶ τὰ ὑάκινθον, ἔτι τὸν πορφύρεον, ἔτι τὸν κόκκινον τὸν κίτρινον, ἔτι τὸν βύσσινον τὸν κεκλωσμένον, καὶ τὰ λιθουργικά, ἔτι εἰς τὰ ἔργα τὰ τεκτονικὰ τῶν ξύλων, ἐργάζεσθαι καὶ πάντα τὰ ἔργα, καὶ ἐγὼ δέδωκα αὐτὸν καὶ τὸ Ἐλιαβ τὸν Ἀχισαμακὸν υἱοῦ Φυλῆς Δαν. καὶ παντὶ συνεπέω καρδίαν δέδωκα αὐτοῖσιν· Ἐποίησιν πάντα ὅσα συνέταξα σοι. οἷς συνέταξα καὶ ὁ πολὺς ἐν θεολογίᾳ Γρηγόριος φάσκει· Ἐκατέβη πνεῦμα κυρίου, ἔδωκεν αὐτοῖς. Ἐπνεῦμα ἔπισημύης ἐπέλησε τῷ Βεσελεήλ τὸν δεξιτεκτονα τὸν σκευῆς, οὐκοῦν τὰς ἀφ' ἑαυτοῦ δεδωκεῖσιν ἔπισημύης τοῖς ἀθεοφοῖς διὰ Παυλίοντες τε καὶ καταγινώσκοντες, τῆ τῆς θεοκαταγνώσων αἰρέσεσιν σωμαεθμοὶ εἰσὶ τε ἔλεγονται, προσιδέντες καὶ τὸ γεγραμμένον ἀμάρταν ἐφ' ἀμάρταν. Οὐκ οὐκ γνήσιοι καὶ οὐ νόδοι υἱοὶ τῆς ἐσολισμένης νύμφης ἔχεισθε, καὶ ἀπὸ τῆς ῥυτίδα μὴ ἐχούσης καθολικῆς ἐκκλησίας, μόνω θεῷ τὰς λογικὰς θυσίας καὶ τὰς λατρείας πρὸς φέροντες, διὰ μὲν τὸ ὀρθοπνεῦσιν ἀμάρταν βλέποντες τὴν σέπτερον εἰκόνα τῆς Χερσοῦ, ἔτι τῆς κυρίας καὶ ἀληθῶς δεσποίνης ἡμῶν τῆς ἀγίας θεοτόκου, ἀγίων ἀγγέλων τε καὶ πάντων ἀγίων, ἀγαλόνται,

Concil. Tom. 19.

dit, & quidem Iob de Deo asserante: Quis dedit mulieribus texturam sapientiam? Diuina quoque scriptura testatur Dominum dedisse sapientiam Beseleel in omnem fabrilem disciplinam, ita dicens: Ego vocavi ex nomine Beseleel filium Vrii filii Or de tribu Iuda: et implevi eum spiritu Dei, sapientia et intelligentia et scientia in omni opere, ad excogitandum quidquid fabre fieri potest et auro et argento et are, marmore et gemmis et diversitate lignorum. Deditque ei socium Eliab filium Achisamec de tribu Dan. Et in corde omnis eruditi posui sapientiam, ut faciant cuncta quae precepi tibi. Quibus consonans Gregorius, qui multus est in theologia, profatur: Et descendit spiritus Domini, & deduxit eos: & spiritus disciplinae replevit Beseleel principem fabrorum tabernaculi. Ergo qui disciplinas Dei, quae hominibus datae sunt, depravant & reprehendunt, diuinitus reprobatorum haeresi connumerati & sunt & dicuntur, addentes, secundum quod scriptum, peccatum super peccatum. Hi ergo qui germani & non nothi stolis amictae sponsae Christi, & maculam vel rugam non habentis, catholicae videlicet ecclesiae filii sunt, soli Deo rationabilia sacrificia & seruitutes offerentes, per visibilem sensum intuentes venerabilem imaginem Christi, & proprie ac veraciter dominae nostrae sanctae Dei genitricis, sanctorumque angelorum & omnium sanctorum, sanctificantur,

Iob. 38. secundum transl. 76.

Exod. 31.

Greg. Naz. orat. funebr. in sanctū Basil. circa med.

Gr. vituperant

Isai. 51.

Mmm

Rom. 10.

& per recordationem horum mentem suam informant, & corde in vnum Deum credunt ad iustitiam, & ore confitentur ad salutem. Similiter & euangelium audientes, auditorium sensum sanctificatione ac gratia replent, & corde intelligunt eorum quæ scripta sunt narrationem. Deinde frustra inflati quid aiunt?

GREGORIVS EPISCOPVS legit.

Fecit enim iste talis imaginem, nominans eam Christum: & est nomen quod est Christus, Deus & homo. Ergo & imago Dei & hominis. Itaque aut circumscripsit, secundum quod visum est vanitati suæ, incircumscriptionem deitatis circumscriptione creatæ carnis; aut confudit inconfusibilem vnitionem illam, confusionis iniquitatem incurrens; duas blasphemias ex hoc deitati applicans per circumscriptionem & confusionem. Eisdem ergo & is qui adorauit, blasphemus summittitur: & vna vtrisque consimile, quia cum Ario & Dioscuro & Eutychē, atque cum Acephalorum hæresis errauerunt.

EPIPHANIVS DIACONVS legit.

Non est pictorum adinuentio imaginum factura, sed catholice ecclesie approbabilis legislatio & traditio: atque antiquitati congruens reuerentia secundum diuinum Basilium. Testimonium perhibet ipsa rerum antiquitas & spiritu inductorum patrum nostrorum doctrina, quia videntes has in venerabilibus templis, libenter susce-

De Spiritu sancto ad Amphil. cap. 29.

καὶ εἰς αἰδήμνησιν τούτων τοῦ νοῦ αὐ-
 τῶν ἀνατυποῦσι, & καρδίᾳ εἰς ἑνα θεόν
 πνεύσεισιν εἰς δικαιοσύνην, καὶ σῶμα π
 ὁμολογήσει εἰς σωτηρίαν. ὡσαύτως &
 ἔδιδάχθη ἀκούοντες, πλὴν τῶν ἀκου-
 σῶν αἰδήμνησιν ἀγιασμοῦ καὶ χάριτος
 πληροῦσι, καὶ τῇ καρδίᾳ σωτῆρα πλὴν
 τῶν γεγραμμένων διήγησιν. εἴπα εἰπὴ
 Φριστοῦ μὲν οἱ τὴν φασιν;

ANNO
 CHALIST
 77.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ἀνέγνω.

Ἐποίησε γὰρ ὁ τοιοῦτος εἰκόνα, ὀνομα-
 σας αὐτῷ Χριστόν. & ἐστὶ τὸ, Χριστός,
 ὄνομα θεοῦ καὶ ἀνθρώπου. λοιπὸν & εἰκὼν
 θεοῦ & ἀνθρώπου. & λοιπὸν ἡ συμπερι-
 γραφή καὶ τὸ δοκοῦν τῇ αὐτῇ ματαίω-
 τῃ τὸ ἀπερίγραφον τὸ θεοῦ τῆς ἁγι-
 γραφῆς τῆς κηστῆς σαρκὸς, ἢ σωτῆρα τὸ
 ἀσύγχυτον ἔνωσιν ἐκείνου, τῶν τὸ σύγ-
 σεως ἀνομήματα περιπεσῶν, δύο βλα-
 σφημίας ἐκ τούτου τῆς θεότητος περιπα-
 λας διὰ τῆς περιγραφῆς τε & σύγ-
 σεως. ταῖς αὐταῖς οὖν & ὁ περισημη-
 σας βλασφημίας ὑποβέβληται καὶ
 τὸ οὐκ ἀμφοτέροις ἐφάμμελλον, ὅτι Ἀ-
 ρεῖω καὶ Διοσκῶρον & Εὐτυχῆ & τῶν
 Ἀκεφάλων αἰρέσει σωεπληρώσονται.

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ ἀνέγνω.

Οὐ ζωγράφων ἐφθάρσεις ἢ τῶν εἰ-
 κόνων ποιήσεις, ἀλλὰ τῆς καθολικῆς ἐκ-
 κλησίας ἐγκριτος θεσμοδοσία καὶ παρα-
 δόσις. καὶ τὸ δευχασιότητι διαφέρειν, αἰ-
 δέσιμον καὶ τὸ θεῖον Βασίλειον. μὲν-
 τυρεῖ δὲ αὐτὴ τῶν παραγράφων ἢ δε-
 χασιότης, καὶ ἡ τῶν πνευματοφόρων πα-
 τέρων ἡμῶν διδασκαλία, ὅτι ὁρῶντες
 ταύτας ἐν τοῖς σεπτοῖς ναοῖς, ἡσμενίσαν-

ANNO CHRISTI 787.

πο' και αυτοι σεπλις ναοις διαμαρτυροι, ταυτας εσηλογραψασαν εν οϊς ταις θεο-
προσεδίκτοις αυτων διζας η δυναμια-
κτοις θυσιας τω δεασθη τω όλων θεα
προσφερον. μηρουωγα αυτων η επινοια
η παδιδουσι, και ου τω ζωραφου.
τα ηβ ζωραφου η τεχη μονον, η δε
διαταξις προσδηλον τω διαμαρτυρων
αγιων πατερον. το δε, Χριστος, ονο-
μα σημαντικον εστι θεοτητος η ανθρω-
ποτητος, τω δυο τελειων τω σωτηρ
φυσων. και καθ' ω αραθη φυσιν,
τω εικονα αυτ' Χριστιανοι αναζω-
γραφειν εδιδαχθησαν, διη ου καθ' ω
αορατος ω αυτη ηβ ασεβηραπιος.
δεον ηβ ουδεις εαρεκε πωποτε, δια-
γελικως ηκουσαμην. τη ανθεσηνη ου
φυση τω Χριστου αναγραφομενου, δη-
λον οπ καθως η γληηδα εδξε, κατα
το ονομα μονον ομολογησαν Χρι-
στιανοι κοινωνειν τω οραμενω εικονα
τω δεχετυπο, και ου κτ' ουσδου. αυ-
τοι η κεπρωθεντες αδιαφορον λεγου-
σαν εη εικονα ε προστυπον, και επ-
ροοιτοις το ταυτ της ουσιας κρινοισι. ε
πισ αυτου ου γελαση ε αιμαθιας; μαλ-
λον η θρηνηση της ασεβειας; εις αδοκι-
μον ηβ νοου εκτραπεντες λαλοδσι τα
μη καθικοντα, συζησεως αιταν θρυλ-
λουωτες εχην δια της τω σεπλων εικο-
νων ποιησεως τω αγια ε θεοδ εκκλη-
σιου, και προσαπειν αυτω τη θεοτητι
πεξεραφης εδδς. ειτα τε ε ανομιαν
επ' ανομια προσιδεντες, ουαι εηπεμ-
ποισιν. διη εηπερε η ο πιν ε αυτων
εηπ η κεφαλω αυτων. ει γδ ο κατα-
εθμυρος ε παλαι Ισραηλ εηκατα-
εατος, ε ο βιλογων αυτην βιλομημυρος,
mittunt. Sed conuertetur dolor eorum in caput ipsorum. Si enim qui
maledicit antiquo Israel, maledictus est; qui benedicit, benedictus est: Num. 24.

perunt: & ipsi venerabilia tem-
pla dedicantes, has pingere stu-
duerunt; in quibus Deo acce-
pta vota sua & incruenta sacri-
ficia Domino cunctorum Deo
obtulerunt. Igitur eorum est in-
genium & traditio, & non pi-
ctoris. nam pictoris sola ars est:
dispositio manifestum est quod
sit sanctorum patrum qui dedi-
cauerunt. Nomen autem quo
Christus dicitur, indicium est
deitatis & humanitatis, duarum
videlicet perfectarum saluato-
ris naturarum. Et secundum natu-
ram qua visus est, imaginem
eius Christiani pingere sunt e-
docti, & non secundum quam
inuisibilis erat: ipsa enim incir-
cumscripta est. Deum quippe
nemo vidit vnquam, ex euan-
gelio audiimus. Humana ergo
natura Christo depicto, scilicet
iuxta quod veritas demonstra-
uit, secundum nomen tantum
Christiani confitentur commu-
nicare imaginem ei quod prin-
cipale est, & non secundum sub-
stantiam. Ipsi autem stolidi ef-
fecti indifferentem dicunt esse
imaginem & principale, atque
* in aliis substantiis esse ipsam
substantiam iudicant. Et quis
eorum non derideat indiscipli-
nationem, imo lugeat impieta-
tem? In reprobum quippe sen-
sum conuersi loquuntur quæ
non conueniunt, confusionis
* causam susurrantes habere
per venerabilium imaginum ef-
fectum ecclesiam, & applica-
re eam diuinitati circumscri-
ptionis speciem asferentes: de-
indeque iniquitatem super ini-
quitatem apponentes, væ tranf-

Iou. 1.

* Gr. in aliis & aliis sub-
stantiis esse
eamdem
substantiam

* crimen

Num. 24.

quanto magis qui nouo Israel, qui intelligibiliter videt Deum, id est, Dei ecclesie maledicit, est maledictione repletus? Quis autem eos non execrabitur, cum Ario & Dioscoro & Eutyche dicentes, atque cum Acephalorum hæresi illam errare, ipsis hos habentibus præceptores & tutores suæ ipsius noua eligentis hæreseos? In subsequentiis enim Eusebius Pamphili ab eis in testimonium ducitur, qui ab omni ecclesia catholica noscitur patronus esse Arii hæreseos, quemadmodum in omnibus conscriptis suis expositionibusque continetur; secundum adorabile Deum Verbum dicens & ministrum Patris, & secunda dignitatis habentem, * ab homoufii differens maiestate, & commutationem sanctæ carnis Domini in diuinitatis naturam; ac per hoc confusionem dogmatizans, nec iconam recipit, sed neque omnis Ariatorum scelerata collectio. Prædicant enim sine anima rationali hominem factum fuisse Dominum nostrum, & pro anima diuinitatem habere, vt passionem in eam efferant, sicuti testatur Gregorius deiloquus: & vt pote deitatem passam fatentes, non admittunt imaginem. Similiter & Seuerus confusibilis minime suscepit imaginem Christi Dei nostri in ecclesia, sicut plurimi historici narrant. Quomodo ergo Arium & Dioscorum ac Eutychem, Acephalorum scilicet hæresim secutam fuisse catholicam ecclesiam asserant, quæ suscepit imaginales historias, mirandum est: dum magna eructent, & quasdam blasphemias ratiunculas ex lingua

πῶς μᾶλλον ὁ θεὸς νέον Ἰσραὴλ νοεῖσθαι ὁρῶντα θεόν, πῶς τὸ θεοῦ ἐκκλησίαν καταρῆμυκος, ὅτι κληρίας ἐμπλεως; τίς δὲ ἐκ αὐτῶν βδελύσσεται, Ἀρείω & Διοσκορῶ καὶ Εὐτυχεὶ λέγοντας, ἔτι τῶν Ἀκεφάλων αἰρέσεσιν πῶς τὴν ἀποπλάσασται, αὐτῶν τοῦτοις ἐχόντων καθηγητὰς καὶ πωροτάτας τῆς ἐαυτῶν * μισολέκτου αἰρέσεως; ἐν τῶν τοῖς ἐξ ἧς Εὐσέβιος ὁ Παμφίλου αὐτῶν εἰς μὲν τρεῖς ἀγεται, ὅστις ὑπὸ πάσης τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας γνωσκέται πωροτάτης ἐστὶ τῆς Ἀρείου αἰρέσεως, καὶ ὡς ἐν πάσι τοῖς γραμμασιν αὐτῶν ἐκδοσασιν ἐμφέρεται· δευτέρου πωροσκηπτῶν λέγων θεὸν λόγον, καὶ ὑποουργὸν τῆς πατρὸς, ἔτι τὰ δευτέρου τῆς ἀξίας ἔχοντα, τῆς τῆς ὁμοουσίου ἀνιφερὸς ὁμοῦ δόξῃ, ἔτι μεταβολῆς τῆς ἀξίας σαρκὸς τῆς κωρεῖο εἰς πῶς τῆς θεοῦ φῦσιν. καὶ ἐκ τούτων σύγχυσιν προσφύλων, οὐδὲ εἰκόνα δέχεται, ἀλλ' οὐδὲ πᾶσα ἡ τῶν Ἀρειομαντῶν ἐναγῆς ὁμῆγεσι. δόξα ἄρα οἱ τῶν ἁγίων ψυχῆς λογικῆς ἐνδυθεσπῆσαι κωρεῖον ἡμῶν, αὐτῆς τῆς ψυχῆς πῶς θεοπτα ἔχοντα, ἵνα τὸ πάθος αὐτῆς προσενέκωσι, καὶ αὐτὸ μὲν τρεῖς Γρηγόριος ὁ θεολόγος· ἔως θεοπαρῆται εἰκόνα ἐκδοσάμενοι. αὐτῶν τῶν & Σεβήρος ὁ συγχρηστικὸς ἐκ ἐδέξατο εἰκόνα Χριστοῦ τῆς θεοῦ ἡμῶν ἐκκλησία, καὶ ὡς πλείστοι τῶν ἰσοεικῶν διηγήσεται. πῶς οὖν Ἀρείω καὶ Διοσκορῶ καὶ Εὐτυχεὶ ἔτι τῶν Ἀκεφάλων αἰρέσεσιν ἔπειθε τὴν καθολικὴν ἐκκλησίαν φάσκοισι, τὴν δὲ ἀμύλιω τὰς εἰκονικὰς ἀναλωθεσπῆσαι δαυμάσται ὅτι, μέγα ἄξερβηγῆμοι, καὶ ἵνα βλασφημία λογίδια ἐκ τῆς

* Gr. sententia substantiæ reputans, & comm.

Gregor. Nazianzen. in epist. 2. ad Cledonium circa medium.

ANNO CHRISTI 757.

ANNO CHRISTI 787. L. 261-262

ἀπλωτόν αὐτῶν γλώττης εἰς ἀέρα
* χροῖμα, καὶ ἐδὲν ἔσθρον. ἀκουσάτωσαν
οὐκ ἀλλοτῶς. ἀνώτερον περιγραφή
ἔστι, καὶ ὡς εἶπο μὴ, ἡ δὲ αὐτῆς ἢ δὲ γε
ἀνθρώπων, περιγεγραμμένη. Ἐοὐδὲ εἰς
τῆν ἐν φρονουώτων περιγραφήν λέ-
γων ἢ ἀνθρώπων φύσιν, ταύτη συμ-
περιγράφεται πῶς ἀπελεγερίον οὐσαν.
Ἐ γὰρ ὁ κύριος, κατὰ τελείους ἀνθρώ-
πος ἦν, ὡν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ, ἐκ τῶν ἐν
τῇ Ἰουδαίᾳ. Ἐ ποδο αὐτῶν πεσοῦται λέ-
γων ἢ ἄνω μὴ εἰς τὴν Ἰουδαίαν πάλιν.
Ἐ περὶ τῆς Λαζάρου διαλεξιμῶς τοῖς
αὐτοῖς φοιτηταῖς, οὕτως ἔφη. χαίρειτε δι-
εἰμασμένοι, ὅτι ἐκ ἡμῶν ἐκεί. κατὰ δὲ τοῦ
ἔστιν, ἐν παντὶ ποτὶ τῆς δευσοτέρας αὐτῆς
ἀφ᾽ ἑστέ, μὴ ὅτι παντάπασιν ἀπελεγε-
ρίος. πῶς οὐκ ὀφθαλμοματῶνα κα-
νοφονοῦντες, βασιλεῖσι ἀκρατεῖ
γλώττη λέγοντες. συμπεριγράψαν ὁ
ζωγράφος καὶ τὸ δοκεῖν τῆ αὐτῆς ματαιό-
τητι ἢ ἀπελεγερίον ἢ θεοπῆτος τῆ πε-
ριγραφή τῆς κησῆς σαρκός, εἰ συμπε-
ριγράψαν ἀνακαμδύει Ἐσσαργανα-
μῶν ἐν φάτῃ τῆ φύσῃ τῆς ἀνθρώπου-
πῆτος ἢ φύσῃ τῆς θεοπῆτος αὐτῆς, συμπε-
ριγράφεται Ἐ ἐν τῇ ἀναγεγραμμένη
εἰκόνι τῆς ἀνθρώπου πῆτος αὐτῆς ἢ ἀπελε-
γερίος θεοπῆτος αὐτῆς. ὡσαύτως καὶ ἐν
σωροῖ εἰ συμπεριγράψαν τῆ φύσῃ τῆς
ἀνθρώπου πῆτος ἢ φύσῃ τῆς θεοπῆτος αὐ-
τῆς, συμπεριγράφεται καὶ ἐν τῇ ἀναγε-
γραμμένη εἰκόνι τῆ ἀνθρώπου πῆτος αὐτῆς
ἢ ἀπελεγερίος θεοπῆτος αὐτῆς. εἰ ὅτι κεί-
να οὐ γέρονεν, οὐδὲ ποδο πάντως. εἰ δὲ
ἐγνώσαν τὸ ἔθροφου Διονισίου ρητὴν
ἐκ τῆς περὶ ἱεραρχίας λόγου, ἔπω λέγον-
τος. οὐδὲ γὰρ ἔστιν ἀκριβῆς ἐμφέρεια
τοῖς ἀγατοῖς καὶ τοῖς αἰπῶς. ἀλλ' ἐχθ

sua quæ sine porta est, in aerem
fundant, & non aliud. Audiant
ergo veraciter : Superior cir-
cumscriptione est, quemadmo-
dum diximus, diuina natura: * an-
potius humana est circumscri-
pta. Et nullus bene sentientium
circumscriptam dicens huma-
nam naturam, cum hac circum-
scribit eam quæ incircumscri-
pta est. Etenim Dominus secun-
dum quod homo perfectus erat,
cum esset in Galilæa, non erat
in ludæa. & hoc ipse affirmat di-
cens: *Eamus in Iudæam iterum*, Ioh. 11.
Et cum de Lazaro dissereret di-
scipulis suis, ita dixit: *Gaudeo
propter vos, quia non eram ibi*.
Porro secundum quod Deus est,
in omni loco dominationis suæ
præsto est, manens modis om-
nibus incircumscriptus. Quo-
modo ergo vaniloquiis quibus-
dam vanitate vocis perstrepen-
tes, verbolantur infreni lingua
dicentes: Circumscripsit pictor
secundum quod visum est va-
nitati suæ incircumscriptibile
deitatis circumscriptione crea-
tæ carnis? Si circumscripta est
reclinati & cunabulis inuoluti
in præsepio * natura humanita-
tis natura diuinitatis eius, simul
circumscripta est etiam in de-
picta imagine humanitatis eius
incircumscripta deitas eius. si-
militer & in cruce si circumscri-
pta est * natura humanitatis na-
tura deitatis eius, simul circum-
scripta est & in depicta imagi-
ne humanitatis eius incircum-
scripta deitas eius. Si vero illa
* non est factus, nec hoc uti-
que. Vtinam cognouissent dei-
feri Dionysii dictum in sermone
de hierarchia ita perhibentis:
causalibus & causis; sed habent

* Gr. at vero humana

Ioh. 11.

* Gr. cum natura

* cum nat.

* Gr. facta non sunt,

De celesti hierarchia cap. 1.

* Gr. exacta

Neque enim * certa similitudo est causalibus & causis; sed habent Mmm iij

quidem causalia causarum convenientes imagines : ipsæ autem causæ causalibus supereminet & superstabilitæ sunt, secundum principii sui rationem. Itaque ostensum est etiam his qui pauca intelligere possunt, quod vanam vocum quamdam novitatem introducere tentet refarcinatus eorum fermo, contra ecclesiam, & non contra pictorem agones apponens. Porro impudentiam continuantes, temere dicunt.

GREGORIVS EPISCOPVS legit.

Damnandi autem ab his qui bene sentiunt, eo quod incomprehensibilem & incircumscriptam diuinam Christi naturam pingere conentur, profecto ad aliam confugient male machinationis defensionem, quia solius carnis illius quam vidimus & palpauius, & cum qua conuersati sumus, iconam depingimus; quod est impium, & Nestoriani pessimi sensus inuentio.

EPIPHANIVS DIACONVS legit.

Adhuc eisdem continuantur artificii falsi assertores circa veritatem, ad impudentem contradictionem conuersi. Verum conuenientia sibi dicentes, incidunt in laqueum blasphemix; & amentix continuantes verba, id est, incomprehensibilem & incircumscriptam diuinam Christi naturam, accusant Christianos, dicentes hanc eos circumscribere. Deinde artificiose loquentes, eorum assumendo personam, falso pronuntiant, quia solius carnis illius

μὲν τὰ αἰπατὰ τὰς ἡγίας εἰκόνας, αὐτὰ δὲ τὰ αἰπατὰ ἡρώδης εἰκόνας, αὐτὰ δὲ τὰ αἰπατὰ τῆς αἰπατῆς ἐξήρηται καὶ ὑπερβύρται, καὶ τῆς οἰκίας ἀρχῆς λόγον. ὡς δὲ δέχεται καὶ τοῖς μικρὰ νοεῖν διωμῆνοις, ὡς ματαίαν κενόφωνα πᾶσι εἰσαγγὴν περὶ αὐτῶν ὁ ἱεραρχὸς ἀπὸν λόγος, κατὰ τῆς ἐκκλησίας τοῦ ἀγῶνας περὶ αὐτῶν, ὅτι καὶ ἡ ζωγράφου. τὸ δὲ διαίχων τῶν ἐχόντων, αὐθαδέως λέγουσιν.

ANNO CHRISTI 757.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ἀνέγνω.

Κατακρινόμενοι δὲ παρὰ τῆς ἐξ ἄφρονουμένων ἐν τῷ πᾶσι ἀκατάληπτον ὡς ἀπελθεραφον θείαν τῆς Χριστοῦ φύσιν ἵππληρεῖν αὐτῶν ζωγράφειν, πάντως δὴπου ἐφ' ἑστῶ καταφύσσονται κακομήχανον δόλοισιν ὅτι τῆς σαρκὸς μόνης, ὡς ἐωρεάκαμεν καὶ ἐψηλάφησάμεν, καὶ ἡ σιτανεσραφῆδην, ἐκείνης ἰσοροδοῦν πᾶσι εἰκόνα ὅτι δὲ δυασεῖς, καὶ τῆς Νεστοριανῆς κηλοδαμονίας ἐφώρημα.

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ ἀνέγνω.

Ἐπὶ τῆς αὐτῶν ἐχόντων τερασμάτων ὁ ἱεραρχὸς πρὸς τῶν ἀλλήλων, πρὸς αἰχμητῶν ἐκδοπολοῖαν ἐκτραπέντες. ὁμοῦς ἐαυτοῖς ἀκόλουθα λέγοντες, ἐμπήσιν εἰς παρὰ βλασφημίας ὡς ἀφροσύνας ἐχόντες ῥήματα, ὅτι ἀκατάληπτον ὡς ἀπελθεραφον τῆς Χριστοῦ φύσιν, κατηγοροῦσι τῆς Χριστιανῶν, λέγοντες πάντως αὐτῶν ἀπελθεραφειν. εἶτα καὶ τερολογοῦντες, αὐτῶν ἀναλαμβάνοντες τὸ πρῶτον, λέγουσιν ἀποφαίνονται, ὅτι τῆς σαρκὸς μόνης,

ANNO CHRISTI 787.

ὡς ἐωρακαμεν ἐν ἡμετέροις, ἔπειτα
ἢ σωματικῶς φησὶν, ἐκείνης ἰσοροδομῆς
τὴν εἰκόνα· ἵνα ὡς ἐν τούτου πάλιν εἰς
τὴν Νεστορίου δυσφημίαν τὴν ἐκκλη-
σίαν ἀπάγῃ. ἔνθεν ἔπαρσιον· ὅ-
στι δυατέρες, ἔτις Νεστοριανῆς κακο-
δαμονίας ἐφύρημα. ἐκοῦ πάλιν
ἀκουσάτωσαν. (C) Χειριστοὶ ἕνα (C)
Εμμανουὴλ ζωοποιοντες Χειρὸν κύ-
ριον, αὐτὸν ἀναλωραφοδοσι, καὶ ὁ
λόγος σαρκὸς ἐγένετο. ἔτις πολυπλό-
κοις φλυαρίαις ἀφ' ἑαυτῶν ὄξελαύ-
νοισιν, ἀπλῆ καρδίᾳ πάντα τὰ ᾄρα-
δεδομῆα ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ δοποδεχομέ-
νοι· καὶ βλέποντες τὰς ἀναλωραφή-
σεις, οὐδὲν ἔτρον ἐνοοῦσιν, ἢ τὸ ἐνοσημα-
νόμῃον ἐν αὐταῖς. ὅταν γὰρ ἴδωσιν ἐν
τῇ ἀναλωραφίᾳ τεποκῆαν τὴν ᾄρ-
θένον, ἔτις ἀλέλοις ὄπτανίτας μὲν ποιμέ-
νων, ἀναλωρίον) θεὸν ἐν ἀνθρώπῳ
τα περὶ τὴν δια τὴν ἡμῶν σωτηρίαν,
καὶ ὁμολογοδοσι λέγοντες· ὁ ἀσαρκος
ἐσαρκώθη, ὁ λόγος ἐπακώθη, ὁ ἀκτι-
νος ἐκπέδη, ὁ ἀνάφης ἐψηλαφήθη.
ἔτις ἕνα (C) αὐτὸν ὁμολογοδοσι τελειον
ἐν θεότητι καὶ τέλειον ἐν ἀνθρώπῳ, ἔ-
τις ἀληθῶς καὶ ἀνθρώπον ἀληθῶς. ἐί-
ρηται ὅ ἐν τοῖς κατέπαν ᾄελ τῆς Νεστο-
ρίου ἐναργίς αἰρέσεως, ὅτι αἱ τῶν εἰ-
κότων ἀνατυπώσεως οὐδὲν αὐτῇ συμ-
φανοδοσι· καὶ ἡδὴ δεχομῶτως ἐρρέθη. εἰ
δὲ γρη, καὶ πάλιν ρηθήσεται. δοκοῦτες
δὲ ἐν ἑαυτοῖς π ἐνοοῖν, Φασί.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ
ἀνέγνω.

Σκοπιτόν γδ ἐν τούτω, ὅτι εἰ καὶ
τῶν ὀρθοδόξων πατέρων, ἅμα σαρκὸς,
ἅμα θεῶ λόγου σαρκὸς, μηδέποτε μετε-
σμοδ ἐνοοῖται δεχομῶσι, ἀλλ' ὅλη ὅλως

quam vidimus & palpauimus,
& cum qua conuersati sumus,
iconam depingimus : vt quasi
ex hoc iterum in Nestorii bla-
sphemiam ecclesiam inducant.
Vnde & inferunt: Quod est im-
pium, & Nestoriani pessimi sen-
sus inuentio. Ergo veritatem
audiant. Christiani vnum Em-
manuel scientes Christum Do-
minum, ipsum depingunt se-
cundum quod Verbum caro fa-
ctum est; & multiplices garruli-
tates a se procul repellunt, sim-
plici corde omnia quæ tradita
sunt in ecclesia suscipientes; &
intuentes picturas, nihil aliud
intelligunt, nisi quæ signantur
in ipsis. Etenim cum viderint in
pictura parientem virginem &
angelos supra stantes cum pa-
storibus, recogitant Deum hu-
manatum nasci propter salutem
nostram; & confitentur dicen-
tes: Is qui sine carne erat, caro
factus est, Verbum incarnatum
est, increatus creatus, impalpa-
bilis palpatus est : atque vnum
eundemque confitentur perfe-
ctum in deitate & perfectum in
humanitate, Deum veraciter &
hominem veraciter. Præterea
dictum est retro de scelestâ Ne-
storii hæresi, quia imaginum ef-
figies in nullo cum ea concor-
dant; & sufficienter dictum est.
Quod si oportuerit, & iterum
dicetur. Putantes autem in se
quid intelligere, aiunt.

GREGORIVS EPISCOPVS
legit.

Tractandum est enim in hoc,
quia si secundum orthodoxos pa-
tres simul caro, simul Dei Verbi
caro, nunquam partitionis sen-
sum suscipiens, sed tota ex toto a

diuina natura suscepta & integre deificata est, quomodo scindetur, vel separatim statuatur ab his qui impie hoc agere conantur? similiter autem & super eius habetur anima. Assumente quippe Filii deitate in propria persona carnis naturam, anima mediatrix effecta est inter deitatem & carnis crassitudinem: & sicut simul caro, simul Dei Verbi caro est; ita simul anima, simul Dei Verbi anima est: & utraque simul, deificata scilicet anima, sicut & corpore, & ab his indiuisa deitate manente etiam in ipsa disunctione anime a corpore in voluntaria passione. Vbi enim anima Christi, ibi & deitas: & ubi corpus Christi, ibi & deitas.

ΕΠΙΦΑΝΙΟΥ ΔΙΑΚΟΝΟΥ
legit.

Quando aliquem tacturi sunt nequam sermonem * subuertes catholicæ ecclesiæ, assument aliqua quæ omnes profitentur: vt per sensum bonum qui in his esse cernitur, nec de reliquis * incredibiles iudicentur. Pauca enim quædam bene pronuntiantes, & quodammodo glareis margaritas commiscentes, atque ad vomitum proprium repedantes, aiunt, scindi & separatim statui vnum Christum ab his qui recipiunt venerabiles imagineas picturas. Et vituperabiliter effantur, nunquam partitionis sensum fuisse receptum. Liquet ergo quod * Studiose quippe omnes separationem duarum naturarum expressius prædicant, sed non rebus, vt superius dictum est,

* Gr. qui auertunt se a catholica ecclesia,

* i. fide minus digni

* Gr. Cogitatione

τῆς θείας φύσεως προσληφθεῖσα, & ὁλοκλήρως θεωθεῖσα, πῶς διχαθίσεται, ἢ ἰδιοσατηθήσεται ἢ ἄ τῆς ἀσεβῶς ποδοδραν Ἰππαρχουῶτων; ὡσαύτως ἡ ἐχθρὸς ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἀγίας ψυχῆς. προσλαβούσης ἢ τῆς ἑὸς ὑποθέσεως ἐν τῇ ἰδιαιποσείῳ τῆς σαρκὸς φύσιν, ἢ ψυχῆ ἐμειστέυσε θεότητι & σαρκίως παρῆτητι. καὶ ὡσαύτως ἅμα σαρκί, ἅμα θεοῦ λόγου σαρκί. οὕτως ἅμα ψυχῆ, ἅμα θεοῦ λόγου ψυχῆ ἢ ἀμφότερα ἅμα, πεδωκωμένης δηλονότι τῆς ψυχῆς, ὡς & ἑσώματος, & ἀχωρείσου τούτων ἡ θεότητος ὑπαρχούσης, & ἐν αὐτῇ τῇ διαζύξει τῆς ψυχῆς ἄπο τοῦ σώματος ἐν τῷ ἐκοισίῳ πάθει. ὅπου γὰρ ψυχῆ Χριστοῦ, ἐκεῖ & ἡ θεότης. καὶ ὅπου σῶμα Χριστοῦ, ἐκεῖ καὶ ἡ θεότης.

ANNO CHRISTI 797.

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ
ἀνέγνω.

Ὅταν ἱεὺς ἀπείδαται μέλλουσι πονηροῦ λόγου ὁ ἄρεκτρεπόμενοι τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας, προσλαμβάνουσι πνα ὁμολογητέον παρα πάντων ἵνα διὰ τῆς ἐν τούτοις βίγνων μωσῶν μὴδὲ πῶς τῆς λοιπῶν ἀπιστῶνται. ὀλίγα ἢ ἅπῃ καλῶς ἄποφίω ἀμύροι, ἑδὸν κάχληκας τοῖς μύρα εἰτίας συμφύροις, καὶ ἐπὶ ἴδιον ἐμειπον Ἰππαρχεῖφαντες, φάσκοις διχαθίσαι καὶ ἰδιοσατηθῆναι ἑνα Χριστὸν παρά τῷ ἄποδεχόμενων τὰς σεπίας εἰκονικαῖς ἀναζωγραφήσις & δυσφήμως φέρονται, μὴδὲ ποτε μελεσημοδ ἐνοιαν * δεχόμενῳ. ὡς εἰοικεν, ἡ γνῶσται αὐτοῖς αἰ τῆς πατέρων φωναί. καὶ Ἰππνοιαν ἢ πάντες διαίρεσιν τῆς δύο φύσεων τρανῶς κηρύττοισιν οὐ μὲν ἢ τοῖς πωράμασι, καθὼς ἀνώτερο εἶρηται, ὡς

* L. 115.

ANNO
 CHRISTI
 787.

ὡς βλασφημῶς τετόλμηκεν εἰπεῖν
 Νεστωρεὺς, εἰδὲν ἃ δληθεῖα λόγος, ἐνε-
 κα τῆ ἀνάλογα φεῖσται ὁ κύριον,
 καὶ ἀνθρώπος τέλειος γέρονε, διχρα-
 σίας ἔιδωσάπσεως, ἢ πνος διαρέσεως,
 ἢ πάλιν τῶσανπτον συλχίσεως, καὶ τῶς
 πολλαχῶς ἐψυδθηρόσαν. ἀλλο γὰρ
 ὅστιν εἰκῶν, καὶ ἄλλο τὸ πρεσοτόπου.
 καὶ τὰ ἰδιώματα τῆ πρεσοτόπου οὐ-
 δαμῶς ἡς τῆ βί φρονοῦντων ἐν τῆ εἰ-
 κόνι ὄπρηται. ἐν γὰρ τῆ εἰκόνι ἄλλο οὐ-
 δέν ὁ δληθῆς λόγος γινώσκει, ἢ καὶ τὸ
 ὄνομα κοινῶν, οὐ πνός ὅστιν εἰκῶν,
 καὶ οὐ καὶ πλὴ οὐσίαν, καὶ τῶς πολλα-
 χῶς ἐποιδῶν, ἀναγκαζομῶν ἐκ τῆ
 αὐτῶν διαλέξεων. ἐπαποροῦντες γὰρ
 δίκαιόν π λέγαν καὶ τῆς καθολικῆς ἐκ-
 κλησίας, τὰ αὐτὰ πει τῆ αὐτῶν φεῖ-
 ρονται, καὶ ἀλαρυγίζονται, ἔ ἀδλε-
 γῶν πῶς ἀκροωμῶν ἐμπιοῦντες.
 διὸ ἔ καταγέλαστο πρᾶ πᾶσιν δπο-
 δεῖννυται, ποτὲ μὲν διαίρεσιν, ποτὲ
 δὲ σύγχυσιν λέγοντες, ἐπομοτάπλω
 πλὴ γλάσαν ἔχοντες πρὸς τὸ ἀμῶ-
 ποπεῖν. ἐνθεν καὶ λέγροσιν.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ
 ἀνέγνω.

Εἰ ποίνω ἐν τῶ πᾶσι ἀγῶνι
 πῶτων ἐμεινεν ἢ θεότης, πῶς ἔ ἀνῶν
 ἔ πάσης δλογίας πεπληρομῶν δια-
 ροδοσὶ πλὴ σερῆκα τῆ θεότητι συμπλα-
 κείσαν καὶ θεωθεῖσαν, καὶ δῆθεν ὡς ψυδ
 ἀνθρώπου εἰκόνα γράφειν πειροῦνται;
 καὶ ἐν πύτῳ γὰρ εἰς ἔσρον ἀνομίας βᾶ-
 ρεσθρον ἐμπήλοισι, χωρῶντες τὸ σερ-
 κα ἐκ τῆς θεότητος, καὶ ἰδιούπρετον
 αὐτῶν πρῆσᾶροντες, ἔ ἔσρον πρῆ-
 σωπον δίδοντες τῆ σερκα, ὅπρ εἰκονίσειν
 uerantes, ἔ aliam personam carni tribuentes, quam ἔ * imaginare
 Concil. Tom. 19.

ficuti blaspheme Nestorius di-
 cere ausus est. Nulla autem est
 procul dubio ratio diffensionis
 vel separationis, aut alicuius di-
 uisionis, vel rursus essentiae con-
 fusionis, quemadmodum cre-
 bro falso concionati sunt, pro
 eo quod pingitur Dominus se-
 cundum id quod homo fuit per-
 fectus. Aliud est enim imago, &
 aliud principale: & proprietates
 principalis nullatenus quis eo-
 rum qui sanum sapiunt, in ima-
 gine quaerit. In imagine quippe
 nil aliud vera ratio nouit, quam
 secundum nomen communica-
 re illi cuius est imago, & non
 secundum substantiam, iuxta
 quod crebro iam diximus coacti
 ex * ipsis disputationibus. Ino-
 piam enim passi aliquid dicen-
 di contra catholicam ecclesiam,
 eadem de eisdem effantur, vana
 fauce loquentes, & * exer-
 citium audientibus facientes.
 Propter quod & ridendi apud
 omnes monstrantur, aliquando ve-
 ro confusionem dicentes, pa-
 ratissimam linguam habentes
 ad * subsequendum. vnde &

* ipforum

* Gr. vani-
 loquentiam

* Gr. ad ver-
 bis peccan-
 dum.

GREGORIVS EPISCOPVS
 legit.

Si igitur in passione insepara-
 bilis mansit ab his diuinitas, quo-
 modo insensati ἔ cuncta irra-
 tionabilitate repleti, diuidunt car-
 nem quae cum diuinitate conne-
 xa ἔ deificata est, ἔ quasi puri
 hominis imaginem pingere ten-
 tant? Nam ἔ in isto in aliud
 iniquitatis barathrum incidunt,
 separantes carnem a diuinitate,
 ἔ priuata subsistentia illam asse-
 * i. imagini-
 bus expri-
 mere
 Nnn

ANNO
CHRISTI
787.

fatentur: ex hoc ostendentes quartam personam additamentum in Trinitate: super hac est assumptio-nem, quæ diuinitus est suscepta, atheoton depingentes. Colligitur ergo ab his qui Christi imaginem pingendam existimant, aut diuinitatem circumscriptam et carne confusam, aut corpus Christi atheoton et diuisum, ac personam priuata substantia super carnem dari: similes in hoc effecti Nestorianorum impugnationi qua in Deum est. In talem blasphemiam atque impietatem incurrentes confundantur et reuerentur, et cessent qui patrant, et desiderant, et colunt imaginem, quæ fallaciter ab eis facta et dicta est Christi. Cesset etiam a nobis ex aquo et Nestorii partitio, atque Arii, Dioscori et Eutychetis, et Seueri confusio, quæ sunt immensa mala, et impietate comparia.

* Gr. et quod ex assumptione desicatum est, atheoton id est, non desicatum depingentes.
* Gr. pingi

* in carne

* Gr. e diametro pugnantia mala.

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ
λέγει.

Nequaquam per vnam viam gradiuntur Christianos calumniantis hæreseos propugnatores, quemadmodum moris est orthodoxis, qui de diuinis dogmatibus disputantes, regiam viam tantum retinent, & hac vel illac nullo pacto declinant. Sed euertentes vias Domini, contrarias opiniones apud se colligunt: & in suo sensu abundantes, sapientes per omnia esse putantur. Sed audiant ab Isaia, qui fiducialiter dicit: *Ve qui sapientes estis in oculis vestris, et coram vobismetipsis prudentes.* Etenim quæ nunquam ab orthodoxis Christianis dicta sunt, quasi prædicata per illos assumunt; & seductorios syllogismos

Isai. 5.

λέγουσιν· ἐκ τούτου θηνώτες τεταρτου προσώπου προσήκων ἐν τῇ τετραδί· πρὸς γὰρ τοῦτο ἐστὶ τὸ πρῶτον πρὸς λημμα ἰσορροῦντες ἀδέων. συναχθῆσεται οὖν τοῖς τῶ Χριστοῦ εἰκόνα γραφῆν οἰομένοις ἢ τὸ θεῖον περιγραφήν ἐτῆ σαρκὶ συγχυθῆν, ἢ τὸ σῶμα ἔχεισθαι ἀδέων καὶ διηρημένον, ἐπεσσωπον ἰδιοῦ πόσατον ὅτι τῆ σαρκὸς δίδουαι, ὅμοιοι οἰομένοις ἐν τούτῳ τῇ Νεσεριανῶν δομαχίᾳ. εἰς ποιανῶν οὐ βλασφημίαν τε ἐ ἀσέβειαν ἐμπήσιοντες αἰζῶν ἐπίπρωσαν ἐ ἐντραπήσιον, καὶ πτωέδωσαν ὀ δρώντες ἐ πωδοῦντες καὶ σεβόρμροι πτω ψευδωνύμων γνορμύτων ἐ λεγορμύτων ἰσῶ αὐτῶ τῶ Χριστοῦ εἰκόνα. ἀπέσω ἡμῶν οὗ ἰσου ἐ ἡ τῶ Νεσεριου διαίρεσις, καὶ ἡ τῶ Αρείου, Διοσκορου, Εὐτυχοῦ καὶ Σεβήρου σύγχυσις, τὰ ἐκ διαμέτρου καὶ ἐ ὁμόπρω πτω ἀσέβειαν.

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ
ἀνέγνω.

Οὐδαμῶς τῆς μιᾶς ὁδοῦ ἔχοντες οἱ χριστιανοκατηγορικῆς αἰρέσεως πρόβωλοι, καθὼς ἔδος ὅτι τοῖς πρὸ θεῶν δογματῶν ὁρδοδέξοις τῆς βασιλικῆς ὁδοῦ ἔχουσι μόνον, ἐ μὴ ἐκκλίνου ἐνθεν ἐ ἐνθεν. ἀλλὰ διασρέφοντες τὰς ὁδοὺς κωλου, ἐν δωπωπάτας δόξας παρῆ αὐτοῖς συλλέγουσι τῶ ἰδίῳ νοῖ πληροφωροῦμενοι, σοφοὶ τὰ πάντα δοκῶντες εἶν. ἀλλὰ ἀκύνσι πρὸς ἀπάρρησιασθὸ Ησαῖα λέγοντες· οὐαὶ οἱ σοφοὶ ἐν ἑαυτοῖς, ἐ ἐνώπιον ἑαυτῶν ὀπισθήμενοι. καὶ γὰρ τὰ μηδέπω πρὸς ὁρδοδέξαν Χριστιανῶν λαληθέντα, ὡς ὁμοιορμύτων λαμβάνουσι· καὶ πρὸς αλλογορμύτων

* αὐτὸν λαορμύτων.

ANNO CHRISTI 787.

νοισοφιστικῶς ἢ ἐκκλησίαν ἐλέγχοισι
ἔσυναγεται πρὸς αὐτῶν ὕβρις ἔλαι-
δρεία, ἣν περὶ αὐτῆν δὲ πούτων καὶ
ἀσέβεια. ἀ γὰρ Διόδωρος καὶ Θεό-
δωρος ὁ Μοψουστίας, καὶ Νεστόριος,
Εὐτυχῆς τε καὶ Διοσκορος καὶ Σεβή-
ρος ἀνελθόντο καὶ τῆς Ἀληθείας λυ-
πήσαντες, αὐτοὶ τῇ καθολικῇ ἐκκλη-
σίᾳ πρὸς ἐναντίον καὶ κακῶς καὶ κακῶν
διὰ μνηστῆρας πρὸς ἀπὸ τοῦ
τούτοις τοῖς δυσσεβέσιν αἰρεσιώταις
συμφύρεται, ἠλιθιότητος ἔδωκεν
αἰάματα ἐργασίας ῥήματα. καὶ ὡς κα-
πιλο μνηστῆρας οἶν ὕδατι, ὡς
ἀληθῆ λόγον τῶν διεστραμμένων, ἔδωκεν
κρυφῶς ῥημάτων πυρίας. ἢ γὰρ αἰρεσις
Διοσκορίου καὶ Εὐτυχῆος ἐναντίον Νε-
στορίου πῶς ἔστι, καὶ αὐτὸ φησὶσαντες εἶπο-
μεν καὶ ἐναντίας αἰρέσεως ἐν μιᾷ δό-
ξει καὶ ὁμολογίᾳ εἶναι, ἢ ἐνδεχο-
μένων ἐκ ἑστίν. ὡς περὶ λευκῶν καὶ μέ-
λων, ἢ θερμῶν καὶ ψυχρῶν ἀμύχανον
ἰδεῖν ἐν ἐνὶ ὑποκαμυδῶ καὶ αὐτῶν
καιρῶν. οὐδὲ γὰρ ἐν τῇ χρόνι ἀρίστη πο-
τε γὰρ θερμῶν, οὐδὲ ἐν τῶν ψυχρῶν καὶ ψυ-
χρῶν. τῆς δὲ παροικίας αὐτῶν πῶς ἀ-
δικῶν ἐκδηλοῦσθαι ἔξοδον. πῶς ἐκόντα
ἔρ' ὑποκαμυδῶν τῶν λέγουσιν ἐπὶ
ἡ παχῆς πρὸς πῶς κατηχολογίαν καὶ
τούτου ἐνεκεν εἰς συγκρίσεις ἔδωκεν
εἰσαγγεῖσι τῶν ἐπιλογισμῶν πῶς
διὰ γελικῶν εἰσηγήσιν. ἢ γὰρ Εὐτυ-
χαισῶν, ἢ τοῖς πρὸς ἐναντίοντων μίαν
φύσιν ὅτι τῆς καθ' ὑποκαμυδῶν ἐνώσεως
πρὸς Χριστῶν, καὶ συγκρίσιν ἐκ τούτου δό-
γματιζόντων, τῆς Ἀληθείας ἢ παρα-
στῆσι οὐδὲν ἔσθον αὐτοῖς ἔστιν, εἰ μὴ ὅτι
ὑποκαμυδῶν καὶ φύσιν τῶν ὀλέγον-
ται ὅτι ἄλλο ἔδωκεν ἄλλο γινώσκοντες
τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας ἔσθοντες.

Concil. Tom. 19.

contexentes sophistice arguunt:
& colligitur ab eis iniuria & ma-
ledictio, quin potius & impie-
tas. Quæ enim Diodorus atque
Theodorus Mopsuestiæ, ac Ne-
storius & Eutyches & Diosco-
rus & Seuerus assumpfere con-
tra veritatem rabiem eructan-
tes, ipsi catholicæ ecclesiæ tri-
buunt: & malo malum com-
mifcentes * applicant, hanc
* impiis istis hæreticis consper-
gi perhibentes, & stoliditate &
inutilitate verba referta possi-
dentes, & sicut caupones mi-
fcent vinum aqua, id est, verum
fermonem cum peruerso, &
temperant fel amaritudinis. Hæ-
refis enim Dioscori & Eutyche-
tis contraria est Nestorio, quem-
admodum iam diximus: atque
contrarias hærefes in vna opi-
nionem atq; professione esse possi-
bile non est: quemadmodum al-
bum & nigrum, vel calidum &
frigidum impossibile est videri
in vno subiecto in vno eodemq;
tempore. Neque enim in niue
inuentū est aliquando calidum,
neque in igne frigidum. Porro
amentia ipsorum inutilitatem
manifestiorem dicemus. Imagi-
nem enim & principale id ipsum
dicunt veloces erga calumniam:
& idcirco in confusiones & par-
titiones inducunt eos qui depin-
gunt euangelicam relationem.
Eutychanorum enim, id est, eo-
rum qui prædicant vnā natu-
ram secundum subsistentiam in
vnitione Christi, ac per hoc do-
gmatizant confusionem, veritatis
transmutatio nihil aliud in
illis est, nisi quod subsistentiam
& naturam id ipsum definiunt:
quod aliud esse atq; aliud alum-
ni catholicæ norunt ecclesiæ.

* addunt
* cum imp.
i. h. sententia
per.

Nnn ij

Substētiam enim dicimus substantiam quamdam cum proprietatibus, ab eo quod est † hyphestanæ. Porro autem naturam fatemur rem per se * subsistentem, non indigentem alio ad sui * stabilitatem, ab eo quod est pephycenæ. Hoc præterea modo & isti imaginem Christi & ipsum Christum nihil distare per substantiam dicunt. Nam si differentiam nossent, nequam has vocum nouitates portentose prætenderent. Omnibus enim euidentis est, quia aliud est imago, & aliud primitiuum: hoc quidem animatum, illud autem inanimatum est. Et quoniam verbosati sunt, in imagine circumscribi pariter diuinam naturam, excidentem a recta ratione, traditi sunt in reprobum sensum. Petrus enim & Paulus depicti videntur, sed eorum animæ in imaginibus non adsunt: quandoquidem nec ipso corpore Petri præsentem, animam eius aliquis videt. Cum ergo ipsa non aspiciatur, quis eorum qui veritatem sectantur, dicit, quia separata est caro Petri ab anima eius, nisi forte per intelligentiam tantum? Quanto magis incircumscripta natura Dei Verbi a circumscrip̄ta carne quæ ab eo assumpta est? Neque enim quando fatigatus est ex itinere, & a muliere Samaritana bibere quærebat, & a Iudæis lapidabatur, deitatis natura fatigabatur, vel lapidibus submittebatur: absit blasphemia. Has ergo multiplices conglobationes, volens imaginales picturas respuere, multum fufurrans vanitas Christianos calumniantium incontinenti lingua indu-

† Gr. hyphestanæ, id est, subsistere.
* Gr. existentem,
* constitutionem,

ὑπόστασιν ἢ λέγουμεν οὐσίαν πνευματικῶν ἰδιωμάτων, & ἄρα ἢ ὑφεσταίαι. Φύσιν δὲ ὡσεὶ μαῖον αὐτοῦ παρῆτον, μὴ δειόμενον ἐξ ἑαυτοῦ ὡσεὶ σύστασιν, & ἄρα ἢ πεφυκέναι. τούτω δὲ τῷ ἔργῳ καὶ οὕτω πλὴν εἰκόνα τῆς Χρῆστοσ καὶ αὐτὸν ὡσεὶ Χρῆστον οὐδὲν ἐξ ἑαυτοῦ τῆς ἐξ ἑαυτοῦ κατ' οὐσίαν λέγουσι διαφέρειν. ἐπεὶ εἰ πλὴν διαφορᾶν ἐγνώσαν, ἐκ αὐτῶν τὰς κενωφωσίας ἐπερατολόγησαν. ἀεὶ δὲ ἄλλον ἢ πᾶσιν ὑπαρχῆ, ὅτι ἄλλο ὄν ἐκόν, καὶ ἄλλο ὡσεὶ ὁμοτύπον. τούτω μὲν ἐμφύρον, ἐκείνο δὲ ἀψύρον. καὶ ἵνα ἐφλημάθησαν ἐν τῇ εἰκόνι συμπεριγράφεσθαι πλὴν θεοῦ φύσιν, ἐκείνην τῆς ὁδοῦ λόγου, ὡσεὶ δὲ ἰσοῦσιν εἰς ἀδύκμον νοῦ. Πέτροσ γὰρ καὶ Παῦλοσ ἀναλωραφοῦμενοι βλέπονται, αἱ δὲ ψυχᾶ αὐτῶν ἐν ταῖς εἰκόσιν οὐ παρῆσιν. ὅπου τὰν οὐδὲ αὐτῶ τῆσ σωματοσ τῆσ Πέτροσ παρόντοσ, πλὴν ψυχῶ αὐτῶ βλέπει τῆσ. καὶ ἐπειδὴν αὐτῆσ οὐχ ὄρεται, τῆσ τῆσ τῆσ ἀληθείᾶσ ἐπομῆμον λέγει, ὅτι καχωρασμένη ὄν ἢ σαρκῶ τῆσ Πέτροσ ἐκ τῆσ ψυχῆσ αὐτῶ, εἰ μὴ ποῦ κατ' ἐπίνοιον μόνον; πόσῶ γὰρ μάλλον ἢ ἀπεριγραπτοσ φύσισ τῆσ θεοῦ λόγου ἐκ τῆσ προσληφθείσασ ὡσεὶ αὐτῶ σαρκῶσ ἀπεριγραφομένησ; οὐδὲ γὰρ ὅτε κενότακον ἐκ τῆσ ὁδοποείασ, καὶ παρὰ γωαμῶσ Σαμδρείδοσ πένν ἐζήτει, καὶ παρὰ τῆσ Ιουδαίων ἐλιθάζετο, ἢ τῆσ θεοπτοσ φύσισ κενότακον, ἢ λίδοισ ἐβάλλετο. ἀπαρῆ τῆσ βλασφημίας. ταῦτασ οὐὲ τὰσ πλοῦ πλόκοισ συσροφᾶσ, θελοῦσα τὰσ εἰκονικὰσ ἀναλωραφῆσ διαπίλοσῶσ, ἢ πολυφύλλητοσ ματατότῆσ τῆσ χρεισινοκατηγόροσ παρῆσῶσ γὰρ ἀρατῆ γλώτῆ, καὶ ἐξ ἑαυτοῦ ἵνα παρῆσφῆρου-

ANNO CHRISTI 787.

ANNO CHRISTI 787.

σα, και ανομιαν ἐπ' ανομιαις σωδ-
 πλουσα, τεταρτου προσωπου προση-
 κλυ εν τη αγια τριαδι εφλωδαφη-
 σεν. Θ δε εν τη καθολικη εκκλησια ως
 τεκνα γνησια γνηθίντες, παντα τα της
 οικονομίας της κυριου ημων Ιησοφ Χρι-
 σοφ δποδεχομενοι, και Αρειον & Νε-
 στειον, Απολλινειον τε και ευν-
 πουτου Φοιτητα Ευτυχια και Διοσκο-
 ρου βδελυτομενοι, τας σεπλιας εικονας
 δποδεχομεθα, εικονας μονον και ουδεν
 εσπον αυτας γνωσκοντες, καθο ε προ-
 ποτυπου το ονομα μονον εχουσα, και
 ουχ τιω ουσιαν. καρινου δε δικλυ
 λοξα βανοντες, εφ εσαν βλασφη-
 μιας οδον απαρνονται, λεγοντες.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ
 ανέγνω.

Ευφρανθήτωσαν η αγαλλιάσω-
 σαν, η παρρησια εδωσαν Θ η δληνη
 της Χριστου εικονα ειλκρινεσστη ψυχη
 ποιουωτες η ποδουωτες και σεβομενοι,
 και εις σωτηριου ψυχης και σωματος
 προσφερομενοι. Ιω αυτες ο ιεροτελε-
 σης και θεος, το ημων δε ημων ολικως
 διαλαβομενος φεραμα, κη η καιρον
 της εκουσιου παθους εις τυπον & διαμνη-
 σαν εναρχασατω ποις αυτ' μυστης πα-
 ραδεδωκε. μελλον ηδ αυτην εκουσιως
 ενδιδδωναι τω αοιδημω & ζωοποιω θανα-
 τω αυτ', λαβων (W) απτον βιολησι, &
 βιχαρυσησας εκλασε, & μεταδιδ ει-
 πε. λαβετε, φαγετε εις αφεσιν αμυρο-
 των. ποδο μοδ δετι το σωμα. ομοιως
 και το ποθειον μεταδιδ ειπε. πο-
 το μοδ δετι το αιμα. ποδο ποιειτε εις
 τιω εμω διαμνησιν. ως εν αλλου
 ειδουσ θηπιλεχθεντος παρ αυτ' εν τη
 ω ουρανον, η τυπου, εικονισαι τιω

xit; & alia quædam subinferens,
 atque iniquitatem super iniqui-
 tates congerens, quarta personæ
 additamentum in sancta Trini-
 tate stolidè locuta est. At nos
 qui in catholica ecclesia utpote
 proprii filii nati sumus, omnia
 quæ sunt dispensationis Domi-
 ni nostri Iesu Christi suscipien-
 tes, atque Arium & Nestorium,
 Apollinarium quoque & huius
 discipulos Eutychetem & Dio-
 scorum abominantes, venera-
 biles imagines suscipimus, ima-
 gines tantum & nihil aliud eas
 scientes, secundum quod prin-
 cipalis tantummodo nomen ha-
 bent & non substantiam. Can-
 cri autem more oblique gra-
 dientes, ad aliam blasphemiam
 ducuntur viam, dicentes.

GREGORIVS EPISCOPVS
 legit.

*Latentur & exultent, & fi-
 ducialiter agant hi qui veram
 Christi imaginem sincerissima a-
 nima faciunt, & desiderant, &
 colunt, & in salutem anima &
 corporis offerunt: quam ipse sa-
 cratissimus immolator & Deus
 noster, ex nobis ex toto massam af-
 sumens, secundum tempus propria
 passionis in typum & rememora-
 tionem evidentissimam tradidit
 ministris suis. Sese namque vo-
 luntarie traditurus memorabili
 & vivifica morti sue, acceptum
 panem benedixit, & gratias agens
 fregit, & dans dixit: Accipi-
 te & comedite in remissionem
 peccatorum; Hoc est corpus
 meum. Similiter & calicem tra-
 dens dixit: Hic est sanguis meus:
 hoc facite in meam commemo-
 rationem. Veluti nulla alia specie
 ab eo electa sub celo, vel * forma * figura*

* Gr. Ener-
ga imago vi-
cor. qua prec.
ac bon. fit.

imaginari eius incarnationem va-
lente. * Vide ergo quod imago vi-
uifici corporis eius preciose ac ho-
norabiliter facta sit. Quid enim
argumentatus est in hoc sapientif-
simus Deus? Nonne ut ostenderet
& exprimeret euidenter nobis ho-
minibus mysterium quod operatus
est per dispensationem suam? quia
sicut id quod ex nobis suscepit, ma-
teria sola est humane substantie
per omnia perfecta, non figuran-
tis proprie subsistentem personam,
ut non additamentum persone di-
uinitati interdicat: ita & imagi-
nem materiam precipuam, id est,
panis substantiam precepit offerri,
non figurantem hominis formam,
ne idololatria subintroducatur.
Sicut ergo corpus Christi quod se-
cundum naturam, sanctum est,
utpote diuinitus sanctificatum;
ita manifestum est, quod adoptione,
id est, ipsa imago eius sancta
est, utpote per quamdam sancti-
ficationem gratie * sanctificata.
Hoc enim & * mercatus est, ut
diximus, Dominus Iesus, ut sicut
carnem quam suscepit, propria se-
cundum naturam sanctificatione
ex ipsa vnitione deificauit; simi-
liter & eucharistia panem, * non
ut falsam imaginem naturalis
carnis, per sancti Spiritus aduen-
tum sanctificandum, diuinum
corpus fieri voluit mediante sa-
cerdote, qui oblationem de com-
muni separans, ad sanctificatio-
nem pertingere facit. Itaque Chri-
sti caro secundum naturam ani-
mata & * intelligibilis, vncta est
Spiritu sancto in diuinitatem. Si-
militer & diuinitus tradita ima-
go carnis eius, diuinitus videlicet
panis repletus est Spiritu sancto
cum calice vitam ferentis sangui-
nis lateris eius. Hac ergo demon-

* Gr. utpote
deificatum

* Gr. deifi-
cata.
* industrie
gessit.

* ut non f.

* mente pra-
dita, vncta
est per Spiri-
tum sanctum
diuinitate.

ANNO
CHRISTI
757.

αὐτὸν σὰρκωσιν διωαμῆδου. ἰδοὺ οὐὼ
ἢ εἰκὼν τῆς ζωοποιοῦ σώματ^ο αὐτ^ο, ἢ
ἐντήμως & τεπημηδῶς παρὰ τὴν ἰσ-
τὴν ἐμνησανήσατο ἐν τούτῳ ὁ πῶσο-
φ^ο θεός; οὐχ ἔσθ' ὅν π, ἢ δέϊξαι καὶ
τρεμῶσαι φανερόσ ἡμῖν ποῖς ἀνθεσ-
ποις τὸ παρῆμα πτεῦδεν μυστήε^ο ἐν
τῇ κατ' αὐτὸν οἰκονομία. ὅπ ὡσπερ ὁ
δὲ ἡμῶν ἀνέλαβετο, ὑλη μόνη δὲ τὴν δι-
θεσπίνης οὐσίας καὶ πᾶντα τελείας, μὴ
χαρῆα κτελεύσης ἰδιοσύστατον παρ-
σωπον, ἵνα μὴ παροδῆκη παρῶσπου
ἐν τῇ θεότηπ παρῆμα πτεση. οὕτω & πτω
εἰκὼνα ὑλῶ δὲ αἱρετον, ἡγρωσ ἀπ' τοῦ
οὐσταν παρῶστέταξεν παρῶσφῆρεσται,
μὴ χαρῆα πτεῦσεν ἀνθεσπ^ο μωρῶσ,
ἵνα μὴ εἰδῶλο χαρῆεα παρῆμα πτεση.
ὡσπερ οὐὼ τ^ο κατ' φύσιν τῆς Χρῆσῶσ σῶ-
μα ἀγιον, ὡς θεῶδεν. οὕτως δὴλον καὶ
τὸ θεῶσ, ἡποῖ ἢ εἰκὼν αὐτ^ο ἀγία, ὡς δὲ α-
πνοσ ἀγιασμοῦ χαρῆπ θεουμῆπ. ποδ-
πο γ^ο καὶ ἐπαρῆμα πτεῦσατο, ὡς ἐφῆ-
μῆπ, ὁ δεσπότησ Χρῆσῶσ, ὅπως κατὰ
πῆ πτω σὰρκα, λῶ ἀνέλαβε, τῶ οἰ-
κείῶ κατὰ φύσιν ἀγιασμῶ δὲ αὐτῆσ
ἐνώσσεως ἐδέωσεν, ὁμοίῶσ καὶ τῆσ δι-
χαρῆστας ἀπ' τον, ὡς ἀψευδῆ εἰκὼνα τῆσ
φρῆστικῆσ σαρκῶσ, δὲ τῆσ δ' ἀγίου πνώ-
ματ^ο δὴ πφροσπῆσσεσ ἀγιαζῶμῆπ,
θεῶσ σῶμα δὲ δὲ κησσε γίνεσσαι, μεσ-
τεῦοντ^ο τῆ ἐν μετενέξσει ἐκ τῆ κοι-
νοδ παρῶσ τὸ ἀγι^ο πτω ἀναφορῶν
ποιουμῆπ ἱερέωσ. λοιπὸν ἢ κατὰ φύ-
σιν ἐμψυχος καὶ νοερά σαρξ τῆ κτελου
ἐχρῆσθη πνώμαπ ἀγίῶ πτω θεότηπ.
ὡσπῶτως καὶ ἢ θεοπαράδοτος εἰκὼν τῆσ
σαρκῶσ αὐτ^ο, ὁ θεῶσ ἀρῶσ ἐπληροσθη
πνώμαπ ἀγίου σῶ τῶ πομῆπ τῆ
ζωοφόρου αἱματ^ο τῆσ πλωρασ αὐ-
τῆσ. αὐτῆ οὐὼ δὲ ποδδέσχηται ἀψευδῆσ

ANNO
 CHRISTI
 787.

είκων τῆς ἐνσαρκίου οικονομίας Χριστοῦ
 ἔθεο ἡμῶν, καὶ ὡς περιέλεκται· ὡς
 αὐτὸς ἡμῖν ὁ ἀληθινὸς τῆς φύσεως ζωο-
 πλασίας οἰκιοφώνως παρὰ δέδωκεν.

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ
 ἀνέγνω.

Εοικέ πως παῖς λόγος περιβαλλό-
 μιν, ἐπειδὴ τῆς ἀληθείας ἀπαξ
 ἀρεκτραπῆ, εἰς πολλὰς καὶ ὀπίσκει-
 δωτοῦς ἀπορίας ὑπὸ τῆς κτῆ πλὴν πλά-
 νου ἀκολουθίας ἐκφέρεται. ὁ λοι-
 πὸν καὶ οὗτοι τῆς καινοτομίας εἰση-
 γηταὶ πεπόνθασιν. ἐκτραπέντες γὰρ τῆς
 ἀληθείας ἐνεκεν τῆς τῆς εἰκόνων ποιή-
 σεως, καὶ εἰς ἐπὶ ἄρα ἐξάπλῃ διπολη-
 ξίας μανίῳ κατέπερθεσαν. ὡς γὰρ ἐν
 Δελφικῷ τρίποδος τὰ λόξα παῦτα
 καὶ ὀλέθρια ἐρησιώδησαν δόγμα-
 τα. ἀλλ' ἀκούοισι παρὰ τῆς ἀδοξια-
 κοῦ λόγου· παρὶς ἰσχυρὰ ἀνδρὶ τὰ ἴδια
 χεῖλη, καὶ ἀλίσκεται ῥήμασιν ἰδίου
 σώματος. ἔυλα γὰρ καὶ χόρπον καὶ
 καλὰ μὲν παρέθεντο, ὧν τὸ τέλος εἰς
 καῦσιν. οὐδεὶς γὰρ ποτε τῆς σαλπύ-
 γων τῆς πνεύματος ἀγίων διποσέλων,
 ἢ τῆς αἰοιδίμων πατέρων ἡμῶν, πλὴν
 αἰαίμακτον ἡμῶν θυσιαν, πλὴν εἰς ἀνά-
 μνησιν τῆς πάσης τῆς θεοῦ ἡμῶν καὶ πα-
 σης τῆς αὐτῆς οικονομίας γινόμενῃ, εἴ-
 πεν εἰκόνα τῆς σώματος αὐτοῦ. οὐδὲ
 γὰρ παρέλαβον διὰ τῆς κυρίου οὐ-
 πως λέγειν ἢ ὁμολογεῖν, ἀλλὰ ἀκούου-
 σι λέγοντες αὐτῶν διαγγελικῶς· ἐὰν
 μὴ φάγητε πλὴν σαρκὰ τῆς υἱοῦ τῆς ἀν-
 θεστού, καὶ πίητε αὐτοῦ τὸ αἷμα, οὐ μὴ
 εἰσελθῆτε εἰς πλὴν βασιλείαν τῆς οὐρα-
 νῶν. Ἐ, ὁ τρώγων μου πλὴν σαρκὰ, ἔ
 πίνων μου τὸ αἷμα, ἐν ἐμοὶ μένει, καὶ ἐγὼ
 ἐν αὐτῷ. καὶ λαβὼν ἄρτον, καὶ βύχα-

strata est vera imago dispensatio-
 nis qua in carne facta est, scilicet
 Christi Dei nostri, quemadmo-
 dum supra dictum est; quam ipse
 nobis verus nature vivificator et
 fictor voce propria tradidit.

EPIPHANIVS DIACONVS
 legit.

Patet, qualiter omnis sermo
 propositus, quando semela ve-
 ritate auersus est, in multas &
 periculosas prauitates a conse-
 quentia seductoria proferatur:
 quippe quod & isti præceptores
 nouitatis perpeffi sunt. Auersi
 enim a veritate propter imagi-
 num factionē, etiam in alteram
 extremam apoplexiæ insaniam
 delapsi sunt. Etenim quasi ex
 Delphico tripode obliqua hæc
 & perniciofa dogmata oraculo
 * consecuti sunt. Sed audiant a
 prouerbiali verbo: *Laqueus for-
 tis viro labia sua, et capitur pro-
 prii verbis oris.* Ligna enim &
 fenum & stipulam apposue-
 runt, quorum finis in combus-
 tionem. Nullus enim aliquan-
 do tubarum Spiritus, sanctorum
 videlicet apostolorum, aut illu-
 strium patrum nostrorum, in-
 cruentum sacrificium nostrum,
 quod in commemorationem
 Christi Dei nostri ac omnis dis-
 pensationis eius efficitur, dixit
 imaginem corporis eius. Neque
 enim acceperunt a Domino sic
 dicere vel confiteri, sed audiunt
 euangelice dicentem eum: *Nisi* Iean. 4.
manducaueritis carnem Filii ho-
minis, et biberitis eius sangui-
nem, non intrabitis in regnum cæ-
lorum. Et, *qui manducat meam*
carnem, et bibit sanguinem
meum, in me manet, et ego in
eo. Et, *accepto pane gratias agens,* Matth. 26.

* vaticinati
 sunt.
 Præm. 6.

Iean. 4.

Matth. 26.

Marc. 14.
Luc. 22.

fregit, & dedit discipulis suis, & ait: Accipite & comedite; hoc est corpus meum. Et accipiens calicem, gratias egit, & dedit illis dicens: Bibite ex hoc omnes. hic est enim sanguis meus novi testamenti, qui pro multis effundetur in remissionem peccatorum. Et non dixit, accipite & comedite imaginem corporis mei. Sed & Paulus diuinus apostolus ex diuinis Domini vocibus hauriens,

1. Cor. 11.

ait: Ego accepi a Domino quod & tradidi vobis, quoniam in qua nocte tradebatur, accepit panem, & gratias agens, fregit & dixit: Accipite & comedite; Hoc est corpus meum quod pro vobis frangitur: hoc facite in meam commemorationem. Similiter & calicem postquam cœnauit, dicens: Hic calix nouum testamentum est in meo sanguine: hoc facite, quotiescumque biberitis, in meam commemorationem. Quotiescumque enim manducabitis panem hunc, & calicem hunc bibetis, mortem Domini annuntiabitis, donec veniat. Ergo liquido demonstratum est, quod nusquam Dominus vel apostoli, aut patres imaginem dixerunt sacrificium sine sanguine, quod per sacerdotem offertur, sed ipsum corpus, & ipsum sanguinem. Et ante sanctificationis quidem * celebrationem, typos quibusdam sanctorum patrum hæc pie visum est nominare: quorum est Eustathius propugnator orthodoxæ fidei & Arianae destructor vefaniæ, & Basilus eiusdem infelicis superstitionis depositor, qui omne quod sub sole est, planam rectorum dogmatum basim edocuit. Ex vno enim eodemque

* Gr. Con-
summatio-
nem, anti-
typa qui-
busdam

In Liturgia.

ερασησας ἐκλασε, καὶ ἐδίδου τοῖς μα-
θηταῖς αὐτῷ, καὶ εἶπε· λάβετε, φά-
γετε· τοῦτό ἐστι τὸ σῶμα μου. καὶ
λαβὼν τὸ ποτήριον, καὶ βύχαερασησας,
ἔδωκεν αὐτοῖς, λέγων· πίετε ὅτι αὐτῷ
πάντες. τοῦτό ἐστι τὸ αἷμά μου τὸ τῆς
καινῆς διαθήκης, τὸ περὶ πολλῶν
ἐκχυνόμενον εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν.
καὶ ἐκ εἶπε· λάβετε, φάγετε τὸ ἐ-
κόνια τῆς σώματός μου. ἄλλα καὶ Παῦ-
λος ὁ θεῖος ἀπόστολος ἐκ τῆς δεξιῶν Φω-
νῶν τῆς κωλεου δρουσαμῆρος, ἐφ' ἣν ἐγὼ
παρέλαβον ἀπὸ τῆς κωλεου, ὃ καὶ παρέ-
δωκε ὑμῖν ὅτι ἐν τῇ νυκτὶ, ἣ παρέδι-
δοτο, ἔλαβεν ἀρτόν, καὶ βύχαερασησας
ἐκλασε, & εἶπε· λάβετε, φάγετε· τοῦτό
μου ἐστι τὸ σῶμα τὸ ὑπὲρ ὑμῶν κλω-
μῆρον· τοῦτο ποιεῖτε εἰς τὸ ἐμὸν ἀνά-
μνησιν. ὡσαύτως καὶ τὸ ποτήριον μετὰ τὸ
ἀφηνῆσαι, λέγων· τοῦτο τὸ ποτήριον ἡ
καινὴ διαθήκη ἐστὶν ἐν τῷ ἐμῷ αἵματι·
τοῦτο ποιεῖτε * εἰς τὸ ἐμὸν ἀνάμνησιν. ὁ
σάκκις γὰρ ἀν' ἐδάητε (K) ἀρτόν τοῦτον, &
τὸ ποτήριον τοῦτο πίνετε, (P) δεξιὰ πῶ
τῆς κωλεου καταγέλατε, ἀρχὴς οὐ ἀ-
ἔλθη. ἐκουῖ σαφῶς ἀποδέδεται, ὅτι
οὐδαμῶς οὔτε ὁ κύριος, οὔτε (C) ἀπό-
στολοι, ἢ πατέρες εἰκόνα εἶπον τίω διὰ
τῆς ἱερέως περοφερουμένη ἀνάμμα-
κτον θυσιᾶν, ἀλλὰ αὐτὸ σῶμα καὶ αὐ-
τὸ αἷμα. καὶ περὶ μὲν τῆς τῆς ἀμα-
σμοδ τελειώσεως, ἀνήτυπα ποι τῆ ἀ-
ρίων πατέρον ὡσεὶ ὡς ἔδοξεν ὀνομά-
ζεσθαι. ὡν ἐστὶν Εὐστάθιος ὁ βίσατος
περὶ μαχῆς τῆς ὀρθοδόξου πίστεως, καὶ
τῆς Αρειανῆς κηκοδαμονίας καταλυ-
της, καὶ Βασίλειος τῆς αὐτῆς ἀποδα-
μονίας κηκαυρέτης, ὁ τίω ὑφ' ἡλίον
τίω λείδου βᾶσιν τῆς ὀρθῶν ἐκιδιδάξας
δογματῶν. ὅτι ἐνός γὰρ καὶ τῆ αὐτῆς
πυθίμα-

ANNO
CHRISTO
757.

ANNO CHRISTI 787.

πνδματ φτεγζόμενοι, ο μλν έρ- μιλυβών τ εν ταις παροιμίαις Σολο- μώντειον ρητόν· Φάγετε (W) έμόν άρτον, κν πίετε οίνον, όν κεκέρακα ύμίν· τάδε φησί· δια τς οίνου κν τς άρτου τ έ- πτυπα τς σωματικών τς Χριστοδ κη- ρύσει μελάν. ο δε εκ τής αυτής πηγής άπαντήσας, ώς ίσασι πάντες (C) τής ιε- ρουώης μυσηπόλοι, εν τή άρχή τής θείας αίαφορας ώδε πως λέγει· διαρ- ροώτες προσεγγίζοντ τώ άγίω θυ- σιασθειώ, κν προσέντες τ άίτυ- πα τς άγιου σώματος κν αίματος τς Χριστοδ θυ, σοδ δεόμεθα, κν σε δρα- καλοδύμε. κν τ έξής επφερόμενον εκδηλοφέντ πλώ έννοιαν τς πατρς κα- ταρτήζει, ώς προσ έ άγιασθειώ εκλή- θη τ άίτυπα, μετά δε (W) άγιασμόν σώμα κνείως κν αίμα Χριστοδ λέ- γονται, κν είσι, κν πσεύονται. αυτοι δε (C) ζηνάδαμ θελοντες πλώ τς σε- πλιών είκόνων άφανίσαι θεόν, έφέντ εί- κώνα προσήαρον, ής εκ είκών όδεν, άλλά σώμα κν αίμα· μοχθηρία δε (C) πανουργία σιωεζόμενοι, σοφίσμα- π κθεδηλα έαυτοδ δρακροόμενοι, θεοφ ώνόμασαν ζίνεδαμ ταύτην πλώ θείαν προσένεζιν. κν ώσπερ ποδο λέγάν όδτ ματίας σαφοίς, ούτω κν τ είκώνα λέγάν τ σώμα κν αίμα τς κνείου, τής ίσως έχεται παροινίας, κν πλέον τής άμαθίας πλώ άσε- βειαν έχ. είτα άφέντες τ ψεδδ (C), άπλονται μικρόν π τής αληθείας, θεϊον σώμα λέγοντες ζίνεδαμ. κν εί είκών τς σώματος όδεν, εκ ενδέχεται είναμ αυτ τ θεϊον σώμα. εκουώ ένθεν κν- κείθεν προσφερόμενοις άβέλαμα παν- τη τ άπαρ αυτών θρυλλοόμενα. ώς- περ τς όφθαλμός διαπαραχθείς εκ

spiritu disputantes, vnus qui- dem eorum interpretans Sa- lomoniacum dictum, quod in prouerbis legitur: Comedite pa- nem meum, & bibite vinum quod miscui vobis: hæc dicit; per pa- nem & vinum, typos corpora- lium Christi prædicat membro- rum. Alter vero ex eodem fon- te hauriens, vt nouerunt omnes sacerdotii mystici cultores, in oratione diuinæ oblationis ita dicit: Confidentes appropin- quamus sancto altari, & propo- nentes typos sancti corporis & sanguinis Christi tui, te depre- camur, & te rogamus, & quod deinceps infertur, certiore patris huius perfecit intellectum, qualiter † antequam sanctifi- cata fuerint, vocata sint ty- pi: post sanctificationem autem, corpus proprie ac sanguis Chri- sti dicuntur, sunt, & creduntur. Ipsi vero viri fortes volentes ve- nerabilium imaginum demoli- ri visionem, aliam imaginem in- troduxerunt, quæ non est ima- go, sed corpus & sanguis: porro * fatigatione & astutia depressi, sophilimate prauo semet * of- fendentes, adoptione nomina- uerunt fieri hanc diuinam obla- tionem. * & corpus & sangui- nem Domini, æquali quodam- modo appropinquat amentia, & ampliorem * indisciplina- tionis habet impietatem. De- inde dimisso mendacio tangunt paxillum quid veritatem, di- uinum corpus dicentes fieri: & si imago corporis est, non potest esse hoc diuinum corpus. Ergo hinc inde circumductis, inualida omnino manent ea quæ ab illis susurrata sunt. Si- cut enim oculus turbatus non

† αίνοσηματά ή άγιασθειώ σπλάγχις άίτυπα κν αίμα δώδεκα είσι προσέτι τ προσεγγίζοντ τώ άγίω θυσιάζοντ τώ άγιω σώματι κν αίματι τς Χριστοδ

Prem. 9.

† Graci patres iam sanctificata non raro vocant antitypa, vt Nazian. ora. fun. in sororem, & apolog. 1. Cyrillus Hier. ca- tech. 5. myst. & alii.

* Gr. im- probitate * Gr. deci- pientes * Gr. addit. & quemad- modum hoc dicere aperta infan- tia est, sic & imagi- nem asserere corpus, &c. * Gr. indi- sciplinatio- ne

recte videt, ita & ipsi nequam confusione cogitationum sensum suum turbantes & turbulentum reddentes, id ipsum patiuntur quod infantes, alia scilicet pro aliis * phantastice passim: aliquando quidem imaginem dicentes sancti corporis Christi * intelligibile sacrificium nostrum, aliquando vero positione corpus. Porro hæc passim sunt, quemadmodum supra diximus, imaginalium formationum * vultum ab ecclesia volentes exterminare, gaudentes super euerfione ecclesiasticarum traditionum.

* Gr. phantastice iudicantes:

* Gr. sacrum

* aspectum

ὁρθῶς ὁρεῖ, οὕτω καὶ αὐτοὶ τῆ τῆς πο-
νηρῶν συγγνώμῃ λογισμῶν ὅτι αὐτῶν
νοῦν παρεξέδωτες ἐ δολώσαντες, τὸ αὐ-
τὸ πάροισιν, οἷα ὁ μαρμόριον, ἔτερον
ἀπὸ ἑτέρων φανταζόμενοι· ποτὲ μὲν
εἰκόνα λέγοντες ἑ ἀγίου σώματος Χει-
σοῦ πλὴν ἱεραὶ εὐσίαν ἠμῶν, ποτὲ δὲ δι-
σὴ σώμα. ταῦτα δὲ πεπόνθασι, καὶ διὰ
φθάρσαντες εἰπιμῶν, πλὴν τῆς εἰκονικῶν
ἀνατυπωμάτων ὅτι ἐν τῆς ἐκκλη-
σίας διέγοντες ἀφανίσαι, ὅτι χηρῶντες
τῆ διαστροφῆ τῆς ἐκκλησιαστικῶν πα-
ραδόσεων.

TOMVS QVARTVS.

Τ Ο Μ Ο Σ δ'

EPIPHANIVS DIACONVS legit.

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ ἀνέγνω.

INTERVM insistentes iisdem oblocutionibus, mouent linguas suas, has ad iniuriam acuentes sanctæ Dei ecclesiæ. etenim aiunt.

ΠΑΛΙΝ ἐχόμενοι τῆς αὐτῶν δυσφημιῶν, κινῶσι τὰς γλώσσας αὐτῶν, πρὸς ὕβριν ταύτας ἀήροντες τῆς ἀγίας ἑ θεοῦ ἐκκλησίας. Ἐ δὴ φασιν.

GREGORIVS EPISCOPVS legit.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ἀνέγνω.

Mendacis autem cognominacionis malum imaginum nomen neque ex traditione Christi vel apostolorum aut patrum esse habet, neque orationem sacram sanctificantem illud, ut ex hoc ad sanctitatem ex eo quod commune est transferatur: sed manet commune & inhonoratum, sicuti patrauit hoc pictor.

Ἡ δὲ τῆς ψευδωνύμων εἰκόνων κακωνυμία οὐτε ἐκ παραδόσεως Χεισοῦ, ἢ ἀποστόλων, ἢ πατέρων τὸ εἶναι ἔχει, οὐτε διζήμεν ἱεραὶ ἀγαλῶσαι αὐτῶν, ἢ ἐκ τύπου πρὸς τὸ ἅγιον ἐκ τῆς καινῆς μετενεχθῆ· ἀλλὰ μὲν κινῶν ἑ ἀπιστος, ὡς ἀπήρπισεν αὐτῶν ὁ ζῶν ἀφῶ.

EPIPHANIVS DIACONVS legit.

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ ἀνέγνω.

Lingua habentes magniloquam, adiectionibus malum absque timore Dei amplificant; & temerario corde ac potentatu inania meditantem, mendacis cognominis & mali nominis ima-

Γλώσσαν ἔχοντες μεγαλορήματα, παρεσθίκαις τὸ κακὸν πλεονάζουσι, φόβου θεοῦ ἐκτός· καὶ θράσος ἀκρατεῖ κενὰ μελετήσαντες, ψευδωνύμους ἑ κακὰ μελετήσαντες, ψευδωνύμους ἑ κα-

ANNO
CHRISTI
787.

κωνύμοις εἰκόνας τὰς ἐπὶ ὀνόματι Χριστοῦ ἀπεφλύδωτο, καὶ εἰ ποδο τετολή-
κασιν ἐπὶ βασιλείων εἰκόσιν εἰπεῖν,
θανάτω τὴν δὴν ἴσως ἐπέστησαν.
πεῖσονταί δὲ ταύτῃς ἐ λέβοισιν, ὅτε ἐ
λόγων ἐ παρὰ ζῶων αἰτέμειψις γήνη-
ται. μετὰ δὲ πολλῶν τῶν ἀγράφοις ἡ-
μῶν ἀραδοθέντων, καὶ ἡ τῶν εἰκόνων ποίη-
σις ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ πεπλάτωται διὰ
τῆς τῶν λόγων κηρύξεως. καὶ δη-
λοῖ ἡ ἰσορῶσα ἢ ὡς τὴν αἰμορροοῦσαν
ἐκ διαφόρου ἰσορῶν μδρτυρομύνη,
ὅτι αὐτὴ ἀδριανῶτα ἀνατίθει τῆς κυ-
ρίου, ἐ ἑαυτῆς ἀπομύνης τῆς κρασπέ-
δου τῆς ἀδριανῶτος, καὶ τῶν λοιπῶν διη-
γεῖται τὸ βιβλίον, ὅτι τῆς ἰδοσεως ἐτυ-
χεῖ μετὰ τὸ αὐτῆς τε καὶ τῆς τῆς κυρίου
εἰκόνος βοτανῆς ἀνεφύη παρὰ γε-
γυροῦσα τῆς ποδὸς τῆς ἀδριανῶτος, πέ-
σις νόσου ἀλεξήθη. καὶ ἐγρά-
φως δὲ ταύτας ἐμπολιτεύεσθαι εἰς ὅσον
Χριστιανοὺς, πλεῖστοι τῶν ἀγίων πατέρων
ἡμῶν παραδέδωκαν. Βασίλειος ὁ
μέγας, οὗ ἡ διδασκαλία ὡς ἐν χεῖ ταύ-
τα τὰ πέπρατα, ἐν διαφόροις λόγοις
αὐτοῦ μνήμῃς ἀπὸν πεποιήται. Γρηγό-
ριος ὁ αὐτοῦ καὶ σαρκὶ καὶ πνεύματι
ἀδελφός, ὁ Νυσαίων πατέρας, ἐν
τῶν εἰς τὴν Ἀβραάμ λόγῳ αὐτοῦ καὶ
Γρηγόριος ὁ πῆς θεολογίας ἐπὶ ὀνόματι
ἐν ποῖς γεγραμμένοις ἐπεσιν αὐτοῦ, ἐν
οἷς λόγος ἐμφέρεται ἐπιγεγραμμέ-
νος ὡς δὲ τῆς. Ἰωάννης ὁ χρυσοῦ πι-
μαλφότερον σῶμα κεκτημῆνός ἐν τῶ
ἐπιτεφίῳ λόγῳ αὐτοῦ εἰς Μελέτιον
ἐπίσκοπον Ἀντιοχείας, ἐ εἰς τὸν ἐπιγε-
γραμμένον λόγον αὐτοῦ, ὅτι παλαμῶς ἐ
καυτῆς διαθήκης εἰς ὁ νομοθέτης Κύ-
ριλλος ὁ καθαιρέτης Νέστορου ἐν τῇ
ἐπιστολῇ αὐτοῦ τῇ παρὰ τῆς πρὸς Ἀρκίμιον
Concil. Tom. 19.

gines quæ sub nomine Christi
factæ sunt, pronuntiauerunt. Et
si hoc de regum imaginibus di-
cere auderent, morte vindictam
forsitan pertulissent. Patientur
autem hanc & percipient uti-
que, quando & verborum &
actuum retributio fiet. Præter-
ea cum multis quæ nobis sine
scripto tradita sunt, etiam ima-
ginum factio in ecclesia ab apo-
stolorum prædicatione dilatata
est. Indicat autem hoc & histo-
ria de hæmorrhœissa, quæ ex di-
uersis historiis testimonium ha-
bet, & secundum quod san-
ctum euangelium refert, sanita-
tem adeptæ est: quia hæc sta-
tuam erexit Domini, & se tan-
gentem fimbriam statuæ posuit.
Inter illam autem & Christi
imaginem herba quædam orie-
batur, appropinquans pedi sta-
tuæ, omnis languoris reme-
dium. Porro has etiam in scri-
ptis inter Christianos versari,
sanctorum patrum nostrorum
plurimi tradiderunt. Basilius
Magnus, cuius doctrina per om-
nes terminos resonat, in diuersis
sermonibus suis mentionem ear-
um facit: Et Gregorius ipsius
& carne & spiritu frater, Nyssæo-
rum præsul, in sermone de A-
braham: Et Gregorius cogno-
mento deiloquus in scriptis a
se carminibus; in quibus ser-
mo refertur, qui est inscriptus
de virtute: Ioannes etiam qui
os auro preciosius possidet, in
epitaphio sermone suo, quem
in Meletium habuit episcopum
Antiochiæ; & in sermone suo
qui etiam supra scribitur, quia
veteris & noui testamenti vnus
est legislator: Cyrillus depofi-
tor Nestorii epistola * sua ad A-

Matth. 9.

Marc. 5.

Luc. 8.

* Gr. ep. sua prima

cacium episcopum Scythopoleos, Sophronius, Maximus. Sed quid nominatim horum memoriam facimus, cum omnes sancti patres nostri imaginum facturam susceperint? At hi mendaciter asserunt perhibentes, quod patrum non sit traditio. Etiam, satis congrue. si euangelium legendum minime tradiderunt, nec imagines figurandas: at si hoc, & illud. Sequitur enim titulationis vel picturæ formatio euangelicam relationem, & hæc picturalem narrationem: & utræque bonæ & honorabiles. Quæ enim indicatiua sunt inuicem, indubitanter etiam alterum alterius habet intelligentias. Si enim dixerimus, sol super terram est, utique dies est: & si dixerimus, quia dies est, utique sol super terram est. Ita & si viderimus in imagine euangelizantem angelum virgini, utique in commemorationem habemus venire euangelicæ narrationis: *Quia missus est angelus Gabriel a Deo ad virginem: & ingressus ad eam dixit: Ave gratia plena, Dominus tecum; benedicta tu inter mulieres.* Ergo ex euangelio audiuius gestum mysterium per angelum ad virginem, & commone-mur: & in imaginem intuentes similitur quod gestum est, manifestius intelligimus. Porro & in aliam rursus indisciplinationis viam conuersi sunt, dicentes.

Luc. 1.

GREGORIVS EPISCOPVS legit.

Neque orationem sacram sanctificantem illud, ut ex hoc ad sanctificationem ab eo quod com-

Ἰπποκρίτων Σκυθοπόλεως, Αναστάσιος Θεοπόλεως, Σωφρόνιος, Μάξιμος, καὶ ἢ κατ' ὄνομα τούτων μνημονεύομεν; πάντες ὁ ἄγιος πατέρες ἡμῶν τῶν εἰκόνων ποίησιν ἀπέδειξαντο: καὶ ψευδοπροδοσι λέγοντες, ὅτι πατέρες ἐκ ἐστὶ παράδοσις. καὶ, καὶ πάντες εἰκότως. ἐὰν οὐδὲ διαβόλιον παρέδωκαν ἀναγιγνώσκουσαι, οὐδὲ εἰκόνας ἀνατυπώσῃ εἰς τὸ τοῦτο, ἀκρίβειν. ἐπακολουθεῖ γὰρ ἡ διὰ σηλογραφίας ἀνατύπωσις τῆς διαβόλικῆς διηγήσεως, καὶ αὐτῆς τῆς σηλογραφικῆς ὁμοιωσεως: καὶ ἀμφω καλὰ καὶ ἡμίκα. τὰ γὰρ ἑλλήνων δηλωτικὰ, ἀναμφιβόλως καὶ τὰ ἑλλήνων ἔχουσιν ἐμφάσεως. εἰ γὰρ εἴπωμεν, ἡλίου ὑπὲρ γῆν ὅτι, πάντως ἡμέρα ὅτι: καὶ ἐὰν εἴπωμεν, ὅτι ἡμέρα ὅτι, πάντως ὁ ἡλίου ὑπὲρ γῆν ὅτι. οὕτως ἐν ταῦτα, ἐὰν ἰδωμεν ἐν εἰκόνι διαβόλικῶν ἀγγέλων τῆς ἁγίας, πάντως εἰς ἀνάμνησιν ἔχουσιν ἐλθεῖν τῆς τῆς ἀγγέλου διηγήσεως, ὅτι ἀπελά- λη ὁ ἀγγέλος Γαβριὴλ ὑπὸ τῆς πρὸς τὴν ἁγίαν. Ἐἰσελθὼν πρὸς αὐτὴν εἶπε: χαῖρε κεχαριστημένη, ὁ κύριος μετὰ σοῦ, βιολογημένη σὺ ἐσθι γυναιξίν. ἐκουῖ ἐν τῷ διαβόλιου ἡκούσαιμεν τὸ παραματευδὲν μυστήριον διὰ τῆς ἀγγέλου πρὸς τὴν παρθένον, καὶ ἀναμνησκομένη: καὶ ἐν εἰκόνι ὁρῶντες ὡσαύτως ἐμφανικώτερον τὸ παραματευδὲν ἐνοοῦμεν. εἰς δὲ ἐστὶν αὐτῆς ἀμαθίας ὁδὸν ὁρῶντες ἀποποιῶντες.

ANNO CHRISTI 787.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ἀέγνω.

Οὕτε διχλὴν ἱερὰν ἀγιάζουσαι αὐτῶν, ἵνα ἐκ τούτου πρὸς τὸ ἄγιον ἐκ

ANNO
 CHRISTI
 787.

τῶ κοινῷ μετενεχθῆναι· ἀλλὰ μὴ κοινή
 καὶ ἀπίμος, ὡς ἀπίρρησεν αὐτῷ ὁ ζω-
 γραφός.

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ
 διέγνω.

Καὶ τὰ ληθῆς ἀκουσάτωσαν. πολλὰ
 ἦν ἐν ἡμῖν κατεθεσθῆσαν βίχλῳ ἱε-
 ρῶν οὐ δέχονται, αὐτῶν δὲ αὐτῶ τῶ
 ὀνόματος πλήρη ὄντα ἀγιασμοῦ τε καὶ
 χάριτος. πῶς κεν ὡς σεπία καὶ π-
 μῶν καὶ ἀσπαζόμεθα. αὐτὸς οὐδ' ὁ
 πῦρος τῶ ζωοποιῶ σαυροδ' χωρὶς βίχλης
 ἱεραῖ γινόμενος, ὡς ἡμῖν σεβάσιμος
 ὅστις, ἔδρακόμεθα τῶ πῦρι αὐτῶ λαμ-
 βάνειν ὡς ἀγιασμόν. διὰ τῆς γινόμε-
 νης παρ' ἡμῶν εἰς αὐτὸν προσκυνη-
 σεως, τῆς τε ἐν τῶ μετώπῳ σημειώ-
 σεως, καὶ τῆς ἐν τῶ ἀέρι διὰ δακτύ-
 λου γινόμενης σφραγίδος, δόποδιώκειν
 δαίμονας ἐλπίζομεν. ὡσαύτως ἔστι
 τῆς εἰκόνος διὰ τῆς ὀνόματος ση-
 μασίας εἰς τὴν τῶ ζωοποιῶ πηλῶ
 ἀναφερόμεθα· καὶ ἀσπαζόμενοι ταύ-
 τῳ, ἔπισηπικῶς προσκυνοῦντες, με-
 ταλαμβάνομεν ἀγιασμόν. ἐπεὶ δὲ ἱε-
 ρὰ διάφορα σκῆνη ἔχοντες, ταῦτα ἀ-
 σπαζόμεθα καὶ περὶ πᾶσιν αὐτοῖς, καὶ
 ἀγιασμόν πᾶσι εἰληφέναι ὡς αὐτῶν
 ἐλπίζομεν. ἢ ἔστι σαυρὸν ἔτι ἱεραῖ
 σκῆνη φλυαφῆσοι κοινὰ καὶ ἀπίμα
 εἶναι, ὡς ἀπίρρησεν αὐτὰ ὁ τέκτων, ἔ-
 ὁ ζωγράφος, ἔο ὑφαντής, ἐπειδὴ
 ἐκ ἐχούσιν βίχλῳ ἱεραῖ ἀγιαζούσαν αὐ-
 τὰ· ἢ ἔστι σεπίας εἰκόνας ὡς ἱεραῖ ἔ-
 ἀγίας καὶ πμίας δόποδιώνται. βουλό-
 μῳ δὲ ἔστι ἕτερα ζιζανιώδη φυτοϋρ-
 γῆσαι σπέρματα, ὡς ἐκ πνεύματος
 πωτωνκοῦ καὶ ἐπ' φθέρησονται.

*mune est, transferatur: sed ma-
 net commune ac inhonorandum,
 quemadmodum hoc pictor effecit.*

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ
 legit.

Et quod verum est audiant.
 Multa quæ in nobis sacrata sunt,
 orationem sacram non reci-
 piunt, cum inde & ex ipso no-
 mine plena sint sanctitudine si-
 mul & gratia. Et propterea hæc
 ut reuera veneranda honora-
 mus & salutamus. ipse enim ty-
 pus viuificæ crucis absque ora-
 tione sacra effectus, penes nos
 colitur, & contenti sumus fi-
 gura eius ad suscipiendam san-
 ctificationem. Et per adoratio-
 nem quæ facta est a nobis in
 eum, & per notam in fronte ex-
 pressam, atque per signaculum
 quod in aere per digitum fit, abi-
 gere dæmones speramus. Simi-
 liter & in imagine per nominis
 annotationem ad primitiui ho-
 norem reducimur: & salutan-
 tes ac honorabiliter adorantes,
 percipimus sanctificationem.
 Nam & sacra diuersa vasa ha-
 bentes, hæc salutamus atque am-
 plectimur, & sanctitatem quam-
 dam percipere ab eis speramus.
 Itaque aut crucem & sacra vasa
 stulte dicturi sunt communia &
 inhonoranda, sicuti fecit ea fa-
 ber & pictor & textor, eo quod
 non habeant orationem sacram
 sanctificantem illa: aut certe &
 venerabiles imagines tamquam
 sacras & sanctas & honorandas
 admittent. Ceterum volentes
 & alia zizaniis immixta planta-
 re semina, quasi ex spiritu py-
 thonico etiam adhuc effantur.

GREGORIVS EPISCOPVS ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ
legit. ἀνέγνω.

Si vero quidam eorum qui in tali errore detinentur, dixerint, recte quidem a nobis & pie dici ea quæ in subuersionem imaginis quæ Christi dicitur, afferuntur, propter inseparabiles & inconfusas duas naturas, quæ in una subsistentia conuenerunt: sed * deficere nos a ratione, eo quod super immaculatæ ac semper gloriosæ, quæ proprie Dei genitrix est, & prophetarum, apostolorum quoque & martyrum, cum sint puri homines, & non ex duabus naturis, diuinitate scilicet & humanitate, in una subsistentia, instar unius Christi, ad fiendum imagines interdictionem facimus.

* Gr. dubi-
tate eo q.EPIPHANIVS DIACONVS
legit.

Nullus eorum qui in catholica ecclesia enutriti sunt, intellexerit vel direxit, quia recte ac pie iudicauerunt super hac nouitate: sed omnes summi sacerdotes, & sacerdotes tam orientis & occidentis, quam arcti & mesembriæ, anathemati destinauerunt eos qui ita senserunt. Verum modicam partem harum dioceseon seduxerunt, & a toto ecclesiæ corpore reciderunt, aut ignorantes, aut contempnentes Domini vocem dicentem: *Qui enim unum ex minimis meis istis scandalizauerit, expedit ei ut suspendatur mola asinaria circa collum eius, & demergatur in mare.* Et ipsum non reuerentes, utpote aduersus imaginem eius rabiem exercentes, nec sanctos eius erubescunt: sed & aduersus ipsos commouerunt linguas, ita dicentes.

Math. 18.

Εἰ δὲ ἄλλοι ἐν τῇ ἑσπέρῃ πλὴν καταχθέντων λέγουσιν, ὁρθῶς μὲν ἐβίσεως εἰρηθεῖαι ἅπασιν ἡμῶν τὰ ἐπὶ διαθήκῃ τῆς λειτουργίας τῆς Χριστοῦ εἰκόνας λέγοντες, διὰ τὸ ἀδιαίρετον καὶ ἀσύγχυτον εἶναι δύο φύσεων, εἶναι ἐν τῇ μιᾷ ὑποστάσει σωελεουσῶν· ὁπορεῖν δὲ, ὅπου ἕνεκα τῆς παναμώμου καὶ ὑπερενδόξου κυρίας θεοτόκου, θεωρητῶν, ὁποσῶλον τε ἐμάρτυρον, ἡμελῶν ἀνθρώπων ὄντων, ἐκ ἐκ δύο φύσεων, θεότητος ἐκ ἀνθρώποπότητος, ἐν μιᾷ ὑποστάσει, ὡς ἐπὶ τῆς ἐνὸς Χριστοῦ, τὰς εἰκόνας γίνεσθαι πλὴν ἀπαχρησιν ποιούμεθα.

EPIPHANIOS DIAKONOS
ἀνέγνω.

Οὐδεὶς εἶναι ἐν τῇ καθολικῇ ἐκκλησίᾳ ἀναπετραμμένων νοήσεν ἢ εἰποιεν, ὅτι ὁρθῶς ἐβίσεως κακίαν ἔπαι τῆς τῆς καινοτομίας· ἀλλὰ πῶς δεχόμενοι καὶ ἱερεῖς τῆς ἐκείνης καὶ δύσεως, ἀρκτου τε ἐκ μεσημβρίας, ἀναδέμασι ἅπασιν ἐπέμψαν ἅπασιν οὕτω φρονήσαντας. μικρὸν δὲ μέρος ἀπεπλήσαντο εἶναι τῆς παροικίων, ἐκ τῆς σώματος ὄλου τῆς ἐκκλησίας ἐξέτεμον, ἢ ἀνοήσαντες πλὴν τῆς κυρίου φωνῆς, ἢ καταφρονήσαντες, πλὴν λέγουσαν ὅς ἐνα εἶναι ἐν μικρῶν τούτων σκαυδαλίας, συμφέρει αὐτῶν ἵνα μύλος ὀνικός κρεμασθῆται ἐπὶ τῆς τράχηλον αὐτῶν, καὶ βληθῆναι εἰς πλὴν θάλασσαν. ἐκ αὐτῶν μὴ ἐντραπέτες, ὡς καὶ τῆς εἰκόνας αὐτῶν λυθίσαντες, οὔτε ἅπασιν ἀγίοις αὐτῶν ἀδιδιώται· ἀλλὰ ἐκ παρὸς αὐτῶν κενήσασιν τὰς γλώσσας, οὕτως λέγοντες.

ANNO
CHRISTI
757.

ANNO
 CHRISTI
 787.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ GREGORIVS EPISCOPVS
 ανέγνω. legit.

Απορεῖν, ὅπου ἐνεκα τῆς παναμώμου
 καὶ ὑπερενδόξου κυρίας θεοτόκου,
 παρθενῆς, ἀποστόλων τε καὶ μαρτύρων,
 ψυχῶν ἀειζώνων ὄντων, καὶ ἐκ ἐκ δύο
 φύσεων, θεότητος καὶ ἀνθρώπινης· ὅτι
 δεῖ πρὸς τοῦτους λέξαι, τὴν παρθένου
 ἀνατραπέτης, οὐδὲ αὐτῶν ὅτι χρεία.

ΕΦΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ
 ανέγνω.

Οὐτε παρθένου διαλογικῶς ἢ ἀπο-
 στολικῶς, ἢ γραφικῶς, ἢ πατερικῶς,
 ἢ ἀποδοκμητικῶς, ἢ ἀπλῶς εἰπεῖν, ὡσε-
 ναις αἰαζομένην πεποιθήκασι, ἀλλ' ἐκ
 τῆς ἰδίας κοιλίας φθιγγόμενοι, τῆ κα-
 τολικῆ ἐκκλησίᾳ τῆς θεοῦ ἀντετάχθη-
 σαν· οὐτε περὶ τῆς παρθενίας τῆς
 ἀρχαίου διαπονήσεως ἡμῶν θεοτόκου εἰ-
 κόνων, ἢ τῆς ἀρίων, ὅτι αὐτοῖς δλη-
 θῆς ἢ ἀσεβείας λόγῳ ἀντιτάξασθαι·
 κατὰ θεοῦ ὄντος λόγον ἀπεδείξα-
 μην. φάσαντες γὰρ εἰπεῖν ἐκ τῆς ἀ-
 ρίων πατέρων δευσαμένους, ὅτι ἢ τῆς
 εἰκόνος πῆλ' ὅτι τὸ παροῦστος δια-
 βάνει· καὶ ὅτι ὁ ἐνορῶν εἰκόνα τῆς βα-
 σιλέως, ὅρα ἐν αὐτῇ βασιλέα. ὁ
 γουὶ παροῦστος πῆλ' εἰκόνα, ἐν αὐ-
 τῇ παροῦστος βασιλέα· ἢ γὰρ
 ἐκείνου μορφῆ καὶ τὸ εἶδος ὅτι ἐν τῇ
 εἰκόνι. καὶ ὡσαυτὸ παροῦστος εἰκόνα βα-
 σιλέως, πῆλ' εἰκόνα δικαίως ὑφίσταται,
 ὡς ἀπόχρημα βασιλέα ἀπμάσας·
 καὶ τοῖς τῆς εἰκόνος οὐδὲν ἐστὶ οὐ-
 σης, ἢ ξύλον καὶ χρώματα κηροῦ με-
 μιγμένα καὶ κεκραμμένα. καὶ αὐτὸν
 ἴσον ὁ πῆλ' ὅτι πῆλ' ἀπμά-
 ζων, εἰς αὐτὸ ἐκείνο, οὐ ὁ πῆλ' ὅτι,

*Deficere nos a ratione, eo quod
 super immaculata & semper glo-
 riosa, qua proprie Dei genitrix
 est, & prophetarum, apostolorum
 quoque ac martyrum, cum sint
 puri homines, & non ex duabus
 naturis, diuinitate scilicet & hu-
 manitate: & quia oportet ad istos
 dicere, quod primo destructo, nec
 his sit opus.*

EPIPHANIVS DIACONVS
 legit.

Neque primum euangelice
 aut apostolice, aut scripturaliter,
 aut paterne, aut argumentose,
 & ut absolute dicamus, aut pie
 destructionem fecerunt; sed ex
 proprio ventre pronuntiantes,
 catholicae ecclesiae Dei restite-
 runt; neque de propositis inte-
 meratae dominae nostrae genitri-
 cis Dei imaginibus aut sancto-
 rum est illis verax vel pius ser-
 mo resistendi: quemadmodum
 iam, dante Deo verbum, de-
 monstrauius. Prius enim dixi-
 mus, ex sanctis patribus hau-
 rientes, quia imaginis honor ad
 principale transit; & quia qui
 intuetur imaginem regis, intue-
 tur in ea regem. Qui ergo adorat
 imaginem, in ea adorat regem:
 illius enim forma & species est
 * imago: & sicut qui iniuriam
 infert regis imagini, poenam iu-
 re perpetitur, tamquam qui ipsi
 causae, videlicet regi, inhono-
 rantiam intulit: quamquam
 imago nihil aliud sit quam li-
 gnum & colores ceræ immixti
 & temperati. Ita & hoc modo
 qui figuram cuiuslibet inhono-
 rat, in id ipsum cuius imago est,

*Gr. in ima-
 gine.

refert iniuriam. Sed & ipsa natura rerum docet, quia dum imago inhonoratur, utique principale inhonoratur. Hoc omnes homines sciunt, ipsosque cognoscunt aduersus patres infurgere, & catholicæ ecclesiæ traditioni resistere, atque naturam rerum non sequi. Iterum autem refertam mendacio habentes linguam, opinantur * offendere veritatem, dicentes.

* fraudare

GREGORIVS EPISCOPVS legit.

Verumtamen dicamus ea quæ sunt eorum destructionis. Quoniam quidem nostra catholica Christianorum ecclesia media inter Iudaismum & paganismum existens, neutrorum solennes ceremonias habet, sed noua pietatis & mystici sacrificii diuinitus traditi semita incedit, Iudaismi quidem sacrificia sanguinolenta & holocausta non admittens, paganismi autem præter sacrificia omnem idolorum factionem, & idolorum cultum abominans, qui auctor & inuentor abominabilis huius artis factus est. Spem enim resurrectionis non habens, dignum ludibrium sibi adinuenit, ut non presentem quasi presentem per derisionem exhibeat. Si ergo nil extraneorum est in ea, merito ut alienum etiam hoc, & demonici sensus virorum adinuentio, auertatur a Christi ecclesia.

EPIPHANIVS DIACONVS legit.

Immensurabilis ac friuola dictionis eorum litera plenissime deliramentis procurata, importunum quiddam & nimis

ἀναφέρει τὴν ὕβριν. ἀλλὰ ἐαυτῇ ἢ φύσιν τῆς θεωρημάτων διδάσκει, ὅτι τῆς εἰκόνος ἀπεικονίζουσα, πάντως τὸ θεωροῦν ἀπεικονίζει. τοῦτο πάντες ἀνθρώποι ἴσασιν, ἐαυτῶν γνώσκουσι τῆς πατέρων κατεπανίστασθαι, καὶ τῆς παραδόσεως τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας ἐναντιοῦσθαι, ἐπὶ τῆς φύσεως τῆς θεωρημάτων μὴ ὁμοιωθῆναι. πάλιν δὲ μετὰ λέγουσιν ἔχοντες τὴν γλῶσσαν, οἰοῦνται ἀπακροῦσθαι τὴν ἀλήθειαν, λέγοντες.

ANNO CHRISTI 797.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ἀνέγνω.

Πλὴν ἐροῦμεν ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἀναγωγῆς. ἐπεὶ τῆς καθολικῆς ἡμεῖς τῆς Χριστιανῶν ἐκκλησίας μέση Ἰουδαϊσμοῦ & ἑλληνισμοῦ τυχεύουσα, οὐδὲ ὁποῦν αὐτῶν συνήθειαι τελεῖται μετέχουσα, ἀλλὰ καὶ τὴν ἰσοπέθειαν καὶ μετὰ τῆς θεοπαράδοτου τρεῖς ὁδοὺς, τὰς μὲν Ἰουδαϊσμοῦ τὰς ἐναμίαις θυσιῶν & ὀλοκαυτώσεως μὴ ἀπαρνεύμεθα, & δὲ ἑλληνισμοῦ πρὸς τὰς θυσιῶν & πῦσιν εἰδωλοποιίαν τε & εἰδωλολατρείαν βεβηλοῦσθαι, ὅς τινος καὶ ἐφωρετῆς τῆς βεβηλοῦσθαι τῆς τέχνης γένηται. ἐλπὶδα ἵνα ἀναστάσεως μὴ ἔχων, ἀξίον ἑαυτοῦ παίγιον σπουδασθῆσιν, ἵνα τὰ μὴ φρόντα ὡς φρόντα διὰ τῆς χλῆνης παρασησῆσιν, εἰ οὐκ οὐδὲν τῆς ξένων ἔστιν ἐν αὐτῇ, ἀλλὰ ὡς ἀλλότριον τοῦτο καὶ δαμμονιοφόρον ἀνδρῶν ἕρημα ἀποτραπέτω τῆς τῆς Χριστοῦ ἐκκλησίας.

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ ἀνέγνω.

Τὸ τῆς ἀμέτρου χυδαγωγίας αὐτῆς γράμμα πληρέσταται τῆς ληροκοπίαις ὁμοιωθῆναι, καὶ τὸν πᾶσι κοινὸν γένοιον

ANNO CHRISTI 797.

γελοῖον τυχεύει. ἐν γὰρ τοῖς κατόπιν εἰς κρημνοὺς καὶ φασματίας κατενεχθέντες διὰ τῆς ἑαυτῶν λογιστῶν, νυνὶ εἰς πέταυρον ἄδου ἑαυτῶν κατακλιθήσονται, ἐλλωισμοῦ ἢ Ἰουδαϊσμοῦ ὁποσοῦν ἴσχυρος μέσσω εἶναι τῆς Χριστιανῶν ἐκκλησίας. εἴτα πάλιν ἑαυτοῖς περὶ πλοῦτες λέγουσιν, οὐδὲ ὁποσοῦν ἀπάντων ἡδονῶν τελετῆς μετέχον. ποιησατοῦ ἢ κακῆς διαλεχθῶνται, ἢ ὡδὲ ἐκ δληθεύουσι. τὰ ληθῆς ἢ εἰπεῖν, ἑαυτοῖς ψεύδονται. τὸ γὰρ ψεύδος οὐ τῆ δληθείᾳ μόνον ἐναντιοῦται, ἀλλὰ ἢ ἑαυτῶν, ὡς ὁ ἱεροψάλτης ἐφη Δαβὶδ· ἐψεύσατο, γὰρ, φησὶν, ἢ ἀδικία ἑαυτῆς. Βασιλεὺς οὐδὲ ὁ Καισαρέων πατέρας, οὐ εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ὁ φθὴρος ἔξῃ λθεν, ἐν αὐτῶν τῶν παρομοίῳ τῆς κτῆ Σαβελλίου λόγου ἀπὸ οὕτως φησὶ μάχεται Ἰουδαϊσμός ἐλλωισμῶν, ἀμφότεροι δὲ Χριστιανισμῶν. αὐτοὶ δὲ ὁδοκωῦτες ἰσπερσοφοὶ τῆς πατέρων εἶναι, μέσσω ἀπεφύσαντο τῆς Χριστιανῶν πίστιν πούτων τῆς δυο ἐναντιῶν. ὁ μὲν γὰρ Ἰουδαϊσμός πενίαν θεότητος, ὁ δὲ ἐλλωισμός πολυθείαν εἰσηγάγε. Γρηγόριος γὰρ ὁ τῆς θεολογίας ἐπινομησὸς τῶν δυῶν τῶν ἀπαγέρεισιν ποιούμενος, οὕτω φησὶ· θεὸς δὲ ὅταν εἴπω, λέγω πατρὸς ἢ υἱοῦ ἢ ἀγίου πνεύματος· οὐτε ἰσπερ ταῦτα τῆς θεότητος χειρῶν, ἵνα μὴ δῆμον θεῶν εἰσαγάγωμεν· οὐτε ἐν τῶν πούτων ὁμοιωμένης, ἵνα μὴ πενίαν θεότητος κατακλιθῶμεν, ἢ διὰ τῶν μοναρχίᾳ Ἰουδαίων, ἢ διὰ τῶν ἀφθονίᾳ ἐλλωίων. τὸ γὰρ κακὸν ἀμφότεροι ὁμοίον, καὶ ἐν τοῖς ἐναντίοις ἀνίσταται. τὰ μὲν τῆς παλαῆς διαθήκης, ἢς μετέχον ὁ Ἰσραηλῆς

rifu dignum existit. In posterioribus enim in præcipitia & fauces per ratiunculas suas inducti sunt: nunc autem in profundum inferni se intulerunt, mediam inter Iudaismum & paganismum pronuntiantes esse Christianorum ecclesiam. Deinde iterum intra se cadentes dicunt, neutrorum solennes ceremonias habere. Igitur aut ibi mentiuntur, aut hic veritatem non dicunt. Sed ut verius dicatur, sibi mentiantur. Mendacium enim non modo veritati contradicit, sed & sibi, ut facer psalmista inquit David. *Mentita est enim, ait, iniquitas* Psalm. 26. sibi. Basilius ergo Cæsariensium præsul, cuius in omnem terram exiit sonus, in ipso proœmio sermonis sui contra Sabellianos scripti sic ait: Impugnat Iudaismus paganismum, uterque vero Christianismum. Ipsi autem qui putantur super patres esse sapientes, mediam perhibuerunt esse Christianorum fidem inter hos duos aduersarios. Iudaismus quidem inopiam diuinitatis, at vero paganismus multitudinem deorum induxit. Gregorius enim qui a theologia cognominatur, utriusque abiectionem faciens, ita dicit: Dei autem cum dixero, Patris aio & Filii & Spiritus sancti: neque supra hæc deitate excedente, ut non vulgus deorum introduceamus, neque intra hæc definita: ne diuinitatis inopia iudicemur, aut propter monarchiam iudaizantes, vel propter deorum copiam paganizantes. malum enim in utroque simile, licet in contrariis inueniatur.

* Gr. antecedentibus

* barathra

* sibi non constantes dicunt,

Psalm. 26.

* sibi videntur

Oratione in Christi natiuit.

* damnemur,

Et quæ veteris quidem sunt testamenti, quod tenuit Israeliticus
 Concil. Tom. 19. Ppp

populus, Dei traditio erat: paganorum autem, dæmonum. Ergo & hic cum diuinitus traditis præceptis dæmonica connumerauerunt & commiscuerunt, imaginem Domini idolum pronuntiantes, dæmonum imaginibus confimilem. Calumniantur ergo & Abel & Noe & Abraham sacrificiorum causa, quæ ab ipsis per animalia sunt oblata, & Moysem, & Samuel, & Dauid, & reliquos patriarchas; quia & ipsi extranea & pagana sacrificia Deo sacrificabant: quamquam scriptura testimonium eorum perhibeat sacrificio, dicens: *Odoratus est Dominus in odorem suauitatis. Utinam cognouissent veritatem, quia quæ Deo dicantur, accepta sunt apud Deum. Immolauerunt enim Domino Deo, scriptum est. Quæ vero dæmonibus, abominabilia & respuenda.*

Sacrificarunt enim demoniis, & non Deo, ait scriptura. A nobis ergo & per nos est malum atque huius aduersum, & non ex subiectis materiis. Idolum enim, ut ait Apostolus, quid est? & idolothytum quid est, nisi quod quæ immolant gentes, dæmoniis immolant, & non Deo? Porro plurimum errantes, & iniurias & mendacia fingentes, deliberrant, & inferunt huiuscemodi.

Genes. 8.

Deut. 32.

1. Cor. 10.

GREGORIVS EPISCOPVS legit.

Quiescat ergo omne os obloquens iniqua & contumeliosa contra nostrum Deo acceptum consilium atque sententiam. Sancti enim qui Deo placuerunt, & ab ipso sunt dignitate sanctitatis honorati, viuunt semper Deo, licet hinc migrauerint. Quos qui in mortua arte

λαός, θεοῦ ἑστῶτος ὑπῆρχον· αἱ δὲ ἑλλήνων, δαμονίων. ἰκοῦντο ἔστωσαν τοῖς θεοῖς ἑστῶτος προσάξασι τὰ δαμονιώδη συνελθόντων τε ἑστωμένω, ὡς περὶ τῶν εἰκόνα τῶν κυρίως εἰδωλῶν ἀπεφύλακτο ταῖς τῶν δαμονίων εἰκόσι παραπλησίως, κατηργήσονται οὐκ ἔλαβεν, ἔλαβεν, καὶ Ἀβραάμ, γὰρ ἐν τῷ παρ' αὐτῶν προσελθόντων θυσιῶν διὰ ζώων, ἔλαβεν, ἔλαβεν, ἔλαβεν, καὶ Δαβὶδ, ἔλαβεν, καὶ τῶν λοιπῶν πατριάρχων, ὅτι καὶ αὐτοὶ ζήσαντες καὶ ἑλληνικῆς θυσίας τῷ θεῷ ἐστώσαν· καίτοι γε τῆς γραφῆς μνηστικῆς τῆ αὐτῶν θυσιῶν ὡς φησὶν ἐν κείνῳ εἰς ὁσμὴν δωδίας, εἶδε ἐγνωσται τῶν ἀλλήλων, ὅτι τὰ τῷ θεῷ ἀναπεδύματα, ἀποδέκται ἑστῶν αὐτῶν. ἔστωσαν γὰρ κυρίως τῷ θεῷ, γὰρ ἑστῶται. τὰ δὲ τοῖς δαμονίοις, βδελυκτὰ καὶ ἀποθήματα. ἔστωσαν γὰρ δαμονίοις καὶ οὐ θεῷ, φησὶν ἡ γραφή. ἀφ' ἡμῶν οὐ καὶ δι' ἡμῶν ὅτι τὸ κακὸν ἔστω ἐναντίον τούτου, καὶ ἐκ τῶν ὑποκαμηδίων ὑλῶν, εἰδωλῶν γὰρ, φησὶν ὁ δόξολος, πῶς ἔστιν; ἢ εἰδωλῶν ὅτι πῶς ἔστιν, εἰμὴ ἀθύει τὰ ἔθνη, δαμονίοις θυεῖ, καὶ οὐ θεῷ; τὰ μέγιστα δὲ σφαλμάματα, καὶ ὑβρεῖς καὶ ψευδῆ ἀναπλάττοντες, σκέπτονται, καὶ ἑπὶ φέροισι τοιαῦτα.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ἀνέγνω.

Παυσάτω οὐκ πᾶν σῶμα λαλοῦν ἀδικα καὶ ἐφύβρισα καὶ τῶν τῆς ἡμῶν τῆς δευτέρου γνάμης τε καὶ ψήφου. ὅτι τῷ θεῷ διαρεσῆσαντες ἄμιοι, καὶ παρ' αὐτῶν ἠμνηθέντες τῷ ἀλλοίωσιν τῆς ἀγιότητος, ζώσιν ἀεὶ θεῷ, καὶ ἐν ἐνδὲ μετέσταν. οὐδ' ὅτι ἐν νεκρῶν τέχῃ

ANNO
 CHRISTI
 787.

καὶ ἐξηγήσῃ, μηδέποτε ζήσασιν, ἀλλ' ἔξ
 ἀπὸ κλέμνων Ἑλλήνων ματαίως ἐφελ-
 ρεθῆσιν, ὡς ἰσχυρὸς αἰσθητοῦ, βλά-
 σφημος δόποδὲ κινυται.

atque odibili, nunquam vivente,
 sed ab adversariis paganis vane
 reperta, pensat erigere, blasphemus
 ostenditur.

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ
 ἀπέγνω.

EPIPHANIVS DIACONVS
 legit.

Ἐπὶ τοῖς παρ' αὐτῶν νυνὶ λεχθεῖσι
 ξένοις καὶ ἄλλοτελοῖς ἑαυτῶν τῆς τῆς
 θεοῦ εἰρήνης δόποδὲ κινύουσιν, καὶ ὁ κύ-
 ρεος ἡμῶν τοῖς γνωσῶς καὶ ἀδόξως εἰς
 αὐτὴν πεισύσασιν ἀφῆκεν, εἰπόν· εἰρή-
 νην τίμω ἐμὴν δίδωμι ὑμῖν, εἰρήνην
 ἢ ἐμὴν ἀφήμι ὑμῖν. πῶς γὰρ εἰρήνη,
 εἰάν κ' τῆς αὐτῶν γνώμης ἐ ψήφου ἢ
 καθολικῆ ἐκκλησίᾳ διδύσασται, κρα-
 τοῦσα καὶ βεβαίουμένη ταῖς παραδό-
 σεσιν αὐτῆς; ④ γὰρ θεῶν ζήλω κινούμε-
 νοι πάντες τοῖς πατράσι συμφωνοῦσι,
 καὶ τῇ παραδόσῃ τῆς ἐκκλησιαστικῶν
 δεσμῶν, τῆς δὲ ἐν ἀμπύως ἐχόντων ὡς
 ἐχθροῦν δόποδὲ βίβουσι. πούτοις οὐκ ὡς
 εἰς ὅλου τῆ σώματος τῆς ἐκκλησίας
 ἑαυτῶν δόποδὲ κινύονται, οὐ πάντοις ④
 ἀληθεῖς περσοκωπηται, ④ ἐν πνύμα-
 τι καὶ ἀληθείᾳ τῶ θεῷ λατρεύοντες, ἐ-
 ταῖς εἰκονικαῖς ἀνάλογα φησὶς εἰς εἰρή-
 νην καὶ ἀγάπην μόνον ἔχοντες, καὶ
 ταύτας ἐπιπυστήμοι καὶ ἀσπαζο-
 μῆμοι, κατὰ τῆς ἀδέκτου αὐτῶν παρὰ
 τῶ θεῷ γνώμης τε καὶ ψήφου ④ ἐφελ-
 ρεσθε τῆς ἀληθείας ἐνδεδμημένοι, τῶ
 σφρομάσῃ τῆ πνύματι ④ ἐκκεντῶν.
 ④ γὰρ ἀπὸ αἰῶν ④ ἀνιέρσασαντες τῶ
 θεῷ ἀγίοι, περὶς ἡμετέρων ὡφέλειαν τε
 καὶ σωτηρίαν τῶν βίους αὐτῶν ἀναγε-
 γραμμένοι ἡμῖν καταλιπόντες, καὶ
 πὰ τῶν αὐτῶν περσθέντα διάζωρα-
 φησὶς εἰρησέως ἐν τῇ καθολικῇ ἐκ-
 κλησίᾳ τῶν ἀδεδόκασιν εἰς ἐπιπύσησιν τῆς ἡμετέρου νοός, καὶ περὶς ἀνάγω-

In his quæ ab eis nunc dicta
 sunt, extraneos & alienos se a
 Dei pace demonstrent; quam
 videlicet Dominus nosse his
 qui germane ac sine dolo in il-
 lum credunt, dimisit dicens: *Pa-*
cem meam do vobis, pacem meam
relinquo vobis. Quomodo enim
 pax, si contra eorum consi-
 lium & sententiam catholica
 ecclesia erigitur, confortata &
 certificata traditionibus suis?
 Qui enim diuino zelo mouentur,
 semper patribus & tradi-
 tioni ecclesiasticarum legum
 concordant: eum vero qui con-
 trarie se habet, vt inimicum ef-
 fugiunt. Hos ergo tamquam eos
 qui ex toto corpore ecclesiæ se-
 se reciderunt, non cessant veri
 adoratores, qui in spiritu &
 veritate Deo seruiunt, & ima-
 ginales picturas in relationem
 & commemorationem tantum
 habent, & has amplectuntur
 atque salutant, contra repro-
 bum diuinitus consilium eo-
 rum atque sententiam, thorace
 veritatis induti, pugione spiri-
 tus pungere. Sancti enim patres
 qui a sæculo Deo placuerunt, ad
 nostram salutem atque vtilita-
 tem vitas suas conscriptas no-
 bis dimittentes, etiam ea quæ
 a se acta sunt, per picturæ narra-
 tionem in catholica ecclesia tra-
 diderunt, in commemoratio-
 nem animi nostri, & ad erectio-

nem conuerſationis ſuæ. Et enim ſanctus Baſilius in ſer-
mo ſuo ſuper laude ſanctorum
quadraginta martyrum ſic ait:
Age itaque, in medium eos per
commemorationem adducen-
tes, communem vtilitatem ipſo-
rum his qui præſentes ſunt, con-
ſtituamus, præmonſtrantes om-
nibus velut in pictura virorum
fortia facta. Nam & bellorum
præconia & verborum ſcripto-
res multotiens & pictores deſi-
gnant, * alii quidem ſermone
adornantes, alii vero tabulis exar-
antes; multoſque ad virilita-
tem erexerunt vtrique. Quæ
namque ſermo hiftoriæ per au-
ditionem exhibet, hæc pictura
tacens per imitationem oſten-
dit. Commiſcentes autem præ-
conia ſua verſutia, talia fantur.

* Gr. illi
quidem ſ.
ad. hi ve-
ro t.

GREGORIVS EPISCOPVS
legit.

Quomodo autem & ſuperlau-
dabilem matrem Domini, in qua
obumbravit plenitudo diuinitatis,
per quam nobis illuxit lux inac-
ceſſibilis, excelsiorem calis, & ſan-
ctiorem cherubim, in vili gentilis
arte pingere audent? Aut iterum
eos qui conregnaturi ſunt Chri-
ſto, conſeſſoreſque * fieri, ac iu-
dicare orbem terrarum, atque con-
formes * fore gloriæ ipſius, qui-
bus, vt ſacra dicunt eloquia, di-
gnus non erat mundus, non eru-
beſcunt gentili arte pingere? Ne-
fas enim eſt Chriſtianis, qui ſpem
reſurrectionis habent, demonum
cultricum gentium moribus vti,
& ſanctos, qui tali & tanta
gloria reſplendebunt, in inglo-
ria & mortua materia iniuriis
cumulare. Nos enim ab alienis
Φαυδρωέας ἀγίους ἐν ἀδόξῳ ἐνεκρά ὕλη καυθεύειζεν. ἡμεῖς γὰρ ὡρὰ τῆς

* futuri, ac
iudicaturi
* futuri
Hebr. 11.

γῆ τῆς αὐτῶν πολιτείας. καὶ γὰρ καὶ ὁ ἅγιος Βασιλεὺς ἐν τῷ * ἐγκομιῶ τῆς ἀγίων πεσαρθεκοντα μὲν τῶν λόγων αὐτῶν οὕτως φησὶ· δένδρο δὴ οὐκ εἰς μέσον αὐτῶν ἀγαθόντες διὰ τῆς ὑπομνήσεως, κοινῶ τὴν παρ' αὐτῶν ὠφέλειαν τοῖς παροδοσι κατασησώμεθα, περὶ δὲ ἕξαστες πᾶσιν ὡσπερ ἐν γραφῆ ταῖς τῆς ἀνδρῶν ἀρεθείας. ἐπεὶ ἐπὶ λέμων ἀνδραγαθήματα ἐλογησάφοι πολλάκις ἐζωγράφοι διασημανοῖσιν, ὅ μὲν τῶν λόγων κοσμοῦτες, οἱ δὲ τοῖς πίναξιν ἐξαρθεύοντες· ἐπὶ πολλοὺς δὴ γάραν εἰς ἀνδρῶν ἐκείνων. ἀ γὰρ ὁ λόγος ταῖς ἰσραήλ δι' ἀκοῆς παρελθῆσιν, ταῦτα γραφῆσι ὡσπῶσαι διὰ μνήσεως δέικναισι. συμμιζαντες δὲ ἐγκόμια ἑαυτῶν τῇ πανουργίᾳ, παθεύασιν.

ANNO
CHRISTO
787.
* ἐγγρα-
σεῖ

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ
ἀνέγνω.

Πῶς δὲ καὶ τὴν πανύμνητον μητέρα τῆς θεοῦ, ἐν ἣ ἐπεσκίασε τὸ πλήρωμα τῆς θεότητος, δι' ἧς ἡμῶν ἐλαμψε τὸ φῶς τὸ ἀπερόσιτον, τὴν ὑψηλοτάτην τῆς οὐρανῶν, καὶ ἀγιωτάτην τῆς χερουβίμ, ἐν τῇ χυδαίᾳ τῆς Ἑλλῆως τέχῃ γράφειν κατατολμῶσιν; ἢ πάλιν αὐτῶν μέλλοντας συμβασίλθῃν τῷ Χριστῷ, συγκαθέδροις τε γίνεσθαι, καὶ κρίνειν τὴν οἰκουμένην, καὶ συμμόρφους τῆς δόξης αὐτῶν ἔσεσθαι· ὧν, ὡς τὰ λόγια φασιν, ἐκ τῶ ἀξιοῦ ὁ κόσμος· ἐκ ἐντρέπονται τῇ τῆς Ἑλλῆως αἰαργαυαυαυ τέχῃ; οὐδεμίαν γὰρ τοῖς ἐλπίδα ἀσπασέως κεκτημένοις Χριστιανοῖς δαμνολογατρῶν ἐθνῶν ἔδειξεν ἔδειξεν, καὶ αὐτῶν ποικύτη μέλλοντας δόξην

ANNO
 CHRISTI
 787.

ἄλλοτεῶν οὐ δεχόμεθα τὰς δόξαι-
 ξεις τῆς καθ' ἡμᾶς πίστεως. καὶ ἵπ' ἑ-
 δμῶν θεολογούτων Ἰησοῦ,
 ἐπέημα αὐτοῖς, ἀπαξιῶν ὑπὸ δαμῶ-
 νων μδρτυρεῖσθαι.

non suscipimus probationes fidei
 nostrae. Etenim demoniis Deum
 predicantibus Iesum, increpabat
 eos, dedignatus a demonibus te-
 stimonium habere.

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ
 ἀνέγνω.

EPIPHANIVS DIACONVS
 legit.

Ἐξ ἐγκωμίων δρεξάμενοι βούλον-
 ται τῶν ἀπλῶν καταγοφροσύνην. ἀλλ' ὁ
 φρόνημα τῆ ὀφείας ἔχοντες ἔ οὐχ
 τὸ πανοδρρον, ἔ τὸ ἀκέραιον τῆς περσε-
 ραῖς, ἴσαις κὶ λόγους κὶ ἐγκωμίοις τῶν
 πανάρεων κὶ πανάμων, κὶ ἀλη-
 θῶς καὶ κωρῶς θεοτόκον, καὶ τῶν ἀ-
 γίους ημᾶν, καὶ τὰς τούτων δρεταῖς
 διὰ ἰσορριῶν βίβλων ἐν μνήμη φέ-
 ρειν, καὶ αὐτῶς διὰ εἰκονικῆς σηλορεα-
 φίας ἀναγνωρεῖν τοῖς τε ἀθλοῖς καὶ
 τὰς ἀνδρίας αὐτῶν, καὶ τούτοις μεγα-
 λωρεν τῆς ἀνωτάτω ημᾶς, καὶ γι-
 νῶσκειν αὐτῶν κ' Ἰησοῦν δόξοτολον
 ἀιαλύσαντας, καὶ σὺν Χρῆστῶ ὄντας,
 ἔ περσεβῶειν ὑπὲρ ἡμῶν, καὶ τῶν εἰ-
 λικρινῆ καὶ ἀκραφινῆ πίστιν καὶ λα-
 πρεῖαν ἐν πνῦματι κὶ ἀληθείᾳ τῶ θεῶ
 μόνῳ περσεφῆρειν, κὶ μὴ τοῖς ὑπὸ
 οὐρανῶν οἰοσθῆποτε κῆσμασι. πὶ δὲ τῶν
 ἕλλω λαβόντες ὡς ἀιρεθῶν, κακίρειν
 ἐδέλοισι τῶν ἀληθῶν; ἔδῃ αὐτῶν
 μάλλον φυγεῖν τὸ χεῖρον, καὶ τὸ κρεῖτ-
 τον ἐλέσθαι, καὶ ἀναμνησθῆναι τῶν πα-
 λαι παρὰ τῆς γραφῆς ἐπαμουμῶν
 ἀγίων θυσιῶν, ὅτε τῶ θεῶ περσερήρον-
 πο, ὅτε δὲ τοῖς δαμονίοις· καίτοι γε ἡ
 αὐτῆ ἕλλη πνῆχῆουσα, παντὸς μασηοδ
 ὑπὸ ἤρχεν ἐμπλεως. καὶ εἰς τὸ ὑποκεί-
 μνον μόνον δόξολεπόντες, κατηγοροδ-
 σι τῆς ἐκκλησίας Ἑλλωικῶν ἀναπλασματῶν ἔχιν σύμβολα. ἀλλ' ἐκ ὁπῶ ἡ

A laudibus inchoantes, vo-
 lunt simpliciores furripere ad
 vanum sensum suum. Sed qui
 prudentiam serpentis habent &
 non versutiam, simplicitatem-
 que columbae, norunt & ser-
 monibus & laudibus intemera-
 tam & immaculatam vere ac
 proprie Dei genitricem & san-
 ctos honorare, & horum virtu-
 tes per historicos libros ad me-
 moriam reducere, & rursus per
 imaginales titulationes nota fa-
 cere certamina & fortitudines
 eorum, atque hos magnificare
 supremis honoribus, & scire il-
 los secundum sacrum Aposto-
 lum dissolutos cum Christo esse,
 & intercedere pro nobis, & sin-
 ceram ac summam fidem & ser-
 uitum in spiritu & veritate so-
 li Deo offerre, & non quibus-
 cumque creaturis quae sub caelo
 sunt. Quid autem materiam su-
 mentes ut turpem, contume-
 liis volunt afficere veritatem?
 quos oportebat potius quod pe-
 ius est fugere, & quod melius est
 sectari, & priscorum recordari
 sanctorum sacrificiorum, quae a
 scriptura laudantur; * quomo-
 do Deo, modo vero daemoni-
 bus offerrentur: quamquam exi-
 stens materia omni erat conta-
 gio plena. & subiectum tan-
 tum aspicientes, calumniantur
 ecclesiam gentilium figmento-
 rum habere indicia. Sed nō quia

Phil. ii

* Gr. quan-
 do Deo of-
 ferebantur,
 quando ve-
 ro daemoni-
 bus: quam-
 quam ea-
 dem existēs
 materia,
 omni

materia in diuersis contrarieta-
tibus rerum utilis exprobratur
vel turpis ostenditur, despicien-
da est eius utilitas. Si enim stu-
duerint taliter intelligere & ex-
cipere, * polluentur omnia se-
cundum ipsos quæ Deo sunt di-
cata, sacra scilicet vestimenta,
& vascula sacra. Etenim qui quæ
paganorū sunt sapiebāt, ex auro
& argento idola construebant,
ac libamina ex vino libabant, &
ex farina lagana militiæ cæli of-
ferebant hi qui ex Hebræis ido-
lolatræ fiebant. Restat ergo eis
incufare catholicam ecclesiam,
quia pagani per historicos li-
bros deos suos dæmones collau-
dabant: & nos non collaudem-
us sicut pagani neque Deum
qui super omnia est, neque fan-
ctos eius, per historicos libros;
quia ex alienis recipimus ap-
probationes. O subuersionem
& amentiam! Cum enim homi-
nes procul dubio simus sensibili-
les, rebus sensibilibus utimur ad
cognitionem & commemora-
tionem omnis diuinæ ac piæ tra-
ditionis. Deinde ut adultera-
tores veritatis, subuertentes vias
simul & intelligentias Domini,
dicunt.

GREGORIVS EPISCOPVS
legit.

*Super hoc ergo examinato &
pertractato * edicto nostro, præ-
beamus & ex diuinitus inspirata
scriptura, & ex probabilibus pa-
tribus nostris manifesta testimo-
nia conspirantia nobis, & ro-
borantia huiuscemodi piam in-
tentionem nostram; quibus non
contradicat qui horum habet ex-
perimentum: qui autem igno-
rat, discat & retineat illa ut Dei.*

* Gr. do-
gmate

ὕληεις διαφόροις ἐν ἀνοήτοις παρ-
ματων χρησιμύουσα καλίζεται ἢ ἀ-
ρεὰ δύνεται, ἄφορετόν αὐτῶν τὸ
χρησιμον. εἰ γὰρ μέλλοιεν οὕτω νοεῖν τε
καὶ ἐκλαμβάνεσθαι, οἰχίσεται πάντα
κατ' αὐτοὺς τὰ τῶν θεῶν καθεσθαι,
λέγουσιν δὲ ἱεραὶ ἑθνητες, & σκάνη ἱερα.
& γὰρ τὰ Ἑλλήνων φρονουῦτες, ἐκ
χρυσῶν & ἀργύρου εἰδωλα κατασκευά-
σαν, & σπονδας ἕξ οἴνου ἑσπερον, & ἕξ
ἀλάτου * γωνίας τῆς ἐραπῆς τῆς οὐρα-
νοῦ οἱ τῶν Ἑβραίων εἰδωλα λατρήσαντες
παροσέφερον. λέπεται οὖν αὐτοῖς ἐγ-
καλεῖν τὴν καθολικὴν ἐκκλησίαν, ὅτι
Ἑλλῆνες διὰ ἰσραηλῶν βίβλων εἰ-
αυτῶν θεοὺς τε & δαίμονας ἐκωμάζου-
σι καὶ ἡμεῖς μὴ ἐκωμάσωμεν, καὶ οἱ
Ἑλλῆνες, μήτε τὸ ἴπὶ πάντων θεῶν,
μήτε εἰς ἀγίους αὐτῶν διὰ ἰσραηλῶν βί-
βλων, ὅτι ἕξ ἀλλοτρίων δεχόμεθα τὰς
ἀποδείξεις. ὡς τῆς ἁγίας ἑραπῆς καὶ τῆς
ἁγιοσύνης. δηλαδὴ γὰρ ἀνθρώποι ὅτις
ἀσθητικοὶ, ἀσθητικῶς παροσέφερον
μετα πρὸς ἡμετέραν ἀναγνώσειν, &
ὑπομνήσιν πάσης θείας & ὁσέως πα-
ροσέδοσως. εἶτα ὡς ἁγία ἑραπῆς τῆς
ἀληθείας, διασρέφοντες & τὰς ὁδοὺς
& τὰς ἐννοίας τῆς κυρίου, λέγουσιν.

ANNO
CHRISTI
787.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ
ἀνέγνω.

Πρὸς τοῦτο οὖν τῶ διεξέτακτο &
διεσκεμμένῳ ἡμῶν δόγματι, ἄρεξο-
μεν & ἐκ τῆς θεοπνεύτου γραφῆς καὶ τῶν
ἐγκρίτων ἡμῶν πατέρων ἐναργεῖς τὰς
μυροειδίας συμπενοῦσας ἡμῖν, & ὁπι-
κυρούσας τὸ τοιοῦτον ἡμῶν ὁσέως ἁπο-
πὸν· αἷς μὴ ἀντιρεῖ ὁ ἐν πείρα πόταν
ὑπαρχῶν. ὁ δὲ ἀγνοῶν, μανθανέτω
κατεχέτω αὐτὰς, ὡς τῆς θεοῦ οὐσίας.

ANNO CHRISTI 797.

καὶ κατὰ μὴν περὶ τὸν λόγον ἐκ τῆς κυριολέκτου Φωνῆς λεγούσης· πνεύμα ὁ θεὸς, καὶ ἅδὴν προσκυνοῦντας αὐτῶν, ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ δεῖ προσκυθεῖν· καὶ πάλιν· θεὸν οὐδεὶς ἑώρακε πρόσωπον· καὶ, οὔτε φωνῶν αὐτῶν ἀκηκόατε, οὔτε εἶδός αὐτῶν ἑώρακατε καὶ μακαριζούσης ἅδὴν μὴ ἰδόντας αὐτῶν, καὶ περὶ πάντας.

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ ἀνέγνω.

Ὅταν πνὲς τὰ ὄρα διασφύρειν ἑπιχεῖται δόγματα κατὰ τὸ αὐτοῖς δοκοῦν, θαυμαζέτω μηδεὶς, εἰ γραφικοῖς λόγοις κέχρηται· ἐπεὶ καὶ πάντες αἵρεσιάρχαι ἐκ τῆς θεοπνεύτου γραφῆς τὰς τῆς ἑαυτῶν πλάνης συλλέγουσιν ἀφορμας, τὰ διὰ τῆ ἀγίου πνεύματος ὀρθῶς εἰρημύρα τῆς ἑαυτῶν κακονοίας ἄρα χαράσσοντες. καὶ τοῦτο περὶ ἀνεφάνησε Πέτρος ἡ κορυφαία τῆς ἀποστόλων σάλπιγγος, λέγων· ἂ ὁ ἀμαθείς καὶ ἀσηλεκοὶ σφελθοῦσι κατὰ τὰς ἰδίας ἑπιθυμίας. ἴδιον γὰρ ἔστι τοῖς αἵρεσιώταις, καὶ τὰς ἰδίας ἑπιθυμίας σφελθοῦν πλὴν τῆς θεῶν καὶ ἀληθινῶν δόγματων γνώσιν. καὶ τοῦτο γὰρ τὸ ἀγίων πατέρων τῶ κύριος ἐμπέσεν με δὲ ἄρχων ὁ δὲν αὐτῶν εἰς ἔργα αὐτῶν, ἑπι τῆ σαρκὸς οἰκονομίας τῆ χειρὸς ἐκλαβόντων, Ἀρειῶ καὶ Εὐνόμου, ἔπειτα αὐτῶν, ἑπι τῆς ἀνώγειας γνησίως ἔξελαβοντο, ἔκ τούτου τῆς γνώσεως ἄρετραπῶσαν. πάλιν δὲ ἔκ Ἀπολλινάριος διαβεβαίωσεν φωνῶν κακῶς νοήσας, τὸ οὐδεὶς ἀνέβηκεν εἰς οὐρανόν, εἰ μὴ ὁ ἐκ τῆ οὐρανοῦ καταβὰς ὁ υἱὸς τῆ ἀνθρώπου· εἰς ἀποπῆαν ἐκτέτραπται, λέγων, μετὰ

et secundum primam quidem rationem ex eius voce diuinitus dicta, que ait: Spiritus est Deus, & qui adorant eum, in spiritu & veritate oportet adorare: et iterum: Nemo Deum vidit unquam: et, neque vocem audistis, neque speciem eius vidistis: et beatificante eos qui non viderunt eum, et crediderunt.

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ & cubuclesius legit.

Cum aliqui recta, secundum quod sibi videtur, dogmata conantur peruertere, nemo miretur, si scripturæ verbis vtuntur. Nam & omnes hæresiarchæ de diuinitus inspirata scriptura erroris sui colligunt occasiones, quæ per Spiritum sanctum recte dicta sunt, malignis sensibus suis adulterantes. Et hoc summa prænuntiavit apostolorum tuba, Petrus videlicet dicens: Quæ indocti & instabiles peruertunt secundum sua desideria. Proprium est enim hæreticis, secundum sua desideria peruertere diuinorum & verorum scientiam dogmatum. Generaliter enim sanctis patribus nostris, Dominus creauit me initium viarum suarum in opera sua, in dispensationem Christi secundum carnem factam asumentibus, Arius & Eunomius, & qui iuxta ipsos sunt, in supernam & diuinam generationem acceperunt, ac per hoc a recta scientia retro redierunt. Rursus autem Apollinarius euangelicam vocem male intelligens: Nemo ascendit in calum, nisi qui de calo descendit Filius hominis: ad prauitatem conuersus est, dicens, cum

ANNO CHRISTI 797.

carne illa descēdisse Deum Verbum, quam habens in cælis erat, æternam quamdam & consubstantialē sibi : & apostolicum quoddam diātū obiiciens, quod perhibet : *Secundus homo Dominus de calo* : * dicat, secundum quod sibi visum fuerat. Nullique mirandum, si & noua huius prauitatis sectatores ex diuina scriptura nobis proferunt opinionones : ex magistris enim suis acceperunt occasiones. Voces enim quæ super inuisibili & incomprehensibili diuinitate dictæ sunt, in carnis dispensationem Domini nostri Iesu Christi, qui est vnus ex sancta trinitate, commutauerunt. Quis enim eorum qui bene sentiunt, nescit, quod illud quod dicitur, *Deum nemo vidit vnquam*, super diuina natura sit scriptum? & illud, *neque vocem eius audistis, neque speciem eius vidistis*, si intellexerit quis super humanitate, totum euangelium subuertet? Vbi enim ponemus illud quod fatemur, *Dixit Dominus discipulis suis* : Et, *dixit Dominus ad Iudeos qui ad se venerant* : Et *Dominus dixit, Vt vobis scriba & pharisæi*? vel rursus quomodo intelligemus, *Aperiens os suum, docebat eos*? significanter hæc super humanitate. Illud autem : *Neque vocem eius audistis, neque speciem eius vidistis*, super diuina substantia. Secundum id enim quod homo factus est perfectus Deus Verbum, vt prædiximus, & vocem audiuimus, & speciem eius vidimus etiam post resurrectionem. Palpatus est enim, & apparatus discipulis, differebat eis de regno. Deinde & diuinam seruitutem & adorationem, quam Chri-

σαρκὸς καταβέβηκεναι (V) θεὸν λόγον ἐκείνης, ἡ ἐν τοῖς οὐρανοῖς ἔχων ἐπιγχαίει, πρεσβυτέρων πνα καὶ σωοιστωδύλω ἀπὸ καὶ ἀποστολικῶ πνα ρήσιν πρεσβαλλόμενος λέγουσαν· ὁ δευτέρος ἀνθρώπος ὁ κύριος ὃς οὐρανοῦ ἠπάτα το κτλ ἡ ἀπὸ δοκίμῃ καὶ θαυμασὸν οὐδέν, εἰ καὶ (C) τὴ κενῆς ταύτης Φαυλόπτης ἀρεσιώται ἐκ τῆς θείας γραφῆς ἡμῖν πρεσφύρονται τὰς ὑπολήψεις ἐκ γὰρ τῆς ἐαυτῶν διδασκαλῶν ἔλαβον τὰς ἀφορμας. τὰς γὰρ ἐπὶ τῆς ἀρεσιώτου ἐκκαταλήθη του θεότητος φωνὰς εἰρημένας, εἰς τὴν κτλ σαρκὰ οἰκονομίαν ἀππλάξαντο ἔκκειν ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ τῆς ἐνὸς τῆς ἀγίας τριάδος. πῆς γὰρ τῶ φρονουῶτων οὐ γινώσκεις, ὅτι τὸ θεὸν οὐδεὶς ἑώρακε πώποτε, ἐπὶ τῆς θείας φύσεως ὅτι γεραμμένον; καὶ τὸ, οὔτε φωνῶν ἀυτῶ ἀκηκόατε, οὔτε εἶδος αὐτῶ ἑώρακατε, εἰ ἐκνοήσῃ πῆς ἐπὶ τῆς ἀνθρωπότητος, ὅλον τὸ διάλογον ἀναφέπει; ποδ γὰρ ἐπιστομῶν τὸ, εἶπεν ὁ κύριος τοῖς ἐαυτῶ μαθηταῖς; ἔ, εἶπεν ὁ κύριος πρεσ φωνῶν ἐληλυθότας πρεσ αὐτῶν Ἰουδαίους; καὶ εἶπεν ὁ κύριος· οὐαὶ ἡμῶν γεραμμάεις καὶ φarisαῖοι; ἢ πάλιν πῆς ἐκνοήσῃ ἀνοήτως τὸ εἶμα αὐτῶ ἐδίδασκεν αὐτοῖς; δῆλον ταῦτα ἐπὶ τῆς ἀνθρωπότητος. τὸ δὲ ἔτε φωνῶν ἀυτῶ ἀκηκόατε, οὔτε εἶδος αὐτῶ ἑώρακατε ἐπὶ τῆς θείας οὐσίας. καὶ δὲ γὰρ ἀνθρώπος πῆλος ἐγγύεσθ ὁ θεὸς λόγος, ὡς φθασαντες εἶπομεν, ἔ φωνῶν ἀυτῶ ἀκηκόαμεν, ἔ εἶδος αὐτῶ ἑώρακαμεν ἔ μὲν πῆς ἀνάστασιν. ἐπὶ λαφύθη γὰρ, ἔ ὁ πῆδόμενος πῆς μαθηταῖς, ἔλεγε αὐτοῖς πῆ πῆς βασιλείας, εἶπα τῆ ἐκ τῶν θεῶν λατρεῖαν καὶ πρεσκυῶσιν, ἡ (C) Χριστιανοί

1. Cor. 15.
* Gr. decipiebatur

Ioan. 1.

Ioan. 5.

Matth. 23.

Matth. 5.

Ioan. 5.

Ioan. 10.

ANNO CHRISTI 787. * i. e. 392. 393. 394.

Ἰσχυροὶ * ἀληθινῶς ἐ ἐὶλημνή πῖστιν ἐν ἑαυτοῖς ἔχουσι, τῆ χειρὶ καὶ πημικῆ πωροσκωπῆσ κατωμῶσαν. ἐν τοῦ- τοῖς γρ τοῖς δυοῖ παρμασὶν ὅστι τὸ παρ αὐτοῖς διετραμμένον. πωύεκεν καὶ χειρῶκαπηροὶ εἰσὶ τε ἑωροσαρροθλονται. λέγουσι γὰρ, ὅτι πτω ηρεπουσαν τῶ θεῷ πωροσκωπῆσιν καὶ λατρεῖαν τῆσ σεπῆσ εἰκόσι πωροσφείροισιν. Χριστιανοὶ, καὶ ὅτι πτω ἀκατέληπῆ φύσιν πωροσφείροισιν. ὡ τῆσ παρεκδυσπῆσ καὶ ἠλιθιόπῆσ, καὶ εἶπ τούτοις ἔτρον ἔπεται ἑκ ἑξ γρ χῶραν ὁ λόγος, ἀλλὰ λοιδορίας καὶ συκοφαντίας μεσῶσ. Ἐ γρ Χριστιανοὶ οὔτε πτω ἐν πνῶματι καὶ ἀληθείᾳ πωροσκωπῆσ τῆσ εἰκόσιν ἀπένειμαι, οὔτε τῶ θεῷ τῶ πτω τῆσ σαυροδ, οὔτε τῆσ ἀορθτου καὶ ἀκαταληπῆσ φύσῶσ εἰκόνα ποτὲ πεποῖηκασιν. ἀλλὰ καὶ ὁ λόγος σαυρῆ ἐγλύετο, ἑ ἐπελώσων ἐν ἡμῖν, τὰ τῆσ ἀνδρωπῆσ οἰκονομίας αὐτῆσ ἀναρχάφοισι ἑ ἐκονίζουσι. καὶ γινώσκοντες, ὅτι πνεῦμα ὁ θεός, ἑ ἑ πωροσκωπῶσ αὐτῶν ἐν πνῶματι καὶ ἀληθείᾳ θεῷ πωροσκωπῆσ, πτω κατὰ πῖστιν πωροσκωπῆσιν ἑ λατρεῖαν αὐτῶ μόνῶ τῶ ὅπῆ πάντων θεῷ ἐν τῆσ ἀνυμουμῆσ πωροσάροισιν. ἐπεὶ ἑ θεῖον τῶ πων τῆσ σαυροδ ἑ τῆσ σεπῆσ εἰκόνας πῶδα καὶ σοργῆ κινουμῆμοι πωροσ πτω τῆσ πωροσποτύπων ἀναγωγῆσ ἀσπαζόμεδα, καὶ πημικῶσ πωροσκωποδῆσ. μάταμοι οὐῶ ἑ ἑσπῆκνοι καὶ σαυραὶ παντάπασιν αἰ κουφολογῆσ αὐτῶν παρὰ τῆσ ἀληθείᾳσ ἀποδείκνωται, ὡσ καὶ τὰ ἐξῆσ ἀλλοτελῶσ τῆσ βισεβείᾳσ ἐνοήσαντες, φασίν.

stiani * veram & sinceram fidem in se habentes, affectuosa ac honoranti adorationi confimilem prædicant. In his quippe duabus rebus est illud quod apud eos peruersum est. quare & Christianorum calumniatores sunt & appellantur. Dicunt enim, quia decentem Deum adorationem & seruitutem imaginibus offerunt Christiani, & quia incomprehensibilem diuinam naturam circumscribunt. O abnegationem & stoliditatem, & quidquid his aliud attinet! Non enim locum habet sermo, sed maledicto plenus est & calumniis. Christiani quippe adorationem quæ in spiritu & veritate est, neque imaginibus, neque diuinæ figuræ crucis impartiti sunt; sed neque inuisibilis & incomprehensibilis naturæ imaginem vnquam fecerunt, sed secundum quod Verbum caro factum est, & habitauit in nobis, ea quæ humanæ dispensationis eius sunt, pingunt & imaginantur. Scientesque quia spiritus est Deus, & eos qui adorant eum, in spiritu & veritate oportet adorare, adorationem & seruitutem quæ per fidem est, ipsi soli Deo, qui super omnes in Trinitate laudatur, offerunt. Nam diuinum typum crucis & venerabiles imagines desiderio & affectu flagrantes, secundum principalium relationem salutamus, & honorabiliter adoramus. Vana itaque & inania, seu clandestina omnimodis atque leuia eorum eloquia esse monstrantur a veritate, quemadmodum & cetera aliena pietate intelligentes, aiunt.

* f. vera & sincera fides in se habet,

Ioan. 4.

Ioan. 1.

* imagibus expriment.

* Gr. infirma

GREGORIVS EPISCOPVS legit.

Dent. 5.

Et in veteri testamento dicente ad Moysen & ad populum: Non facies tibi idolum, neque omnem similitudinem, quæcumque in cælo sursum, & quæcumque in terra deorsum: eo quod in monte de medio ignis vocem verborum vos audiuistis, & similitudinem non vidistis, sed vocem.

EPHANIUS DIACONUS legit.

* Gr. veluti larua terribitantes, quod si per.

Exod. 32.

* Gr. & capiuntur

Hinc occasionem impietatis attrahunt, quasi pueros Christianos sophismatibus suis portentoſa rabie inficere nitentes. Quia igitur si per imaginum ſcriptionem habes in commemorationem Chriſtum, vel ſanctos eius, in idololatriam dilaberis. Omnemque hi fortes iniuſtitiam meditantes, in prælocutionibus ſuis ad dictionem qua præcipitur, Non facies omnem ſimilitudinem, fugiunt: & veritatem in iniuſtitia poſſidentes, & ſuam iuſtitiam volentes ſtatuerere, exercent ſe ad impietatem: & in inſubſiſtencia mendacii gloriantes, a veritate alienantur. Voces enim quæ olim in lege data ſunt populo Iſrael qui vitulo ſeruiit, & Aegyptiarum abominationum experimentum habuit, Chriſtianoſum ſacratæ cateruæ coaptantes, ſe publicant & portentuoſe loquuntur, * aduſti labiis oris ſui. Vtinam intellexiſſent, quia Dominus inducturus eos in terram repromiſſionis, eo quod habitarent in ea gentes colentes idola, & adorantes dæmonia, ſolem quoque ac lunam,

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ἀνέγνω.

ANNO CHRISTI 787.

Καὶ ἐν τῇ παλαιᾷ Φήσας * ὡς ἔστιν ἡ Μωσῆα ἔειπεν τῷ λαόν· οὐ ποιήσεις σεαυτῶν εἰδωλον, οὐδὲ παντὸς ὁμοίωμα, ὅσα ἐν τῷ οὐρανῷ ἀνω, ἔ' ὅσα ἐν τῇ γῆ κατω· διότι ἐν τῷ ὄρει ἐκ μέσου τῆ πυρὸς Φωνῶν ῥημάτων ὑμεῖς ἤκούσατε, ἐξ ὁμοίωμα ἐκ εἶδετε, ἀλλ' ἢ Φωνῶν.

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ ἀνέγνω.

Ἐπεδθεν τὴν ἀφορμὴν τῆς ἀσεβείας ἐφέλκονται, ὡς ἀπερ παῖδας τῶν Χριστιανῶν μορμολύθιοι τῶν εἰδωλῶν σφίσιμασιν, ὅτι γε εἰ διὰ εἰκονικῆς ἀναλογιαφήσεως ἔχουσ εἰς ἐπισημῶν Χριστῶν ἢ τῶν ἁγίων ἀντων, εἰς εἰδωλολατρείαν καταλιθαινεῖς. καὶ πᾶσαν ἀδελφίαν μελετήσαντες ἐν τοῖς παρελεγμένοις παρ' αὐτῶν ἔθνησιν, πρὸς τὴν οὐ ποιήσεις πᾶν ὁμοίωμα, καταφθῶρισι λέξιν· ἔ' τὴν ἀδελφίαν ἐν ἀδελφίᾳ κατέχοντες, τὴν ἰδίαν δικαιοσύνην ἠποιώτες ῆσαι, παιδοῦσθεοῦσαν ἑαυτῶν πρὸς ἀσέβειαν· ἔ' τῇ αἰνῶσθῃ ξία τῆ ψεύδοις ἐναβρωθῶν, τῆς ἀληθείας ἠλλοσεῖωνται. τὰς γὰρ παλαινομοθετηθῶν τῶ λαῶ ἔ' Ἰσραὴλ Φωναί, τῶ τῶ μόρω λατρευομένων, καὶ τῶ Αἰγυπτιακῶν βδελυγμάτων πύραν ἔόντων, μεταρρύθμιζοντες εἰς τὴν τῶ Χριστιανῶν δίασιν ὁμῶν, ἑαυτοῖς τε διατελοῦντες περὶ τῶν ἁγίων, καὶ ἀλίσκονται χεῖλεσιν ἰδίου σῆματος. ὅφελον ἐνεόησαν, ὅτι μέλλων ὁ θεὸς εἰς τὴν γῆν τῆς ἐπαγγελίας εἰσελθῆν αὐτῶν, διὰ τὸ κατοικεῖν ἐκεῖ ἔθνη εἰδωλολατρευῶντα ἔ' προσκυνοῦντα δαίμονι, ἠλίω τε καὶ σελήνῃ,

ANNO CHRISTI 787.

καὶ ἀσέβει, ἔ ἐπ' οἷς κήσιασιν, ἀλλὰ
ἔ πετεινοῖς, ἔ πετραπόδοις, καὶ ἔρπε-
ποῖς, ἔ οὐ θεῶν ζῶντων ἔ ἀληθινῶν, ἐνο-
μοθετεῖ τοῦ οὐ ποιήσας σεαυτὴν εἰδωλον,
οὐδὲ παντὸς ὁμοιώμα, ὅσα ἐν τῷ οὐ-
ρανῶ ἀνώ, ἔ ὅσα ἐν τῇ γῆ κατω. ἐπει-
δή τῷ ἑπιφάνει, ἀπαγγέλλων αὐτῶν τῆς εἰ-
δωλολατρίας· οὐ προσκυνοῦσας αὐ-
τοῖς, οὐδ' οὐ μὴ λατρεύσας αὐτοῖς. ἡνίκα
ἔ πῶ σκηνώσῃ ἔ μδρπελου κτ' ἔ πῶ ἔ
θεοῦ διαταγῶν ἐποιεῖ ὁ πῶτος θεοφάνων
αὐτῷ Μωσῆς, τὰ σύμπαυτα δεικνύς δὲ
λα αὐτῶν, αἰδῶν τὰ χερουβίμ ἀνθρώπο-
μορφα, ἀντίτυπα τῶν νοητῶν, ἐκ χερ-
σίου κατασκιάσας, κατασκιάζοντα τὸ ἔ-
λασθέλιον, (ἔλασθέλιον) τὸ ἔ Χριστὸν
προσκυποῦν. αὐτὸς γὰρ ὄντιν ἔλασθῶς
τῶν ἀμδρῶν ἡμῶν, ὡς φησιν ὁ θεῶς
δοτοσολος. ἐκέν δια δύο προσημάτων
αὐτῶν εἰσηγαγῆν εἰς θεογνωσίαν, τοῦτο
μὲν λέγων κύριον ἔ θεόν του προσ-
κυνοῦσας, καὶ αὐτῶν μόνων λατρεύσας·
τῆτο ἔ, ποιήσας χερουβίμ χωνῶτα χερου-
βίμ, κατασκιάζοντα τὸ ἔλασθέλιον, ἢτοι
προσκυνοῦντα αὐτῶν. ἔ δια τῆς ὁρα-
σεως καὶ τῆς ἀκοῆς ἀπήγαγε αὐτῶν κυ-
εἶω τῶν θεῶν προσκυνοῦσας, καὶ αὐτῶν μόν-
ων λατρεύσας. ἀλλ' οὐτοι διαστροφῆς
μεσὸν ἔχοντες φρόνημα, ἔ δοτοσολικῶν
ρήσιν προσβάλλοντα τριαίνδε.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ
ἀνέγνω.

Καὶ ἡλλαξάν τῶν δόξαν ἔ ἀφθάρ-
του θεοῦ ἐν ὁμοιώματι εἰκόνος φθαρ-
τοῦ ἀνθρώπου· καὶ ἐσεβάσθησαν, καὶ
ἐλάτρευσαν τῇ κτίσει ἔ τῷ κτίσαν-
τα. καὶ αὐτῶν· εἰ δὲ ἔ ἐνώκα μδρ κτ'
σαρκα Χριστὸν, ἀλλὰ νῦν ἐκέπ γινώ-
ueramus secundum carnem Christum, sed nunc iam non nouimus
Concil. Tom. 19.

stellasque & alias creaturas, sed
& volucres, & quadrupedia, at-
que repentia, & non Deum vi-
uum & verum; legem dabit:
Non facies tibi idolum, neque om-
nem similitudinem, quacumque
in celo sursum, & quacumque in
terra deorsum. Quandoquidem
subinfert, abstrahens eos ab ido-
latria: *Non adorabis ea, neque*
seruies illis. Cum autem taber-
naculum testimonii secundum
Domini dispositionem faceret
fidelis famulus eius Moyses, vni-
uersa ostendens seruire illi, sen-
sibiles cherubim humanæ for-
mæ * instar intelligentium ex
auro patrauit, obumbrantes pro-
pitiatorium, Christum præfi-
gurans. Ipse est enim propitia-
tio peccatorum nostrorum, vt
ait diuinus Apostolus. Ergo
per duas res eos introduxit ad
Dei cognitionem, * illud qui-
dem dicendo: *Dominum Deum*
tuum adorabis, & ipsi soli ser-
uies: * hoc vero faciendo au-
reos & conflates cherubim ob-
umbrantes propitiatorium, id
est, adorantes illud: & per visio-
nem & auditum subleuabat eos
ad Dominum Deum adoran-
dum, & soli illi seruiendum.
Sed isti peruerfitate plenum ha-
bentes sensum, etiam aposto-
licum dictum proponunt hu-
iusmodi.

GREGORIVS EPISCOPVS
legit.

Et commutauerunt gloriam
incorruptibilis Dei in similitu-
dinem imaginis corruptibilis
hominis: & coluerunt, & ser-
uierunt creaturæ potius quam
creatori. *Et rursus:* Et si no-
1. Cor. 5.

Qq q ij

Rom. 10. eum: per fidem enim ambulamus, non per speciem. & eodem approbante dicente: Ergo fides ex auditu, auditus autem per Verbum Dei.

σκομῆν· διὰ πίστεως ἢ ὁμιουμένην, οὐ διὰ εἰδούς. καὶ τὴν αὐτὴν ἀποδοχῆς εἰρηκότως· ἄρα ἢ πίστις ἔξ ἀκοῆς, ἢ δὲ ἀκοὴ διὰ ῥήματος θεοῦ.

EPIPHANIVS DIACONVS legit.

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ διέγνω.

Rom. 1. Palam dicendum est, quia ipsi comparati sunt gentibus, quæ commutauerunt gloriam Dei, & seruiuerunt creaturæ potius quam creatori, commutantes & peruertentes sensus apostolicos secundum sua desideria. Nam omnibus certum est, quia paganos irridere videtur Apostolus, dicendo: *Commutauerunt gloriam incorruptibilis Dei in similitudinem imaginis corruptibilis hominis.* Infert enim: *Et volucrum, Et quadrupedum, Et serpentium:* licet ipsi fraudulenter integram reciderint disputationem, vt quasi ex hoc simpliciores decipiant, quasi de ecclesiæ imaginibus descriptionibus Apostolus hoc prætendat; præsertim cum illa quæ subinferuntur, manifestam habeant explanationem. Volucrum enim & quadrupedum & serpentium mentionem fecit, & quia seruiuerunt creaturæ potius quam creatori. Nouerunt historicorum librorum peritissimi, quia Aegyptii olim boues colebant, & alia quadrupedia, & volatilia diuersa, & muscas, & crabronum habitacula, & viliora istis animantia: Persæ vero solem & ignem. Græci autem super hoc omni creaturæ seruiuerunt; sed & Hebræorum quidam, vt liber Regnorum narrat, & prophetarum relationes. Nam dicant, quando stultæ factæ sunt gentes,

Διαρρήδην ὄντων εἰπεῖν, ὅτι αὐτοὶ παρεοῖκασιν τοῖς ἔθνεσι, τοῖς ἀλλάξασιν τὴν δόξαν τῆς θεοῦ, καὶ λατρεύσασιν τῇ κτίσει ὡς τῷ κτίσαντι, ἀλλάξαστες καὶ διαστρέψαντες τὰς ἐνοίας τὰς δόξολογικὰς καὶ τὰς ἰδίας ἰπποθυμίας, ἐπεὶ πάντων ὁδὸν ὄντων, ὅτι Ἕλληνας κωμωδῶν ὁ ἀποστολὴ φησὶν ἐν τῷ λέγειν· ἠλλάξαν τὴν δόξαν τῆς ἀφθάρτου θεοῦ ἐν ὁμοιωματι εἰκότος φθαρτοῦ ἀνθρώπου. Ἰππὸ φέρει γὰρ καὶ πετεινῶν, καὶ τετραπόδων, ἔρπετῶν· καὶ ἰσοπέδως ἔχοντες αὐτοὶ ἔξέπεμον τὴν ὁλοκληρον φροσίν, ἵνα ὡς ἐκ τούτου ὄντων ἀπλουτέροις διελίσσωσιν, ὅτι ὡς τῶν τῆς ἐκκλησίας εἰκονικῶν ἀναζωγραφήσεων ὁ ἀποστολὸς δόξοτείνεται· καὶ τοῖ γὰρ τὰ ἰπποφρόνῃρα φημερὰν ἔχει τὴν διασάφτησιν. πετεινῶν γὰρ καὶ τετραπόδων ἔρπετῶν μνημῆων πεποιήται, καὶ ὅτι ἐλάτρωσαν τῇ κτίσει παρὰ τὸν κτίσαντα. ἴσασιν οὖν ἡ ἰσοπέδων βίβλων ἐμπεύροτασι, ὅτι Αἰγύπτιοι πάλαι βόας ἐσέβοντο, καὶ ἕτερα τετράποδα, ἔρπετινὰ διάφορα, ἔμψας, ἔσφηκίας, ἔβυτελέστερα τούτων κνώδαλα· Πέρσαι δὲ ἡ ἡλίον ἐν τῷ πύρ. Ἕλληνας δὲ πρὸς τούτοις καὶ πῶς κτίσει ἐλάτρωσαν· ἀλλὰ ἔτι ἡ Εβραίων πνεύς, καὶ ὡς ἰσορεῖ ἡ τῶν βασιλευσίων βίβλος, καὶ τῶν περὶ φησὶν αἱ διηγήσεις. ἐπεὶ ἐπίπτωσιν, πῶς ἢ ποτε ἐματαιώθη τὰ ἔθνη,

ANNO
CHRISTI
787.

Ἐ σκοπίθη ἡ ἀσιωγῆτος ἀπάν καρδία; & obscuratum est insipiens cor
πρὸ τῆς πειρασμοῦ εἰς Χριστὸν, ἢ μὲν τὸ π-
πειρασμοῦ; πάντως πρὸ τῆς πειρασμοῦ. πρὸ
δηλον γὰρ ποδο. εἰ γὰρ φασί, μὲν τὸ π-
πειρασμοῦ εἰς Χριστὸν τὰ ἔθνη τῆ κησὸς καὶ
τοῖς εἰδώλοις λατρεῖται, * τῆς οἰκονο-
μίας λέγω Χριστοῦ τῆς θεοῦ ἡμῶν. λευ-
θεῖς αἱ πειρασμοῦ κατ' αὐτοῦ, αἱ
διὰ τῆς πειρασμοῦ πειρασμοῦ καταγγελ-
θεῖται πρὸ τῆς ἐκκλησίας. ἔστι Ιερου-
σαλήμ ἀγία, καὶ ἄλλοι οὐ διε-
λθόνται δι' αὐτῆς ἐκείν. καὶ, τὸ ἔλεός
μου οὐ μὴ διασκεδάσω ἀπ' αὐτῶν, οὐ
δὲ μὴ βεβηλώσω τὴν διαθήκην μου,
καὶ τὰ ἐκπορεύοντα διὰ τῆς γλῶσσας
μου οὐ μὴ ἀθετήσω. εἰ δὲ τῆς ὀπιγνώ-
σεως τῆς θεοῦ ἐαυτοῦ ἔξορσαντες, καὶ
πρὸ τῆς Χριστοῦ ὀπιγνώσεως παρεδ-
δοσαν εἰς ἀδικίαν νοῦ, τῷ διαβόλῳ
λατρεῖσαντες, ματαίᾳ ἡ ἐγκλησις ἡ
κατὰ τῆς Χριστοῦ νοῦ πρὸ αὐτῶν
γεγενημένη, καὶ παρήσιασται πρὸς
αὐτοῦ Ησαίας βοῶν· οὐαὶ ὁ γρά-
φοντες πονηρίαν· γράφοντες γὰρ, πον-
ηρίαν γράφοισι. ποιῶν πονηρίας
ἔ κακούργως τὰς ἀποστολικὰς ἔ γρά-
φικας φωνὰς ἐλαμβάνοντες, πει-
δοσι τὸ μέγα τῆς σωτηρίας μυστήριον,
τῆς οἰκονομίας Χριστοῦ τῆς θεοῦ ἡμῶν,
δι' οὗ ἐλυτρώθημεν τῆς πλάνης τῆς
εἰδώλων, ἀναστρέψαι, καὶ εἰς ἐαυ-
τοῦ ἀπενέγκαι τὴν δόξαν. ἀλλ' οὐ-
θεῖς τῆς Χριστοῦ αὐτοῖς πειρασμοῦ.
ὁμολογηθῆμεν γὰρ ἅπαντες, ὁποῖοι
ἡμεῖς τῆς πλάνης τῆς εἰδώλων καὶ
πάσης Ἑλληνικῆς θρησκείας Χριστὸν
ἁληθινὸν θεὸν ἡμῶν ἐν τῇ κατὰ
σάρκα πρὸς ἡμεῖς ὀπιγνώσεως αὐτοῦ. εἰ
δὲ αὐτοῖς ποδο οὐχ ὁμολογηθῆμεν γη-
δοται, οὐδὲ τὴν κλήσιν αὐτοῦ ἔρασι.

& obscuratum est insipiens cor
eorum? antequam credidissent
in Christum, an postquam cre-
diderunt? utique antequam
credidissent: manifestum enim
hoc. Si enim dixerint, postea-
quam crediderunt in Christum
gentes, creaturæ ac idolis de-
feruisse, dispensationis Christi
Dei nostri prophetiæ secundum
ipfos mendaces erunt, quæ pro-
nuntiatae sunt de ecclesia. Erit
Ierusalem sancta, & alienige-
næ non transibunt per eam ul-
tra. & Misericordiam meam
non dispergam ab eis, neque pro-
fanabo testamentum meum; &
quæ procedunt de labiis meis
non faciam irrita. Si vero ab
agnitione Dei se exules facien-
tes, & ante Christi aduentum
traditi sunt in reprobum sen-
sum, diabolo seruietes, vana
est aduersus Christianos accusa-
tio quæ nunc ab eis efficitur, &
fiducialiter dicet ad eos Isaias
clamans: *Vae qui scribunt mali-
tiam: scribentes enim, malitiam
scribunt.* Igitur maligne ac ter-
giuersatorie apostolicas & cete-
ras sacrae scripturae voces acci-
pientes, festinant magnum sa-
lutis nostræ mysterium dispen-
sationis Christi Dei nostri, per
quem redempti sumus ab errore
idolorum, peruertere, & in se
gloriam transferre: sed nullus
eis credit Christianorum. Con-
fitemur enim vniuersi, ab er-
rore idolorum & ab omni reli-
gione gentili Christum verum
Deum nostrum in profectioe
sua, qua secundum carnem ad nos
venit, nos penitus abstraxisse.
Porro si ipsi hoc minime confi-
tentur fuisse factum, nec confes-
sionem, nec vocationem eius ha-

Psal. 88.

Isai. 10. se-
cundum 70.

1. Cor. 4.

bent. Vnde aduersus eos Apostolus ait: *Quid enim habes, quod non accepisti?* At si acceperunt, illam redemptionem confiteri debuerāt, & suscipere imagines, quæ sunt ecclesiastici decoris in oculorum aspectum nobis effectæ, & enarrationes euangelicæ per eas in mentes nostras assumptæ in commemorationem & relationem euangelicæ historiæ, sicuti crebrius dictum est. Et quoniam alias quoque apostolicas voces proponunt, dicentes:

2. Cor. 5.

Et si noueramus Christum secundum carnem, sed nunc iam non nouimus: per fidem enim ambulamus, non per speciem: in medium proferamus harum interpretes & magistros magniuocos. Ioannes itaque qui fulgentius auro & lapide possidet magisterium, interpretans Apostoli dictum quod ait: *Itaque ex hoc nos neminem nouimus secundum carnem.*

Hom. 11. in 2. ad Cor.

Et si cognouimus secundum carnem Christum, sed nunc iam non nouimus: ita dicit: Neminem nouimus secundum carnem fidelium. Quid enim & si in carne sunt? sed vita illa carnalis periit, & defursum nati sumus spiritu, & aliam nouimus ciuilitatem & conuersationem, & vitam, & constitutionem quæ in cælis est. Iterum eiusdem; Auctorem esse Christum demonstrat: vnde & intulit: *Et si noueramus Christum secundum carnem, sed nunc iam non nouimus.* Dic mihi,

1. Cor. 5.

numquid carnem deposuit, & nunc non est cum corpore? absit: etenim & nunc in carne est.

Ad. 1.

Hic enim Iesus, qui assumptus est a nobis in cælum, sic veniet. Sic, quomodo in carne cum corpore. Quomodo ergo ait: *Et si*

και παρος αυτοις φησιν ο δαποσολος· η γρη εχας, ο εκ ελαβες; ει δε και ελασον, εκενω ομοιογειν ωφειλον τιω δπολυτρωσιν, και τας εικονας δεξασαι, εκκλησιαστικας υπερεπειας εν τη ηημ οφθαλμημ ορασει ημιν γενημενας, και δηγησις διαγγελικας δι αυτημ εις τον νοας ημην αναλαμβανομενας παρος διαμνησιν ε εζηησιν της διαγγελικης ιστοειας, ως πολλαχως ειρηται. και επειδη ημ και ετρας αποστολικας φωνας παροβαλλονται λεγοντες· ει και εγνωκαμεν κη σαρκια Χεισον, δλλα νωυ εκεπ γνωσκομεν· δια πτεως γδ ωσειπατομεν, η ου δια ειδου· εις μεσον αγαρωμεν τον πυτων ερμηνευτας μεγαλοφωνοισ διδασκαλοις. Ιωαννης ουω ο υπερ χεισιν και λιθον ημιν διδασκαλιω κεκτημενος, ερμηνυτων η αυτηω τη αποσολου ρησιν λεγουσαν· ωσε ημεις απο ε νωυ εδνα οίδαμεν κη σαρκια· ει η ε γνωκαμεν κη σαρκια Χεισον, δλλα νωυ εκεπ γνωσκομεν, ουτω φησιν· ουδνα οίδαμεν κη σαρκια τημ πισων· η γρη ει η ου σαρκι εισιν; δλλα η ζωη εκεινη η σαρκικη απωλετο, ε ανωθεν εζηνηθημεν πνθμασ, ε ετραν οίδαμεν πολιτειω και διαγωγω, η ζωω, ε καταςσιν τιω εν ποισ ουρανοισ. και παλιν τα αυτη· ερηγηον Χεισον οντα δεικνυσι. διο και επηγαγεν· ει δε και εγνωκαμεν κη σαρκια Χεισον, δλλα νωυ εκεπ γνωσκομεν· η ουω, ειπε μοι; τιω σαρκια απεδετο, και νωυ εκ εστ μη τε σωματος; απαγε· ε γδ ε νωυ εν σαρκι εστιν. ουτως γδ ο Ιησους ο αναληφθεις αφ ημην εις ουρανον, ουτως ελθεισεται. ουτως, πως; εν σαρκι μη τε σωματος. πως ουω φησιν· ει δε και

ANNO CHRISTI 797.

ANNO CHRISTI 787.

ἐγνώκαμεν καὶ σὰρκα Χριστὸν, ἀλλὰ νῦν ἐπέτι γινώσκομεν; ὅτι εἰ ἔπαθη- ῖν ἐγνώκαμεν Ὁ Χριστὸν, ἀλλὰ νῦν ἐπέτι. Ἐπεὶ ἡμῶν μὲν ἦν καὶ σὰρκα, ἢ ἐν ἀμάρτιας ἦν. ἢ δὲ μὴ καὶ σὰρ- κα, ἢ μὴ ἐν ἀμάρτιας εἶναι. Ἐπεὶ δὲ Χριστὸς καὶ σὰρκα, ἢ ἐν τοῖς παθη- μασιν ἦν τῆς φύσεως, ὅτι ἐν τῷ διψῶν, ἐν τῷ πεινῶν, ἐν τῷ κοπιᾶν, ἐν τῷ κα- θεύδην. ἀμάρτιας γὰρ ἐκ ἐπιποίησεν, οὐδὲ δόλος ἐπέτι ἐν τῷ σώματι αὐτοῦ. διὸ ἔ- λεγε· τίς ἔξ ὑμῶν ἐλέγχῃ με πρὸς ἀ- μάρτιας; καὶ πάλιν· ἔρχεται ὁ ἀρ- χων τοῦ κόσμου τούτου, ἔν ἐν ἐμοὶ ἐυ- ρήσθαι οὐδέν. ἢ δὲ μὴ καὶ σὰρκα, ἢ καὶ τούτων ἀπηλλάχθαι λοιπὸν, οὐ ἢ ἐκτός σαρκὸς ἦν. καὶ ἦν μὲν πάντως ἔρχεται κρινῶν πῶς οἰκουμένην, ἀπαθῆν αὐτῶν ἔχον ἔκ ἀκέραιον. εἰς ὃ καὶ ἡμεῖς βα- δυνόμεθα, συμμόρφου τῆς σώματος ἡ- μῶν ἡμιόμοιου τῷ σώματι τῆς φύσεως αὐτοῦ. ἔκ Κυβελλοῦ ἢ ὁ Αλεξάνδρειας ὁ ἱερέμαχος τῆς εὐκρινεῖς ἡμῶν πί- σεως, σαφηνίζων ἡμῶν ἢ αὐτὸ ῥητόν, οὐτως διερωτῶν· ἐπειδὴ ἦν γέγο- νεν ἀθέσπτος ὁ μονοθεῖς τῆς θεοῦ λό- γος, ἔκ ῥίζα τῆς γῆς ἐφάνη δευτέρα, οὐ καὶ πῶς πρὸς ἄδამ, ἀλλ' ἐν ἀμείνοσιν ἀσυγκρίτως νοουμένην ἔκ ἰσχυροῦσαν μετασχημαζομένην πρὸς ζωῆν. οὐ γὰρ ἔσμεν ἰσὺ θανάτου, ἀλλ' ἰσὺ αὐτῶν ὅτι πάντα ζωοποιουῶντα λόγον. ἔκ οὐδὲς ὅστιν ἐπὶ ἐν σαρκὶ, του- τέστιν ἐν ἀδενείᾳ σαρκική, ὅ ὅστιν ἢ φθορᾶ. οὐ ποδοῖ ἢ λέγει ὁ Παῦλος, ὅτι οὐ σαρκώται Χριστός. εἰ γὰρ ἔκ λέγει, ὅτι οὐδένα ἐγνώκαμεν καὶ σὰρκα, οὐ ἔτι σημαίνει. ἐπεὶ πῶς ἀπέθανε; σαρ-

noueramus secundum carnem Christum, sed nunc iam non nouimus? quia & si passibilem noueramus Christum, sed iam nunc non. Nam nostrum secundum carnem esse, est in peccatis esse: & non secundum carnem esse, in peccatis non esse. Christi vero esse secundum carnem, est in passionibus esse naturæ; vtputa sitiendo, esuriendo, fatigando, dormiendo. Peccatum enim non fecit, nec dolus inuentus est in ore eius. Vnde & dicebat: Quis ex vobis arguet me de peccato? & iterum: Venit princeps mundi huius, & in me non inueniet quidquam. Igitur non secundum carnem Christum esse, est iam ab his tristitiis liberari, & non absque carne esse. Etenim cum ipsa veniet iudicaturus orbem, impassibilem eam habens & incorruptibilem: in quod & nos transibimus, configurato corpore nobis effecto corpori claritatis eius. Præterea Cyrillus Alexandrinus propugnator sinceræ fidei nostræ, explanans nobis idem dictum, taliter interpretatur: Nam quia factus homo est vnigenitus Dei Verbum, & radix generis apparuit secunda, non iuxta primam quæ est ex Adam, sed in melioribus incomparabiliter intelligendam & existentem transformamur ad vitam. Non enim sumus sub morte, sed sub ipso Verbo quod cuncta viuificat. & nemo est in carne, id est, in infirmitate carnali, quod est corruptio. Non autem hoc dicit Paulus, quod non fit in carne Christus.

Nam etsi dicit, Neminem nouimus secundum carnem, non tamen hoc significat. siquidem quomodo mortuus est? hoc enim carnis in-

firmitas est. Ergo quod dicit, hoc est : Factum est caro Ver-
bū , & pro omnibus mortua est:
& sic cognouimus eum secun-
dum carnem , verumtamen ex
hoc iam non nouimus. Nam &
si est nunc in carne (resurrexit e-
nim tertio die, & ascendit in cae-
los) sed supra carnem intelligen-
tur. Non enim iam moritur, ne-
que aliam aliquam carnis infir-
mitatem sustinet, sed his omni-
bus est potior tamquam Deus.
Videtis ergo aduersarii , quia
non solum apostolicas voces per-
uertitis, sed sanctis patribus ad-
uersamini. Ipsi enim per ante-
lata dicta Christum passionibus
liberatum post resurrectionem
ostendunt, & nos docent tam-
quam conformes effectos cor-
pori claritatis eius, non secun-
dum carnem ambulare , id est,
non sectari carnales voluptates.
Porro vos vestigia horum perfe-
qui minime patientes, aliter quā
patres sapiendo, vanam quam-
dam * gloriam introducitis, &
viam non tritam ambulantes,
vosmet & sectatores vestros in
præcipitia & fauces inducendo,
in profundum inferni demergit-
is. Verum vobis nemo credit
non sequentibus sanctorum pa-
trum nostrorum doctrinam. Sane
illud quod dicitur, *Per fidem
enim ambulamus, non per speciem,*
idem Ioannes interpretans, sic
ait : Ne quis dicat : quid ergo?
dicendo , *quam diu sumus in
corpore , peregrinamur a Domi-
no , vt quid hæc dicis ?* Alieni
ergo effimur ab eo hic existen-
tes? Ante correxit, dicens: *Per fi-
dem ambulamus, non per speciem.*
Et hic quidem eum scimus, sed
non ita liquido . & alibi dicit:

κός γδ ἀδένεια τοῦτο. ὁ οὖν λέγει, τὸ πρῶτον
ὅτι· γέγονε μὲν σὰρξ ὁ λόγος, καὶ ὑπερ-
πάντων ἀπέθανε, καὶ ἕτως αὐτὸν ἐν σαρκί-
μην καὶ σὰρκα· πάλιν δὲ πρὸ ἕντι ἐπέ-
πι γνωστικῶν. εἰ γδ ἔστι νῦν ἐν σαρκί-
κί· ἀνέστη γδ τριήμερος, ἔπειτα εἰς
οὐρανοῖς· ἀλλ' ὑπερ σὰρκα νοεῖται·
ἐπέπ γδ δόποθνήσκει, οὐτε ἄλλω πινά-
σαρκός ἀδένειαν ὑπομῆναι, ἀλλὰ πινά-
των ὅτι πύτων ἀμείνων αἰς θεός. ὁρᾷ-
τε οὖν ὅτι ἐν ἀνθρώποις, ὅτι οὐ μόνον ταῖς
δόποθλικαῖς φωναῖς διαστρέφεται, ἀλλὰ
ἔπειτα ἀγίοις πᾶσιν ἐναντιοῦσθε. αὐτοῖς
μὲν γδ διὰ τῆς περὶ κειμένων δόποθ-
λικῶν ῥητῆρ, πατρῶν ἀπὸ ἀλλήλων ὁ
Χριστὸν καὶ πῶν ἀνέδειξαν δόποθτικῶν
σι, ἔπειτα ὁδηγοῦσιν αἰς συμμορφίαις
ἡμετέροις τῶν σώματι τῆς δόξης αὐτοῦ,
μὴ κατὰ σὰρκα φειπατῶν, τοῦτέστι
μὴ ἐπακολουθεῖν ταῖς σαρκικαῖς ἡ-
δοναῖς. ὑμεῖς δὲ ποῖς ἔχετε πύτων
κατακολουθεῖν μὴ ἀνεχθῆναι, ἕτεροις
ἔπειτα τῶν πατρῶν φρονήσαντες, και-
νῶν πινά δόξαν παρεισφύετε· καὶ ὁδὸν
ἀπειθεῖν βαδίζοντες, εἰ αὐτοῖς τε καὶ τῶν
ἐπομῆναι ὑμῖν εἰς κρημνοῖς καὶ φασγ-
γας ἀπάγοντες, εἰς πέταρον ἄδου κα-
ταβιβάζετε. ἀλλ' οὐδεὶς ὑμῖν πνεύμα
μὴ ἐπομῆναι τῆς ἡμετέρας πατρῶν ἡ-
μετέρῃ διδασκαλίᾳ. τὸ δὲ, διὰ πίστεως
φειπατομῆναι, καὶ οὐ διὰ εἰδους, ὁ αὐ-
τὸς Ἰωάννης ἐρμηνεύων, οὕτω φησὶν·
ἵνα μὴ ἕως εἴπη· τί οὖν; λέγοντός σου,
ἐνδημιῶντες ἐν τῶ σώματι, ἐνδημιῶν-
μῆν δὲ πρὸ τῆς κρείου, τί ταῦτα λέγεις;
ἄλλοτε τοῦ μετὰ οὖν αὐτοῦ ἐν ταῦτα
όντες; περὶ δὲ ὁρᾷσεν εἰπὼν· διὰ πί-
στεως γδ φειπατομῆναι, οὐ διὰ εἰδους.
ἔπειτα μὲν αὐτὸν ἴσμεν, ἀλλ' οὐχ
οὕτω σαφῶς. ὁ καὶ ἄλλα γδ λέγει·
ἀρπ

ANNO
CHRISTI
787.

* opinio-
nem

2. Cor. 5.

Hom. 10. in
2. ad Cor.

ANNO CHRISTI 787.

αὐτὸν βλέπομεν ἐν ἐσώπῳ καὶ ἐν αἰνίγματι, τότε δὲ προσώπων πρὸς προσώπων. καὶ ταῦτα μὲν ἀμφω Θεοπάτεροι πατέρες εἰρήκασι· ἐπεὶ καὶ ἐν ἄλλοις ῥητοῖς αὐτῶν ὁ Δόκτωρ Θεοφῶν ἡμῖν διαγγέλλει πλὴν ἐννοίαν, λέγων· ὁ γὰρ βλέπει πρὸς, ἢ καὶ ἐλπίσει; εἰ δὲ ὁ οὐ βλέπομεν, ἐλπίζομεν, δι' ἰσομοιῆς ἀπεκδεχόμεθα. προσέδηλον οὖν, ὅτι διὰ πίστεως περιπατοῦμεν, καὶ οὐ διὰ εἰδούς. οὐ γὰρ ὁρῶμεν ἐν ταῦτα Θεόν, ἀλλὰ πνεύματι εἰς αὐτόν· ὅτι καὶ τὰ δημιουργήματα αὐτῶν πρὸς λέγουμεν παρ' αὐτῶν γεγονῆσθαι, καθὼς τῆ μεγαλοφωνίᾳ τῆ πνεύματος ὁ αὐτὸς κηρύττει λέγων· πρὸς νοοῦμεν κατηρτάται ἅπαντας ῥήματα Θεοῦ, εἰς τὸ μὴ ἐκ φαινομένων τὰ βλέπομενα γεγονέναι, καὶ θεωροῦντες πλὴν βέλτονον κίνησιν τῶ πάντες, εἰς ἐννοίαν ἐρχόμεθα τῆ σοφίᾳ τὰ πάντα ποιήσαντος Θεοῦ. τῆτο οὖν ὅτι, διὰ πίστεως περιπατοῦμεν, καὶ οὐ διὰ εἰδούς· καὶ οὐχ ὡς αὐτοὶ ὅτι ἀπαμειβίως γλώσσῃς σφελουῶντες πλὴν ἐννοίαν πλὴν Δόκτωρ κίω, εἰς πλὴν τῶν σεπιδῶν εἰκόνων ποίησιν ὅτι ἐλάβοντο τὸ εἰρημνόν. ταῖς οὖν πατρικαῖς διδασκαλίαις ἀκούσαντες, ταῦταις ἀκολουθήσομεν, καὶ πλὴν νυκὶ καινοτομίᾳ βδελυξάμεθα λέγοντες· ἐμίσησα ἐκκλησίαν πονηρῶν ἁγίων, καὶ μετὰ ἀσεβῶν οὐ μὴ καθίσω.

Nunc videmus in speculo & in 1. Cor. 13. anigmate, tunc autem facie ad faciem. Et hæc quidem ambo egregii patres dixerunt; quoniam & in aliis dictis suis Apostolus liquido nobis sensum indicat, dicens: Quod enim videt quis, quid sperat? Si autem quod non videmus, speramus, per patientiam expectamus. Perspicuum ergo est, quia per fidem ambulamus, & non per speciem. Neque enim videmus hic Deum, sed credimus in eum: quia & ea quæ condidit, fide dicimus ab eo facta fuisse; quemadmodum magna spiritus voce ipse prædicat, dicens: Fide intelligimus a- Hebr. 11. præta esse sæcula Verbo Dei, ut ex invisibilibus visibilia fierent. Et contemplantes ordinatum motum vniuersitatis, ad intelligentiam venimus Dei, qui omnia in sapientia fecit. Hoc ergo est: Per fidem ambulamus, & non per speciem: & non ut ipsi ex indiscipline lingue deprauantes sensum apostolicum, in venerabilium imaginum factionem acceperunt quod dictum est. Doctrinis ergo patriis auditis, has sequamur, & præsentem nouitatem abominemur, dicentes: Odium Psalm. 25. ecclesiam malignantium, & cum impiis non sedebo.

Concil. Tom. 19.

Rrr

TOMVS QVINTVS.

ΤΟΜΟΣ Ε΄.

ΕΡΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ

ΕΡΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ

legit.

ἀνέγνω.

QVONIAM ad malitiam currentes pedes eorum, irretiti sunt suis laqueis; ecce ostensum est, neminem ex his qui in ecclesia nutriti sunt, gloriam Dei in imaginum facturam, vel in aliam qualemcumque commutasse creaturam. Eia nunc & ceterorum destructionem faciamus, auxiliatrice habita, quæ non vincitur, veritate. Etenim ipsi additamenti malum abundare volentes, etiam sanctos patres in medium adduxerunt, eos obloquendo contra venerabilium imaginum picturam effatos fuisse, addentes.

ΟΤΙ ΠΕΡ εἰς κακίαν προέρχοντες οἱ πόδες αὐτῶν, τοῖς ἐαυτῶν ἐνεσῶσαν βρόχοις, καὶ ἤδη διποδὲ δέχονται, ὅτι οὐδεὶς τῶν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἀνατετραμμένων πλὴν τοῦ θεοῦ δόξαν αὐτῶν λαμβάνει εἰς τὴν τῶν εἰκόνων ποίησιν, οὔτε ἐν ἄλλῳ οἰωθήσεται κτίσματι. Φέρε νῦν καὶ τῶν ἐξ ἡς πλὴν διασεβῶν ποιησώμεθα, σύμμαχον ἔχοντες πλὴν μὴ νικωμένων ἀληθῶν. καὶ γὰρ αὐτοὶ παροδῆκας τὸ κακὸν πλεονάσαι θέλοντες, καὶ ἀγνοῦντες πάντα εἰς μέσον ἤγαγον, ἀποστῶντες ἑαυτοὺς ἀπὸ τοῦ θεοῦ καὶ τῶν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ εἰκόνων ἀναζωγραφήσεως διαζωρεῖσθαι, πᾶσι παροσιδεῖς ἄνθρωποι.

GREGORIVS EPISCOPVS

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ

legit.

ἀνέγνω.

Porro aequalia & apostolorum discipuli & successores deiloqui, videlicet patres nostri edocent. Dicit ergo in patrandis signis famosissimus Epiphanius Cyprius: Attendite vos ipsos, & tenete traditiones quas suscepistis; ne declinetis ad dexteram, neque ad sinistram. Quibus subinfert: Et in hoc memoriam habete filii dilecti, ne inducatis imagines in ecclesias, neque in cœmeteria sanctorum; sed per memoriam habete Deum in cordibus vestris: sed neque in domum communem. non enim expedit Christiano per oculos & vagationes mentis efferri. Qui & alios sermones exposuit in subuersionem efficiendarum imaginum, quos qui amorem discendi habent, quærentes inuenient.

Τὰ ἴσα δὲ καὶ τῶν ἀποστόλων μαθηταὶ καὶ διάδοχοι θεοφάντορες ἡμῶν πατέρες ἐκδιδάσκουσιν. λέγει οὖν ὁ ἐν σημειοφόροις περὶ βίου τοῦ Ἐπιφανίου ὁ Κύριος: προσέχετε ἑαυτοῖς, κρατεῖτε τὰς παραδόσεις, ἀσφαλῆς μὴ ἐκκλίνητε δεξιά, μηδὲ ἄριστερα, οἷς ἐπιφέρει: Ἐν τούτῳ μνημεῖον ἔχετε τέσσαρα ἀγαπητὰ, τὰ μὴ ἀναφέρειν εἰκόνας ἐκ τῆς ἐκκλησίας, μήτε ἐν τοῖς κοιμητηρίοις τῶν ἁγίων· ἀλλ' αἰεὶ διὰ μνήμης ἔχετε τὸ θεὸν ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν· ἀλλ' ἔτε κατ' οἶκον κοινόν. ἐκ τῆς ἐκκλησίας δὲ ὁφθαλμῶν μετὰ τὴν ἐκκλησίαν ἐρέμβασμῶν τοῦ νοῦς, ὅς ἐστι τοῖς λόγοις ἐξέδετο ἐπὶ ἀναζωγραφῆς τῶν εἰκόνων ποιήσεως, οἷς ὁ φιλομαθῶς ζητοῦντες ἀνήσκεισιν.

ANNO
CHRISTI
787.

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ EPIPHANIVS DIACONVS
ἀνέγνω. legit.

Οἱ φιλομαθεῖς πάλιν τῆ ἐκκλη-
σιαστικῶν πραγμάτων ἔρευνῶν, ἔδον
ἐπέφασκεν φρονουώτας, καὶ θελοντας πάλιν
ἰδίῳ δικαιοσύνην ἑστῆσαι, ἔτι τῶ θεοῦ
ἀνηπαρξίῳ, ἴσασι κινδύνοις ἔσθ' ἔρε-
ζαπίοις συζητήμασιν ἰχυρίζομενοι,
ὡς νόθοις ὄντας ἔτι οὐ γησίοις υἱοῖς τῆς
καθολικῆς ἐκκλησίας, ἀδελφοὺς δέ-
ξασθαι οὐ παροξύνει· μάλλον δὲ ἰδο-
κρονοῦντο λέγοντες· σπέρμα Χαναάν
ἔστι Ἰουδα· γινώσκοντες τὸ ἔσθ' ἔραγγελιο-
σοφειρμηθῆναι· ἔξ' ἡλθον ἀφ' ἡμῶν, ἀλλ'
ἐκ ἡσσαν ἔξ' ἡμῶν, εἰ γὰρ ἡσσαν ἔξ' ἡμῶν,
μειδμήκεισαν αὐτὸν ἡμῶν. ἔτι πάλιν,
τῶ θεοῦ ἰδοκρονοῦντο λέγοντες· ὅτι εἰσε-
λάθονταί μιν πάλιν ἀφ' ἡμῶν μου λυκοὶ
βαρεῖς εἰς ὑμᾶς, μὴ φειδόμενοι τῶ ποι-
μνίου, ἔδοκροσαν ἔδον μαθητῶν ὁπίσω
αὐτῶν, καὶ βλάπτει, μὴ τις ὑμᾶς ἔσθαι ὁ
συλαγωγῶν διὰ τῆς φιλοσοφίας καὶ
κινήσ' ἀπάτης, καὶ πάλιν ὁ αὐτὸς φησὶ·
μὴ παντὶ πνεύματι πιστεύετε, πρὸς ἑπὶν ἔν
ὅστι παντὶ Χριστιανῶν ἔσθ' ἔραπίων βί-
βλων ἀκρόασιν ποιηθῆναι, πάντας δια-
πύειν, ἔτι μεθ' ἡμῶν παροξύνει, καὶ
γὰρ τῶ θεοῦ ἰδοκρονοῦντο παροξύνει
καὶ φέρεται πλάσθ' ἔραπίων, ἔτι ἴσασι
βίβλοις τῶ ἰδοκρονοῦντο ἐγκλημάσιν, ἔτι οἱ
πατέρες ἡμῶν ἀπεδοκίμασαν, ὡς αὐτῶν
ἀλλοτελέει· καὶ τὸ κτ' Ἰωαννῶν Μανι-
χαῖοι παροξύνει ἔραπίων διαβόλιον, ὅτι ἢ
καθολικῆ ἐκκλησία ὡς ἀλλοτελεον δι-
σεβῶς ἰδοκρονοῦντο φέρεται. οἶα καὶ νυνὶ ἢ
ἔραπίων, ἢ λεγομένη μὲν τῶ ἀγίου πα-
τρὸς ἡμῶν Εἰπιφανίου, μὴ οὔσα δέ· αὐ-
τὸς γὰρ ὁ θεοπρόσεκτος πατήρ ὁ γυδὸν-
τα κεφαλαίων ἐκδοσιν ποιηθῆναι,

* Amatores discendi eccle-
siasticorum negotiorum scruti-
niū, eos qui aliter sapiunt, suam-
que voluntate statuere iustitiam,
& diuinæ resistere, nouerunt
nothis & falsis conscriptionibus
innitentes, tamquam spurios &
non proprios ecclesiæ catholi-
cæ filios, minime ut fratres ad-
mittere; imo vero abdicantes
dicunt: Semen Chanaan & non
Iuda: scientes ab euangelista di-
ctum: Exierunt ex nobis, sed non
erant ex nobis. Si enim essent ex
nobis, permansissent utique no-
biscum. Et iterum sacratissimo
Apostolo dicente: Quia intra-
bunt post discessum meum lupi
grauis in vos, non parcetes gre-
gi, ut abducant discipulos post
se. Et videte ne quis vos deci-
piat per philosophiam & inanem
fallaciam. Et rursus idem: No-
lite omni spiritui credere. De-
cet ergo vnumquemque Chri-
stianum, qui falsos libros au-
dit, hos expuere, ac nullatenus
admittere. Etenim diui A-
postoli ad Laodicenses fertur
ficta epistola in quibusdam li-
bris Apostoli iacere, quam pa-
tres nostri reprobauerunt, ut a-
lienam ab ipso: & Manichæi se-
cundum Thomam introducunt
euangelium, quod catholica ec-
clesia pie tamquam alienum a-
uertit. Ita & presens testimo-
nium dicitur quidem, sed non
est sancti patris nostri Epiphani-
i. Ipse namque egregius pater o-
ctuaginta capitulorum editione
facta, cunctas hæreses publicauit,

* Gr. Stu-
diofi in
scrutandis
rebus eccle-
siasticis,
Daniel. 13.
1. Ioan. 2.
Act. 20.
1. Ioan. 4.

Concil. Tom. 19.

Rrr ij

paganas scilicet & Iudaicas, & quotquot post Christianismum factæ sunt, nullam dimittens: & si imaginum factionem alienam a Christo nosset, hanc utique in numero hæreseon statuisset. Et rursus si expositiones has, quæ sunt aduersus venerabiles imagines, ecclesia suscepisset, non utique imagines pingentur ad ornatum venerandorum templorum & commemorationem nostram. Ex ipsis enim scripturis, quas nouitatis præceptores in testimonium proferunt, earum habetur euersio. Sanctus enim Epiphanius temporibus erat Theodosii & Arcadii. extenduntur ergo usque ad præsentem hæresim quasi anni quadringenti. Et libros aduersus imagines nullus Christianorum recepit, nisi falsi præsentis nouitatis assertores: & si tot annis in ecclesia non sunt recepti, neque nunc recipiantur, eo quod aliquando recepti non fuerint. Epistolam enim, quam quidam eorum proferunt, falso superscriptam eiusdem sancti Epiphaniï Cypriorū insulæ præsulis ad Theodosium imperatorem, nos in manibus accipientes, & scrutabiliter, non transitorie perlegentes, inuenimus in fine epistolæ sententiam huiusmodi contineri: quia multoties locutus cum comministris meis, ut auferrentur imagines, receptus non sum ab eis, neque audire vocem meam saltem paululum passus sunt. Intendamus ergo, qui fuerint temporibus iam memorati patris nostri Epiphaniï in ecclesia illustres magistri, & incorruptæ munitiones ecclesiæ: Ba-

Ελληνικάς τε & Ιουδαϊκάς, ὅσαι μὲν
 Ἐχριστιανισμὸν γεγονῆσσι, μηδὲ μίαν
 παραλελοιπῶς. καὶ εἰ τιμὴ τῆς εἰκόνων
 ποίησιν ἄλλοξίαν ἔχει, ἡμεῖς ἐγνώσκοντες,
 εἰς τὸν ἄριθμὸν τῆς αἱρέσεων ταύτων
 κατέταξεν αὐτὸν. πάλιν δὲ τὰς ἐκκλησίας
 ταύτας τὰς ἐκ τῆς σεπτικῶν εἰκόνων ἢ ἐκ
 κλησιαστικῶν εἰδέξασθαι, οὐδὲ αὐτὰς αἱ σεπτικῶν εἰ-
 κόνες ἀνεξωραφίωτο ἐν τε κοσμησῶν
 τῆς σεπτικῶν ναῶν, καὶ πρὸς ἡμετέραν
 ἀνάμνησιν. ἐκ γὰρ αὐτῶν τῆς χριστιανῶν,
 ὧν εἰς μὲν τὴν λαὸν πρὸς φέρονται ὅτις
 κενόφωνίας εἰσηγηταί, αὐτόθεν ἐχθρὸν
 ἀναδραστήν. ὁ γὰρ ἅγιος Εὐφράσιος ἐν
 τοῖς χρόνοις τῶν Θεοδοσίου & Ἀρκადίου.
 ὡς ἐκτείνονται οὐδὲ ἐπὶ ἑως τῆς νυνὶ αἱ-
 ρέσεως ὡσεὶ πετρακίον. καὶ τὰς βί-
 βλους τὰς κατὰ τῆς εἰκόνων οὐδεὶς τῆς
 Χριστιανῶν εἰδέξασθαι, εἰ μὴ ὅτις νυνὶ
 κενόφωνίας ψευδογράφοι. καὶ ἐὰν τι
 ποσῶντα ἐπὶ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἐκ εἰδέ-
 χθῆσιν, οὐδὲ νυνὶ δοποδεχθῆσιν, διὰ
 τὸ μηδέπω αὐτὰς δεδέχθαι. ἡμεῖς γὰρ
 Ἐπιστολῶν ἡμεῶν αὐτῶν πρὸς φέρονται
 ψευδῶς Ἐπιγραμμένῳ τῷ αὐτῷ ἁ-
 γίῳ Εὐφράσιῳ τῷ τῆς Κυπρίων προέ-
 δρου πρὸς Θεοδοσίον τῷ βασιλεῖ,
 ἡμεῖς ταύτων μετὰ χεῖρας λαβόντες,
 & ἀναγόντες ἐρεωπητικῶς, & οὐ πρὸς
 δουρικῶς, ἄρρωστον ἐν τῷ τέλει τῆς
 Ἐπιστολῆς ἐμφασίαν ποιεῖν πρὸς φέρου-
 σαι ὅτι πολλὰς λαλήσας τοῖς συλ-
 λειτουρῶν μου, πρὸς φέρουσαί τὰς
 εἰκόνας, ἐκ εἰδέχθαι παρ' αὐτῶν, οὐδὲ
 πρὸς βραχὺ ἀκοδοῦν τῆς ἐμῆς Φω-
 νῆς ἡμεῶν. σκοπιστικῶν οὐκ, πρὸς
 ἦσαν ἐν τοῖς χρόνοις τῶν μνημονωθέν-
 τος πρὸς ἡμεῶν Εὐφράσιου ἐν τῇ ἐκ-
 κλησίᾳ ἀοιδίμοι διδασκαλοὶ καὶ πρὸς
 βολοὶ ἀρραγεῖς τῆς ἐκκλησίας. Βασι-

ANNO
CHRISTI
77.

ANNO CHRISTI 787.

λειος ο μέγας εν έργω & λόγῳ, Γρηγόριος ο πρ θεολογίας επώνυμος, Γρηγόριος ο τῆς Νυσαίων πόλεως πρεσβυτερος, ο πατήρ πατέρων παρὰ πάντων ονομαζόμενος καὶ Ιωάννης, οὐπὼν ἀπὸ γλώσσης μέλιτος γλυκίων ῥέει αὐδῆ· τῷ ἑκαθεν γδ καὶ πλὴν ἐπωνυμίαν τῶ χρυσοῦ σήματος ἐδέξατο. πρὸς τοὺς καὶ Ἀμβρόσιος, Ἀμφιλόχιος, καὶ Κύριλλος Ἱεροσολύμων. εἰ ποίνω αὐτὸς ο συγγραφεύμενος πλὴν τῆς ῥητῆς τοῦτον ἐκτεσον, πλὴν καὶ τῆς σεπῶν εἰκόνων, μὴ δεδέχθαι λέγει παρὰ τῆς ἀγίας πατέρων τῆς τότε ἐν τῷ βίῳ ἀελόντων, πῶς ἂ αὐτοὶ ἅγιοι πατέρες ἐκ ἐδέξαντο, ἡμεῖς ὅς εἰς τὰ τέλη τῆς αἰώνων κατανησάντες, ἐ λόγου καὶ γνώσεως ἀπορουῦτες, ὅ π οὐδὲ μαθηταὶ ἐσμὲν ἅγιοι αὐτῶν καλεῖσθαι, τὰ φασαφηνόεντα καὶ τῆς ἐκκλησίας δεξόμεθα; ἀπαγε τῆς ἐναγωγῆς καὶ πολυπραγῆς ἐκδέσεως. ἔξεσθησαν τῶ ὀρθοῦ λόγου ποδο καὶ τῆς ἐκκλησίας ἐγχαρήσαντες. ἐσω ἐν ἡμῖν τοῖς φιλοχρηστοῖς τὸ ἔδοξλου ῥητὴν, τὸ φάσκον· κρατήσωμεν τὰς ἀδούσεις, αἱ παρελάβομεν, καὶ τὰς βεβήλους κενοφωνίας ἀφρατισώμεθα, καὶ ψευδῆ καὶ πεπλασμένα ταῦτα γνωσώμεθα εἶναι. αἱ γὰρ βίβλοι τῶ ἀγίου πατρὸς ἡμῶν Επιφανίου, ἡ τε λεγομένη Ἀγκυροτῆς, καὶ αἱ λοιπαὶ, εἰς πᾶσαν πλὴν οἰκουμένην διαβεβόλωται, καὶ ὁ φδογρος αὐτῶν ἔξηχθηται, καὶ παρὰ μικρὸν καὶ πᾶσαν ἐκκλησίαν διεσπαρῆμαι εἰσι. ταῦτα * δὲ τὰ λογίδια, ἀ καὶ τῆς σεπῶν εἰκόνων ἀφελομοδοσι, διὸ ἡ τρεῖς βίβλοι ἀνὰ πᾶσαν πλὴν οἰκουμένην οὐπω ἔβρωται, εἰ μὴ νεωστὶ ἐγράφησαν. καὶ εἰ ἦσαν γνώεμοι ἐν τῇ καθολικῇ ἐκκλησίᾳ, ὡσπερ ἡ λεγομένη

filius magnus in opere & sermone, Gregorius cognomento Theologus, Gregorius Nyssensium ciuitatis præful, pater patrum ab omnibus nominatus: & Ioannes, cuius a lingua vox melle dulcior effluebat, vnde & cognomen aurei oris accepit. Insuper & Ambrosius, Amphilocheus, & Cyrillus Hierosolymitanus. Si igitur ipse qui conscripsit horum expositionem dictorum contra venerabiles imagines, se non receptum dicit a sanctis patribus qui tunc in vita supererant, quomodo falsa dicta quæ ipsi sancti patres non receperunt, nos qui in finem sæculorum deuenimus, & scientia ac sermone deficiamus, quia nec discipuli eorum digni sumus vocari, contra ecclesiam recipimus? Absit scelerata ac temeraria expositio. Caruerunt * recto sermone qui hoc contra ecclesiam nisi sunt: in nobis sit Christum diligentibus Apostoli dictum, teneamus traditiones quas accepimus, & profanas vocum nouitates deuitemus, & mendacia hæc esse sciamus. Libri enim sancti patris nostri Epiphani, siue qui dicitur Ancycrotos, siue reliqui, in omnem orbem terrarum diffamantur, & sonus eorum vulgatus, & propemodum per vniuersam ecclesiam sparsi sunt. Harum autem ratiuncularum quæ contra venerabiles imagines murmurant, duo vel tres per vniuersum orbem libri non inueniuntur, nisi forte nouiter scripti sint. & si essent noti in catholica ecclesia, sicut ille qui dicitur

* recta ratione
2. Thess. 2.
2. Tim. 3.
Tit. 3.

* πότιν δὲ τῶ λογί-
δίου, Lat.

Ancycrotos sancti Epiphanii, in omnibus est ecclesiis dilatatus, ita & ipsi dilatati existerent. Sed ut extranei & alieni & falsati, nondum in ecclesia catholica recepti sunt, neque apparuerunt. Ergo nec nunc, ut pax Dei in omnibus ecclesiis & antiqua traditio degat. Ne emittant autem linguas vaniloqui, calumniantes eos qui recte sapiunt, quod sancto Epiphanio aduersentur hi qui recipiunt antiquam legislationem catholicæ ecclesiæ: quod nequaquam verum est. Conscriptionem enim abiicimus, sanctum vero patrem doctorem ecclesiæ catholicæ nouimus. Etenim sacratissimi patres, qui in quarta & vniuersali sancta Calchedonenfi Synodo congregati sunt, epistolam quidem quæ dicitur Ibae episcopi Edessæ ad Marin Perfam anathematizauerunt, veluti Nestorio concordantem: similiter & quintæ Synodi patres: Ibam autem nequaquam. Non enim verum apparuit, quod Ibae fuerit epistola. hinc in anathematismis non Ibam anathemati submiserunt, sed epistolam quæ dicebatur Ibae: dicebatur enim, licet non esset. Ita ergo & hæc mendacis assertionis conscripta, quæ contra venerabiles imagines sunt, dicuntur quidem a quibusdam sancti Epiphanii esse, sed nullo modo sunt, ut demonstratum est. Etenim templum dedicauerunt in Cypriorum insula eius discipuli, nominantes illud eiusdem vocabulo patris; & cum multis aliis titularibus picturis imaginem eius in ipso templo locauerunt. Et si iste taliter venera-

Αγκυροτὸς τοῦ ἁγίου Ἐπιφάνιου ἐν πάσαις ταῖς ἐκκλησίαις πεπλατύνεται, οὕτως καὶ αὐταὶ αὐτῶν ἐπλατύνθησαν. ἄλλ' ὡς ξένοι & ἀλλότριαι & παρεγγραπτοὶ, οὐδέπω ἐν τῇ καθολικῇ ἐκκλησίᾳ ἐδέχθησαν, ἀλλ' οὐδὲ ἐνεφανίσθησαν· ἐκοιῶν οὐδὲ νωτῶν, ἵνα ἡ εἰρὴν τοῦ θεοῦ ἐν πάσαις ταῖς ἐκκλησίαις, & ἡ δεξιῶν παράδοσις ἐμπολιτεύηται. μὴ ἄρα πεμπέσωσαν δὲ τὰς γλώσσας (A) κακολόγοι, κατηγροῦντες τῷ ὁρθῶς φρονοῦντων, ὅτι τῷ ἁγίῳ Ἐπιφάνιῳ ἐναυνοῦνται οἱ δοξολογῶντες τὴν δεξιάν· θεομοσίᾳ τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας· οὐδαμῶς· ἢ μὲν τῷ σύγραμμα διπλοκαλλόμεθα, (B) δὲ ἄγιον πατέρα διδάσκαλον τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας γνωσκόμενον, καὶ τῷ (C) ἐν τῇ ἀγίᾳ τεταρτῇ καὶ οἰκουμένην σωόδῳ τῇ ἐν Καλχηδόνι συναθροισθέντες θεῖοι πατέρες τῶν ἐπιστολῶν τῶν λεγομένων Ἰβᾶ ἐπισκόπου Ἐδέσσης πρὸς Μαρῖνον (D) Πέρσιον ἀνεθέμασαν, ὡς Νεστορίῳ συμφωνοῦσαν· ὡσαύτως & (E) τῆς ἀγίας πύλης σωόδου. (F) δὲ Ἰβᾶν οὐδαμῶς, οὐ τῷ ἀληθῶς ἀπεδείχθη, ὅτι Ἰβᾶ ἢ ἡ ἐπιστολή. ἔνθεν & εἰς τὸν ἀναθεματισμὸν οὐ (G) Ἰβᾶν ἀναθέμασι πεμπέσαν, ἀλλὰ τῶν λεγομένων Ἰβᾶ ἐπιστολῶν· ἐλέγετο γὰρ, ἐκ τῶν δὲ οὕτως οὐ καὶ ταῦτα τὰ ψευδηγόρα σύγγραμματα καὶ τῶν σπηλαίων εἰκόνων λεγόντων μὲν ἄρα πρὸν τῷ ἁγίῳ Ἐπιφάνιῳ, οὐδαμῶς ἢ οὐδαμῶς εἶσιν, ὡς δὲ ἐλέχθη. & γὰρ ναὸν ἀνεθέμασαν ἐν τῇ Κυπρίῳ νήσῳ (H) αὐτῶν μαθητῶν, ὀνομασάντες αὐτὸν & αὐτῶν πατρός· & μὴ πολλῶν εἰκονικῶν σπηλογραφῶν καὶ αὐτῶν εἰκόνα ἐν τῷ ναῷ ἀνέθηκεν. & εἰ οὕτως ἔ

ANNO
CHRISTI
787.

ἤδη σεπιδῶν εἰκόνων ἐβδελύσατο ὄψιν,
πῶς ὁ τοῦτου Φοινηταὶ εἰκονικῶς ποδ-
ταν ἐσηλογράφησαν; κρίνατε πάντες ὁ
ἀκούοντες, καὶ τ' ἄλληδες διὰ τῆς ψεύ-
δοσις χωρίσατε ὅτι οὐ τῆ πατρὸς αἰ ἐκ-
δοσις αὐταί, ἀλλὰ Μανιχαϊκαί πνες,
ἀφ' ὧν φθίζαμεθα, ὡς χολῆς π-
κρίας μεμεσωμένων. αὐτοὶ γὰρ καὶ ὁ
τῆς συγχύσεως εἰσηγηταὶ ταύτην πέν-
δεκα ἐδέξαντο οὐδαμῶς, ὡς ἐκ ἄλλη-
δοσις πρεσβύοντες ἐνανθεσπῆσαι ὁ
θεὸν λόγον σαρκί, ἀλλὰ καὶ φαντα-
σίᾳ καὶ δόκμοισιν. διὸ οὗτοι φαντασιού-
μμοι, ἔπειτα αὐτὸ ἔπεσον νοουῶτες, προ-
φέρονται τὰδε.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ
ἀνέγνω.

Ομοίως δὲ καὶ Γρηγόριος ὁ Θεολό-
γος ἐν τοῖς αὐτοῖς ἐπέσι λέγει· ὕβρις π-
στὴν ἔχῃ ἐν χρώμασι, καὶ μὴ ἐν καρδίᾳ.
ἢ μὲν γὰρ ἐν χρώμασιν ἀχρεῖος ἐκ-
πλωέται· ἢ δὲ ἐν τῷ βάθει τῆς νοῦς,
ἐκείνη ἐμοὶ ἀρεσφιλή.

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ
ἀνέγνω.

Διεστραμμένως αὐδὶς νοήσαντες, ὁ
ἐστὶν ὁ ῥῆτον Γρηγορίου τῆ Θεολόγου
ἀρεσφάλλονται· ὅτι ἄ μὲν τῆ πα-
τρὸς ἔξεδδον.

Ὑβρις πστὴν ἔχῃ ἐν χρώμασι, μὴ
καρδίᾳ.

Ρεῖα κεν ἐκπλυτ' εἶσι· βένδος ἐμοι-
γε φίλον.

Ἰπὸ τ' οὐτῶν τ' ψευδοφασολῶν

Ὑβρις πστὴν ἔχῃ ἐν χρώμασι, καὶ μὴ
ἐν καρδίᾳ. ἢ μὲν γὰρ ἐν χρώμασιν ἀ-
χρεῖος ἐκπλωέται· ἢ δὲ ἐν τῷ βάθει
τῆς νοῦς, ἐκείνη ἐμοὶ ἀρεσφιλή. ἔβυ-

bilium abominaretur vultum
imaginum, quomodo discipuli
eius imaginaliter hunc depin-
gerent? ludicate omnes qui au-
ditis, & veritatem a mendacio
separate: quia non patris editio-
nes hæ, sed Manichaicæ qua-
dam sunt: quas fugiamus vt fel-
le amaritudinis plenas. Ipsi e-
nim & confusionis introducto-
res hanc effigiem minime rece-
perunt, quippe non veraciter
humanatum Deum Verbum
carne fuisse dogmatizantes, sed
per phantasmiam & coniecturam.
Propterea & isti phantasmiam pas-
si, aliis pro aliis intellectis, pro-
ferunt hæc.

GREGORIVS EPISCOPVS
legit.

Similiter autem et Gregorius
deiloquus in carminibus suis di-
cit: Iniuria est fidem habere in co-
loribus, et non in corde. Quæ e-
nim in coloribus est, facile dilui-
tur: quæ vero in profundo mentis,
illa est mihi amabilis.

EPIPHANIVS DIACONVS
legit.

Peruerse rursus intelligen-
tes, & aliud dictum Grego-
rii Theologi proferunt, quod
a patre quidem ita prolatum
est.

Iniuria est fidem habere in colo-
ribus, et non in cordibus,

Qui fluentes diluuntur: sed
mihi gratum est profundum.

Ab istis autem falsiloquis ita:

Iniuria est fidem habere in co-
loribus, & non in corde. Quæ e-
nim in coloribus est, facile dilui-
tur: quæ vero in profundo men-
tis, illa est mihi amabilis. Obtur-

rauerunt aures, & oculos clauferunt, & recta intelligere noluerunt hi qui spreuerunt ecclesiasticas traditiones. Auditione quippe audierunt, & non intellexerunt: & videntes videntur, & non cognouerunt. Obcæcati enim sunt corde, & paternas doctrinas peruerterunt secundum sua desideria. Sanctus namque Gregorius deiloquus in metricis editionibus suis sententiam quam protulerunt ipsi, distans, quemdam moralem sermonem inducit, informans vitam nostram, vt recedamus a temporalibus & mundanis negotiis & carnalibus voluptatibus, atque sectemur vitam spiritualem quæ ad cælestia ducit; & non credamus huic mundo, & temporalibus quæ non permanent, nec perdurant, quæ & colores nominauit: sed hæreamus potius spiritualibus & veris, quæ in corde firmitatem habent, & permanent in æternum. Nam sæculum nostrum fluxibile, incolatus est præfens vita. Sicut enim color & atramentum cito diluitur, * licet a pictore conficiantur: ita & in mundo isto, quemadmodum ipse ait, circuitus nostrarum discurret rerum nonnunquam aliter, * in vna die, est autem quando & hora fert mutationes. Etenim more vmbra omnia exterminantur humana, & ampulla in aqua ex pluuia facta magis expirat omnis elatio potentatus humani. Omnis enim homo fenum, & omnis gloria eius quasi flos feni. Porro spirituum operum exhibitio immobilis quidem est, & in his quæ permanent, habet * vicissitudinem.

* Gr. addit. ac traditiones In sen. dist.

* vel a pictore transformatur,

* Gr. alias aliter, in vna

Isai. 40.

* retributionem.

σαν τὰ ὦτα, καὶ τὰ ὄμματα ἔμωσαν, καὶ ὄρθα νοεῖν ἐκ ἠδέλησαν, ἀκλήσαντες τὰς ἐκκλησιαστικὰς παραδόσεις. ἀκοῆ γὰρ ἤκουσαν, καὶ οὐ συνῆκαν· καὶ ἐβλέψαν, καὶ ἐκ εἶδον. προσεδόντες γὰρ τῇ καρδίᾳ ἐπὶ τὰς πατρειαὶς διδασκαλίαις καὶ παραδόσεις ἐσβέλωσαν καὶ τὰς ἰδίας ἰπιδυμίας. ὁ γὰρ ἅγιος Γρηγόριος ὁ θεολόγος ἐν ταῖς μετεκτικαῖς αὐτοῦ ἐκδόσεσι ῥήτην, ὃ αὐτοὶ περὶ νεύκαν, διαγορβίων, ἠθικὸν ἵνα λόγον εἰσαγάγῃ ρυθμίζοντα τὸ βίον ἡμῶν, πρὸς τὸ ἀφίσαταμ τῆν περσοκαίρον καὶ κοσμικῶν περσομάτων ἐκδονῶν σαρκικῶν, ἐπὶ πνευματικῶν ἐλέει βίον, ὅστις περὶ τὰ οὐράνια ἀνάγει· καὶ μὴ πιστεύει τῷ κόσμῳ τούτῳ, ἐπὶ τῆς περσοκαίροις ἐπὶ μὴ μύθοισι περσοπέχον, ἀλλὰ περσομάτα ἀνόμασεν· ἀλλὰ ἐχέει μάλλον τῆν πνευματικῶν καὶ δληθινῶν, ἀπνα ἐν τῇ καρδίᾳ πλεῖν βεβαίωσιν ἐχέει, ἐμνοισιν εἰς τὸν αἰῶνα. ὁ γὰρ βίος ἡμῶν βιωσὸς, ἐπὶ περσοκία ἢ ἐνταῦθα ζωῆ. ὡσπερ γὰρ χρωμα ἐμέλαν ταχέως ἐκπληνῆται, ἢ ἐπὶ τῶν χρωματουργουῶν μετασκυβάζεται· οὕτως καὶ ἐν τῷ βίῳ τούτῳ, καθὼς ὁ αὐτὸς Φησι, κύκλῳ περσο τῆν ἡμετέρον περσοτρέχει περσομάτων ἄλλοτε ἄλλως, ἰπὶ μιας ἡμέρας, ἐστὶ δὲ ὅτε ἐπὶ ὡρας, φέρον μεταβολαί. καὶ γὰρ πάντα σκιαὶ δίκλυ ἀφανίζονται τὰ ἀνθρώπινα· καὶ πομφόλυγος βυδία πνυσοῦ τῆς ὅστις παρὸς τῆς ἀνθρώπινος διωασείας ὄγκος. παρὸς γὰρ ἀνθρώπος χόρτος, ἐπὶ πᾶσα δόξα ἀνθρώπου ὡς ἀνθὸς χόρτου, ἢ δὲ τῆν πνευματικῶν ἔργων ἰπὶ δόξαις ἀκράδαντες πρὸς ὅστις, ἐπὶ ἐν τοῖς μύθοισιν ἐχέει πλεῖν ἀπάμειψιν. ἐὰν γὰρ καὶ τῆν εἰκόνων λυτὸν

ANNO CHRISTI 787.

είρη-

ANNO CHRISTI 787.

ειρημῶν, διηγήρωσεν αὐτὸν ὕβρις πῖστιν ἔχον ἐν χρώμασι, & μὴ εἰς τὸν θεόν. ἀλλὰ μὴ ἐν καρδίῃσιν, ἀπεφρίωτο. πούτεσι, τὰ πάντα & βέβαια ἵνα ἐργαζώμεθα τῆς βασιλείας τῆς οὐρανῶν, & οὐχὶ τῆς κόσμου τούτου· ἀπὸ ὧς ῥώσασα, ταχέως ἀλλοιούμεθα, πῖστιν ἐκ ἔχον. αὐτῆς δὲ κακῶς ἀλληγορουῦτες, & κτλ. τὸ ἴδιον νοῦν τὰ πάντα σωάζοντες, τῶν μεγάλων μυστηρίων Βασιλείου καὶ Ἰωάννου ῥητὰ περὶ φέρονται εἰς μὲν περὶ αὐτῶν, λέγοντες.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ἀιέγνω.

Ἰωάννης δὲ ὁ Χρυσόστομος διδάσκει οὕτως· ἡμεῖς διὰ τῆς γραφῶν τῆς ἀγίων ἀπολαύομεν τῶν εἰκόνων, οὐχὶ τῶν σωμάτων αὐτῶν, ἀλλὰ τῆς ψυχῶν τὰς εἰκόνας ἔχοντες. τὰ γὰρ τῶν αὐτῶν εἰρημῶν, τῆς ψυχῶν αὐτῶν εἰκόνες εἰσι. μέγιστη γὰρ ὁδὸς πρὸς τὴν καθεκτικόντος βίωσιν, ὁ ἀγιος ἐφ' ἡ βασιλείας, ἡ μελέτη τῆς θεοπνεύτων γραφῶν. ἐν ταύταις γὰρ & αἱ τῆς προφητείας ἰσοπῆται καὶ ἀεικόνονται, & τὸ βίον τῶν μακαρίων ἀνδρῶν ἀνὰ γραφῶν τῶν ἀδεδιδυμῶν, οἷον πνεύματα εἰκόνες ἐμψυχοῦ τῆς κτλ. θεῶν πολιτείας, τῶν μνημάτων τῶν κατὰ θεῶν ἔργων περὶ αὐτῶν.

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ ἀιέγνω.

Οὐδαμῶς πῖ τῆς ὁρᾶς φρονουμένων ἐπὶ αἰατῶν τῆς σελήνης εἰκόνων ταύτας τὰς ἐκδόσεις ἐνενόησεν ἢ ἐνοήσεν. ἀναφαιδὸν γὰρ πᾶσιν ὅστιν, ὅπῃ ἀκούοντες τὰς ἀνδρίας τῆς ἀγίων & τὰς αὐτῶν καρτείας, τῆς ψυχῶν αὐτῶν τὸ σερρὸν & γηναῖον μακαρίων.

Concil. Tom. 19.

illud esset, assereret utique dicens: Iniuria est fidem habere in coloribus, & non in Deum. Sed non in cordibus, pronuntiavit: id est, firma & stabilia ut operemur regni caelorum, & non mundi huius: quæ ut fluida, cito mutata, fidem non habent. Rursum autem male allegorizantes, & secundum proprium sensum omnia colligentes, magnorum antistitum Basilii & Ioannis dicta proferunt in testimonium, asserentes.

GREGORIUS EPISCOPUS legit.

Ioannes autem Chrysostomus docet ita: Nos per scripturas sanctorum presentia fruimur, non corporum eorum, sed animarum imagines habentes. Quæ enim ab illis dicta sunt, animarum ipsorum imagines sunt. Maxima enim via ad * opportunitatis inventionem, sanctus ait Basilius, meditatio est scripturarum divinitus inspiratarum. In his enim & actuum commotiones inveniuntur, & vite beatorum virorum inscripta traduntur, veluti quedam imagines animatae conversationis quæ in Deo est, imitatione operum quæ secundum Deum sunt, posita.

* Gr. officii In 1. epist. ad S. Greg. de vita solitaria.

EPIPHANIVS DIACONVS legit.

Nequaquam aliquis eorum qui recta sapiunt, in subvertionem venerabilium imaginum has expositiones sensit vel senserit. Evidens quippe omnibus est, quia audientes virilitates sanctorum & perseverantias eorum, animarum ipsorum stabilitatem & fortitudinem beatifi-

Sff

ANNO
CHRISTO
787.

camus; & diuinas scripturas recitantes, vitalque sanctorum virorum relegendes, & imaginales picturas intuentes, gestorum secundum Deum ipsorum operum recordamur. Quæ enim sermo per auditionem representat, hæc pictura tacens per imitationem ostendit, sicuti ait magnus Basilius. Sed & Ioannes Chrysostomus asserit in sermone suo, Quod veteris & noui testimonii vnus sit legislator, & in indumentum sacerdotis, habito, cuius initium est: Christi regni euangelium prædicant quidem propheta. Et post alia: Ego & cera perfusam dilexi picturam pietatis causa. Vidi enim angelum in imagine pellentem barbarorum cuneos: vidi conculcatas barbarorum tribus, & Dauid veritatem dicentem: *Domine in ciuitate tua imagines eorum ad nihilum rediges.* Comprobaturum est igitur, quod ea quæ a sanctis patribus bene sunt edita, ipsi extra diuinum chorum effecti subuerterunt. Porro adhuc detinentur a malitia, & mala quæ contra idola a sancto patre nostro Athanasio dicta sunt, ad subuersionem imaginalem picturarum proponunt, dicentes.

Sermone in
40. mart.

ante med.
serm.

Psalms. 72.

GREGORIVS EPISCOPVS legit.

Denique & Athanasius Alexandria luminare ait: Quomodo non misereamur eorum qui creaturas colunt? quoniam hi qui vident, eos qui non vident, & qui audiunt, eos qui non audiunt, orant: creatura enim a creatura nunquam saluabitur.

Sanctus Athanasius in oratione contra gentes paulo post princip.

καὶ θείας γραφαῖς ἐντυγχάνοντες, & βίοις ἀδελφῶν ἁγίων ἀναγιγνώσκοντες, & εἰκονικὰς ἀνὰ ζωγραφίαις ὁρῶντες, ἡμῶν καὶ τοῦ ἀποστόλου ἔργων ἐν ἀκαμνηστῶν γινόμεθα. ἀλλ' ὁ λόγος διὰ τῆς ἀκοῆς περιέσπαι, ταῦτα γραφῶσι πῶσα διὰ μιμήσεως δέικναι, ὡς ὁ μέγας ἐφη Βασίλειος ἐν τῷ ἐγκωμίῳ ἡμῶν ἁγίων παστράκιοντα. ἀλλὰ & Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος ἐν τῷ λόγῳ αὐτῷ, ὅτι παλαιὰς & καινὰς διαθήκας εἰς ὁνομαζέτης· καὶ εἰς τὸ ἐνδυμα τῆς ἱερέως, οὐ ἡ δὲ τῆς Χριστοῦ βασιλείας τὸ διατέλει. ὁ παροκρυπτοῖσι μὲν παροφῆται. & μὲν ἔπερα· ἐγὼ καὶ πῶς κηροχρῆτον ἡγεύματα γραφῶν δισσεβείας ἐνεκεν. εἶδον γὰρ ἄγγελον ἐν εἰκόνι ἐλαμύοντα βαρβάρων εἶδη· εἶδον πατούμενα βαρβάρων φέρεα, καὶ Δαβὶδ ἄλλυθύνοντα· κύριε ἐν τῇ πόλει σου πῶς εἰκόνα ἀποστόλου Ἰσοδωροῦτος. διποδεδεχτη πίνω, ὅτι τὰ παρὰ ἡμῶν ἁγίων πατέρων καλῶς ἐκτετακμένα ἀπὸ τῆς εὐθείας χοροδὴμοῦ διέσρεψαν. ἐπὶ δὲ ἔχονται κακίας, & τὰ καὶ ἡμῶν εἰδῶν ὡς τὰ ἁγίου πατρὸς ἡμῶν Ἀθανασίου ρηθέντα, πρὸς αἰαζομένην ἡμῶν εἰκονικῶν ἀνὰ ζωγραφίσεων παροβάλλοντα, λέγοντες.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ἀπέγνω.

Καὶ Ἀθανάσιος δὲ ὁ τῆς Ἀλεξανδρείας Φωστῆρ ἐφη· πῶς ἐπὶ ἐστὶν ἐλεῆσται τῶν τὰ κήσματὰ σεβομένων; ὅτι βλέποντες τοὺς μὴ βλέποισι παροσεύχονται, καὶ ἀκούοντες τοὺς μὴ ἀκούοισι· κήσμα γὰρ ὑπὸ κήσματι οὐδέποτε σωθήσεται.

ANNO CHRISTI 787.

ΕΡΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ ΕΡΙPHANIVS DIACONVS legit.

Βαβαί της παρνοίας. καινών ανα βλασφημίας οδόν εννοήσαντες, τ' αληθείας παρεκβεβήκασι. τ'ς η' διαπισίου παρ'ος κ' η' ειδώλων ταύτα διαγορβύσαντος, αὐτοὶ μ' τὴν ἐπιγνωσιν τ'ς αληθείας, κ' τ'ς εὐκρινούς ὁμολογίας, κ' τ'ς θείας ἀναγενήσεως, ἐκ τ'ς ε' ἐνός ἐπι πάντων θεοῦ κ' ἰσμοσι λατρεύειν τ'ς Χριστιανῶν κατηγοροδοσι, τ' ειδώλο λατρεῖν ἀποφαίνοντα. Φείσασαι κύριε τ'ς λαοῦ σου, καὶ μὴ δῶς ἵνα ἀπαρτιώσῃ τ' αὐτῶν βλασφημία. πάντες γ' τ' τῶ ὀνοματί σου κεκλημένοι ὁμολογοῦμεν σε λυτρώσασθαι ἡμᾶς ἐκ τ'ς τ'ς ειδώλων ἀπάτης καὶ πλάνης. καὶ μ' τὴν σὴν ἐπιγνωσιν οὐδαμῶς τ' τ'ς θείας ἀναγενήσεως ἀξιοῦντες ἔξεστράπημεν ἰνι κ' ἰσμοσι τ'ς ὑπο τ' οὐρανόθεν τὴν θείαν σου προσομιλήσιν προσάγειν, ἀλλὰ σοὶ τῶ μόνῳ λυτρωτῇ ἡμῶν. καὶ ἑαλλομεν. κύριε ἐπι τ'ς σου ἄλλον ἐκ οὐδαμῶν, τ' ὀνομά σου ὀνομαζόμεν. μηδὲν αὐτῶς, κ' ἀγίων ἀγγέλων στραταί, τ' θεία ὀμνηγυεις ἀποστόλων, περὶ τ' τ'ς μ' ἰσμοσι τ' τ'ς πατέρων. ἐχομεν ἵ εἰς ἀνάμνησιν τ' πάντ'ς ἡμῶν ἀδελφείου, εἰς δόξαν σὴν, περὶ τ' ἀνάγειν ἡμᾶς περὶ τὴν σὴν μεγαλειότητα, τ' τύπον τ'ς θείου σωροῦ, καὶ διαγγελικῶν διηγήσιν, καὶ εἰκονικῶν ἀναγορβύσαν, καὶ ἑτέρα πλείστα καθεφμενά σὴν. τ' ταῦτα ἀσπαζόμεθα διὰ τ' ἐπι τῶ ὀνοματί σου γ' ἰσμοσι τ' ἀναπεινώσῃ. ἀλλ' τ' ἐνεργήσαντες ἠσσωσεῖματ'α γλώσῃ ψευδεῖ, μάταμα ἐδίωξαν. διὸ καὶ οἴχεται αὐτῶν

Concil. Tom. 19.

Papæ quanta amentia! inanem quamdam blasphemiam viam excogitantes, a veritate proiecti sunt. Cum enim egregius pater contra idola hæc promulgaverit, ipsi post agnitionem veritatis, & sinceræ confessionis, ac diuinæ regenerationis, absque vno qui est super omnia Deus, creaturis seruire Christianos accusant, & idololatriam exercere pronuntiant. Parce Domine populo tuo, & ne dederis quemquam horum seduci blasphemiam. Omnes enim qui nomine tuo vocamur, confitemur te redemisse nos ab idolorum deceptione pariter & errore: atque post agnitionem tuam, nos qui diuina regeneratione digni facti sumus, nequaquam conuersi sumus, vt alicui creaturæ sub cælo diuinam adorationem tuam offerremus; sed tibi soli redemptori nostro psallimus: Domine præter te alium nescimus, nomen tuum nominamus. Testis est ipse, & sanctorum angelorum militiæ, & sacratissimus cœtus apostolorum, prophetarum, martyrum, & egregiorum patrum. Habemus autem in commemorationem omnis sensus nostri, & in gloriam tuam, vt subleuemur ad magnitudinem tuam, figuram diuinæ crucis, & euangelicam narrationem, & imaginalem picturam, nec non & alia plura vasa sacrata: & hæc salutamus, eo quod in nomine tuo fiant & statuantur. Sed * vt compotes thesaurorum lingua mendaci vana persecuti sunt, propter quod & * procedit

* Gr. qui collegunt thesauros lingua perit

Sff ij

omnis eorum garrulitas. Nam quemadmodum lumine illucescente tenebræ abiguntur, ita veritate apparente mendacium linguæ ipsorum excisum est gladio spiritus. Sed ex eo quod excisum est habentes quædam residua, hæc proferunt, ita dicentes.

GREGORIUS EPISCOPVS legit.

Similiter et Amphilocheus Iconii dicit: Non enim in tabulis carneas personas sanctorum per colores cura nobis est figurare, quoniam non his opus habemus; sed conuersionem eorum virtutibus imitari.

EPIPHANIVS DIACONVS legit.

Hæreticorum ergo proprium est recisa producere testimonia. Nam si quis studiose scrutatus fuerit, nullo modo sensum patris inueniet inhihentem venerabilium imaginum formationem: sed fortitudinem collaudans, & firmamentum animæ sanctorum affectus, & præferens virtutum effectum, hæc locutus est pater, & ut ad imitationem nos erigeret conuersionis eorum. Non enim ob carnalem amorem illos laudamus, aut depingimus: sed ad imitationem volentes habere virtutem eorum, & in libris vitas ipsorum describimus, & in imaginali scriptura illos depingimus; cum minus indigeant hoc a nobis historice collaudari, vel in imagine lineamentis depingi: sed ad vtilitatem nostram hoc, sicuti prædictum est, facimus. Non enim tantum passio-

πῶσα γλωσσαλία. κατὰ τὴν γὰρ Φω-
 τὸς ἀναλαμβάνοντες τὸ σκοπὸς ἐκδιδάσκου-
 ται, οὕτως τῆς ἀληθείας φανεῖται τὸ
 ψεδδος τῆς ἀπὸν γλώττης ἐξετημένη
 τῆ μαχαίρᾳ τῆ πνύματος. τὸ δὲ τμη-
 δέντος ἔχοντες καταλείμματα, ὅτι
 φέροισι, λέγοντες τοιαύτα.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ἀνέγνω.

Ομοίως ἔτι Ἀμφιλόχιος ὁ τῆς Ἰκο-
 νίου οὕτω φησὶν· οὐ γὰρ τοῖς πλάξιν κα-
 σαρκικῶς παροῦσιν τὰ ἁγίων διὰ χρω-
 μάτων ὀφθαλμοῦ ἡμῶν ἐντυπωσῶν, ὅτι
 οὐ χροῖον τούτων, ἀλλὰ τὴν πολι-
 τεύειν αὐτῶν διὰ τὸ εἶναι ἐκ μιμησάτων.

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ ἀνέγνω.

Αἱρετικῶν οὖν ἴδιόν ἐστι τὸ παρκα-
 κομιμένας ἐκβάλλειν τὰς χροῖας. ἐπὶ
 εἰς τὴν φιλοπόνησιν ἐρευνησῶν, οὐδαμῶς
 πλεῖν ἐνοιοῦν τῶν πατρῶν εὐρησῶν ἀπαρ-
 ρβόουσαν πλεῖν τῶν στήλων εἰκόνας αἰα-
 τύπωσιν· ἀλλ' ἐγκωμιάζων τὴν αἰδρίαν
 καὶ ἐπρόσητα τῆς ψυχικῆς διαπόσεως
 τῶν ἁγίων, ἔτι περιήσαν πλεῖν τῶν δρε-
 τῶν ἐργασίαν, ταῦτα φησὶν ὁ πατήρ, ἔ-
 ἵνα πρὸς μίμησιν ἡμᾶς ἀναζήνη τῆς
 αὐτῶν πολιτείας. οὐ γὰρ διὰ σαρκι-
 κῶν φιλίαν αὐτῶν ἐγκωμιάζοντες,
 οὐδὲ ἀναστροφερομένους· ἀλλὰ πρὸς
 μίμησιν θέλοντες ἔχειν τὰς αὐτῶν δρε-
 τὰς, καὶ ἐν βίβλοις εἶναι βίους αὐτῶν δι-
 σορῶντες, καὶ εἰκονικῶς γὰρ αὐτοῖς αἰα-
 ζωροφωδῶν, ἡμῶν χροῖων τῶν πα-
 τῶν ἡμῶν ἰσολεκτικῶς ἐγκωμιάζονται ἢ σπλο-
 ροφικῶς εἰκονίζονται, ἀλλὰ πρὸς τὴν
 ἡμῶν ἀφέλειαν, κατὰ εἶρηται, ποδ-
 το ποιοῦμεν. οὐ γὰρ μόνον τὰ πάντα τῶν

ANNO
 CHRISTI
 787.

ANNO
CHRISTI
737.

αγιων πατρος ημεσσαν σωτηριαν οβι
παιδαγωγια, αλλα και αυτη η συζητα-
φη τῆς παιδαγωγικων αυτων και δια ει-
κοινης αναλογια φησεως δεικνυμενη,
ωσαυτως και η εῖσι αὐτων μνημη.
ολος γδ ο χαρακτηρ τῆς λογου πα-
τρω τῶ εννοιου παρειση, και προς
αναζητην τῆς σεπταν εικωνων οβιν ου-
δαμως το παρα τῆς πατρως ειρημυδιου,
ουδε διαβολικῶς πνα προς αυτας πε-
ποιηται. ει γδ φασκει, ου χρωμασι
ποις πναξι τα σαρκικα αυτων προσω-
πα εῖμιελες ημιν εντυπω, δια το
σκοπον τῆς δρετης ταυτα παρ αυ-
λελεκται. εῖφι φερεται γαρ. αλλα τῶ
πολιτικῶ αυτων δι δρετης εκμμει-
δαμ. εῖμιελες γδ ημιν τας δρετας τ
αγαθων διδραν εκλεγεσθ, ε τας πρα-
ξεις αυτων μιμειδαμ, ε τῶ πολιτικῶ
αυτων ζηλου. το δε ναοις αυτοις ανα-
δειμαδαμ διλωεως, η εν εικονι τουτοις
διασηλου, και τεφρονουτας τῆς του-
των δρετης, εκ επαμετον. ουδεις γδ
αν επαμεσεν, ει ιδου ανδρα τας δρε-
τας τῆς αγιων δποικρουσμενον, η ημε-
ρα τῆ ημερα εικονας τουτων διαπτε-
μενον, η ναοις εγειροντα πλειστοις, η
σεδη ηερα και τα σιδι αζοντα, ε εαυ-
τη ναον τας ενδεοις δρεταις μη και τα-
κοσμουωτα. εφη γδ ο θεος δια Ησαίου
ερωφητου προς εδν ουτω διακαμε-
νοις. εαν προσφερητε μοι σμιδαλιν,
ματμοσ θυμιαμα, βδε λυγμα μοι οβι.
ε οταν τας χειρας υμῶν εκτεινητε προς
με, δποσρελω εδν οφθαλμοις μου
αφ υμῶν. ε αν πληθυντε τ δρησιν,
εκ εισακουσομαι υμῶν. αλλα τι ποιη-
σετε; λουσαδε, καθαροι γνεαδε, αφε-
λτε τας πονηεας απο τῆς ψυχων υ-
μῶν απεναντι τῆς οφθαλμῶν μου.

nes sanctorum nos ad salutem
nostram crudiunt, sed ipsa con-
scriptio passionum ipsorum et-
iam per imaginalem picturam
ostensa, similiter & anniuersa-
ria eorum memoria. Totus e-
nim sermonis stylus hunc sen-
sum commendat, & ad subuer-
sionem venerabilium imaginum
nullatenus est id quod a patre
dictum est. Neque enim oblo-
cutionem aliquam aduersus illas
facit. Nam & si dicit: Non colo-
ribus in tabulis carneas eorum
* personas curæ nobis est figu- * facies
rare: propter intentionem vir-
tutis hæc ab eo dicta sunt. sub-
infert enim: Sed conuersationem
eorum per virtutem imitari. Cu-
ræ quippe nobis est virtutes bo-
norum virorum eligere, & actus
eorum imitari, atque conuersa-
tionem ipsorum æmulari. Præ-
terea templa istis iugiter dedi-
care, aut in imagine istos erige-
re, illos qui virtutem ipsorum
contemnunt, non est laudabile.
Nemo plane laudauerit, si vi-
derit hominem virtutes sancto-
rum paruipendentem, de die in
diem horum imagines * com- * dicantem
mendantem, vel templa multa
erigentem, aut vasa sacra pa-
trantem, & suum ipsius tem-
plum deificis virtutibus non ad-
ornantem. Ait enim Deus per
Isaiam prophetam ad eos qui
huiuscemodi erant: Si obtuleritis
mibi simlam, vanum: thus ab-
ominatio mihi est. Et cum manus
vestras extenderitis ad me, auer-
tam oculos meos a vobis: et si mul-
tiplicaueritis deprecationem ve-
stram, non exaudiam vos. Sed quid
facietis? Lauamini, mundi estote,
auferte mala ab animabus vestris
in conspectu oculorum meorum:

* τε ημερας
εε ημερας

* dicantem

Isai. 1.
INXIA 70.

quiescite a malis vestris, discite bene facere: querite iudicium, liberate oppressum, indicate pupillum, iustificare viduam. Ergo cum ista correxerimus, tunc & ea quæ a nobis offeruntur, apud Deum accepta erunt, siue sancta templa, siue sacrata vasa, siue venerabiles imagines sint. Sic ergo aptum est, ad memoriam sanctorum nos virtutes horum, secundum quod possibile fuerit, * imitari. Martyrum enim laudatio est, collectorum ad virtutem hortatio, sicut magnus ait Basilius in moralibus sermonibus suis. Cum his autem, sicuti dictum est, etiam templa erigere, & imagines formare, & sacra vasa Deo offerre, laude dignum est: oportet enim & hæc facere, & illa non omittere, ut verus sermo nos docet. Non enim quis utique virtutem acquirere poterit, nisi in atriis Domini assuescat, & per lectionem diuina eloquia audiat, & per visionem ducatur ad sensum tam euangelicarum narrationum & disciplinarum, & martyricarum relationum atque certaminum. In omni autem tempore, loco, momento, & hora virtutibus dare operam pernecessarium est: quia in passionibus Christi semper & continuo conuersari necesse est, & mortificationem eius in corpore nostro circumferre; & hoc diligenter facere commodum est: conciliatio enim est regni caelorum. Porro multas cruces exarare in vna domuncula, & contemnere mandata Christi, & imitationem passionum eius, insipientissimum est. sine operibus namque fides mortua est.

* Gr. diligere & imitari.

In serm. in 40. mart.

Matth. 23.

Jacob. 2.

πάντα δὲ διὰ τῆς πονηριᾶς ἡμῶν, μὴ δεῖτε καλὸν ποιεῖν. ἐκζητήσατε κρίσιν, ῥύσατε ἀδικουμένους, κρίνατε ὀρφθαλμῶν, καὶ δικαιοῦσατε χεῖρας. ὅταν οὖν ταῦτα κατορθώσωμεν, τότε καὶ τὰ παρ' ἡμῶν προσφερόμενα δεκτὰ τῷ θεῷ, εἴτε ἅγιοι ναοὶ εἰσιν, εἴτε ἱερά σκεύη, εἴτε καὶ σεπταὶ εἰκόνες. οὕτως οὖν ἀρμόδιόν ἐστιν ἐκλέγεσθαι ἡμᾶς πρὸς μνημῶν ἀγίων τὰς πούτων δρετέας, καὶ τὸ διωκτὸν ἐμμεμεῖσθαι. ποδο γὰρ ὅτι μάρτυρον ἐγκώμιον, ἢ πρὸς δρετέω τῶν ἀκλήσις τῆς στυγερούμενων, ὡς ὁ μέγας ἐφη Βασίλειος ἐν τοῖς ἠθικοῖς αὐτοῦ λόγοις. σὺ πούποις δὲ, κατὰ εἴρηται, καὶ τὸ ναοὺς ἐγείρειν, & εἰκόνας ἀνατυπῶν, & ἱερά σκεύη τῷ θεῷ προσφέρειν, τῆς ἀξιοπαρέτων ὅτι δὲ τῶν ταῦτα ποιῶν, καὶ κείνα μὴ ἀφίεναι, ὁ δὲ ληθῆς λόγος ἡμᾶς ἐκδιδάσκει. οὐ γὰρ ἀνὴρ δρετέω κήσεται δυνάμω, ἐὰν μὴ ἐν ταῖς αὐλαῖς τῆς κυρίου * παροδέη, καὶ διὰ τῆς ἀναγωγῆς ἐνωπλήται τῆς ζῴων λογίων, & διὰ τῆς ὁμοσεως πρὸς ἀδυσιν ὁδηγῆται τῆς τε ἀναγγελικῶν δεικνύσεων καὶ μαθημάτων, καὶ τῆς μάρτυρικῶν διηγήσεων τε καὶ ἀθλων. ἐν παντὶ δὲ καιρῷ καὶ τόπω & χρόνῳ & ὥρᾳ τὰς δρετέας ποιεῖν ὀπμιελές ἐστὶ & ἐπαναγκῆς. ὅτι ἐπὶ πῶς παθήμασι τῶν Χριστοῦ ἐμπολιτεύεται πάνποτε καὶ αἰεὶ καὶ διὰ παντὸς ἀναγκαῖον, & τῶν νέκρωσιν αὐτοῦ ἐν τῷ σώματι ἡμῶν περιφέρων, καὶ ὀπμιελῶς τῆτο ποιεῖν, λυστελές. πρὸξενον γὰρ ὅτι τῆς οὐρανῶν βασιλείας. τὸ δὲ σαυροῖς πολλοῖς ἐχρασεῖν ἐν ἐνὶ οἰκίῳ, καὶ καταφρονεῖν τῶν ἐν ὄλῳ τῶν Χριστοῦ, καὶ τῶν μαθημάτων τῶν παθημάτων αὐτοῦ, τῆς ἀποπτώων ἐστὶν. ἀλλὰ γὰρ τῶν ἔργων ἢ πίστες νεκρά.

ANNO CHRISTI 787.

ANNO CHRISTI 787.

Φησὶ γὰρ διαγγελικῶς ὁ κύριος ἔτι πᾶς ὁ λέγων μοι, κύριε κύριε, εἰσελεύσῃ εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ οὐρανοῦ, ἀλλ' ὁ ποιῶν τὸ θέλημα τοῦ πατρὸς μου ἔσται ἐν οὐρανοῖς. ἐπὶ δὲ ἐγγύμνητοι τῶν περὶ κεκεμημένων, καὶ ἐπὶ τῶν ἀποδόξων περὶ τοῦ εἰρημνίου ἀποδόξου. συνήθεις ὄντι τοῖς τὸ σωτήριον ἡμῶν τῷ θεῷ διασαφῆσαι θέλημα ἀγίοις πατέρας ἡμῶν, καὶ ἕκαστον πλὴν τῶν ἐντολῶν τῆς ἰουδαίας σκοπεῖν ἡμᾶς, καὶ περὶ τῶν ἐντολῶν ὅτιν αὐτοῖς ὁ σκοπὸς ῥυθμίζειν ἑστὶν ἀκροῶμενοι, πάντως διαγγέλλειν ὑμῖν πᾶσι καὶ μείζονα ἵνα ὡς ἀγκυραν ἀσφαλῆ πάντως κατέχοντες, μηδὲ πᾶσι τοῖς ἀμελεῶμεν. διὰ δὲ πᾶσι ἕκαστον τῶν μήκων ἑστὶν πλείους σημήσαντες, Ἀστέριον (A) Αμασείας εἰς μέσον ἀγαγόμεν. καὶ γὰρ αὐτὸς εἰς (L) Λάζαρον καὶ εἰς (R) πλούσιον λόγον συζητήσας, ἐμφανῆ ἵνα πᾶσι πτωχῶν φιλίας καὶ τῶν πλουτιῶν διαγερῶσας, φέρει τοῖς πλοῖσι πᾶσι ἐλεημοσύνην ἐγκαρπύζουσα, καὶ μὴ φαρδύς ἐλαμπεῖς μαλακοῖς ἱματίοις ἀμφέννυσαι. καὶ παρεισάξῃ ἡθικὸν ἵνα λόγον περὶ πᾶσι διαλαβέτω καὶ τῶν βίων, πλούτου ἐπιεικῶς, λέγων οὕτως ἡμεῖς γὰρ Χριστὸν ἐν ἱματίοις, ἀλλὰ μᾶλλον πᾶσι τῶν ἀναλωμάτων τούτων δαπάνην πτωχοῖς παραστέλλου. εἴτε καὶ θέλων ἐκκρίψαι τῶν πλούτου πᾶσι ἐφείπον, ὅτι φέρει θεοῦ γὰρ αὐτῶν ἡ μία τῆς ἐνσωματώσεως ταπεινώσεως τοῦ σώματος, ἐκ δὲ τῶν Χριστῶ τῶν θεῶ ἡμῶν, διὰ κοσμικῆς παρασάφειας καὶ φιλαργυρίας ἐμφαίνουσαι τὴν τῆς οἰκονομίας αὐτῶν μυστήρια. οὐδὲ γὰρ ἀσεβῆς ὄντι ἢ ἀποδοκτικὸν ἐνώπιον αὐτῶν, διαγγελικῆς ἀναμνήσεως ἐνε-

Dicit enim euangelice Dominus: Non omnis qui dicit mihi, Domine Domine, intrabit in regnum calorum, sed qui facit voluntatem Patris mei qui in caelis est. Adhuc autem subiungentes propositis, & aliam probationem his quæ dicta sunt reddemus. Moris est sanctis patribus nostris qui salutarem nobis Dei voluntatem disseruerunt, prolixè mandatorum nos dicta docere, & ad mandatum, de quo eis intentio est, moderari audientes, hoc annuntiare excelsum esse & maius: ut tamquam ancoram certam id habentes, nec circa reliqua negligentes simus. Porro prolixitatem vitantes, pluresque silentio prætereuntes, Asterium Amasinum in medium adducamus. Etenim in Lazarum & in diuitem conscribens sermonem, quoddam verbum de pauperibus alendis & contra diuites dictans, admonet diuites elemosynæ fructus reddere, & non splendide vel clare mollibus vestimentis amictos esse. & introducit moralem quemdam sermonem ad quosdam religiosiores, in vita diuitias ambientes, perhibens ita: Noli pingere Christum in vestimentis, sed potius horum sumptus pauperibus eroga. Ac deinde volens recidere diuitiarum cupiditatem, subinfert: Sufficit enim ei vna incorporationis humilitas: id est, non placet Christo Deo nostro per mundialem fauorem & auaritiā demonstrari dispensationis suæ mysteria. Neque enim pium est vel acceptum in conspectu eius, propter euangelicam commemorationem, ma-

Manh. 7.

* sententiam quamdam latius explicatam de paup.

* religiosioris vitæ d.

teriam diuitiarū thefaurizare ad excufandas excufationes in peccatis , pauperibus contemptis indigentibus panum, atque priuatis indumentis & tegumentis. hoc enim auaritiæ, & non pietatis est proprium. Sicut enim non est communicatio lucis ad tenebras, neque participatio iuftitiæ & iniquitati : ita neque diuitiarum concupifcentia & mollium veftimentorum amictus, ad euangelicam formam atque hiftoriam. Hæc enim difpenfationis quidem relationem affatim edocet, in falutem ducens : illa vero mifera denuntiatur, vti cruciatui obnoxia , quemadmodum Iacobus ait Domini frater : *Diuites plorate, ululantes in miferiis que aduenient vobis. Diuitia veftra putrefacta funt, & veftimenta veftra a tineis comefta funt: aurum & argentum veftrum eruginauit, & erugo in veftimonium vobis erit. Igitur, ficuti dictum eft, omnia quæ propter auaritiã facta funt in mundo, tranfibunt. Poſſibile nobis eft per modicam impenfam habere alimenta & indumenta & operimenta, & his eſſe contentos. Quidquid enim non propter neceſſitatem, ſed propter ſpecioſitatem aſſumitur, prauitatis habet accuſationem, vt diuinus ait Baſilius. Contenti ergo ſimus his quorum egemus, & ex his pauperibus ſufficienter demus, & manum illis porrigamus, vt & Domini vocem audiamus dicentem : *Beati mifericordes, quoniam ipſi mifericordiã confequentur. & quam diu feciſtis vni ex his minimis fratribus meis, mihi feciſtis. Et quia Aſterii memoriam**

Iacob. 5.

Lib. Reg-
fulius dif-
putat c. 22.

Matth. 5.

Matth. 25.

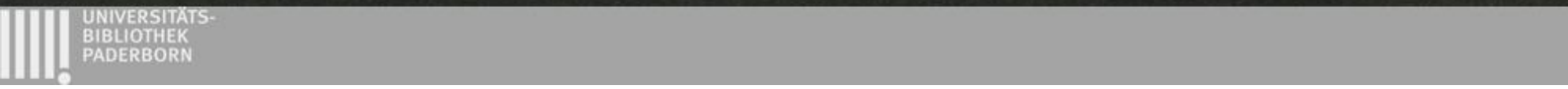
και ἕλιω πλοῦτου θουαυελειν, και
περφασιζουαι περφασις εν ἀμφο-
πίαις· πτωχῶν δὲ καταφρονεῖν ἐν δει-
μῶν ἀρτῶν και ἐνδύματων, και σκε-
πασμάτων ἐς ἐρημῶν. ποδο γὰρ φι-
λαργυρίας ἴδιον, και ἐκ δυσθερίας,
ὡς περ γὰρ οὐ κοινωνία φωτὸς πρὸς σκό-
τον, οὐδὲ μετοχή δικαιοσύνης καὶ ἀνο-
μίας· οὕτως οὐδὲ πλοῦτου ἐφείσας, και
ἱματίων μαλακῶν ἀμφίσεις, πρὸς
τινὲς διάγγελικῶς ἀναπύπων καὶ ἰσο-
ελας. ἡ μὲν γὰρ τινὲς τῆς οἰκονομίας δι-
γῶνισιν τρυφῶν ἡμᾶς ἐκδιδάσκουσι, εἰς σω-
τηρίαν ἀνάγουσα· ἡ δὲ παλαιῶν
ὡς ἰσοδύνατος κολεῖσας, και τῶν φη-
σιν Ἰακώβος ὁ ἀδελφός· ὁ πλοῦ-
σοι κλαύσατε και θρηνήσατε, ὁλοκλύ-
ζοντες ὅτι τῶν ταλαιπωρίας ἡμῶν.
ὁ πλοῦτος ἡμῶν σέσηπε, ἔτι ἡμῶν
πα ἡμῶν σπῆνθησεν ἡ γέρου· ὁ χρυ-
σὸς ἡμῶν και ὁ ἀργυρὸς καύωται,
και ὁ ἰὸς αὐτῶν εἰς μὲν ἡμῶν
μῆναι. ποιγαροῦν, και τὰ εἶρηται, πάν-
τα τὰ διὰ φιλαργυρίαν γινόμενα τῶ
κόσμῳ οἴχεται. διωσῶν γὰρ ἡμῶν ὅτι
διὰ μικροῦ πρὸς ἀναλώματῶν ἔχρη-
σασθαι, ἐνδύματά τε και σκεπ-
τήματα, και ἐν τούτοις θρηνήσασθαι. πᾶν
γὰρ ὁ μὴ διὰ χρείαν, ἀλλὰ διὰ κλη-
ρονομίαν παραλαμβάνεται, ἡφίπείας
ἐκ καταργεῖται, ὡς ὁ θεὸς ἐφη Βα-
σίλειον· θρηνήσασθαι οὐκ οἷς χρείαν
ἔχοντων, και ἐκ τούτων τοῖς πτωχοῖς
ἐπιτρέψασθαι, και χεῖρας αὐτοῖς ὀρέ-
ξασθαι, ἵνα και τῆς τῆς κυρίου φωνῆς
ἀκούσασθαι λεγούσης· μακάριοι
ἐλεήμονες, ὅτι αὐτοὶ ἐλεηθήσονται·
και, ἐφ' ὅσον ἐποίησατε ἐνὶ τούτων τῶν
ἀδελφῶν μου τῶν ἐλαχίστων, ἐμοὶ ἐ-
ποίησατε. και ὅτι Ἰησοῦ Αγγελίου μνήμην
ἐποίησατε.

ANNO
CHRISTI
757.

ANNO CHRISTI 757.

ἐπιτοσάμεθα, φέρε ποῖς αὐτῶν λόγους
χρησάμενοι, πλὴν τῶν σεπίων εἰκόνων πα-
ραδόντων δευχάαν θεομοσεύων ἀποδεί-
ξωμεν τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας. Ἐ γὰρ
αὐτὸς θεασάμενος εἰκόνα ἔπαυσε Εὐ-
φημίας τῆς μάρτυρος, ἐγκωμίοις ἐκέ-
χρητο ποιοῖσθε. Γυνή τις ἱερά παρθένος
ἀκήρατος θεῷ ἢ σωφροσύνην καθε-
ρφέσασα, Εὐφημίαν καθόντων αὐτῆ.
τυράννης δὲ ποτε ἑστὸν δισθεουῦντας ἐλαύ-
νοντος, μάλα περὶ τῆς ἑπὶ θανά-
τω εἰλετο κίνδυνον. Ὁ δὲ δὴ πολίται ἔ-
κωνωνοὶ τῆς θεοσεύας ἑστὸν ἦς ἐπελβί-
τισεν, ὡς ἀνδρείαν ὁμοῦ ἔϊραν ἢ ἄρ-
θῆνον θαυμασάστας, πλῆσιον τῆς ἱεροῦ
πλὴν θήκῃς ἀμάμενοι, καταθέμενοι τε
πλὴν λαρνακα, πῆμας περὶ αὐτῆ, ἔ-
πλὴν ἐπίσημον ἑορτῶν, κοινῶν ἔπαιθμον
ποιοῦνται πανηγυρεῖν. Ὁ μὲν οὖν τῶν
τῆς θεομυστηρίων ἱεροφανταί καὶ λό-
γων πῆμας πλὴν μνήμων ἀεί, καὶ ὅπως
ἔξετέλεσε τῆς καρτερίας ἀγῶνα,
ἐπιμελῶς ἑστὸν σωζόντας λαοὺς ἐκ δι-
δάσκουσιν. ὁ δὲ δὴ ζωγράφος δισθεῶν
ἔαυτὸς διὰ τῆς τέχνης πῆμας διδά-
μην, πῆμας πλὴν ἱεροῦ ἐν συνδόνι χα-
ραξάσας, αὐτῶν πῆμας πλὴν θήκῃς ἱερὸν
ἀνέθηκε δῆμα. ἔχθρὸν δὲ ὡδὸν τὸ φιλοτέ-
χημα. ὑψηλὸς ἑπὶ θεοῦ καθεδρῶνται
δικαστῆς, πικρὸν ἔδυσμενὲς βλέπων εἰς
πλὴν ἄρθῆνον ὀργίζεται γὰρ ὅταν ἐθέλη
κῆν ταῖς ἀλύχοις ὑλαῖς ἢ τέχνη. δορυ-
φόροι ἢ τῆς δευχῆς ἔσραπῶνται πολλοί.
Ὁ μὲν τῶν ὑπομνημάτων ὑπογραφεὶς
δέλποις φέροντες καὶ γραφίδας ὧν
θάψος ἀμαρτήσας ἀπὸ τῆς κηροῦ τῆς χε-
ρα, βλέπει πῆμας τῆς κρινομένης σφο-
δρῶς, ὅλον ἐκκλίνας τῆς πῆμας πῆμας,
ὡς πῆμας παρακαλεθόμενος γέγων ὅσῃον λα-
λεῖν, ἵνα μὴ κάμων πῆμας πῆμας ἀπολύ,
Concil. Tom. 19.

fecimus, eia verbis eius vten-
tes, venerabilium imaginum
traditionem antiquam esse le-
gillationem monstremus catho-
licæ ecclesiæ. Etenim ipse con-
templatus imaginem passionis
Euphemix martyris, talibus est
laudibus vsus: Mulier quædam
fuit sacra virgo, incorruptam
Deo pudicitiam vouens, quam
Euphemiam vocant. Cum au-
tem tyrannus aliquando pios
persequeretur, satis prompte
mortis elegit periculum. Porro
ciues & communicatores reli-
gionis, pro qua & mortua est,
virilitatis * lege sacram virgi-
nem admirantes, iuxta sacra-
rium sepulcro dedicato, & arca
posita, honores ei concelebrant,
& annuatim diem festum fa-
ciunt & solennem. Denique sa-
crati diuinorum mysteriorum
assertores etiam sermonibus me-
moriæ semper honorant, &
qualiter perfecit agonem per-
fecerantix, diligenter præsen-
tes populos edocent. At vero
pictor pie agens & ipse per ar-
tem secundum vires totam e-
ius historiam in sindone figu-
rans, circa sepulcrum posuit * ti-
tulum. Habet autem se sic ar-
tis diligentia. Excelsus super
thronum locatur iudex, ama-
re ac furiose virginem intuens.
Irafcitur enim ars etiam in ma-
teriis inanimatis, cum vult. Sa-
tellites autē principis & milites
multi, alii quidem monumen-
torum descriptores, ferentes li-
bros & * pittacia. Quorum alius
suspensa manu a cera, aspicit ad
eam quæ iudicabatur, valide
totam inclinans faciem, quasi
* iustus facilius loqui, vt non
laborans erga auditum, men-
* ergo
* sacrum
spectacu-
lum.
* Gr. stylus
* iubens
clarius l.

* reprehenda.

* pulchra facie:

dosa describeret & * imperfe-
cta. Stabat autem virgo in ful-
ua tunica & veste philosophiam
significans; &, vt visum est pi-
ctori, * vultu vrbano: vt autem
mihi apparet, animam de-
corata virtutibus. Ducunt au-
tem eam ad principem duo mi-
lites, vno antequam trahente,
altero vero post tergum vr-
gente temperatum virginis mo-
rem pudore atque constantia.
Nam in terram quidem intue-
tur, erubescens vultus virorum:
stabat autem imperterrita, ni-
hil perpetuens ad agonem. Ve-
rum cum ego alios interim lau-
darem pictores, vidi mulieris
illius Colchidis opus, quod gna-
tis gladium illatura, misericor-
dia & furore diuideret faciem:
& vno quidem oculorum iram
ostenderet, altero vero matrem
indicaret parcentem & horre-
scentem. Nunc autem miracu-
lum ab illo sensu ad hanc mu-
taui picturam; & valde quo-
que admiror artificem, quoniam
magis commiscuit colorum
morem, pudorem pariter
& fortitudinem temperans, af-
fectiones videlicet quæ sibi inui-
cem aduersantur. Cumque pro-
grederetur antequam imitatio,
carnifices quidam in paruis tu-
nicis nudi iam ad opus vrge-
bant: & vnus quidem apprehen-
dens caput & inclinans retror-
sum, præbebat alteri appara-
tam ad poenam virginis faciem:
at ille assistens incidere dentes.
Malleus & teretrum poenæ in-
strumenta videntur. Lacrymor
hinc, & mihi passio sermonem
recidit. Sanguinis enim guttas
ita pictor liquido colorauit, vt
diceres veraciter eas a labiis flue-

ἑσφαλμένην γραφῆ καὶ ἰππλήνιμα.
ἔσκη δὲ ἡ ᾠδὴ ἐν Φαυλάτωνι ἔ-
μαρτύρω φιλοσοφίαν σημαίνουσα,
ὡς μὲν ἔδοξε τῷ γραφεῖ, καὶ τὴν ὄψιν
ἀσεία ὡς ἔμοι δοκεῖ, τὴν ψυχὴν κα-
καλωπομένην ταῖς ἄρεταις. ἀρῶσι δὲ
αὐτὴν πρὸς τὸ ἀρχόντα δύο στρατιώ-
ται, ὁ μὲν ἔλκων ἑπὶ τὸ πρόσωπον, ὃ κα-
τόπιν ἐπέργων κεκραμένον τῆς παρδίνης
τὸ ἦθος αἰδοῖ ἔσπερότητι. νύβει μὲν ἕρ-
εῖς γλῶσσαι ὡς ἑρυθρίαι τὰς ὄψεις τῆς
ἀρρένων· ἔσκη δὲ ἀκατάλληλος, οὐδὲν
παρουσα πρὸς τὴν ἀγωνία δειλόν. ὡς
ἔγωγε εἶδον ἄλλοις τέως ἐπὶ νουμω ζω-
γραφοῖς, ὅτι ἐθεασάμην τῆς γυναικὸς
ἐκείνης τῆς Κολχίδος τὸ δράμα, ὅπως
μέλλουσα τοῖς τέκνοις ἰππύφειρον τὸ ξί-
φος, ἐλέω ἔθυμῶ μελεῖται τὸ πρόσω-
πον. ἔσκητος μὲν τῆς ὀφθαλμῶν τὴν
ὀργὴν ἐμφανίζει, ἔσκητος δὲ τὴν μητέ-
ρα μὲν νύβει φειδομένη καὶ φειδου-
σαν. νύβει δὲ τὸ δαῖμα ἀπὸ ἐκείνης τῆς
ἐννοίας πρὸς ταῦτα μετέσκηκε τὴν
γραφήν. ἔσκητος γὰρ ἀγαμαῖος π-
χίτου, ὃν μᾶλλον ἐμίξε τῆς γραμ-
μάτων τὸ ἦθος, αἰδῶ τε ἰσοδοῦ ἀνδρῶν κα-
ρῆσας, παθητικὴ φύσιν μαζομένην πρε-
βαινοῦσης ἢ εἰς τὸ πρὸς τὴν μμησῆως,
δημοί πνες ἐν χιτωνίσκοις γυμνοὶ ἴδον
ἤρχοντο τῆς ἔργου. ἔσκητος δὲ ὁ μὲν δραξάμενος
τὴν κεφαλῆς, ἔσκητος ἀκλίνας εἰς τὸ κατό-
πιν, παρεῖχε τῷ ἐπέσθοντι εἰς π-
μωεῖαν τῆς ᾠδῆς τὸ πρὸς τὸν ὄψιν ὃ
παρασῆκε ἔξέκαστε τὸ ὄδοντων. σφύρα
ἢ καὶ τῆς ὄψιν φαίνεται τῆς πμωεῖας τὰ
ὄργανα. σακρῶν δὲ τὸ ἐνπεδῆν, καὶ
μοι τὸ πάθος ἰππύφει τὸ λόγον. καὶ
τῆς ἀμματος σακρῶνας οὕτως ἐσαρ-
γῶς ἐπέχρωσεν ὁ γραφεὺς, ὡς εἴποις
δὴ πρὸς χεῖρας τῆς χιτῶνος ἀλλήως,

ANNO
CHRISTI
787.

ANNO
CHRISTI
797.

καὶ θρηνησας ἀπέλθοις. δεσμοτή-
ει μετὰ ταῦτα· καὶ πάλιν ἡ παρ-
θένος στήνη ἐν ποῖς Φαιοῖς ἰματίοις κά-
σπηται μόνη, ἐκτείνουσα τῷ χεῖρῃ πρὸς
οὐρανὸν, ἔκαστοσα θεὸν Ἰησοῦν
τῷ θένων. ἀγχιμυθὴ δὲ αὐτῇ φαίνεται
ἰσὲρ κεφαλῆς τὸ σημεῖον, ὃ δὴ νόμος
Χριστιανῶν περισκεῖν τε καὶ Ἰη-
σοῦ ἀφαιεῖται· σύμβολον οἰμαί τῆς πα-
ρθένου, ὅτι αὐτῇ ἔξεδέχετο. ἄνευ γουῶ
καὶ μετ' ὀλίγον πῦρ ἀλλοτρεῶς σφοδρὸν
ὁ ζωγράφος ἀνῆλθεν, ἐρυσσεύει χρώματι
ἔσθεν καὶ ἔσθεν Ἰησοῦ μὲν ἐν σωμα-
τοποίησας πλὴν φλόγα. ἴσῃσι δὲ μέστω
αὐτῷ τὰς χεῖρας πρὸς οὐρανὸν δια-
πλώσασαν, ἀγχιμυθὴ δὲ οὐδέμιαν
Ἰησοῦ φαίνουσαν τῷ περισκεῖν, ἀλλὰ
πυρρῶν γερνῶσαν, ὅτι πρὸς πλὴν
ἀσώματον καὶ μακαρεῖον ἔξεδέχεται
ζωῶν. μέγρι πύπου καὶ ὁ ζωγράφος
ἔσῃσε πλὴν χεῖρα, καὶ τῷ λόγον ὡσα
δὲ τοῖ καὶ αὐτῷ, εἰ βούλει, τελείωσι
πλὴν γραφῶν, ἵνα κατέθῃ ἀκριβῶς, εἰ
μὴ πολὺ κατόπιν τῆς ἐξηγήσεως ἡλδο-
μυθ. ἔ ταῦτα μὲν Ἀστέρος σκοποῦντες
δὲ τὰ ἐν τῇ θείᾳ γραφῇ εἰρημυθία, βίρη-
σμιθ τ' αὐτῶν ἐκείθεν ἐκλεξάμυθον τὰ
πρὸ αὐτῶν διηγορημυθία. ὁ θεὸς γὰρ τῷ
θεοτόπῃ αὐτῶν Μωσῆ πρὸ τῆς σκηνῆς
διατασάμυθ, ποιήσα καὶ διάφο-
ρα ἐν αὐτῇ ἔργα περισκεῖας, πρὸς
πύποις ἔφη ποιήσας αὐλαλας ἐκ βύσ-
σου κεκλωσμένης, καὶ ὑακίνθου, ἔ πορ-
φύρας, ἔ κοκκίνου κεκλωσμένου χε-
ρσεῖμ' ἔργασα ὑφάμυθ ποιήσας* αὐ-
ταί. καὶ αὐτῇ μὲν ἡ διαταγὴ διδάσκει
ἡμᾶς, ἵνα τὰ τῷ θεῷ ἀναπεθημυθία ἀνα-
λώμασι πλείοις κατασκυθῶνται·
Ἰησοῦ δὲ τῷ ἀνθρώπων οὐχ οὕτως. εἰ-
ρηται γὰρ τῷ λαῷ· ἔ ἰμάτιον ἐκ δύο
Concil. Tom. 19.

re, & lamentis affectus abires.
* Vinculum post hæc; & ite-
rum virgo decora in fuluis ve-
stibus, sed & sola, extendens ma-
nus ad cælum, inuocans Deum
tutorē in pœnis. Orante autem
ea, videtur super caput signum,
quod lex est Christianis adoran-
di & superscribendi: quod e-
go indicium esse arbitror passio-
nis quæ illam manebat. Mox er-
go & post paululum ignem alibi
vehementem pictor succendit,
rubro colore hinc & inde clare-
scente flammam corpus efficiēs.
At vero in medio flammæ sta-
tuit eam manibus ad cælum ex-
passis, sed molestia nulla in facie
apparente: quin e diuerso
hilarem, quoniam ad incorpo-
ream & beatam vitam perge-
bat. Usque huc & pictor reti-
nuit manum, & ego sermonem.
Porro attende tibi, si volueris
eamdem perficere picturam, &
confideres diligenter, nisi multū
inferius quam oportuit, ad nar-
rationē accessimus. Et hæc qui-
dem Asterius. Tractantes autem
quæ in diuina scriptura dicta
sunt, inueniemus eundem ex ea
legisse, quæ ab ipso dicta fuerūt.
Deus enim famulo suo Moyse de
tabernaculo disponens, post-
quam varia & diuersa in eo o-
pera fieri præcepit, ait: *Facies* Exod. 16.
*cortinas ex bysso retorta, hyacin-
tho, & purpura, & cocco retor-
to cherubim: opere textoris facies*
eos. Et ipsa quidem dispositio
docet nos, vt ea quæ Deo dicata
sunt, expensis multis conficiantur:
in humanis autem non ita. *Dictum est enim populo: Et ve-* Dent. 12.
stem duobus contextam ne induas.

ὑφασμένον ἐκ ἰησοῦ αὐτῶν.
T t t ij

* αὐτῶν.

* Gr. Carcer

Exod. 16.

Dent. 12.

1. Tim. 2.
* decenti

Lucidissime autem diuinus Apostolus horum sensum commendat, præcipiens: *Mulieres in habitu* ornato, cum verecundia & sobrietate ornantes se, non in tortis crinibus, aut auro, aut margaritis, vel veste preciosa; sed quod decet mulieres, promittentes pietatem per opera bona.* Hæc considerantes nos, qui Deo soli seruitutem nostram in spiritu & veritate offerimus, omnia quæ oblata & dedicata sunt, siue diuinus typus preciosæ crucis, siue euangelium, siue venerandæ imagines, siue vasa sacra sint, & salutamus & amplectimur ea, veluti spem habentes sanctificationis ab eis percipiendæ: & adorationem honoratoriam illis impendimus.

Psal. 98.

* Gr. san-
ctus
Non longe
a fine.

Adorate enim, inquit, scabellum pedum eius, quoniam sanctum est.* Propter quod & Gregorius Theologus in sermone suo de natiuitate Christi ait: Bethlehem honora, præsepe adora. Ergo quod Deo dicatur, præsentia & participatione eius sanctum est, quemadmodum omnis scriptura testatur: & ei qui sanctus est, honor sanctitatis non aliter conferuatur, quam per nostram affectualem adorationem. Ipsi autem adhuc spirantes mendacium, aliena quædam ab ecclesia catholica consuentes, aiunt.

GREGORIVS EPISCOPVS legit.

Consona vero istis & Theodotus Ancyranus, concertator Cyrilli, de eisdem docet ita: Sanctorum vultus non in imaginibus ex materialibus coloribus factis formandos accepimus, sed ho-

λοκότατα δὲ ὁ θεὸς δόξολογὸς τούτων πλὴν ἐννοίᾳ παρέστη. ὡς ἁγίων τὰς γυναῖκας ἐν κατεσολῇ κοσμίῳ, μὴ αἰδοῖς & σωφροσύνης κοσμεῖν ἑαυτὰς, μὴ ἐν πλέγμασιν, ἢ χρυσῷ, ἢ μύρρα-ελαίῃς, ἢ ἱματισμῷ πολυτελεῖ. ἀλλ' ὁ πρέπει γυναῖξιν ἐπαγγελιοδότης θεοσεβείαν δι' ἔργων ἀγαθῶν. ταῦτα οὐκ εἰδότες ἡμεῖς (1) τῷ θεῷ μόνῳ πλὴν λατρεῖν ἡμῶν ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ προσάγοντες, πάντα τὰ αὐτῶν διατεθῆναι καὶ καθιερωθῆναι, εἴτε θεοτύπος τῆς ἁγίας ζωῆς, εἴτε ἀγιονόμοιο γέλιον, εἴτε σέπαι εἰκόνες, εἴτε ἱερὰ σκεῦη εἰσὶ, & ἀσπασώμεθα, & ἀπειπυξώμεθα, ὡς ἐλπίζοντες ἀγιασμοῦ μεταλαμβάνειν ἐξ αὐτῶν. & προσκυνοῦσιν πημητικῶν αὐτοῖς δωροδωσωμῶν. προσκυνοῦτε γὰρ, Φίλοι, τῷ ὑποποδῶν τῶν ποδῶν αὐτοῦ, ὃ ἅγιός ἐστι, διό & Γρηγόριος ὁ θεολόγος ἐν τῷ εἰς τὰς ἡμέτερας τῆς Χερσονόσου λόγῳ αὐτοῦ οὕτω φησὶ. πλὴν Βηθλεὲμ ἡμῶν, καὶ πλὴν φάτιν πρὸς προσκυνοῦσιν. ἀ γὰρ τῷ θεῷ ἀναπέθηνται, τῇ αὐτῷ ἰσχυροφρονήσῃ & μεθεξὶ ἀγία ἐστὶ, καθὼς πᾶσαι ἡ δόξα γὰρ ἡ μὲν πρεῖ. καὶ ὡς ἀγίῳ ἡ τιμὴ τῆς ἀγιότητος ἐκ ἄλλως φυλάσσεται, ἢ διὰ τῆς ἡμῶν χειρῶν προσκυνοσεως. αὐτοὶ δὲ ἐπὶ ἐμπνεόντες ψεύδονται, ἀλλόθετον π τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας συρράξαντες, φασίν.

ANNO
CHRISTI
787.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ἀέγω.

Συμφωνοῦν δὲ τούτοις & Θεόδωτος Ἀλικαρνασσέως, ὁ συναγωνιστὴς Κυρίλλου. ὡς ἐπὶ αὐτῶν διδασκῆς οὕτως τὰς τῶν ἀγίων εἰκόνων ἐκ ἐν εἰκόσιν ὅτι ὑλικῶν χρωμάτων ἀναμορφωθῶν παρελήφθημεν, ἀλλὰ

ANNO CHRISTI 787.

ταῖς τύπων ζεῦταις διὰ τῆς ἐν γρα-
φῆς περὶ αὐτῶν διηγουμένων οἶόν τι-
νας ἐμφάνει εἰκόνας αἰαμαθηδῶν
δεδιδάχμεθα, ἐκ τούτου περὶ τῶν
μοιῶν αὐτοῖς διεγράμμοι ζῆλον. ἐπεὶ
εἰπάτωσαν ὅτι ταῖς τοιαύταις αἰασηλουῦ-
τες μορφῆς, ποίας ἐκ τύπων ἀεὶ κα-
ταπολαύουσιν ὡφελείας, ἢ ἐν ποίᾳ διὰ
τῶν τύπων δαμνῆσεως διὰ ζῶντων πνευ-
ματικῆς θεωρίας. ἀλλ' ὁ δὲ ζῆλον, ὡς μα-
τυρία ἢ τοιαύτη θῆπνοια, καὶ διαβολικῆς
μεθοδείας ἕρμημα.

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ
ἀνέγνω.

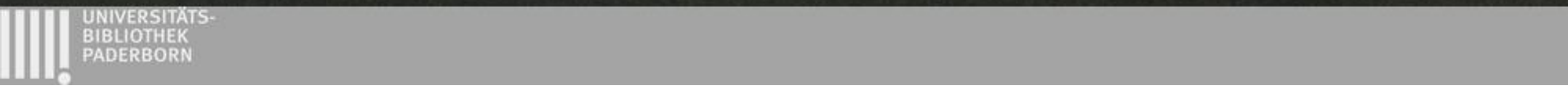
Εἰ Θεόδωτος ἄρῳ ἐν τῷ δευτέρῳ βίῳ,
τῆ μακαρίας σωεξέβησεν διὰ Σωσαν-
νη περὶ θεῶν λέγων· ὁ θεὸς ὁ αἰώνιος, ὁ
τῶν κρυπτῶν γνώστης, ὁ εἰδὼς πάντα περὶ
ζήμεσεως αὐτῶν οὐ ἐπίσταται, ὅτι ψευδῆ
κατηγόρησάν μου, ζῆλωσαντες τοὺς πρε-
σβυτέρους τῆ βαβυλωνικῆς συχύσεως,
ὅτι τῆς ψευδοφθόρου τῆς καινοφω-
νίας εἰσηγηταί. ἀλλὰ θέλοντες ἐαυτοὺς
ἰκανοὺς εἶναι περὶ θεοδείξαι, κενά
πνα λαρυγίζουσι, καὶ ψευδῆς θεοδεί-
κνυται ὁ κέλευθος τῆς γραφῆς αὐτῶν, ἐ
προφθασὶς ἄρα χαρακτικῆς τῆς ἀληθείας
δύσεισκονται. πολλοὶ γὰρ μὲθ' ἡμῶν ἐκζη-
τήσαντες, εἰτά τε καὶ ἐρδυνήσαντες ἐν τοῖς
λόγοις τῆς αὐτῆς Θεοδωτου περὶ τῆς περ-
κῆμῶν ῥητοδῆς, εἰ ἀεὶ ἐγγεγραπταί π τῆ
ποιεῖτων, οὐδαμῆ οὐδαμῶς ἕρρημον. οὐ-
δέ γὰρ αὐτὸς π τῆς ποιούτων διηγήρεται
προφανῶς γὰρ δέδεικται, ὅτι οὐ Θεοδω-
του ἢ χεῖρας ὄντι. πικρίας γὰρ ἐ παρο-
ξυσμοδμετὸς ὁ λόγος, ἐ γλώσσης ἀ-
κρατοῖς ἐ ἀκαθάρτων γλῶσσῶν ἢ τὸ λ-
μα τῆς φλυαφῆσαι, * διαβολικῆς.

rum virtutes per ea qua de illis in
scriptis indicantur, quasi quas-
dam animatas imagines imitari
didicimus, & ex hoc ad similem
illis zelum erigimur. Nam dicant
hi qui tales erigunt formas, quali-
putas ex his perfruantur utilitate,
vel in quam spiritalem contem-
plationem ducantur per harum
commemorationem? sed manife-
stum est quod vana sit huiusmodi
excogitatio, & diabolica argu-
mentationis inuentio.

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ
legit.

Si Theodotus esset in hac vi-
ta, cum beata Sufanna clamaret
dicens: Deus aterne, qui abscon- Dan. 13.
ditorum es cognitor, qui scis om-
nia antequam fiant: tu nosti,
quia falso contra me tulerunt
testimonium hi, qui æmulantes
fenes Babylonicæ confusionis,
huius nouitatis auctores exi-
stunt. Sed volentes se idoneos
& illustres ostendere, quædam
vana fauce loquuntur: & fal-
lax ostenditur calamus scriptu-
ræ ipforum, & euidenter adul-
teratores veritatis inueniuntur.
Multi enim nobiscum exqui-
rentes, deindeque scrutantes
in sermonibus eiusdem Theo-
doti de proposito dicto, si vere
scriptum sit huiusmodi, nun-
quam vsquam inuenimus. Ne-
que enim ipse quid tale locutus
est. euidenter namque mon-
stratum est, quod non sit Theo-
doti testimonium. Amaritudine
quippe & exacerbatione plenus
fermo, & linguæ intempera-
tæ, atque immundorum labio-
rum præsumptio est dicere, esse
diabolicæ argumentationis in-
uentionem venerabilium figurarum imaginum. Vere perspicuum est,

* leg. ex
Lat. δια-
λοῦς με-
τα-
δὲ τῆς
μα τῆς
οὐκ ἔστι
τίς.

quod Christianos accusantium fit hæc adinuentio atque figmentum, & non Theodoti. Nam si, vt ipsi aiunt, ex ipso testimonium protulerunt, oportebat eos expresse indicare, ex quo eius sermone testimonium sit assumptum. Sed vt scientes illud falsum, silentio mendacium reliquerunt. Itaque sermonibus eius coaceruatis, videlicet his qui ad Lausum scripti sunt contra Nestorium in tomis sex; & interpretatione symboli sanctorum patrum apud Nicæam conuenientium, & sermone de natiuitate Domini, & in lumina, & in Eliam & viduam, & in sanctum Petrum & Ioannem, & in claudum qui sedebat ad speciosam portam, & in eos qui talenta acceperunt, & in eum qui de duobus cæcis: nullo modo dictum, quod ipsi protulerunt, inuenimus. Sed nec cum pseudosyllogus eorum collectus turbaretur, & inscriberetur in falsa fermocinatione ipsorum, a codice Ancyrani testimonium est assumptum; sed per quoddam mendax pittacium, vt pestilens quiddam discurrit, quod simplices admiserunt. Porro sentati, & qui acquiescunt veritati, hoc semper mendacium arbitrati sunt. Præterea ductorem pestiferæ hæreseos suæ adhuc proponunt adiutorem Arii, & coadiutorem Eusebii Nicomediensis, & Theognii Nicæensis, & Maridis Calchedonensis, qui præfuit his qui restiterunt sanctæ Synodo Nicææ; ita factentes.

χειριανοκατηγόρον ποδο ιδιωμά τε
καὶ πλάσμα, καὶ οὐ Θεοδοῦ. ἐπεὶ
εἰ ὡς αὐτοὶ Φασιν, ὅτι αὐτῶ τινὲ μὲρ-
πυλῶν παρήγαγον, ἔδει αὐτῶν γρα-
φῶς δηλῶσαι, ἐν ποίου λόγου αὐτῶ ἢ
χρησῆς ἐλήφθη· ἀλλ' ὡς γινώσκοντες
αὐτῶ Φάλασον, τὸ ψευδοῦς τῆ σιωπῆ ἐπα-
φῆκαν. τῶν λόγων αὐτῶ τίνων συνα-
γείραντες λέγουμεν δὴ τῶν πρὸς Λαύ-
σον γραφέντας κατὰ Νεστορίου ἐν τό-
μοις ἕξ, καὶ τινὲ ἐρμηνεύειαν τινὲ εἰς τὸ
σύμβολον τῶν ἐν Νικαίᾳ ἁγίων πατέ-
ρων, καὶ τῶν λόγων εἰς τινὲ γήνησον
τῆ κυρίου, καὶ εἰς τὰ φῶτα, καὶ
εἰς Ἡλίαν καὶ τινὲ χίρην, καὶ
εἰς ἄγιον Πέτρον & Ἰωάννην, &
εἰς χυλὸν καὶ κλημῶν πατρῶς
τινὲ ὠραίαν πύλιν, καὶ εἰς τῶν πᾶ
τάλατα λαβόντας, & εἰς τῶν δύο
πυφλοῦς· οὐδαμῶς τὸ ῥητὸν, ὃ αὐτοὶ
πρὸς ἐμῶν, εἴρομεν. ἀλλ' οὐδὲ ὁ
ψευδοσύλλογος αὐτῶν ὅτι ὠχλαγω-
γεῖτο, & ἐνεγράφη ἐν τῶ φηλολο-
γήματι αὐτῶν, ἀπὸ βιβλίου τῆς Ἀκυ-
ρτου ἢ χρησῆς μετελήφθη, ἀλλὰ διὰ
ψευδοπιπτικίου πνὸς ὡς λοιμὸς πρὸς δι-
δραμῶν, οὐπὸς μετέλαβον ἀπλού-
στεροι. ὅ δὲ ἐχέφρονες & τῆ ἀληθείᾳ
πειθήμενοι, ποδο πάντοτε ὡς ψευδοῦς ἠ-
γῆσαντο. ἠγῆτορα δὲ τῆς αὐτῶν λοιμῶ-
δος ἀίρεσεως ἐπὶ πρὸς ἀλλοτῶν τῶ
ὑπερασιασὴν Ἀρείου, καὶ σωμασι-
σὴν Εὐσεβίου Νικομηδείας, Θεογίου
Νικαίας, & Μάρκου Καλχηδόνου,
ὅτι ἔλαξαντα τῶν ἀντιπαρὰ τῶ
μῶν τῆ ἐν Νικαίᾳ ἁγία συνόδου, ὡ-
πο φάσκοιτες.

ANNO
 CHRISTI
 787.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ GREGORIVS EPISCOPVS
 ἀνέγνω. legit.

Ομοίως ὃ ἔο τῆ Παμφίλου Εὐ-
 σέβιου πατρὸς Κωνσταντίνου Αὐτοκράτορος
 ἀποστολῆν Χριστοῦ εἰκόνα δοῦσα ἀλη-
 θινῆ αὐτῆ ἁγίας, τοιαύτη λέγει· ἐπεὶ
 ὃ ἔο πατρὸς εἰκόνας ὡς δὴ τῆ Χριστοῦ
 γέγραπται, εἰκόνα βουλομένη σοι ταύ-
 τω ὑφ' ἡμῶν πεμφθεῖναι· τίνα λέ-
 γεις ἔο ποῖον ταύτῃ, καὶ φησὶ τῆ Χρι-
 στοῦ εἰκόνα; πόσον τὴν ἀληθινήν ἔο ἀμε-
 πάλλακτον, καὶ φύσει τῶν ἁγίων χρο-
 κτήρας φέρουσαν; ἢ ταύτῃ καὶ ἡμεῖς
 ἀνείληφε, τῆς δούλου μορφῆς παρὰ
 ἡμῶν ὁμοίωμα; ἀλλὰ παρὰ τῆς τῆ
 Θεοῦ μορφῆς οὐδὲ αὐτὸς ἠγοράσθη σε
 ζητεῖν, ἀλλὰ παρὰ τῆς πεπενημέν-
 νου, ὅτι οὐτε πατέρα οὐκ ἔγνω, εἰ μὴ
 ὁ υἱός· ἐὰν αὐτὸν υἱὸν γνοίη ποτε τις ἐπα-
 ξίως, εἰ μὴ μόνος ὁ ἠγνοήσας αὐτὸν πα-
 τῆρ. ἔο δὴ μετὰ πάντα· ἀλλὰ πάντως που
 τῆς τῆ δούλου μορφῆς ἐπιζητεῖς τὴν
 εἰκόνα, ἔο δὲ ἡμεῖς παρὰ τῆς σαρ-
 κίου, ἀλλὰ ἔο τοῦτο τῆ δόξης τῆς Θεότητος
 ἀνακεκράσθαι μεμαθήκαμεν, καὶ κατα-
 πέσομεν τὸ θνητὸν ὑπὸ τῆς ζωῆς. ἔο μετ'
 ὀλίγα· τίς οὐκ τῆς ποιανῆς ἀξίας τε ἔο
 δόξης τῆς ἀποσιλεύσεως ἔο ἀπαρσάφης
 μὲν ἀδύνατος οἷός τε αὐτῆ καὶ καταχα-
 ράξαι νεκροῖς καὶ ἀλύτοις χρωμασι ἔο
 σκιαγραφίας; ὅποτε μὴ δὲ παρὰ τῆς
 αὐτῆ ἐπιζητεῖς ὅροις οἱ θεοῦ οἱ ὑπέ-
 μιναν μαθηταί, οἱ γὰρ ἔπεσον ἐπὶ πρό-
 σωπον, ἀφόρητον αὐτοῖς τὸ θεῶν ὁμο-
 μολογήσαντες. εἰ γοῦν τότε ἢ ἐν σαρκὸς
 αὐτῆ μορφῆς ποσῶντος ἔλαχε δυνά-
 μειος παρὰ τῆς ἐνοικουσίας αὐτῆ Θεότητος
 μεταβληθεῖσα, πῶς λέγειν, ὅτι τὴν θνητότητα δοῦδος, ἔο τὴν φθορὰν δο-
 νητέα, τὸ εἶδος τῆς τῆ δούλου μορφῆς εἰς τὴν τῆ θεοῦ καὶ Θεοῦ δό-

*Similiter autem et Pamphili
 Eusebii ad Constantiam Augu-
 stam petentem Christi imaginem
 mitti sibi ab eo, talia fatur: Quia
 vero de quadam imagine quasi
 Christi scripsisti, hanc volens tibi
 a nobis mitti, quam dicis et qua-
 lem hanc, quam perhibes, Christi
 imaginem? Vtrum veram et in-
 commutabilem, et natura cha-
 racteres suos portantem? an istam
 quam propter nos suscepit, serui
 forma schemate circumamictus?
 Sed de forma quidem Dei nec ipse
 arbitrare querere, semel ab ipso e-
 doctam, quoniam neque Patrem
 quis nouit nisi Filius, neque ipsum
 Filium nouit quis aliquando digne,
 nisi solus Pater qui eum genuit. Et
 post aliqua. Sed utriusque serui for-
 ma imaginem quaris, et corpuscu-
 li quo amictus est propter nos. Sed
 et id gloria diuinitatis tempera-
 tum didicimus, et absorptum esse
 mortale a vita. Et post pauca.
 Quis ergo huiusmodi dignitatis
 et gloria vibrantes et prae-fulgen-
 tes splendores exarare potuisset
 mortuis et inanimatis coloribus
 et scripturis umbraticis? quan-
 doquidem nec aspicere in eum in
 monte egregii sustinuerunt discipuli,
 qui etiam cecidere in faciem, im-
 portabile quod sibi visum fuerat
 confitentibus. Ergo si tunc incarna-
 ta eius forma tantam virtutem
 sortita est ab inhabitante in se di-
 uinitate mutata, quid oportet di-
 cere, cum mortalitate exutus, et
 corruptione ablutus, speciem serui-
 lis forma in Domini et Dei glo-*

Matth. 17.

riam commutavit, post victoriam videlicet contra mortem, post regressum ad calos, post locationem in regio folio circa dexteram Patris, post quietem in inenarrabilibus & ineffabilibus sinibus Patris, in quam ascendentem & restitutum caelestes virtutes collaudabant, dicentes: Tollite portas principes vestras, & cleuamini portæ aternales, & introibit rex gloriae.

Psalms. 23.

ΕΠΙΦΑΝΙΟΥ ΔΙΑΚΟΝΟΥ
legit.

Ierem. 2.

Prophetica vox istis conuenit, qua Deus per prophetam Ieremiam aduersus Iudæorum populos queritur, dicens: *Me dereliquerunt fontem aquæ viuæ, & foderunt sibi lacus contritos, qui aquam continere non poterunt.* Deserentes enim probabilitium patrum doctrinas, fallacium collegiorum primores, & æmulantes eos qui ventilabro diuini iudicii ab area dominica, id est catholica ecclesia sunt proiecti, ipsos in protectionem hæreseos suæ adducunt. Quis enim fidelium ecclesiæ, & eorum qui verorum dogmatum scientiam perceperunt, ignorat, quod Eusebius Pamphili in reprobum sensum traditus, vnius opinionis & sensus fuerit cum his qui Arii superstitionem secuti sunt? In omnibus quippe historicis suis libris creaturam Filium & Verbum Dei vocat, & ministrum, & secundum adorabilem. Si vero quidam hunc defendentes dicunt, subscripsisse illum in Synodo; concedamus ita fuisse. Sed labiis suis veritatem honorauit, cor autem longe fuit ab ea, vt osten-

Ξαυ μετεσθιδάσατο μὲν τὴν κτὴν τῆς θαλάσσης, μὲν τὴν εἰς οὐρανοὺς ἀνοδόν, μὲν τὴν ἐν τῷ βασιλικῷ θρόνῳ ἀμφὶ τὰ δεξιά τῆς πατρὸς ἰδρῖσιν, μὲν τὴν ἐν τοῖς ἀκατονομάστοις καὶ ἀρρήτοις κόλποις τῆς πατρὸς ἀνάπαυσιν; εἰς ἡμῶν ἀνιόντα καὶ ὑποκαταδυσάμενον αἰ οὐραναίαι δυνάμεις ἀνθ' ἡμῶν λέγουσιν· ἀερετε πύλας ὁ ἀρχόντες ἡμῶν, καὶ ἐπαρῆθητε πύλας αἰώνιοι, ὅτι εἰσελάσεται ὁ βασιλεὺς τῆς δόξης.

ANNO
CHRIST.
757.

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ
ἀνέγνω.

Ἡ παροφθηκὴ φωνὴ τούτοις ἀρμόσθεν, ἡ δὲ τοῦ θεοῦ διὰ τῆς παροφῆτου ἱερέμιου τοῦ τῆς Ἰουδαίων λαοῦ ἐγκραλῶν ἐλεγχῶ· ἐμὲ ἐγκατέλιπον πηγὴν ὕδατος ζῶντος, καὶ ὄρυξαν ἐαυτοῖς λάκκους σαυπεριμμένους, οἳ ἐδωθήσονται ὕδαρ σαυέχων. ἀφέντες γὰρ τὰς τῆς ἐκρίτων πατέρων διδασκαλίας οἱ λογαδὲς τῆς ψευδολόγων, ὅτι ἠλώσαντες τοῖς δοκτικρυχθεῖσι τῷ πύῳ τῆς θείας κρείσεως ἐκ τῆς δεσποτικῆς ἀλωνος, λέγουσιν δὴ τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας, αὐτῶν εἰς σαυασμὸν τῆς ἐαυτῶν αἰρέσεως ἐπασπῶνται. τίς γὰρ ἐκ ἐγῶ τῆς πῶν τῆς ἐκκλησίας, ὅτι γινώσκων εἰληφότων δληθινῶν δογματων, ὅτι Εὐσέβιος ὁ Γαμφίλου εἰς ἀδελκίμον νοῦν παραδοθεῖς, ὁμοδόξος καὶ σύμφερον γέρονε τοῖς τῆς Ἀρείου θρησκιδύσιν, ἐν πάσῃ τῆς ἰσορκαῖς αὐτῶν βίβλοις κήσμα τῆς ἰδὸν καὶ λόγον τῆς θεοῦ δοκτικαλῶν, καὶ ὑποουργῶν, ὅτι δεύθρον παροσκωπητόν; εἰ δὲ πνεῦς τῆς τῶν δικηδικουῶντες λέγουσιν ὑπογράφαι ἐν τῆ σαυόδα, δῶνδρ οὕτως εἶπῃ· διὰ τοῖς χεῖλεσιν αὐτῶν τῆς δληθῆδου τεπέμκεν, ἡ δὲ καρδία αὐτῶν πῶρῳ ἀπεσιν ὅτι αὐτῆς, ὡς δεικνύοισι

ANNO
 CHRISTI
 787.

Θικνύοισι τὰ τε συζέαμματα & ἀπέπ-
 σολαι αὐτῶν πᾶσι. εἰ δὲ ἄλλοτε ἄλλως
 καὶ τοῖς καιροῖς καὶ κατὰ τὰ περὶ ματα
 σινεφύρετο καὶ μετεβάλλετο, ποτὲ μὲν
 ἐπιμῶν ἐδὴ τὰ Ἀρείου φρονουώτας,
 ποτὲ δὲ πῶς ἀλήθειαν ὑποκειμένους,
 ὁποδεύκονται καὶ ὁ ἀδελφὸς Διονυσίου
 ἰακώβου, ἀνὴρ ὡν δὴ μαζος, ἀκαταίστατος
 ἐν πάσι ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν· καὶ μὴ οἰέ-
 δω, ὅτι λήλαται πὶ τῶν κελῶν. εἰ γὰρ
 καρδίᾳ ἐπίστυθεν εἰς δικαιοσύνην, καὶ
 σῶμα αὐτῶν ὡμολόγησεν εἰς σωτηρίαν· ὁ
 ἀληθὴ λόγος, πάντως ἕως ἐρ τῆς συ-
 ζεαμμάτων αὐτῶν συζητήσεως ἠήσατο,
 τούτων πῶς ἐπαύρασαν ποιούμενος,
 καὶ ὑπὲρ τῆς ἐπιστολῶν αὐτῶν λόγον ὁπο-
 λογίας ἐποίησατο αὐτῶν· ἀλλ' οὐδαμῶς οὐ-
 δαμῶς τῶν περὶ τὰς ἐπιματινῶν ὡς
 Αἰθίοψ, μὴ ἀλλάξας τὸ δέμα αὐτῶν· ἐν
 γὰρ τῶν ἐριμύθειαν αὐτῶν τὸ εἶπα τῶν
 κελῶν, κελῶς μου εἰ σὺ ἐξωπῆς ἀλη-
 θεῖς γνώσεως ἐκβεβηκώς, οὕτως φησὶ
 νόμοις φύσεως πάντος ἡσο πατήρ, κέ-
 λῶς αὐτῶν αὐτῶν. διὸ καὶ τῶν μονοθεοῦ
 ἡσο τῶν θεοῦ ὁ γνηθίας αὐτῶν θεοῦ εἶπα αὐ-
 τῶν· ὁ θεοῦ ὡμοῦ καὶ κύριος καὶ πατήρ, ὡς
 αὐτῶν ἢ καὶ ἐν τῇ πρὸς τὸ ἅγιον Ἀλέξαν-
 δρον ἐπιστολῇ τῆς καθολικῆς τῆς μεγάλου
 Ἀθανασίου, ἢ τῆς ἑξῆς· μὴ ὅστις μὲν ἀ-
 γωνίας, καὶ μὴ ὅστις φρονήδος ἐπὶ ταῦ-
 τα ἡλθον τὰ ζεαμματα· τρανότετα
 βλασφημιῶν ἔπα φησὶ περὶ Ἀρείου καὶ
 τῶν αὐτῶν, καὶ καθόρει αὐτῶν τὰ ζεαμ-
 ματα, ὡς λεγόντων, ὅτι ὁ ἡσο ἐκ τῶν μὴ
 ὄντων γέγονεν ὡς εἰς τῆς πάντων. ὁ δὲ
 προνήθειαν αὐτῶν ζεαμμάθειον, ὁ πρὸς
 σὲ πεποιθήσασιν· ἐν ᾧ πῶς αὐτῶν πίστιν
 ἐκτέμνουν, αὐτοῖς ῥήμασι τὰδε ὡμολό-
 γω· ὁ νόμος καὶ περὶ φησι καὶ
 καμῆς διαθήκης θεοῦ γνηθίαται ἡσον

Concil. Tom. 19.

dunt conscripta eius & epistolæ
 omnes : licet aliter atque ali-
 ter secundum tempus & causas
 * conspergi & mutari, aliquan-
 do quidem laudans ea quæ sunt
 Arii sentientes, aliquando vero
 veritatem simulans, ostendatur
 iuxta Iacobum fratrem Domini
 vir duplici animo & inconstans
 in omnibus viis suis : & non exi-
 stimet, quod accipiet aliquid a
 Domino. Si enim corde credi-
 disset ad iustitiam, & ore confes-
 sus esset in salutem verum ser-
 monem, utique pro scriptis suis
 veniam postulasset, horum cor-
 rectionem faciens; & pro episto-
 lis suis profecto verbum * ratio-
 nis fecisset : sed hoc nullatenus
 usque fecit ; mansit enim sicut
 Æthiops non mutata pelle sua.
 Denique cum interpretaretur,
 Dixi Domino, Deus meus es tu,
 extra veracem sensum excedens
 sic ait: Legibus naturæ omnis fi-
 lii pater, dominus est utique e-
 ius : & idcirco unigeniti Filii
 Dei ipse qui genuit cum Deus,
 simul & Deus & Dominus &
 Pater est. Similiter autem & in
 epistola ad sanctum Alexandrū
 præceptorem magni Athanasii
 directa, cuius initium est; Cum
 quanta sollicitudine, vel cum
 quanta cura ad * hæc literæ ve-
 nerint; expressius blasphemans
 sic ait de Ario & eius asseclis:
 Calumniantur eos literæ tuæ,
 tamquam dicentes, quia Filius
 ex non existentibus factus est,
 sicut vnus ex omnibus. at illi
 protulerunt epistolam, quam ad
 te fecerant : in qua fidem suam
 exponentes, ipsis verbis hæc
 confitebantur : Legis videlicet
 ac prophetarum, & noui tes-
 tamenti Deum genuisse Filium

* immiscen-
 do sese ac
 immutan-
 do.

Jacob. 1.

Rom. 16.

* defensio-
 nis

Psalm. 15.

* has literas
 venerint;

Vuu

vnigenitum ante tempora æterna, per quem & omnia & sæcula fecit : genuisse autem eum non coniectura, * sed veritate, ac subiecisse propriae voluntati, inconuertibilem & incommutabilem, creaturam Dei perfectam, sed non sicut vnam ex creaturis. Si ergo literæ ipsorum veritatem dicunt, * vtique apud te fertur: in quibus confitentur Filium Dei ante tempora æterna, per quem fecit & sæcula, esse inconuertibilem & creaturam Dei perfectam, sed non sicut vnam ex creaturis. Porro epistola tua calumniatur eos, tamquam dicentes, quia Filius factus est sicut vnum omnium: cum hoc non dixerint, sed clare definierint, quia non sicut vnum ex creaturis. Nota ergo, si non protinus eis iterum occasio datur ad reprehendum & detrahendum mouendi quotquot voluerint. Iterum eos accusabas dixisse, quia qui est, eum qui non erat, genuit. Miror autem si possit quis aliter dicere. si enim vnus est qui est, profecto ex ipso factum est omne quod est * cum ipso: si vero non solus ipse est qui est, sed & Filius erat qui est; quomodo cum qui erat, is qui est gignebat? Taliter enim vtique duo essent * qui existerent. Et hoc quidem Eusebius ad memorandum Alexandrum: sed & alia epistolæ ipsius ad eundem virum sacratum feruntur, in quibus inueniuntur variæ blasphemiarum, illos qui circa Arium sunt, defendentes. Similiter & ad Euphrasionem episcopum mittens, expressius blasphematur; cuius epistolæ initium est ita: Domino meo per omnia grates confiteor; & in ceteris: Non enim simul cum Patre Filium fuisse

μονογενῆ πρὸ χρόνων αἰώνων, δι' οὗ
 ἔσθ' αἰώνας ἢ τὰ πάντα πεποιήκα-
 ρηγήσαντα ἢ οὐ δοκῆσ', ἀλλὰ ἀληθεία
 ὑποστήσαντα ἰδίᾳ θελήματι ἀφ' ἑσθίου
 ἔδωκα ἁλλοίωτον, κτίσμα ἔσθου τέλειον,
 ἀλλ' οὐχ ὡς ἐν τῷ κτισμάτων. εἰ δὲ οὕτω
 τὰ παρ' αὐτῶν ῥεάμματα δηλοῦνται,
 πάντως δὲ ἔσθ' ἀπὸ σοὶ φέρεται· ἐν ᾧ
 ὁμολογοῦσι ὅτι ὁ ἔσθ' αἰώνας πε-
 ποιήκαεν, ἔσθ' ἀφ' ἑσθίου ἢ κτίσμα τῷ ἔσθου
 τέλειον, ἀλλ' οὐχ ὡς ἐν τῷ κτισμάτων.
 ἢ δὲ σὴ Ἰησοῦ κατηγορεῖ αὐτῶν ὡς
 ἀὐ λεγόντων, ὅτι ὁ υἱὸς γέγονεν ὡς ἐν
 τῷ κτισμάτων· αὐτῶν τὸ πομὴ λεγόν-
 των, ἀλλὰ σαφῶς διορασιμῶν, ὅτι
 οὐχ ὡς ἐν τῷ κτισμάτων· ὅρα εἰ μὴ
 βίβλος πάλιν αὐτοῖς ἀφορμὴ δίδεται εἰς
 τὸ Ἰησοῦ βέβαιον ἢ διαβάλλειν ὁμοῦς
 ὅσα ἢ θεολογοῖσι. πάλιν αὐτῶν ἠπὼ λέ-
 γοντες, ὅτι ὁ ἔσθ' μὴ ὄντα ἐγέννησε.
 θαυμάζω δὲ, εἰ διώκαται τις ἄλλως εἰ-
 πεῖν. εἰ γὰρ εἰς ὅστις ὁ ἔσθ' ἔστιν ὅτι ἔσθ'
 αὐτῷ γέγονε πᾶν ὅ, πᾶ ἔσθ' μετ' αὐτοῦ·
 εἰ δὲ μὴ μόνος αὐτοῦ ὅστις ὁ ἔσθ', ἀλλὰ ἢ
 υἱὸς ἢ ὁ ἔσθ', ἢ πῶς ὄντα ὁ ἔσθ' ἐγέν-
 νησεν; οὐτως γὰρ αὐτῶν εἴη τὰ ὄντα καὶ
 τὰ ἔσθ' Εὐσέβιος πρὸς ὅτι ἀλοῖμον
 Ἀλέξανδρον. ἀλλὰ ἢ ἔσθ' Ἰησοῦ
 αὐτῷ πρὸς ὅτι αὐτῶν ἱερὸν ἀνδρα φέ-
 ρονται, ἐν αἷς βίβλωσι ποικίλαι βλα-
 σφημῶν τοῖς πρὸς Ἀρῶν διεκδικῶσαι.
 ὡσαύτως ἢ πρὸς Εὐφρασίωνα Ἰη-
 σοῦ ἐπιστολῶν ἔσθ' ὅτι βλασφη-
 μῶν· ἢ Ἰησοῦ ἢ ἔσθ' ὅτι οὐτως·
 τῷ δεσπότη μου καὶ πάντα ἔσθ' ὁμο-
 λογῶ· ἔσθ' ἐν τοῖς ἔσθ'· ἐγὼ συνῶ ἔσθ'
 φάμην ὅτι ὁ ἔσθ' πᾶσα, πρὸ ὅτι ἔσθ'

* Gr. sed ve-
 re in rerum
 naturam
 produxisse
 propria vo-
 luntate,

* quæ vti-
 quo apud
 te etiam
 sunt:

* Gr. post
 ipsum:

* Gr. quæ
 sunt

ANNO
CHRISTI
787.

δὲ τῶν πατέρων τῆς ἑσθ' αὐτῶν ὁ πᾶντων μᾶλλον ἀκριβῶς ἐπιστάμενος ἡὸς τῆς θεοῦ, ἔφη ὅτι ἑαυτὸν εἰδὼς τῆ πατρὸς καὶ μείω ἔκτισθη καὶ ὑποβελήκατα, ὅ μάλιστ' ἀσεβῶς τοῦτο ἔκτισμα διδάσκει λέγων· ὁ πατήρ ὁ πέμψας με μείζων μου ἐστίν· καὶ μὴ ἔπερα· ἐπεὶ καὶ αὐτὸς μὲν θεὸς ὁ υἱός, ἀλλ' ἐκ κληθῆνός θεός. ἐν τούτων οὐδ' ἔστι συζητημάτων ἀποδείκνυται τὰ Ἀρείου ἔκτισμα ἀμφ' αὐτὸν διδάσκων· μὴ δὲ ταύτης τῆς ἀποστατικῆς αὐτῶν αἰρέσεως οἱ τ' Ἀρείου μανίας ἐφ' ἑαυτῶν ἔκτισμα φύσιν προσβόλοιον ἐπὶ τῆς καθ' ἑαυτὸν ἐνώσεως, καὶ διδάξουσι σαρκὰ δίχα ψυχῆς ἀναλαβέσθαι τὸ κύριον ἡμῶν ἐν τῇ σωτηρίᾳ αὐτῶν οἰκονομία, λέγοντες τὴν θεότητα ἀναπληροῦν τῆς ψυχῆς τὰ τε βουλήματα ἔκτισμα, ἵνα τὸ πάθος, καὶ τὸ φθῆναι ὁ θεολόγος, τῆς θεότητος ἐπιτηρέσθαι· ὅ οἱ τὸ πάθος τῆς θεότητος προσάπτοντες, θεοπαρονομαζόμενοι εἰσὶ· καὶ τῶν ταύτης τῆς αἰρέσεως μετέχοντες εἰκόνα οὐ προσέονται διδάσκει, ὡς εἶδ' ὁ δυναστεὸς Σεβήρος, ἔκτισμα Πέτρος ὁ Κναφί, ἔκτισμα Φιλόξενος ὁ Ἱεραπόλεως, ἔκτισμα ἄμφ' αὐτῶν πολυκέφαλος ὑδρὰ καὶ ἀκέφαλος. ταύτης οὐδ' ἑστὶ συμμοεῖας καὶ εὐσεβίως ὑποσάρχων, ὡς διδάσκει ἐκ τῆς ἐπιστολῆς αὐτῶν ἔκτισμα ἰσοεσκῶν συζητημάτων, εἰκόνα τῆς χειρὸς ὡς θεοπαρονομαζόμενοι. τοῦτο ἐκεῖν γράφει Κωνσταντῖα τῇ Λικιννίου γυναικί, μὴ ἔκτισμα ἀπὸ βίρῃσθαι ποτε εἰκόνα· ἐπεὶ δὲ καὶ ἐν τῇ αὐτῆς ἐπιστολῇ λέγει, ὅτι μετεβλήθη ἡ ἐκτισμα σαρκὸς αὐτῶν μορφὴ εἰς τὴν τῆς θεότητος φύσιν. ἀλλ' οὐδεὶς τῶν ἀγίων πατέρων ἡμῶν οὕτως ἐφρόνησεν ἢ ἐδίδαξεν· οὐδὲ γὰρ ἡ ἀλήθεια οὕτως ἔχει.

Concil. Tom. 19.

fatemur: verumtamen ipse Filius Dei, qui magis omnia liquido nouit, alium se a Patre & minorem atque inferiorem sciens, admodum pie hoc etiam nos docet, dicens: *Pater qui misit me, maior est me.* Et post alia: Nam & ipse quidem Filius Deus est, sed non verus Deus. Ex his ergo scriptis eius ostenditur Arii & comparium eius dogmata prædicare. Cum hac autem apostatica sua hæresi Ariana in fania inuectores & vnam naturam dogmatizant in vnitione, quæ est per subsistentiam; & prædicant carnem sine anima suscepisse Dominum nostrum in salutari dispensatione sua, dicentes diuinitatem adimplesse animæ voluntates & motus, vt passionem, sicut ait Gregorius Theologus, diuinitati ascribât. & qui passionem diuinitati applicant, constat eos Theopaschistas esse: & qui huius hæreseos participes sunt, imagines non admittunt, quemadmodum nec impius Scuerus, & Petrus Cnaphæus, & Philoxenus Hierapolitanus, & omnis quæ circa eos est * polycephalos & sine capite hydra. Huius ergo factionis etiam Eusebius existens, sicuti demonstratum est tam ex epistolis, quam ex historicis eius conscriptis, imaginem Christi tamquam Theopaschianus abiicit: & hac pro causa Constantiæ vxori Licinii scribit, nō aliquando apud se inueniendam imaginem. Quoniam & in eadem epistola dicit, quia mutata est incarnata eius forma in diuinitatis eius naturā. Sed nullus sanctorum patrum nostrorum sic sapuit aut docuit: neque enim sic veritas se habet.

Ioan. 14.

Epist. 1. ad Cledonium Post princ.

* multorum capicum

Vuu ij

Audiamus igitur quid Athanasius depositor Arianæ infanæ in epistola dogmatica sua dicat, quam ad Euplychium presbyterum Cæsariæ scripsit: pari modo & Cyrillus in prima epistola ad Successum episcopum Diocæsariæ, & in fermone contra commixtores edito. Ambo enim sicut terrenam, ita & cælestem conuersationem habentes, atque ab vno spiritu inspirati, consona inuicem fantur. Athanasius quidem in prædicta ad Euplychium epistola, cuius initium est: In quibus quidem * asuetus es nos reuerendissime. Et post alia sic ait: Communis ouium est fructus, * sed & australi æstate, lana in communẽ vsum vniuersis apponitur. Sed cum de mari tinctura assumitur, purpura dicitur, & talem appellationẽ meretur: sed cum in vsu præcipue regibus solis aptatur, & est lana, & non est: natura quidem illud quod prius erat, est; vsu vero non iam: fugit enim quod commune erat propter dignitatem vtentis. Sic ergo & caro de communi suscepta natura, quoniam facta est amictus regis, * quod ante facta non fuerat. Ita & Dominus gloriæ dicitur * fortassis etiam secundum quod homo est, natura humana passionem admittente, & iniuria in ipsum transeunte, qui veluti veste vsus est carne. Sicut enim is qui ostrum scidit, quasi ipsi regi insidiatus fuerit, animaduersionem sustinet; quoniam rex purpuræ passionem in se transtulit, quamquam ipse nihil mali pertulerit: ita & carnis passio, manente impaf-

* Gr. existimasti nos.

* Gr. hæc inquit dorsi meilis,

* Gr. addit. eandem merita est gloriam, atque is qui ea est vsus, * merito

ἀκούσωμεν Ἀθανασίου τῆς κατὰ τὸν
τῆς Ἀρείου μαρίας, ἢ φησὶν ἐν τῇ δο-
γματικῇ αὐτῆς ἐπιστολῇ τῇ πρὸς Εὐ-
ψύχιον πρεσβυτέρου Καίσαρειας· ὡ-
σπύτως καὶ Κυρίλλου ἐν τῇ πρὸς τὴν
ἐπιστολῇ τῇ πρὸς Σούμανσον ἐπισκο-
πον Διοκαισαρείας, καὶ ἐν τῷ κατὰ
Συνοσιασῶν λόγῳ. ἀμφω γὰρ ὡσαύτῃ
ἐπίχαλμα ἐμπολίτευμα ἔχοντες, οὕτως
ἔσονται, ἔσονται τῶ ἐνός πνεύμα-
τος ἐμπνευμένους, σιωπῶν δὲ ἀλλήλους
φθέγγονται. Ἀθανάσιος μὲν ἐν τῇ προ-
λεχθείσῃ πρὸς Εὐψύχιον ἐπιστολῇ, ἧς
ἡ ἀρχὴ ἐφ' οἷς μὲν ἀήθης ἡμᾶς βλα-
βέστατε· μὴ ἔπειτα φησὶ· κοινὸς ὁ τῶ
πρεσβυτέρων καρπὸς, ποσό δι' τὸ να-
παῖον ἄρος, τὸ ἐλεῖ εἰς κοινὴν χρῆσιν
τοῖς ἀπασιν ὑποκειμένον. ἀλλ' ὅταν τῇ
ἐκ τῆς θαλάττης πρὸς μίσησιν βα-
φῆ, πορφύρα λέγεται, ἔστι τῆς πρὸς
πρὸς ἀμειβομένης, καὶ τῆς χρῆσεως
καὶ ἐξαιρέτων βασιλεῶσι μόνοις ἀρμύ-
των χρυσοῦς. ἔστιν ἐλεῖ, ἔστι ἐκ
πλεῖ μὲν φύσιν ἐκείνη ὅση πρὸς
τῷ, τῷ δὲ χρῆσιν ἐκείνη· φησὶ γὰρ
τῷ κοινότητά διὰ τὸ τῆς χρυσοῦ
ἀξιώμα. οὕτω γὰρ ἔστι ἡ κοινὴ
τῆς ληφθεῖσα φύσεως, ἐπειδὴ γάρ
πρὸς βόλαμον βασιλείως, τὸ αὐτῆς ἡξιώ-
ση δόξης τῷ χρυσοῦ, καὶ μὴ τῷ
φύσιν ἐγγύτω. ὡς κλέος δόξης λέγε-
ται ἐκείνης ἔκαστος ἀνθρώπος· τῆς μὲν
καθ' αὐτὴν φύσεως πρὸς ἀμειβόμενος τὸ
πάθος, τῆς ὅ ὑβρεως διαβαγούσης ἐπὶ
αὐτὴν ὡσαύτῃ ἐκείνη χρυσοῦ τῇ
σαρκί, ὡσαύτῃ γὰρ ὁ τὸ ἀλουργίδα δια-
ρήξας, ὡς ἐπιβέβηκας ἀπὸ τῶ βα-
σιλεί, πλεῖ πμωλεῖται ὑπὲρ καὶ ποιε-
εῖδεν ἀφ' οὗ αὐτὸς πέπονθεν ὁ βασιλεὺς,
τῆς δὲ πορφύρας τὸ πάθος ἐπὶ αὐτὴν αἰνέεται· οὕτω ἔστι τῆς σαρκὸς πάθος

ANNO
CHRISTI
757.

* ἐπιβέ-
βηκας

ANNO CHRISTI 787.

μηδ' ἐν τῇ ἀπαθείᾳ τῆς θεοῦ λόγου δια-
 τῆς ὑβριως ἐπ' αὐτὸν ἐληλυθεναι λέ-
 γεται. Ἐ δὲ διὰ τοῦτο Παῦλος Θ διασώ-
 πτω Χριστὸν, καὶ τὸ ἀνθρώπον, ἢ ὃν θεοῦ
 ᾤσατο. Ἐπεὶ οὗτοῦ Γαβριὴλ
 ὁ ἀρχάγγελος Θ παράδοξον Θ τόκον
 διαγγελλίζοντα τῇ Μαρίᾳ, χαιρε,
 φησὶ, κεχαριστημένη, ὁ κύριος μετ' σοῦ.
 Ἰδοὺ σὺ ἐν γαστρὶ ἐξῆς, καὶ τέξῃ υἱόν, καὶ
 καλέσουσιν αὐτὸν Ἰησοῦν. οὗτος ἔσται
 μέγας, καὶ υἱὸς ὑψίστου κληθήσεται. ὡς
 καλεῖται υἱὸς θεοῦ Ἰησοῦς, ἕκ εἰς θεῖον
 φύσιν τῆς σαρκὸς μεταβληθείσης, ἄλ-
 λα τῇ πρὸς Θ θεὸν λόγον ἐνώσει πλεῖ-
 ὄμων ἀξίαν λαβούσης. Κύριλλος
 δὲ ὡσαύτως ἐν τῇ περὶ ἠρημύῃ πρὸς
 Σουκένσον ἐπιστολῇ, ἧς ἡ ἀρχὴ ἐνέ-
 τυχον τῷ ὑπομνηστικῷ τῷ ᾧ τῆς σῆς
 ὁμοίως ἔπος ἀλέπ. Ἐ μὲν ἔπερα οὐ-
 τω φησὶν· μετὰ δὲ γὰρ πλεῖστοι αἰσταν
 μὲν αὐτὸ τὸ σῶμα τὸ πεπρωμένον, πλεῖ-
 ὄντα τὰς ἀδυναμίας τὰς ἀνθρώπινους ἔχον
 ἐν αὐτῷ· οὐ γὰρ ἐπὶ πείνης ἢ κόπου, ἢ ἐπέ-
 ρου πόνου ἢ ποιούτων δεικνύον εἶναι
 φανερὸν αὐτῷ, ἀλλὰ λοιπὸν ἀφ' ἑαυτοῦ·
 καὶ οὐχὶ τοῦτο μόνον, ἀλλὰ καὶ τῷ ζῶ-
 ποιῶν· ζῶντος καὶ σῶμα, τοῦτέστι τῆς μο-
 νογενεῖς. κατελαμπρυνθήσεται καὶ διδῆ-
 τῇ θεοπροφησίᾳ, καὶ νοεῖται θεοῦ σῶ-
 μα. Ἐπιγάρτοι καὶ εἶπεν αὐτὸ λέγει
 θεῖον, ὡσαύτως ἀμέλει τὸ εἶναι ἀνθρώπου ἀν-
 θρώπινον, ἕκ ἀν' ἀμάρτιαν τῆς πρὸς ἡμᾶς
 λογισμοῦ. ὅθεν οἶμαι ἔστι σφωτάτον
 Παῦλον εἰπεῖν· εἰ ἔγνωκαμεν Χριστὸν
 καὶ σὰρκα, ἀλλὰ νῦν ἐκείνῃ γινώσκοντες.
 δεῖ γὰρ, ὡς ἐφ' ἑαυτῷ, ἴδιον σῶμα ὑπαρ-
 χόν ὑπερέβη πάντα τὰ ἀνθρώπινα. μεταβ-
 λήν γὰρ εἰς θεοῦ φύσιν ἐκ ἐνδεχέ-
 παθεῖν σῶμα τὸ ἀπὸ γῆς ἀμύχανον· σαρ-

sibilitate Dei Verbi, per contumeliam in ipsum venisse dicitur. Ideo Paulus Dominum Christum secundum quod homo est, Filium Dei esse tradit. Et ante hunc Gabriel archangelus admirabilem partum euangelizans Mariæ, Ave, inquit, gratia plena, Dominus tecum. Ecce tu in utero habebis, & paries filium, & vocabunt eum Iesum. hic erit magnus, & Filius excelsi vocabitur. Itaque vocatur Filius Dei Iesus, non in diuinam naturam carne conuersa, sed per vnitionem ad Deum Verbum effectam, * æquiuocam dignitatem sumentem. Cyrillus autem similiter in prædicta ad Successum epistola, cuius initium est: Lecto commonitorio quod a sanctitate tua transmissum est. Et post alia sic ait: Post resurrectionem vero corpus quod passum est, non iam infirmitates habuit in se. Non enim ultra famis vel fatigii, aut alius huiusmodi capax esse dicimus illud, sed iam incorruptum: & non hoc tantum, sed & viuificans: vitæ quippe corpus est, id est, vnigeniti. Clarificatum est autem claritate Deo decibili, & intelligitur Dei corpus: cuius rei gratia & si quisquam dixerit illud diuinum, sicut illud quod hominis est, humanum, non exorbitabit a decente ratione. Unde reor & sapientissimum Paulum dicere: Et si noueramus secundum carnem Christum, sed nunc iam non nouimus. Cum enim Dei, sicut dixi, proprium sit corpus, transcendit omnia quæ humana sunt. Porro commutationem in diuinitatis natura-

Luc. 1.

* i. eiusdem nominis Epist. 1. ad Success. post med.

2. Cor. 5.

Nam prædicamus diuinitatem vt factam, & eam quæ assumpserit quid in se, quod non est per naturam ipsius proprium. Æqualis enim prauitatis est dicere, quia mutatum est corpus in diuinitatis naturam; nec non & illud, quia mutatum est Verbum in carnis naturam. Sicut enim hoc impossibile est (inconuertibilis namque & incommutabilis est) ita & alterum. Non enim valet in diuinitatis substantiam, id est naturam transferri quid creaturarum: creatura quippe etiam caro est. Ergo diuinum quidem est corpus Christi, quoniam Dei corpus est; & ineffabili claritate præfulgidum, incorruptibile, sanctum, viuificum. Quod vero in naturam diuinitatis conuersum sit, nullus sanctorum patrum aut sapuit aut dixit. Itaque & nos ita disponimus. Similiter autem & in sermone quem contra commixtores edidit, cuius initium est: * Beatus modo nobis sermo dogmatum veritatis in studio est. Et post alia sic dixit: Ergo si * suscepta eius carne in diuinitatis naturam desuit esse filius hominis, liquebit utique omnibus, quod filiorum adoptionis gloriam etiam nos deposuerimus, quasi non habentes ultra primogenitum in multis fratribus, quando factus est similis nobis. Et post pauca dicit: Putas ne a donata nobis gloria insperate dilapsi sumus? nequaquam. Non enim quorumdam profanationibus & insipientibus adinventionibus in reprobum sensum inducti, sapiemus præter quod oportet sapere. Regulam autem rectæ & directæ fidei facram & diuinitus inspiratam suscipientes scripturam, fatemur, quia fa-

ἐπεὶ κατηγοροῦμεν τὸ θεόπαιδες ὡς ἄνθρω-
πῆς, & ὡς περὶ λαλοῦσας πρὸς ἑαυτῆς,
ὁ μὴ ὄντι καὶ φύσιν αὐτῆς ἴδιον. ἴσον γὰρ
ὄντι εἰς ἀπορίας λόγον τὸ εἰπεῖν, ὅτι με-
τεβλήθη τὸ σῶμα εἰς θεότητος φύσιν,
καὶ μὴ κακέينو, ὅτι μετεβλήθη ὁ λό-
γος εἰς πλὴν τῆς σαρκὸς φύσιν. ὡς περ
ἔστι τοδο ἀμήχανον· ἀτρέπιος γὰρ καὶ
ἀναλλοιώτως ὄντι· οὕτω καὶ τὸ ἔσθον. οὐ
γὰρ ὄντι τῆς ἐφικτῆς, εἰς θεότητος οὐ-
σίαν, ἢ τοὺς φύσιν μεταχωρήσῃ πρὸς διω-
δαμ τῆς κτισμάτων· κτίσμα δὲ καὶ ἡ
σαρξ. ἐκουῶ θεῶν μὴ τῆς φανερῆς τὸ
σῶμα Χριστοῦ, ἐπειδὴ θεοῦ σῶμα ὄντι,
καὶ ἀρρήτου, δόξης καὶ κατὰ γλαυμῆν, ἀ-
φθαρτον, ἄγιον, ζωοποιόν. ὅτι δὲ εἰς
φύσιν θεότητος μετεβλήθη, οὐτε τῆς
πατέρων πρὸς τῆς ἀγίων πεφρόνηκεν ἢ
εἰρηκεν, οὐτε ἡμεῖς οὕτω διακαίμεθα.
ὁμοίως δὲ καὶ ἐν τῷ καὶ Συνοισιασῶν
λόγῳ, οὐ ἢ δὲ χεῖρα· * ὁ μακάριος ἡμῶν
δὲ πρὸς πεπότηται λόγος τὸ δὲ δληθείας
δογματων. & μὴ ἔπειτα φησὶν ἐκουῶ
εἰ μεταβαλοῦσας αὐτῆς τῆς σαρκὸς εἰς
πλὴν τῆς θεότητος φύσιν, ἀπέστη τὸ εἶναι
καὶ ἡὸς ἀνθρώπου, σαφὲς δὲ ἄνθρωπον
παντὶ τῷ λοιπῶν, ὅτι τῆς ὑδοσίας τὸ
καύχημα καὶ ἡμεῖς ἀποβεβλήκαμεν,
ὡς ἐκ ἔχοντες ἐπὶ τῶν ἁποστόλων ἐν
πολλοῖς ἀδελφοῖς, ὅτι γέρονε καὶ ἡ-
μας. καὶ μὴ βραχέα· ἀρα τῆς διδα-
ρημῆς ἡμῶν δικλείας ἀδοκίμους διω-
λιθῆκαμεν; οὐ μὲν οὖν. ἐστὶ τῆς πνοῆς
ἀβελμηλαίας καὶ ἀνουστατοῖς διρημα-
σιν εἰς ἀδοκίμων νοῦ ἀπενλεωγμένοι,
φρονήσομεν τῶν δὲ θεῶν φρονεῖν. καὶ ὅτι
δὲ ὡς περ τῆς εἰς ἄδου καὶ ἀδιασέφου
πίστεως πλὴν ἱερῶν καὶ θεοπνευστων δε-
χόμενοι γραφῶν, φανερῶν, ὅτι ἡμῶν

ANNO
CHRISTI
707.

* longus

* Gr. elabo-
ratus est.

* Gr. mu-
tata

ANNO
 CHRISTI
 787.

ἡμῶν παρθετόκος ὁ μονογενὴς τῆς θεοῦ
 λόγος ἐκ ἀποπεφοίτηκα τῆς εἰναι τε
 λέγεσθαι μὲν τῆς θεοῦ ἀληθινός, θεὸς ἔ
 υἱὸς ἀνθρώπου. οὐτε μὲν εἰς φύσιν θεο
 πητος πλὴν ἀπερέπως καὶ ἀσυγχύτως
 ἐνωθεῖσαν ἀπὸ σαρκὸς μετασχημάσας
 ὀρεσται, διότι δὲ μάλλον ἰδίᾳ κατα
 φασμύνας αὐτῶν νοοῖτ' ἀν' εἰκότως ἔ
 θεοπερεπὼν ἐκπλήσας ἀξιώματων. οὐ
 τω κ' καιροῖς ὀφείσεται τοῖς ἀπὸ πᾶ
 σαν πλὴν γλῶσσοις ἀπονοήσας ἔξ οὐρανοῦ.
 ἔρω ὅτι τῆς μὲν σαρκὸς οἰκονομίας
 διαφανῆς ἂν μάλα τὸ μυστήριον ἀνα
 πεφοίτηκεν εἰς τὸ οὐρανόν, εἴτα τὸ χεῖ
 μα κατεπέδηται οἱ τοῦτο τε διαμῆροι
 νεφέλη ἢ ἰστέλαβεν αὐτὸν, καὶ δὲ
 γέγραπται· τότε τοῖς πεδαμακίοι προ
 απεφώνηκε πρὸς τῶν ἀγγέλων ἀν
 δρες Γαλιλαῖοι, πῶς ἐσκήκατε βλέποντες
 εἰς τὸ οὐρανόν; οὗτος ὁ Ἰησοῦς ὁ ἀναλη
 φθεὶς ἀφ' ὑμῶν εἰς τὸ οὐρανόν, οὕτως
 ἐλθούσεται, ὃν ἔσπον ἐδεάσαθε αὐτὸν
 πορευόμενον εἰς τὸ οὐρανόν. ἀρα οὐ
 οἱ παρθετοῦς ὁ λόγος, ἀσαρκον αὐτὸν τε
 δέσμεται λόγον ἀναφοιτῆται παρθετοῦ
 πατέρα, ἢ ἡρω ἀποβελκνότη τ' πρὸς
 ἡμᾶς ὁμοίωσιν, ἔκ ὄντα μὲν ἐν ἀπῆ
 τε ἔρεσται σώματι, μετασχημασμένον
 δὲ μάλλον εἰς ἀναφῆ τε καὶ ἀόρατον
 φύσιν; εἴτα πῶς ὀφείλει τοῦτο πολὺ μῆρ;
 εἰ δὲ οὕτως ἐλθούσεται, καὶ δὲ ἀνέβη,
 πῶς ἐκ ἀληθῆς εἰπεῖν, ὡς ἦξει δι' πα
 λιν ἐν σώματι, ἔξ οὐ γυμνός ἔξ ἀσαρκος
 λόγος; καὶ μετ' ὀλίγα· σιμῆς οὐ, ὅπ
 πλὴν ἐν ἐρεσταις ἔξ αἰώνος καιροῖς ἔξ οὐ
 ρανοῦ καὶ δοθόν, ὅποια πρὸς ἔσται, προδρα
 φάμων αὐτοῖς, μεταμορφώσῃ μὲν· τὸ
 δὲ γε τῆς μεταμορφώσεως σχῆμα πε
 παρθετοῦς φησὶν ὁ δεσπότης διὰ γελι
 dem est: & transfigurationis quoque

etus primogenitus noster vni
 genitum Dei Verbum non ces
 savit esse ac dici Deus pariter &
 verus filius hominis. Sed nec
 in naturam diuinitatis carnem
 quam inconuertibiliter & in
 confuse sibi vniuit, cernitur trās
 formasse: imo vero gloria sua il
 lustrans eam, & Deo decibilibus
 hanc dignitatibus repleffe con
 uenienter agnoscitur: ita per
 tempora manifestabitur his qui
 in vniuersa terra sunt, e caelo ad
 ueniens. Ergo & quando cum
 carne, dispensationis consum
 mato valde bene mysterio, re
 gressus est in caelum, confestim
 consternati qui hoc contempla
 ti sunt: nubes enim suscepit
 eum, secundum quod scriptum
 est: tum his qui mirabantur, ac
 clamauit quidam sanctorum an
 gelorum: *Viri Galilaei, quid statis*
aspicientes in caelum? hic Iesus qui
assumptus est a vobis in caelum, sic
veniet; quemadmodum vidistis
eum euntem in caelum. Ita ne* vos
 ad quos nobis sermo est, sine
 carne viderunt Verbum rediens
 ad Patrem: id est, similitudine
 nostra exutum, & non existens
 in tractabili & visibili corpore.
 an potius compositum ad in
 tractabilem & inuisibilem na
 turam? Denique quis est qui
 hoc dicere audeat? At vero si
 sic veniet, quemadmodum &
 ascendit, quomodo non vere
 dicatur, quia veniet etiam ite
 rum incorporatum, & non nu
 dum & sine carne Verbum? Ec
 post pauca dicit: Intellige itaq;
 quia descensionem in nouissimis
 saeculi temporibus e caelo futu
 ram, & quæ vel qualis erit, illis
 praenuntiās, transfiguratus qui
 habitus est factus, vt egregius ait

As. i.

* Gr. hi ad
 quos sermo
 factus est,

Math. 17.

euangelista, non secundum speciei depositionem, id est humani habitus abiectionem, sed potius secundum solam gloriam: resplenduit namque facies eius, ait. Itaque in similitudinem solis fulgoris dedit splendorem. Et post breuia: Scripsit autem de

Phil. 3.

Christo & sapientissimus Paulus, quia reformabit corpus humilitatis nostrae, configuratum corpori claritatis suae. Deinde quid ad hoc asseruerint qui mutata dicunt in Verbi naturam carnem eius? Ergo & sanctorum corpora transferentur conuersione in naturam diuinitatis, vt configurata fiant corpori claritatis eius? & certe quomodo non sit frigida haec assertio, extrema indisciplinatione referta? Conuersa quippe omnino, iuxta id quod aiunt, carne in naturam diuinitatis, quo vtetur corpore Deus existens Verbum? Incorporea enim & vera quaedam substantia est diuinitas: & verum est, quoniam Deum nemo vidit vnquam. Expressius autem denuo profecutus, ac si ad ipsum Eusebium, taliter ait idem egregius pater in eodem sermone: Infertur autem quidam & alius ab eis, vt aiunt, de his sermo. Siquidem egregius Paulus inuenitur scripsisse: Et si nouimus secundum carnem Christum, sed nunc iam non nouimus. Ergo si non secundum carnem noscitur, inquit, necessario dicitur mutasse carnem in sui Verbi naturam, vt sicut Deus dinosceretur. Dicit forte, vt reor, ad istud quis. Nam cum statim dicat etiam de nobis: Qui autem in carne sunt, Deo placere non possunt: vos autem non estis in carne, sed in spiritu: nos nudos nouit

Ioan. 1.

1. Cor. 5.

Rom. 8.

της, ου καταγε τιω τε ειδους αποδεικνυται, ητοι αυθεσπινου χηματος αποβολω, ωει μονω δε μαλλω τιω δεξαν. εκλαμψαι γρ εφη το παρθενον αυτη, κη ισάμιλλον της ηλιου μεριμνους εκδωαι το σελας. και μη βραχια γερα φεωει χειροδ ε ο παρσοφω Παυλος. ος μεταχηματισω το σωμα της ταπεινωσεως ημωρ συμμορφον τω σωματι της δεξης αυτω. ετα η παρως ποπο φαεν αυ ω μεταβαλιν λεγοντες εις τιω τε λογου φυσιν τιω σαρκια αυτω; αρα ε το ην αγιω σωματα μεταχησονται κη εσπην εις φυσιν θεοτητος, ινα ε συμμορφα γηνηται τω σωματι της δεξης αυτω; και ποι πως ου ψυχολογια ταυτα ε εχρατης αμαθιας εμπλεως; μεταβαλουσις γρ ολωσ, και τα φασι, της σαρκος εις φυσιν θεοτητος, ποιω κεχηρησεται σωματι θεωων ο λογος; απωματα τον γαρ ηχημα θεοτης και αληθεις, οη θεον ουδεις εωρακε ποποτε. τρημουτα εω αυθις αποπεινομδμος ως παρως αυτην ευσεβιον, ουτω φησιν ο αυτος θεωσιος πατηρ εν τω αυτω λογω. παρφοκενεται δε ης ε εηρος αυτωις, και τα φασι, ωει ποπο τον λογος. ο γαρ ποι θεωσιος Παυλος διελικεται γερα φως. ει δε κη εγω αμαμδω κη σαρκια χειρον, αλλα νω εκετη γινωσκωμδω. εκουω ει μη κη σαρκια γινωσκωμδω, φασι, μεταβαλιν αιδηγηκη τιω σαρκια λεγην εις τιω αυτω τε λογου φυσιν, ινα ως θεωσ γινωσκωμδω. φαιη δι αν ομαη ης παρως τεπο αιδυς. αρα ουω λωικα δυ λεγη και ωει ημωρ. ω δε εν σαρκι οντες θεω δεσται ου διωανται. υμεις δε εκ εσε εν σαρκι, αλλ εν πωδωματι. γυμωις ημεις οιδε σαρκιας

ANNO CHRISTI 727.

ANNO
 CHRISTI
 787.

σαρκός καὶ αἵματος; ἀρεῖ πνεύμασιν
 ἀσωμάτοις τὰ τοιαῦτα προσλαλεῖ; καὶ
 τοὶ πῶς οὐ φέρεια τὸ γὰρ νοεῖν ἢ φερέ-
 σαι; ἐκοῦν ἐφ' ἡμῶν μὲν σάρκα φησὶ
 τὰ τῆς σαρκὸς ἐμποπῆτε ἔκ ἐκ * ἀνεπί-
 πληκτα πάθη, ἐπὶ δὲ γὰρ ἔ πάντων ἡμῶν
 σωτήρος Χριστοῦ, πανάγνω τε ὄντος καὶ
 ἄ πλημμελεῖν ἐκ εἰδότης· οὐ γὰρ ἐποίη-
 σεν ἀμάρτημα· ἐφροσύνης ἀντὶ τὸ κατὰ
 σάρκα νοεῖσθαι πρέπει. οὐ γὰρ ὄσιν,
 ἐκ ἔστιν ἐν ἀδυναμίαις ἐπὶ σαρκικαῖς.
 σαφῶς οὐκ ἴσμεν ἐκ τῆς Θεοφθόγ-
 γων πατέρων, ὅτι ἐπὶ ἐκ τῆς πηγῶν τῆς
 Ἰσραὴλ ἠρύσαντο ὅ τῆς ἐρεχελίας
 ταύτης παρῆσαντες, ἵνα γνήσιαι αὐτοῖς
 εἰς ζωὴν αἰώνιον· ἀλλ' ἐκ τῆς πηγῶν
 τῆς πονηρῶν καὶ ἀπεικονοῦτων ἐαυτοῖς
 πόμα εἰσκειομένησιν· ἔδδλοξία ὄξα-
 κολουθήσαντες, εἰς κηρυκῶν ἔφάρα-
 γας ἀπάγονται. ἐδδ αὐτῶν, εἰ τῆς ἐκ-
 κλησίας ἑσπῆρον ἑσφιμοί, Βασιλεῖον
 ὅ μέγαν παρνεγκεῖν λέγοντα· ἢ τῆς
 εἰκόνας πηλὴ ἐπὶ τὸ προστόπουον διαβαί-
 νει· Γρηγόριον ὅ Νύσσης· εἶδον εἰκόνα
 τῆς παύδος, καὶ ἐκ ἀδακρυπῆ πύου Θεοῦ
 περὶ ἡλθον, ἐναργῶς τῆς τέχνης ἑσπῆ-
 ὄσιν ἀγούσης πύου Ἰσραὴλ· Ἰωάννην
 ὅ καὶ πύου κηρόχυτον γραφῶν ἀγα-
 πῶν λέγοντα, δισθεσίας πεπληρομέ-
 νων· καὶ ὄσιν πύου τοῖς σωμοίδοις καὶ
 σωδιδασκάλοις. ἐπειτα τὰ διεστραμ-
 μένα παρβλήματα οὐδέποτε κατε-
 σύνοντες, παρδθηκῶν ὅ τὸ κακὸν πλεο-
 νάζοντες, ἐπὶ Φασί.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ
 ἀνέγνω.

Ταύτας οὐκ τὰς γραφικὰς καὶ πα-
 τερικὰς μὲν πύου ἐκ τῶν παρῶν ἡμῶν
 ὄσιν ὡς ἐκ πολλῶν ὀλίγας ἀπερίσταν-
 Concil. Tom. 19.

carne & sanguine? Putasne spi-
 ritibus incorporeis huiuscemodi
 alloquitur, * dum nec eru-
 bescit hoc intelligere vel asse-
 re? Ergo in nobis carnem di-
 cit procaces & non sine querela
 passiones. Denique cum om-
 nium nostrum saluator Christus
 castissimus sit & delinquere ne-
 sciat (neque enim peccatum fecit)
 alio nimirum modo illud
 quod dicitur secundum carnem
 intelligi decet. Non enim est vel
 erit in infirmitatibus ultra car-
 nalibus. Evidenter ergo noui-
 mus ex diuinitus sonantibus pa-
 tribus, quia non ex fontibus Is-
 rael hauserunt contentionis hu-
 ius auctores, ut fieret illis in vi-
 tam æternam; sed ex fontibus
 malignis & sterilibus sibi potum
 attulerunt: & alienum sectan-
 tes, in præcipitia & hiatus indu-
 cti sunt. Cum oporteret eos, si
 ecclesiæ essent alumni, Basilium
 magnum asserere dicentem: Ima-
 ginis honor ad principale tran-
 sit: & Gregorium Nyssenum
 perhibentem: Vidi imaginem
 passionis, & non sine tristitia vi-
 sionem transiui, liquidius arte
 ante faciem historiam asserente:
 atque Ioannem, qui etiam cera
 perfusam picturam se diligere
 dicit, pietate repletam: nec non
 & horum confirmatores &
 æque magistros. Deinde per-
 uerfa problemata nec dum diri-
 gunt, adiectionibus malum au-
 tem abundare facientes, adhuc
 asseuerant.

GREGORIVS EPISCOPVS
 legit.

Hæc ergo scripturalia & pater-
 na testimonia in presenti defini-
 tione nostra ex multis pauca colli-
 Xxx

* Gr. non
 ne ineptum
 est hoc, &c.

De Spiritu
 sancto ad
 Amphil. 18.

Ser. 8. pro-
 pe fin.

gentes posuimus, ne in longum extenderetur: cum sint etiam & alia plurima, quæ sponte deseruimus propter infinitam multitudinem. Ex his ergo diuinitus inspiratis & beatis scripturis ac patribus firmiter edificati, & supra petram diuina seruitutis quæ in spiritu est, pedes nostros locātes: in nomine sanctæ & substantialis & uitæ principalis Trinitatis, vnius voti effecti omnes nos qui sacerdotii dignitate circumdamur, una voce desinimus, abiectam fore & alienam atque abominabilem ex Christianorum ecclesia omnem imaginem ex diuersa materia & coloribus per malam pictorum artem effectam.

ERIPIHANIVS DIACONVS legit.

Ecclesiasticæ traditioni ceruicem suam inclinare nullatenus passus, sed obcæcatus ad electionem congruentiæ, perceptionemque veritatis, & piam traditionem reprobabilem facientes, non torrente voluptatis potari passus sunt, vt fieret in eis fons aquæ salientis in vitam æternam, huius nouitatis garruli asfertores: sed ex lacubus contritis irrigati, foetidam stirpem germinauerunt, habentem fructum fel amaritudinis; & mendacium super mendacium adiicientes, protulerunt: Plurimis etiam aliis existentibus scripturalibus testimoniis, quæ sponte dimisimus. Igitur sicut iam ostensum est, quotquot probabiliū patrum testimonia ab eis prolata sunt, suam iusticiam statuere quærentes, hæc peruerse intellexerunt. Quotquot autem aduersariorum sunt, non sunt

Ioan. 4.

τες σωτηρίας αὐτῶν, διὰ τὸ μὴ εἰς μῆκος ποδοῖν ἐκτείνεσθαι· πλείων γὰρ καὶ ἄλλων οὐσῶν, ἐκοιτίως παρελίπομεν τὸ ἀπειρον πλῆθος. ἐν τοῦτων οὐκ ἔστι θεοπνύτων ἐ μακαρίων γεφῶν τε καὶ πατέρων βεβαίως οἰκοδομηθέντες, καὶ ἐπὶ τῇ πέτρᾳ τῆς ἐν πνεύματι ζωῆς λατρείας τοῦ πόδαυ ἡμῶν ἐδράσαντες, ἐν ὀνόματι τῆς ἀγίας ὑπεροχίου καὶ ζωαρχικῆς τριᾶδος, μίας γνώμης γενόμενοι ἅπαντες ἡμεῖς ὁ τὸ τῆς ἱερατικῆς ἀξίωμα ἀδικαιώμενοι, ὁμοφώνως ὁμολογοῦμεν, ἀποβλητὸν εἶναι τὸ εἰδωμένον καὶ ἐβδελυγμένον ἐκ τῆς ἡμῶν Χριστιανῶν ἐκκλησίας πᾶσα εἰκόνα ἐκ παντοίας ὕλης καὶ χρωματουργικῆς ἡμῶν ζωαρχικῆς κακοτεχνίας πεποιημένον. ΕΡΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ ἀνέγνω.

ANNO CHRISTI 787.

Τῇ ἐκκλησιαστικῇ παράδοσι τὸ εἰς αὐτῶν ἀντίστα κλίειν μὴ ἀνεχόμενοι, ἀλλὰ ἀποτυφλωθέντες πρὸς τὴν ἐκλογὴν τῆς συμφέροντος ἐ τὴν καταλήψιν τῆς ἀληθείας, καὶ τὴν ἀσέβητον ἀδόξαν ἀποκηρύκτον ποιησάμενοι, οὐκ ἔχοντες ἀλλομεν εἰς ζωὴν αἰώνιον, οἱ πατέρες τῆς καινοτομίας ἀδυρολέκται, ἀλλὰ ἐκ λακκῶν σωτηριεμμένων ἔρδεδυθέντες, δυσώδη σελήνη βλασάνοισιν, ἐχρονται καρπὸν χολικῆς πικρίας. Ἐ βεβηδὸς ἐπὶ ψεύδει προσιδέντες ἀπεφῆναι τὸ πλείων καὶ ἄλλων οὐσῶν μερτελων, ἀσέβως παρελίπομεν. Τριγάρου, κατὰ τὸν πατέρα γεφῶν καὶ αὐτῶν προσηνέχθησαν, τὴν ἰδίαν δικαιοσύνην ἡμῶν τῶν σῆσαι, διεσραμμένως πάντας ἐποίησαν ὅσαι τῶν ἐναντίων, ἐκ εἰσῆς ἔδειξ

ANNO
CHRISTI
787.

πνύματος. ὅθεν ἔπεροφθίγεται αὐ-
τοῖς μελωδῶν ἐν πνύματι ὁ μακάριος
Δαβὶδ· μάταια ἐλάλησεν ἕκαστος πρὸς
τὸ πλησίον αὐτοῦ· χεῖλη δόλια ἐν καρ-
δίᾳ, καὶ ἐν καρδίᾳ ἐλάλησε κακὰ. Ἐάν-
τι φθίγεται ὁ πρῆροσιαστὴς Ἡσαΐας λέ-
γων· ἡ βουλή τῆς πονηροῦ ἀνομα βου-
λάεται· ἐκ ἐγνωσαν γὰρ φρονήσαι, ὅτι
ἀπημαυροῦσαν βλάπτειν τοῖς ὀφθαλ-
μοῖς αὐτῶν. ὅθεν γὰρ ὑγιαίνοντα ὄροις ἔ-
νόμοις καταλιπόντες, ῥήματα χημαπί-
ζονται πλὴν βίσεβαιαν, ἔπειροῦνται πνα
βίσεβῆ διαγροῦσαι, ἵνα δια τῆς ἐν πύ-
τοις βύγωμοσυνῆς μηδὲ πει τῆς λοι-
πῶν ἀπιστῶνται, λέγοντες· ἐν ὀνοματι
τῆς ἀγίας ἔπειροσίου καὶ ζωαρχικῆς
πείραδος. ἀλλὰ πει τὸ νοῦ κακουρ-
γῆν θέλοντες, ὅτι ἰδίας γνώμης φθίζον-
ται τε ἔπειροῦνται, συμῶν πειροῦνται ἢ
ἀσέβαιαν, μηδὲ τὸ κρίμα τῆς θεοῦ κατὰ
νοῦ λαβόντες, μηδὲ πλὴν κωρακίῳ
δοσῶσιν βοῶσαν ἐνοήσαντες· ὅς ἐάν
σκυδαλῶν ἕνα τῆς μικρῶν πύτων τῆ
πσειούτων εἰς ἐμέ, συμφέρει αὐτῶν, ἵνα
κρεμασθῆ μύλος ὀνικῶς εἰς τὸ πείρα-
λον αὐτοῦ, ἔκαταπνοπῶν εἰς πλὴν θα-
λασσαν. εἴπα τε καὶ κατὰ τῆς γοῖροι πνεῶς
ὅθεν μὲρραεῖται πατήσαντες, λέγω δὲ
ταῖς ἐκκλησιαστικαῖς παραδόσεσ, δόπο-
βλητον καὶ ἐβδελυμένῳ ἐκ τῆς τῆς
Χριστιανῶν ἐκκλησίας πῶσαν εἰκόνα
ἐκ παντοίας ὑλης τεφρυλλήκασι, ποιη-
σαντες βουλίῳ, οὐ δια κωρακίῳ· καὶ
συνεπῆκασ, οὐ δια τῆς πνύματος αὐτοῦ·
καὶ ὡσπερ λύκοι βαρεῖς τῆ ποιμνῆ τῆ
Χριστοῦ ἐπῆλθον. ἀλλ' ἡ τῆς ἀληθείας
λαμπρότης καὶ ἡ τῆς φωτὸς ἀγλή ἀκρά-
δαντῶν ἐχτὶ παρρησίᾳ. πῆς γὰρ ἐκ οἰ-
δεν, ὅτι τῆς εἰκόνας ἀπημαυροῦμένης, πάντως
οὐ πνός ὅστιν ἡ εἰκὼν, εἰς αὐτὴν περρο-

Concil. Tom. 19.

diuini Spiritus. Vnde & affatur
eos melos in spiritu canens bea-
tus David : *Vana locutus est v-* *Psal. 11.*
nusquisque ad proximum suum :
labia dolosa in corde, & corde locu-
ti sunt mala. Et iterum fiduciali-
ter agens loquitur Isaias, dicens :
Consilium malorum iniqua confi- *Isai. 44.*
liatur : non enim nouerunt sapere,
quia obscurati sunt videre oculis
suis. Etenim sanas definitiones
& leges derelinqentes, verbis
simulant pietatem, & tentant
quadam pia pronuntiare, vt per
sensum bonum qui in his inest,
nec super reliquis * incredibiles
habeantur, dum aiunt : In no-
mine sanctæ ac supersubstantia-
lis & vitæ principalis Trinitatis.
Sed erga sensum male operari
volentes, ex proprio sensu pro-
nuntiant & definiunt, nudam
ponentes impietatem, neque
iudicium Dei in mente acci-
pientes, neque dominicam sen-
tentiam clamantem intelligen-
tes : *Quicumque scandalizauerit* *Matth. 18.*
unum ex minimis istis qui in *Marc. 9.*
me credunt, expedit ei vt suspen-
datur mola asinaria in collo eius,
& demergatur in mare. Sicque
quidam quemadmodum porci
quidam margaritas, id est eccle-
siasticas traditiones conculcan-
tes, abiectam & abominabilem
ex Christianorum ecclesia om-
nem imaginem ex diuersa ma-
teria tumultuati dixerunt, fac-
ientes cōsiliū, & non per Do-
minum; & sponsiones, & non per
spiritū eius; & sicut lupi graues
in gregem Christi superuene-
rūt : sed veritatis claritas & lucis
iubar immobilem cōfidentiam
habet. Quis enim nesciat, quod
imagine inhonorata, in eum pro-
fecto cuius imago est, referatur

Xxx ij

inhonorantia? Hoc veritas ita nouit, & natura edocet rerum, atque cum hac concinunt & diuini patres; & quidē sanctus Basiliius dicens: Imaginis honor ad primitium transit. Athanasius vero: Qui ergo adorat imaginem, in ipsa adorat regem. & similiter Chrysofomus: Nescis, quia si imagini regis iniuriam feceris, ad principale dignitatis affers iniuriam? Et ipsi quidem patres naturam rerum secuti sunt; isti vero insurgunt & aduersus ecclesiam & aduersus veritatem: quia non solum blasphemia sunt pleni, sed & amentia ac indisciplinationis superfluitatem sermo ipsorum habet. Oportebat ergo eos communem & nihil dissonantem vocem pronuntiare, & priscam traditionem firmare, sibi que diligenter acquirere, quam fidelium vniuersa multitudo ex traditione apostolorum & patrum tenuit & confessa est; & non nouitatem & interceptionem facere consuetudinis, quæ pie in nobis retenta est. Quæ enim tradita sunt in catholica ecclesia, neque augmentum, neque detrimentum admittunt. Maxima enim apponentem & adimentem vincit poena. *Maledictus enim, ait, qui transfert terminos patrum suorum.* Sed non habuerunt propositum ad cognoscendam veritatem. Ergo audient verba illa Sapientia: *Qui operatur thesauros lingua mendaci, vana persequitur, & veniet in laqueum mortis.*

Dent. 27.

Prov. 21.

τελείεται ἡ ἀπὸ καὶ ἡ δόξα οὕτως οἶδε, & ἡ φύσις τῆς ποσειδάων διδάσκει· καὶ τῶν σωφροσίων θεῶν πατέρων, ὁ μὲν ἅγιος Βασίλειος λέγων· ἡ τῆς εἰκότος πηλὸν τὸ ποσειδάων διαβαίνω. Ἀθανάσιος δὲ ὁ γυνὴ ποσειδάων τὴν εἰκόνα, ἐν αὐτῇ προσκυρεῖ τὴ βασιλεία. ὁμοίως δὲ ὁ Χρυσόστομος· ἐκ οἶδας, ὅτι ἐὰν εἰκόνα βασιλείας ὑβρίσης, εἰς τὸ ποσειδάων τῆς ἀξίας φέρεις τὴν ὑβρίαν; & αὐτοὶ μὲν πατέρες τῆ φύσις τῆς ποσειδάων κατηκολούθησαν οὗτοι δὲ κατέξαισαν καὶ τῆς ἐκκλησίας & τῆς δόξης· ὅτι οὐ βλασφημίας μόνον εἰσι μετὰ, ἀλλὰ & παρανομίας & ἀμαθίας περιβολῶν ὁ λόγος αὐτῶν ἔχει. ἔδει γυνὴ αὐτῶν τὴν κοινὴν καὶ μὴ διαφωροδοσαν δόξαν ἐξ αὐτῶν φωνῶν, καὶ τὴν δόξαν παράδοσιν ὁποῖα εἶναι καὶ ποσειδάων εἰσαυτοῖς ποσειδάων, καὶ τῆς πᾶσιν ἅπαν τὸ πλῆθος ἐκ ποσειδάων δόξων καὶ πατέρων κεκρατικῆ τε καὶ ἀμελοῦσε· καὶ μὴ καινοτομίαν καὶ ἀφαίρεσιν ποιήσασθαι τῆς δισεβῶς ἐν ἡμῖν κεκρατικῆς συνέθεσης. τὰ γὰρ ποσειδάωντα ἐν τῇ καθολικῇ ἐκκλησίᾳ οὔτε ποσειδάων, οὔτε μίωσιν ὁποῖα εἶναι· μετὰ γὰρ ποσειδάωντα & ἀφαίρουντα πημελεία δεσμεῖ. ὁποῖα εἶναι γὰρ, ποσειδάων, ὅς μεταπέθησαν ὅσα πατέρων αὐτῶν. ἀλλ' ἐκ ἔχον ποσειδάωντα ποσειδάων τὴν γλῶσσην ψευδεῖ, μάταια δίδωκει, καὶ ἐλθῶσεται ὅτι περὶ δα θανάτου.

ANNO
CHRISTI
787.

ΤΟΜΟΣ 5. TOMVS SEXTVS.

ΕΡΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ ΕΡΙPHANIVS DIACONVS
ἀνέγνω. legit.

ΟΦΕΛΟΝ εἰς ἔννοιαν ἔλαβον
τὴν φωνὴν, ἣν ὁ κύριος εἶπε τῷ
κορυφαίῳ τῆς δόξης τῶν Πέτρῳ· σὺ εἶ
Πέτρος, ἐπὶ ταύτῃ τῇ πέτρᾳ οἰκοδο-
μήσω μου τὴν ἐκκλησίαν· καὶ πύλαι
ἄδου οὐ κενήσουσιν αὐτῆς. ἀλλὰ γε-
νόμηναι τῆς ἀρμονίας ἐκ τῆς οἰκοδομῆς
ταύτης ἀλλότριαι, τῶν γελασθῆναι ἀξία
ληροδοδοσι, διολεροδομοποιήσασθαι.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ GREGORIVS EPISCOPVS
ἀνέγνω. legit.

Μηκέτι πολὺν ἀνθρώπον θεοῖον
δήποτε ἐπιτηδεύειν τὸ ποιοδοτὸν ἀσεβῆς
καὶ ἀνόσιον ἐπιτηδεύματα. ὁ δὲ πολὺν
δοτὸν τῶν ἁγίων κατασκευάσασθαι εἰκόνα,
ἢ προσκυνοῦσαι, ἢ σῆσαι ἐν ἐκκλη-
σίᾳ, ἢ ἐν ἰδιωτικῷ οἴκῳ, ἢ κρύψαι, εἰ
μὴν ἐπίσκοπος ἢ πρεσβύτερος ἢ διακο-
νος εἶεν, κατατρέφω· εἰ δὲ μονάζων ἢ
λαϊκῶν, ἀναθεματίζω, ἐκ τῶν βασι-
λικῶν νόμοις ὑποβύθωνος ἔσω, ὡς ἐν ἀ-
πὸ τῆς τῶν θεοῦ παραγγεμάτων, καὶ
ἐλθρὸς τῆς πατερικῶν δογματῶν.

ΕΡΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ ΕΡΙPHANIVS DIACONVS
ἀνέγνω. legit.

Τῆς ἐκκλησίας ἀπάσης κατηγορή-
σαντες, καὶ εἰς τοδοτὸν μὴ ὀφειδέντες,
μητε κέρθῃ τῆς ἀσεβείας λαβόντες,
ἐπ' ἀνόμως καὶ ἀδίκως ὀφείλουσι μὴ
ποιεῖν εἰκόνα. καὶ πῶς ἀν' τῆς ἀσεβῶς
νοουώτων ἢ βιωώτων τούτοις πειδείη;
ποσοδοτὸν γὰρ ἐβελωώθη ἢ τῆς σεπῶν
εἰκόνων ἐμφάνεια ἐν ταῖς ἐκκλησίαις,
ὅτι ἀφ' οὗ κατηγορήθη τὸ ἀναγγέ-

V T I N A M in mentem as-
sumpsissent vocem, quam
Dominus dixit principi apo-
stolorum Petro: Tu es Petrus, *Matth. 16.*
& super hanc petram aedificabo
ecclesiam meam, & porta inferi
non preualebunt aduersus eam.
Sed effecti harmoniæ huius alieni
ac aedificationis, risu digna
delirant definientes huiusmodi.

Non audere hominem quem-
quam ultra studere tam scelestum
& impium studium. Qui vero au-
sus fuerit amodo construere imagi-
nem, vel adorare, aut statuere in
ecclesia vel in priuata domo, seu
occultare: siquidem episcopus, aut
presbyter, aut diaconus fuerit, de-
ponatur: si vero monachus aut
laicus, anathematizetur, & im-
perialium legum obnoxius sit,
tamquam contrarius preceptorum
Dei, & inimicus dogmatum pa-
ternorum.

Ecclesiam vniuersam accu-
santes, & in hoc minime con-
tenti, neque saturitatem impie-
tatis accipientes, adhuc sine le-
ge & sine iure definiunt non fa-
ciendam imaginem. Sed quis ro-
go eorum qui pie viuunt & sen-
tiunt, istis obediunt? Adeo nam-
que confirmata est venerabilium
in ecclesiis imaginum exhibitio,
vt ex quo denuntiatum est eu-

ANNO CHRISTI 787.

angelium vsque nunc, in illis manifestatæ consistant: & omne quod antiquitate excellit, reuerendum est. Quid enim aliud iubet diuinus Apostolus * Corinthiis scribens: *Tenete traditiones quas accepistis?* Et rursus Timotheo Titoque profanas vocum nouitates præcipiens deuitare. Omnes ergo Christiani tamquam in sancta catholica ecclesia geniti, traditiones quas accepimus, tenemus, & in illis stabilimur, & nouitates vocum denitamus, sequentes diuinum Apostolum. Et quotquot per singula tempora nobilibus patribus nostris visa sunt supra fundamentum apostolorum & prophetarum superædificanda, recipimus: ea vero quæ aliter se habent, vt inimica & impugnantia execramur; omnia videlicet quæ a pessimis & impiis hæresibus vane deprompta sunt: cum quibus & nouiter fabrefactam Christianos accusantium garrulitatem, vtpote Deo odibilem execramur abominantes. Porro extensam habentes impietatem, non solum linguam acutam habuerunt * ad quamdam fraudem, sed & manum imperantem calumniari & percutere docuerunt, dicentes: Imperialium legum obnoxius habeatur qui non illis paruerit. Ex hac igitur voce multa & diuersa per orbem diffundebantur: crudelitas indeficienter, hoc studium erat imperantibus & * principibus eius atque alienis episcopis. Et quæ lingua potest hæc tragicis fletibus enarrare? Vnde autem, vel qualiter incipiam singularum rerum hinc gestarum referre turbationes, timores, persecutiones, custodias monacho-

λιον μέγχι τῶ νῦν, ἐν αὐταῖς αἰδέ-
 δημέναι εἰσι· καὶ πᾶν τὸ θεραγωγί-
 διαφέρων, αἰδέσιμον. ἢ ἴψ' ἄλλο κε-
 λάει ὁ θεῖος διπλότος Κορινθίους γε-
 φων· κρατεῖτε τὰς παραδόσεις αἷς ᾤρε-
 λάβετε; καὶ αὐτῶς Τιμοθέω & Τίτω·
 τὰς βεβήλους καινοφωσίας διπλοφί-
 δε. πᾶντες οὖν **Θ** Χριστιανοὶ, ὡς ὁμνη-
 δέντες ἐν τῇ ἀγίᾳ καθολικῇ ἐκκλησίᾳ,
 τὰς παραδόσεις αἷς ᾤρε λάβομεν, κρα-
 ποδῶμεν, & ἐν αὐταῖς βεβαίουμεθα, καὶ
 τὰς νέας καινοφωσίας παραποιήμεθα,
 Ἐξακολουθοῦντες τῷ θεῷ διπλότῳ.
 & ὅσα κτ' καιροῖς τοῖς αἰδέσιμοις ἡμῶν
 πατράσιν ἐδόξεν ὅτι τῷ θεμελίῳ τῶν
 διπλότων & περὶ τῶν ἐποικοδομη-
 σαι, θελούμεθα· τὰ δὲ ἐναντίως ἔχοντα
 ὡς ἐχθρὰ & πολέμια διατηροῦμεν· λέ-
 γομεν δὴ πᾶντα τὰ παρὰ τῶν αἰδέσιμων
 & δυναστῶν αἰρέσεων φλυαροῦντα·
 μὴ ὡν κτ' πῶν νεότευκτον τῶν χει-
 σιδμοκατηγέρον ὡς θεοσυγῆ ἀτυρολε-
 ξίαν περσοχθίζοντες, μυσταθίόμεθα.
 ἐπιτεταθῆμεν δὲ ἔχοντες πῶν αἰδέσιμων,
 οὐ μόνον πῶν γλώσσαις τεθημενίω
 ἔχον περὶ τὸ ἀμδρτοπεπῆν, ἀλλὰ & πῶν
 χεῖρα τῶν κρατωτῶν συκοφαντῆν &
 πλήθειν ἐδιδάξω, εἰπόντες· τοῖς βασι-
 λικοῖς νόμοις ὑπακούοντες ἔσω ὁ μὴ αὐ-
 τοῖς περσοπνεύματι. ἐν ταῦτι οὖν
 τῆς φωνῆς πολλὰ τε καὶ παντοδαπὰ
 πῶν οἰκουμένην διήλθεν, ὡμότης ἐπ-
 τονος ἔξησκεῖτο τοῖς κρατοῦσι καὶ τοῖς ἀρ-
 χοῖσιν, αὐτοῖς τοῖς ἀλλοθετοῖς ὅτι σπεί-
 ποις. καὶ ποῖα γλώσσα διώταται ταῦτα
 ἐνηραγωγῆσαι; πόθεν δὲ, ἢ πῶς ἀρξο-
 μαί, ὅθεν ἔμασον τῶν περσοματων, δι-
 γήσασθ; ἔδ' κλονοῖς, ἔδ' φόβοις, ἔδ'
 διωγμοῖς, τὰς κτ' πόλιν φρουρήσας τ'

* Thessalonicensibus
 1. Thess. 2.
 1. Tim. 6.
 2. Tim. 2.
 Tit. 3.

* ad peccandum loquendo

* Gr. princip. & ipsis aduersariis episcopis

ANNO
 CHRISTI
 787.

μοναχῶν, καὶ μαστιγώσε, τὸ δεσμώ-
 τας αὐτῶν εἶναι ἐν πολλοῖς ἔπειν,
 ἀλύσε τῶν ποδῶν ἀεκαμύδους, τῶν
 ἱερῶν σιδεῶν ὁ ἀφαισιμόν, τῶν
 βιβλῶν ὁ ἐμπρησιμόν, τῶν ἀγίων
 ναῶν τὰς κοινώσε, τῶν διαγῶν μο-
 ναστικῶν τὰς βιβλῶν μεταποιήσε
 εἰς κοσμικὰ καταγῶγια· ὡσεὶ εἶδον ἐν-
 διαπηγῶν ἐν αὐτοῖς βίβλους ἀν-
 δρας μετὰ πλὴν ἀρπαγῶν τῶν ἰσοαρ-
 χόντων αὐτῶν τὰς βαρβαρικὰς γῶ-
 ρας καταλαβῆν, δόποσικῶς κρείττο-
 να ζῶν ἡγασαμύδους πλὴν εἰς τὰ ἔθνη
 διαγῶν τῆς μετὰ τῶν ὁμοφύλων
 βιβλῶν σιμωνασροφῆς, τῶν θεῶν
 δόποσῶν πεντηκῶν, τοῖς ποιούτοις
 μηδὲ συνειδίεν. καὶ τὸ εἰδόντων πάν-
 των, ὅτι καὶ ἕως τῆς νῦν αὐτῆ ἡ ἀσε-
 βεία τῆς βιβληλώσεως τῶν διαγῶν μο-
 ναστικῶν παρά πᾶσι ἀδέσμως διαμέ-
 νει· Ἐδὴ τῶν ἱερῶν ἕμων καὶ τῆς Φω-
 νῆς τῆς ἀγαλλιόσεως τῆς ἐν σιμωνασ
 τῶν δικαίων, πορνικὰ ἔσατανικὰ με-
 λαθήματα· Ἐδὴ τῶν ἁλλεπαλλήλων
 ῥονυκλισιῶν, ὀργιστικὰ λυγίσματα, συν-
 τούτοις καὶ εἶδον κινδύους, ὁ πᾶραρον,
 ὁ σάλον ἔαικισμοῖς, τὰς πονας, τὰς
 πηροσῆς τῶν ὀφθαλμῶν, τὰς ἐκτομας
 τῶν ῥινῶν, τῶν γλωσσῶν τὰς δόπομας,
 τὰς ἀπῆμοις Φυγας, ἡγῶν ἔξορίας τῶν
 βίβλων ἀνδρῶν, ὅτι ἀνὰ πᾶσαν πλὴν
 οἰκουμένην διεσπάρησαν· εἶδον τῶν ἀ-
 γίων παροσῶπων ἐμπρησιμοῖς, τῆς γε-
 νειάδος τὰς ἐκκαύσε, τῶν παρθέτων
 μὲν πλὴν παρὸς Χριστὸν συντάξιν, πλὴν
 ἀνομοῦν ἔβιαδου συζῆαν· καὶ τὸ εἰ-
 νόταπον πάντων, τὰς μαυφονίας, ταῦ-
 τα καρποῖ τῶν ἐρεχλωσῶν καὶ τῆς
 ἀληθείας. ταῦτα μανία σαφῆς, καὶ

rum per ciuitates, atque fla-
 gella, vincula eorum per mul-
 tos annos, catenas circumdato-
 rum pedum, sacrorum vaso-
 rum demolitionem, codicum
 vstionem, sanctorum templo-
 rum profanationes, venerabi-
 lium monasteriorum pollutas
 translationes in saecularia rece-
 ptacula: ita vt inhabitantes in
 eis reuerendi viri post rapinam
 bonorum suorum ad barbaricas
 regiones pergerent, & more
 apostolico meliorem ducerent
 vitam, eligentes potius inter
 gentes degere, quam cum con-
 tribulibus conuersationem ob-
 scœnam ducere; diuino obe-
 dientes Apostolo precipienti, cū
 huiusmodi nec cibum sumere. 1. Cor. 5.
 Et quod est horum omnium a-
 trocissimum, quia etiam vsq; in
 praesens hæc impietas profana-
 tionis venerabilium monasterio-
 rum apud quosdam præuarica-
 torie permanet: & pro sacris
 hymnis & voce exultationis,
 quæ in tabernaculis iustorum
 fiunt, cantica meretricia & sata-
 nica modulationes: & pro cre-
 berrimis genuflexionibus, salta-
 toria * disputationum. Cum his
 autem pericula, tumultum, com-
 motionem, verbera, poenas, or-
 bationes oculorum, excisiones
 narium, mutilationes lingua-
 rum, ignominiosas fugas, id est
 exilia reuerendorum virorum,
 quia per vniuersum orbem di-
 spersi sunt; sanctarum facierum
 adustionem, barbarum incen-
 dia, virginum post foedus Chri-
 sto promissum, iniquum & vio-
 lentum coniugium: & quod his
 omnibus est truculentius, ho-
 micidia. Hi sunt fructus contra
 veritatem peruicaciter contendendum: hæc est vesania manifesta, &

* inflexio-
 nes.

non iudicium verum. quæ vidit Deus, & his omnibus continuis malis liberauit ecclesiam suam. Et gloria ipsi. Amen. De nequam autem consilio suo contempti, a veritate arguuntur, dum taliter aiunt.

GREGORIVS EPISCOPVS legit.

*Definimus autem & hoc, non audere hominem quemlibet, qui ecclesia Dei aut venerabili domui præest, sub obtentu diminutionis talis imaginum erroris, mittere manus suas in sancta vasa que sunt Deo deputata, causa transferendi ea * in simulacra.*

* Gr. in alios usus, quod simulacris deputata sunt.

EPIPHANIVS DIACONVS legit.

Hæc ora non timentium Dominum cruciarunt. Quis enim eorum qui habent diuino timore confixam mentem, ea quæ Deo sunt deputata, præsumeret idolorum vocabulo nuncupare, licet nimium sit indoctus ac indisciplinatus? nisi forte oblitus fuerit magni & salutaris mysterii, quod Deus Verbum carne adueniens in nobis operatus est, eruens nos ab idolorum errore. Nam simulacra vocare Dei cultoribus moris est gentilium idola. Vere hæc eorum sunt, qui ex terra garrulitates prouocant, & de ventre eorum pronuntiationes eliciunt; qui saturitatibus stercoralibus conceptis, putridas euaporationes mentis emittens, vesanos & phrenesi captos effecit. Vnde & inferunt.

οὐ κρίσις ἀληθῆς. ἐπεὶ δὲν ὁ θεὸς, καὶ ἐν τοῦτων πάντων τῆς συνελθόντων δυνάμιν ἀπὸ πλάξε πλεῖ ἐκκλησίαν αὐτῶν. Ἐ δόξα αὐτοῦ. ἀμὲν. Ἰσὸς δὲ τῆς ἰδίας ἀθέσμου βουλῆς παρεωραμένοι, ἐκ τῆς ἀληθείας ἐλέγχονται, λέγοντες οὕτως.

ANNO CHRISTI 787.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ἀνέγνω.

Οὐδέ μιν δὲ καὶ τοῦτο, μὴ πλεῖν αὐθροπον τοῦ οἰοιοῦν, ἐκκλησίας τοῦ ἡ διαγωγῆς οἴκου παρρησίας, παρρησίας ἐκμειώσεως τῆς ποιότητος τῆς ἐκόντων πλήμης ἰσχυραλῆν τὰς αὐτῶν χεῖρας εἰς ἀφιερῶν τῶν θεῶν ἀγία σκεῖν χεῖρας μεταποίησεως, τῶ εἶναι αὐτὰ ἐν ζωῶν.

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ ἀνέγνω.

Ταῦτα εἶματα μὴ φοβουμένων τοῦ κύριον Ἰησοῦ Χριστοῦ. τίς γὰρ αὐτῶν ἐχόντων τῶ θεῶ φόβω καθηλωμένων τοῦ νοῦ, τὰ τῶ θεῶ ἀνατεθῆναι πλεμῆστε τῆ τῆς εἰδώλων παρρησίας ἀποκαλέσαι; οὐδὲ τῆς λίαν ἀμαρτῶν ἔαπαυδύτων· εἰ μὴ που ἀμνημονήσῃ τὸ μέγα καὶ σωτηριακὸν μυστήριον, ὃ ὁ θεὸς λόγος σαρκὶ ἰσχυρήσας ἐν ἡμῶν εἰργάσατο, ῥυσάμενος ἡμᾶς ἐκ τῆς τῆς εἰδώλων πλάνης. τὸ γὰρ ζωῶν καλεῖν συνήδεις ποῖς βίσεῖσι τὰ τῆς ἔθνων εἶδωλα. ὄντως ταῦτα τῆς ἐκ τῆς γῆς φωνουμένων τὰ βασιλείαματι, ἔ τῆς τοῦτων κοιλίας τὰ δόπο φθέρματα· ἢ τῆς χορτάματα κοπρηθῆ λαβόσαι, δυσώδεις ἀναθυμιάσεις τῶ νοῦ ἐκπέμπουσαι, παραπλήγας ἔ φρενιπώντας τῶ γελᾶσαι αἰετοῖς πεποικῆν. διὸ ἰσχυροῖσιν.

ΓΡΗ-

ANNO
CHRISTI
787.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ GREGORIVS EPISCOPVS
ἀνέγνω. legit.

Μήτε μίω εἰς ἐνδυτὰς ἢ ἕτερα βῆ-
λα, ἢ εἰς ἕτερον πᾶσι θεοῦ ἱερουργίαν, διὰ τὸ μὴ ἀχρείωσιν
εἰς αὐτὰ γίνεσθαι.

*Sed nec in vestes, aut alia ve-
la, vel aliud quid consecratum
in sacrum ministerium, ne inuti-
litas in illa efficiatur.*

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ EPIPHANIVS DIACONVS
ἀνέγνω. legit.

Διαβάλλοντες ἔοριζοντες κακῶς
δέχεται εἰκονικὰς ἀναζωγραφήσας
πῶς ἀγίου τῆς θεοῦ ἐκκλησίᾳ, αἰρετά
καὶ εἰδωλὰ καὶ ἐνζώδα ταύτας δόποιο
λουῶντες, νῦν ὡσαύτῃ Ἰπλάδοιμοι
τῆς ἐαυτῶν ἐναργεῖς δόποιοσας, ταῦτα
μὴ εἶναι ἐκκλησίᾳ ὡς τῶν θεῶν κα-
θεσθεμῶνα κρίνουσιν. εἰ δὲ τῶν θεῶν κα-
θεσθεμῶνα, πῶς αἰρετὰ ἔσονται διαβολικῆς
μεθοδείας βήρηματα; ἄλλα παροδῆλον
ὅτι Καϊαφαίμῃ ἢ δόποιοσας. ἐκείνος
τὸ τῆς μὲν κακίᾳ Θεοῦ ἀπέκτεινε,
ἀγνοία δὲ ληθῆσαν, σατήρα ποδοῦν τῆς
ἀγνοίας τῆς ἀνθεσθεμῶνα ὡμολογῆσαι· οὕτως
καὶ αὐτοὶ ἀφορισθέντες αὐτῶν, τῆς κακίᾳ
μὲν πλάσσω, ἔσονται καὶ αἰρετὰ, ἔσονται δια-
βολικῆς μεθοδείας βήρηματα πῶς τῆς ἀ-
γίων εἰκόνων θεῶν ἐν διαβάλλουσιν. ἀ-
κόντες ἔσονται ὑπὸ ἀληθείας ἐλεγχόμενοι,
ἱεροὶ ταῦτα καὶ ἀναθήματα τῶν θεῶν
ἀναγκάζονται ὁμολογεῖν, ἔσονται πᾶσι
ταῖς τῆς ἰδίων ἐρεθελίων παρρησίας
συν. ὅθεν φενακίζοντες ἐσονται αὐτοῖς ἐπο-
μῆροι παροσφείζονται.

Detrahentes & deliberantes,
quod male recipiat imaginales
picturas ecclesia sanctorum, tur-
pia & idola & simulacra has ap-
pellantes; nunc velut oblici suæ
scelstæ sententiæ, hæc manen-
da in ecclesia tamquam Deo
consecrata iudicant. Et si Deo
consecrantur, quomodo turpia
sunt, & diabolicæ artis adinuen-
tiones? Sed certum est quod
Caiphæ sit sententia. Ille enim *scdm. 11.*
malitia quidem Christum oc-
cidit, ignorantia vero vera di-
cens, hunc saluatorem humani
generis confitebatur. Ita & ipsi
similes ei facti, malitia quidem
errorem, & simulacra, & turpia,
& diabolici argumenti adin-
ventionem, imaginum effigiem
dicunt: nolentes autem & a ve-
ritate conuicti, sacra hæc & Deo
dicata confiteri coguntur, & in
laqueos propriarum contentio-
num incidunt. Vnde eos qui se-
quuntur illos deridentes, allo-
quuntur.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ
ἀνέγνω.

GREGORIVS EPISCOPVS
legit.

Εἰ δὲ τις λαβὼν ὑπὸ τοῦ θεοῦ δωά-
μων, θελήσῃ μεταποιῆσαι τὰ αὐτῶν σκεῦη
ἢ καὶ ἐνδυτὰς, μὴ πολεμῶν αὐτὸν ἀλλὰ
γνώμης καὶ εὐδοκίας τῆς ἀγαπῆτου ἔσονται μακαριωτάτου οἰκουμηνικοῦ πατερᾶ-
Concil. Tom. 19.

*Si vero quis a Deo accepta vir-
tute, voluerit transferre eadem
vasa vel pallas, non audere eum
absque consilio & notitia sanctis-
simi & beatissimi vniuersalis pa-*
Yyy

triarcha, ac praeceptione piissimorum & amicorum Christi imperatorum nostrorum hoc agere, ne hac occasione diabolus ecclesias Dei humiliet: sed nec quemquam principum, vel eorum qui ipsis subsunt, id est laicalis ordinis, huiusmodi occasione immittere manum in diuina templa, & hac captiuare; quemadmodum a quibusdam qui inordinate ambulabant, ante iam talia facta sunt.

χου, & Ἰπὸ τῆς τῆς ἀσεβειῶν καὶ φιλοχρῆστων βασιλείων ἡμῶν τὸ ποιεῖσαι, ἵνα μὴ τῆ προφάσει ταύτῃ ὁ διάβολος τὰς ἐκκλησίας τῆς θεοῦ ταπεινώσῃ, μήτε δὲ πνα τῶν ἐργόντων ἢ τῶν ὑποαυτοῖς, ἢ τοῦ λαϊκοῦ τάγματος, τῆ αὐτῆ προφάσει Ἰπὸβάλλειν τὴν χεῖρα Ἰπὸ τῶν θεοῦ νομοῖς, & τοῖς αἰχμαλωπίσιν, καθὼς ποιεῖται ὑποπῶν ἀπίκτως φερομένων παρεργόνων.

EPIPHANIVS DIACONVS legit.

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ ἀνέγνω.

Quis non derideat, imo lamentetur super hac legislatione? Propter hæc enim vaniloqua verba multi temere præsumpserunt * graues manus immittere in sacrata vasa, ab ipsis videlicet fumentes excusationes. facile namque malicia labitur. Illos enim * prouidentes beatissimos, vt ipsi dicunt, sed vt veritas se habet, alienos episcopos defraudaturos aurum & argentum sacrorum monumentorum, atque factas in musiuis picturas, * sic operati sunt, in communes domos & balnea atque theatra hæc transmutantes: & quondam sancta horum iudicio polluta sunt; & glorientes aiunt.

Τίς οὐ γελάσει Ἰπὸ ταύτῃ τῆ νομοθεσία, μάλλον ὃ θρῆνησέτε; διὰ τούτων Ἰπὸ τῶν διακόνων ῥημάτων πολλοὶ κατεπόλισσαν τὰς Βεβαρεῶν χεῖρας Ἰπὸβάλλειν ἐν τοῖς ἱεροποικοῖς σκώβησι, παρὶ αὐτῶν δηλονότι λαβόντες τὰς προφάσεις. διόλιθον Ἰπὸ ἡ κακία. αὐτῶν Ἰπὸ παρεδόντες τῶν μακαρωπάτοις, ὡς αὐτοὶ φασιν, ὡς δὲ ἡ ἀληθῆ φησιν, ἄλλοτε μεπισκόποις σφραγισμένοις (Ϡ) χρυσὸν καὶ (Ϡ) ἀργυρὸν τῶν ἱερῶν ἀναθημάτων, καὶ τὰς ἐκ μουσειοῖς ἀναλωθεῖσας, & αὐτοὶ οὕτως εἰργάσαντο, εἰς κοινούς οἴκους καὶ λουτρα καὶ θεατρα ταῦτα μεταποίησαντες. & τὰ ἄγια τῆ τούτων κρίσει ἐβέβηλώθησαν * καὶ ἐγκυαχόμενοι φασιν.

GREGORIVS EPISCOPVS legit.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ἀνέγνω.

His autem bene habitis, atque gratia diuina firmatis, iustum iudicauimus, hoc catholico ac Deo placente scripto nostro definitiones capitulares exponere: quoniam & nos putamus apostolice dicere, sed & credimus nos spiritum Christi habere; & sicut antecessores nostri qui in ipsum crediderunt, quadam

τούτων δὴ καλῶς ἐργόντων & παρνομένων τῆ τῆς θεοῦ χάριτι, δικαίον ἐκρίναμεν τῶν δὲ ἡμῶν τῶν καθολικῶν καὶ βαρβάρων συζητήσεων ὅροις κεφαλαιώδης ἐκθέσθαι ἐπειδὴ & ἡμεῖς δοκούμεν δόξολογικῶς εἰπεῖν, ἀλλὰ μὲν & πιστεύομεν πνεῦμα Χριστοῦ ἔχειν. & καθάπερ (Ϡ) παρὸς ἡμῶν εἰς αὐτὸ πιστεύσαντες τὰ

* Gr. Briarici

* Gr. parum curantes

* Gr. ipsi quoque sic

1. Cor. 7.

ANNO CHRISTI 787.

συνοδικῶς ὑπὸ ἀπῶν ὀριθέντων λεγα-
 λήκασιν, ἃ ἡμεῖς πιστεύομεν εἰς αὐτὸ, διὸ
 καὶ λαλοῦμεν· μετὰ πινυς πρῶτα χη-
 σιμῶν πατριῶν ὁρίσασθαι ἀπολυτικῶς καὶ
 συμφώνως τὰ δοξαζόμενα ἡμῖν ὀρίζοντες.

*synodice definiti locuti sunt, & nos credimus in ipsum, * per quem loquimur : post quasdam quæ * præceptæ sunt, patrias definitio- nes, consequenter & concorditer pat. quæ nobis videntur, definites.*

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ
 ἀνέγνω.

EPIPHANIVS DIACONVS
 legit.

Πολλά τε ἔτι παντοδαπὰ αἰωτέρο
 ληροθήσαντες, καὶ ἰδίῳ φαυλότητι
 τραυλῶς δόποφιλῶμενοι, καὶ εἰς πολλὰ
 ταῦτῳ διελθόντες, ἐαυτοῦ παρεισφέ-
 ροισι τοῖς διδασκάλοις τῆς ἐκκλησίας
 ἔξισοδῶς, ἔταῖς ἱεραῖς ἀπῶν ἐμφάσει
 ἔδῶν ἐναγέϊς ἀπῶν ὁρίσασθαι συναεθμι-
 δαί ἀλαζονέονται, τὸ λεγόμενόν τῃ ἀλη-
 θεῖα συγκαταμίξαι βυζυγίῳ, οἷα δη-
 λητῆρον ἀνακρινώοντες μέλιτι. ἀλλ' οἱ
 τῷ θεῷ πνεύματι ὀδηροῦμενοι διακρί-
 νοῦσι τὸ κρεῖττον δόπο ἢ χείρον· ἃ ὅσα
 μὲν δισεβῶς ὡς παρὰ ἀγίων πατέρων
 προεβλήθη, δόπο δέχονται· ὅσα δὲ διε-
 στραμμένως ὡς ἄπῶν λεληθέντα,
 δόποκρούονται. αὐτοὶ γὰρ ἄπῶν ψευδορή-
 μονες ὁμολογοῦσι μὲν εἶδέναι θεόν, τῆς
 δὲ ἀπαρῆς τῆς οὐρανοῦ πρὸς τὴν βα-
 σιλικὴν ὁδὸν ἐκτρέπονται, τὰ τῆς ἡμε-
 ρῆς εἰλικρινοῦς πίστεως ῥήματα πονη-
 ρίας ἰὼ χρώσαντες, ἀπαιδεύσαν ὁμο-
 ρον ἐχόντες τοῖς παλαίαισι ἀρεταρχαῖς. ἃ
 αὐτοὶ γὰρ τῇ καθολικῇ ἐκκλησίᾳ τὰ
 πλεῖστα συμπεφωνήκασιν, ἐν ἐνὶ δὲ
 ἢ δύο παρεκβεβηκότες, τὸ ἀνάθεμα
 ἐκληροῦσαντο. μὴ ὡν πλὴν μερίδα ἔ-
 χον, καὶ τοιαῦτα δόποφάινονται.

Multis & variis superius deli-
 ratis, prauitatem suam expresse
 pronuntiantes, & in multa hanc
 dispertientes, semetipfos magi-
 stris ecclesiæ coæquare nitun-
 tur, & cum sacris eorum affa-
 tibus scelestas definitiones suas
 arroganter annumerant, men-
 dacium veritati commiscere vo-
 lentes, & quodammodo melle
 haultus pestiferos temperantes.
 Sed qui spiritu Dei aguntur,
 quod melius est a peiore discernunt,
 & quæcumque pie tam-
 quam a sanctis patribus ante
 sunt definita, recipiunt: quæ-
 cumque vero peruersæ ab his di-
 cta sunt, offensi retundunt. Ipsi
 enim falsiloqui confitentur qui-
 dem se nosse Deum, sed a semi-
 ta quæ ducit ad regiam viam ex-
 orbitant, sinceræ fidei nostræ
 verba malitiæ veneno inficien-
 tes, & suæ inscientiæ affines
 habentes hæresiarchas. Nam
 & ipsi plura ecclesiæ catholi-
 cæ consona sapuerunt: verum
 in vno vel duobus præuarican-
 tes, anathematis pœnam fortiti
 sunt. Cum quibus portionem
 consecuti sunt hi qui talia fan-
 tur.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ
 ἀνέγνω.

GREGORIVS EPISCOPVS
 legit.

Εἴπε οὐχ ὁμολογεῖ καὶ ταῖς δόπο-
 σολικαῖς ἃ πατριαῖς παραδοξίαις, ὅτι
 πατρὶς καὶ υἱὸς καὶ ἀγίου πνεύματος
 Concil. Tom. 19.

*Si quis non confitetur secun-
 dum apostolicas & paternas tradi-
 tiones, in Patre & Filio & Spiritu
 Yyy ij*

sancto unam deitatem, naturam
 atque substantiam, voluntatem
 & operationem, virtutem & do-
 minationem, regnum & potesta-
 tem in tribus subsistentiis, id est
 personis glorificatis, anathema. Si
 quis non confitetur unum de san-
 cta Trinitate, id est Filium Ver-
 bum Dei & Patris, Dominum vi-
 delicet nostrum Iesum Christum,
 ante sacula quidem genitum se-
 cundum diuinitatem, in nouissi-
 mis autem diebus eundem propter
 salutem nostram descendisse de cae-
 lis, & incarnatum ex Spiritu san-
 cto & Maria semper virgine, &
 ex ea natum super omnem sensus
 humani capacitatem, anathema.
 Si quis non confitetur Deum esse
 secundum veritatem Emmanuel,
 & idcirco Dei genitricem san-
 ctam virginem esse (genuit enim
 carnaliter carnem factum Dei
 Verbum) anathema. Si quis non
 confitetur carnem secundum sub-
 sistentiam unitam esse Verbo quod
 est ex Deo Patre, atque unum esse
 Christum cum carne sua, eundem
 scilicet ipsum Deum simul & ho-
 minem, anathema. Si quis non
 confitetur Domini carnem viui-
 ficam esse, & propriam eiusdem
 Verbi quod est ex Patre, sed ut
 alterius cuiusdam prater se sibi
 quidem sociati per dignitatem, id
 est ut solam diuinam habitatio-
 nem habentis, & non potius etiam
 viuificantem, ut diximus, quia fa-
 cta est propria Verbi omnia viui-
 ficare valentis, anathema. Si quis
 non confitetur in uno Christo vero
 Deo nostro duas naturas, & duas
 naturales voluntates, & duas na-
 turales operationes communicabi-
 liter, inseparabiliter, inconuertibi-
 liter, indiuise & inconfuse secun-
 dum sanctorum patrum magisterium, anathema. Si quis non confitetur

μηδὲ τὴν αὐτῆς θεότητα, φύσιν τε &
 οὐσίαν, θέλησιν τε & ἐνεργείαν, δυνά-
 μιν τε & κυριότητα, βασιλείαν & δεξ-
 τέρην ἐν τελείῃ ἰσοστάσει, ἥτοι ὡς ὁ-
 σῶποις δόξα ἰσομόρις, ἀνάθεμα. εἰς
 οὐχ ὁμολογεῖ **Ϟ** ἓνα τ' ἀγίας πει-
 δος, ἥτοι **Ϟ** ἕν καὶ λόγον τῆς θεοῦ & πα-
 τρός, **Ϟ** κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν
 ὡς αἰώνων μὲν ἐκ τῆς πατρὸς καὶ τῆς
 θεότητος, ἐπ' ἐρχάτων ἢ τῆς ἡμετέρας
 αὐτὴν διὰ τῆς ἡμετέρας σωτηρίας κα-
 τελθόντα ἐκ τῆς οὐρανῶν, καὶ σαρκω-
 θέντα ἐκ πνεύματος ἀγίου καὶ Μαρίας
 τῆς παρθένου, καὶ ὡς αὐτῆς ἑνωθέντα
 ἰσῶ ἐρ πᾶσαν ἀνθρώπων κατὰ ἡμῶν,
 ἀνάθεμα. εἰς οὐχ ὁμολογεῖ θεόν εἶναι
 καὶ ἀληθινόν **Ϟ** Ἐμμανουὴλ, ἀλλὰ διὰ τὸ
 θεοτόκον τῆς ἀγίας παρθένου γεννη-
 νηκε ἢ σαρκικῶς σαρκὰ γεννηθέντα τ'
 ἐκ θεοῦ λόγον· ἀνάθεμα. εἰς οὐχ ὁμ-
 λογεῖ σαρκὶ καθ' ἰσότητα ἰσῶ ἢ
 ἐκ θεοῦ πατρὸς λόγον, ἓνα τε εἶναι Χριστόν
 μὲν τῆς ἰδίας σαρκός, **Ϟ** αὐτὸν διηγοῦν-
 θεόν τε ὁμοῦ & ἀνθρώπον, ἀνάθεμα. εἰ
 πς οὐχ ὁμολογεῖ τῆς & κυρίου σαρκὸς
 ζωοποιὸν εἶναι & ἰδίῳ αὐτῆς τῆς ἐκ θεοῦ
 πατρὸς λόγου, ἀλλ' ὡς ἐστὶν πρὸς αὐτὸν
 αὐτὸν, συνημμένον μὲν αὐτῷ καὶ τῆς
 ἀγίας, ἥτοι ὡς μόνῳ θεῷ ἐνοικῶν
 ἐχρηστός· & οὐχ ἰσῶ μᾶλλον ζωοποιόν,
 ὡς ἐφημῶν, ὅτι γεννηθὲν ἰδίῳ & λόγου &
 πα πάντα ζωογονεῖν ἰσῶντος· ἀνάθε-
 μα. εἰς οὐχ ὁμολογεῖ ἐνὸς Χριστοῦ
 τῆς ἀληθινοῦ θεοῦ ἡμῶν δύο φύσεις, καὶ
 δύο φησικὰ θελήματα, & δύο φησικὰς
 ἐνεργείας κοινωνικῶς τε & ἀδιακρίτως,
 ἀπρέπῶς, ἀμελέτως, ἀσυγχρῶτως καὶ
 τῆς ἀγίων πατέρων διδασκαλίδου,
 ἀνάθεμα. εἰ πς οὐχ ὁμολογεῖ **Ϟ** κύ-

ANNO CHRISTI 787.

ελον ημῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μὴ ἔσθ' ἑπρος-
λήμματος, ἥτοι ἡ ἐν ψυχῶν καὶ λογικῆ
λογικῆ τε ἔνοεσθ' σαρκὸς αὐτοῦ σωε-
δρῶν τῶ θεῷ καὶ πατρὶ, οὕτω τε πα-
λιν ἦξεν μὴ τῆς πατρικῆς αὐτοῦ δόξης
κρῖναι ζῶντας καὶ νεκροὺς, ἐκέπη μὲν
σάρκα, ἐκ σώματος δὲ, οἷς αὐτὸς
οἶδε λόγους θεοειδέτερου σώματος, ἵνα
ἔοφθῆ ὑπὸ τῆς ἐκκεντισαίντων, καὶ
μείνη θεὸς ἐξ ὧ παχύτητος ἀνάθεμα.

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ
ἀνέγνω.

Μέγλει τούτων ἀγνωμονοδοσι, σὺ δὲ
δοντες τὰς τῶ ἀγίων πατέρων ἐκδόσεις·
μᾶλλον δὲ τὰ αὐτῶν σφετερισμῶν
δόγματα, δόξαν ἑαυτοῖς θέλουντα.
ἐν τῷ τοῖς ἐξῆς τὰ κηρὰ τῶ ἰερόλου αὐτῶν
γλώττης ἔχον δόγμα τῶ ἰερόλου αὐτῶν
ναπιφύρου μεμεστωμένα δόξοδοσι.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ
ἀνέγνω.

Εἶπες ὅτι θεῖον ἔστι τοῦ λόγου χαρα-
κτῆρα καὶ τῶ σαρκῶν δι' ὑλικῶν χρω-
μάτων ἐπιτηδεύει κατανόησιν, ἔμνη δὲ
ὅλης καρδίας προσκωμῆ αὐτῶν ὀμμασι
νοεροῖς, ὑπερπύλα λαμπρότητα τῶ ἡ-
λίου ἐκ δεξιῶν τῶ θεοῦ ἐν ὑψέσις ἐπὶ
θενοῦ δόξης καθήμενον, ἀνάθεμα.

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ
ἀνέγνω.

Γραφάδοξοί πνευ δληκροεσαι ἀπο-
δεικνυται ἐπὶ ταύτη αὐτῶν τῆ * Φαν-
τασιώδῃ ἀποφασί. χαρακτῆρα γὰρ τῶ
θεοῦ ἔπασης ὅτι ὄν ἔστι δόξολου κηρύ-
ξαντος δια τῶ ἀπαράλλακτον τῆς οὐ-
σίας, αὐτοὶ ἐναλλάξ ποιησάμενοι, εἰς τῶ
πρωσληφθεῖσαν σάρκα τῶ θεοῦ
λόγου σκολιῶς ἐνοήσαντες, ὅτι ἀφρέ-

* φαντασιώδῃ

Dominum nostrum Iesum Chri-
stum cum assumptione, id est ani-
mata carne sua anima rationali
atque intellectuali, Deo & Patri
considerare; sicque demum ventu-
rum cum paterna claritate sua
iudicare vivos & mortuos, non
quidem iam carnem, sed nec in-
corporeum, quibus ipse novit ratio-
nibus * Deo specificato corpore,
quo & appareat his qui eum pu-
pugerunt, & maneat Deus absque
craftitudine; anathema.

* Gr. Dei-
formi cor-
pore.

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ
& cubuclesius legit.

Vsq̄ue ad hæc bene sentiunt,
cum sanctorum patrum editio-
nibus concinentes: imo vero
dogmata eorum vsurpantes, si-
bi gloriam conferunt. Porro in
ceteris amara virulentæ linguæ
sux & viperea veneno mortife-
ro plena dogmata euomunt.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ
legit.

Si quis diuinum Dei Verbi cha-
racterem secundū incarnationem
per materiales colores considerare
studuerit, & non ex toto eum corde
adorauerit oculis intelligibilibus,
super claritatem solis a dextris
Dei in excelsis super thronum
gloria sedentem, anathema.

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ
legit.

Inopinati quidam allegoristæ
super hac phantastica sua sen-
tentia demonstrantur. Chara-
cterem enim Dei & Patris Fi-
lium Apostolo prædicante, pro-
pter indissimilitudinem & in-
commutabilitatem substantiæ,
ipsi alterum facientes, caracte-
rem in assumpta a Deo Verbo
carne prauè intelligunt, & ex
Yyy iij

Hebr. 1.

senfibus infensatis eructant, inanem quamdam sententiam perhibentes: Si quis diuinum Verbi Dei characterem secundum incarnationem per materiales colores considerate studuerit. Quia alterius quidem substantiæ est caro quam assumpsit, & Dei Verbi natura, cuncti nouimus, tam ex veritate, quam ex principibus ecclesiæ sanctis, videlicet apostolis, & egregiis patribus nostris edocti. Etenim arcanorum inspector Paulus diuinus apostolus, secundum quod dicitur, homouision volēs prædicare ad Deum & Patrem Filii & Dei Verbi, nihil aliud proprium & conueniens adinuenit, quam vt exclamaret characterem substantiæ Patris Filium. Isti autem veritatem in mendacium conuertere tentantes, introducunt vituperationes atque quassatas voces has, venerabilium imaginum odio * confingentes. Vnde incidunt in intellectus blasphemiam commendantes, atque in reprobum sensum traditi, adhuc iniquiunt.

* Gr. dictum est,

* Gr. affixi.

GREGORIVS EPISCOPVS legit.

Si quis incircumscriptam Dei Verbi essentiam atque substantiam, pro eo quod incarnatum sit, studuerit per materiales colores in imaginibus humana forma circumscribere, & non potius Deum predicat, illud nihilo minus etiam post incarnationem incircumscriptum esse, anathema.

EPIPHANIVS DIACONVS legit.

Tamquam circa opportunas ecclesiasticas traditiones insanabiliter infirmati, & pestilenti languore sensum corruptum habentes,

νων φρενῶν ἐρβύρονται, καὶ νῦν πρὸς
ἀπόφασιν λέγοντες· εἶπες ὅτι θεὸν τῆς
θεοῦ λόγου χερακτῆρα καὶ τὴν σαρκῶ-
κωσιν δι' ὑλικῶν χρωμάτων ἐπιτηδεύει
κατανοῶσαι. ὅτι μὴ ἐτρουόσαι τῆς ἑ-
θεοῦ λόγου φύσεως ἢ σαρκῆ, ἡὲ πρὸς
σέλαβε, πάντες ἴσμεν, ἐν τῇ ἀληθείᾳ
καὶ τῇ ἀσφατέρῳ τῆς ἐκκλησίας ἀ-
ρίων ἀποστόλων καὶ θεαστάων πατέρων
ἡμῶν παρδεδυθέντες. Καὶ ὁ τῆς ἀποστό-
λων θεατῆς Γαῦλος ὁ θεῖος ἀπόστολος,
κατὰ εἶρηται, τὸ ὁμοούσιον ἑλκων κηρυ-
ξαι πρὸς ὅτι θεὸν καὶ πατέρα τῆς ἑοῦ καὶ
θεοῦ λόγου, οὐδὲν ἕτερον ὠκειωμῆρον καὶ
σωαδὸν ἐφείδεν, ἢ τὸ ἐκβοῶσαι χερα-
κτῆρα τῆς ὑποστάσεως ἑπὶ τῆς ἑοῦ.
οὔτοι δὲ τὴν ἀλήθειαν εἰς ψεῦδος μετα-
τρέπειν πειροῦμενοι, ἀντιπαροισι δια-
λόφοι καὶ σαρκὰς φωναί, πρὸς ἀση-
γνύμενοι τῷ τῆς σπηλιῶν εἰκόνων μίσθ.
ἐνθεν καὶ παρεμπήλοισιν εἰς ἐνοίας
σωιστώσας τὸ βλάσφημοι, καὶ ἀραδι-
θέντες εἰς ἀδόκιμον νοῦν, ἐπὶ φασιν.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ἀνέγνω.

Εἶπες τὴν ἀπελγέα φωνὴν τῆς θεοῦ
λόγου οὐσίαν καὶ ὑπόστασιν διὰ τὸ σε-
σαρκῶσθαι ἐπιτηδεύει δι' ὑλικῶν χρω-
μάτων ἐν εἰκόσιν ἀνθεσπιμορφῶς
ἀπελγέφειν, καὶ οὐχὶ μᾶλλον θεολο-
γεῖ αὐτὸν οὐδὲν ἕτερον καὶ μὴ τὴν σαρκῶ-
κωσιν ἀπελγέα φωνὴν ὄντα, ἀνάθεμα.

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ ἀνέγνω.

Ὡς πρὸς τὰ καίελα τῆς ἐκκλησια-
στικῶν ἀραδόσεων ἀνιάτως νοσήσατες,
καὶ τὴν λογμώδη νόσον ἀνιμωσάμε-
νοι, ὅτι νοῦν διαφθερέντες, πάντα

ANNO CHRISTI 787.

φραζοισι· και της αιχρας της απαντης
 πατριωτικωι λογω· & εξα-
 πατηται του νοου, εις την απειρα-
 φον φυσιν της δεου λογου την πε-
 γεραμμενλω και παρ αυτω ληφθει-
 σαν σαρκω συγχροντες. ποδο γρ τρα-
 νως δηλωι το παρ απαν ειρημηδω·
 ουδεν ητιον και μη την σαρκωσιν α-
 απειραφον οντα. ποδο ποτε ταυτην
 την κουφολογιαν εφεδρω· & σοφοι
 παρ τα ματαμα; βλασφημιας γαρ
 πληρες το απειραφον μη τ σαρκω-
 σιν διαγορευομαι· & οπι παντα κυριον
 Ιησου Χριστον· & αληθινον θεον ημω,
 & μαλιστα αυτω διαγορευοσαν· & ος μα-
 θηταις· οπι Λαζαρος ο φιλος ημω κε-
 κοιμηται, & γαρ ο δι υμας, οπι εκ η-
 μω εκει. αρα το, εκ ημω εκει, ου
 απειραφης ιδιον; και, & πανυ γε· και
 ινα πα παροδ παδου παρ τουτου δια-
 γελικωσ λεχθεντα εδωσωμεν, πα μη τ
 ανδασαν ειπομι. πας γωαιζιν εμ-
 φαισας εαυτον, απειραφωσ λω ου-
 δαμωσ· το εαυτον φανερωσαι δυοι μα-
 θηταις, απειραφης οστιν ιδιον. το οτι δυ-
 ερον κεκλεισμενων εισελθειν, και ε-
 σωμα ψηλαφηθωμαι, πι ετρον, η πε-
 εραφης; & το πορβηθωμαι τοις μαθη-
 ταις εις την Γαλιλαιαν, και εκει αυτον
 εω απαν οφθωμαι, και προσκυθεισασ,
 αυτο ποδο οβτι. το δε βλεποντων ημω
 μαθητην ανηληφθωμαι εις ουρα-
 νον, & της αγγελου αυτοις εησαντος και
 ειποντος· ανδρες πι εσηκατε απενιζοντες
 εις ουρανοσ; ουτος ο Ιησοσ ο ανηλη-
 φθεις αφ ημω εις ουρανον, ουτως
 ελθωσ, ον εσηπον εδεασαδε αυτον πο-
 ρβωομενον εις ουρανον. αρα εκει εστι
 απειραφης παντα; και πανυ γε· ουπωσ
 γρ και παντες· & θεοφοροι πατηες ημω

hæc asserunt, & contagium de-
 ceptionis recto sermone appli-
 cant; & decipiuntur mente, in-
 circumscriptam naturam diui-
 ni Verbi, & circumscriptam &
 ab ipso assumptam carnem con-
 fundentes. hoc enim expresse in-
 dicat quod ab ipsis est dictum:
 Nihilominus etiam post incar-
 nationem incircumscriptum esse.
 Vbi aliquando hanc leuem as-
 sertionem adinuenerunt sa-
 pientes circa inania? Nam ple-
 nus blasphemix sensus est, incir-
 cumscriptum post incarnatio-
 nem asserere super omnia Do-
 minum Iesum Christum verum
 Deum nostrum, & maxime ipso
 discipulis perhibente: *Lazarus*
amicus noster dormit; & gaudeo
propter vos, quia non eram ibi.
 Ergo, non eram ibi, circumscri-
 ptionis est proprium? etiam, &
 oppido etiam. Sed ut ea quæ an-
 te passionem de hoc euangelice
 dicta sunt, omittamus, quæ post
 resurrectionem acta sunt dicam.
 Mulieribus apparens incircum-
 scriptus nullatenus erat: se-
 metipsum manifestare duobus
 discipulis, circumscriptionis est
 proprium. Ianuis clausis intra-
 re, & a Thoma palpari, quid
 aliud quam circumscriptio est?
 & discipulis in Galilæam eun-
 tibus, illic ab eis videri & ado-
 rari, hoc ipsum est. Videntibus
 discipulis ascendere in
 cælum, & angelo super istos
 astante atque dicente: *Viri quid*
statis intuentes in cælum? hic Ie-
sus qui assumptus est a vobis in
cælum sic veniet, quemadmodum
vidistis eum euntem in cælum.
 Putas non sunt hæc circumscri-
 ptionis? etiam valde. Sic enim
 & omnes deiferi patres nostri

Ioh. 11.

Ioh. 20.

Luc. 24.

Ioh. 20.

Mat. 1.

docent; & manifestū est his qui bene sapiunt, quod secundum id quidem quod Deus & Verbum Dei & Patris, est inuisibilis, incircumscrip- tus, incomprehensibilis, & in omni loco sit dominationis suæ: secundum id autem quod humanam naturam suscepit, & visibilis & circumscrip- tus, iuxta quod ipse discipulis ait, non illic se fuisse: & comprehensibilis est, vt Thomas nos certos reddidit. In mul- tas ergo malicias per vnām bla- sphemiam suam concinunt de- ceptoriæ Christianos accusan- tiū vefaniæ præceptores. rursus enim calumniantes pronuntiāt. GREGORIVS EPISCOPVS legit.

Ioan. 11. & 20.

Si quis Dei Verbi natura & carnis inseparabilem per subsistentiam factam vnitionem, id est p- trationem qua ex utroque incon- fusa & inseparabilis est facta, in imagine pingere tentat, nominans eam Christum; Christi autem no- men Deum & hominem signifi- cat; ac per hoc confusionem dua- rum naturarum portentuose fin- gens, anathema.

ΕΠΙΦΑΝΙΟΥ ΔΙΑΚΟΝΟΥ
 λέγει.

Nouit excrementum erroris recto verbo adherere. Etenim isti inseparabili & inconfusa vnitioni quæ in Christo est per subsistentiam, imaginum factu- ram aduersam, & confusionem duarum naturarum afferentem, mendaciter & nequiter autu- mant: sed veritas Dei non est alligata. Nam Christus nomen est duarum naturarum, visibi- lis scilicet & inuisibilis, index ipse vero Christus visus homi-

ιν διδακτικοί. Ἐπεὶ δὲ τὸν θεὸν ὅτι τοῖς ἐν φρονόσιν, ὅτι καὶ μὴ θεὸς καὶ λό- γος τῆς θεοῦ καὶ πατρὸς, ὅτι ἀόρατος, ἀσπείρωτος, ἀκατάλητος, καὶ ἐν παντὶ τόπῳ ὅτι τῆς δευτερείας αὐτῶν κα- δὲ δὲ ἀνθρώπου φύσιν ἀνελάβετο, καὶ ὁρατὸς καὶ πειρωτός, καὶ ὡς αὐτὸς τοῖς μαθηταῖς διηγήσατο, μὴ εἶναι καὶ κατὰλητος, ὡς ὁ Θωμᾶς ἡμᾶς ἐπιστάτω. εἰς πολλὰς οὐ κακίας διὰ τῆς μαῖς αὐτῶν βλασφημίας συμμί- ητοισιν. Ἡ τῆς ἀπατηλῆς τῆς χειρὸς κατηγόρου φρενοβλαβείας εἰσηγηταί, αὐτῶν γὰρ συκοφαντοῦντες φέρων.

ANNO CHRISTI 753.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ
 ἀνέγνω.

Εἶπε τῆς τῆς θεοῦ λόγου φύσεως καὶ τῆς σαρκὸς πλὴν ἀδιαίρετον καὶ ἕνωσα- σιν ἕνωσιν, ἢ τοῖς ὅμοιοις ἐν ἀσπ- χυτὸν τε ἔα μίαν ἐκτελεσθῆαι γέ- γονός, ἐν εἰκόνι πειρωταί γε φαν, ὀνο- μάτων αὐτῶν Χριστὸν ὅτι Χριστὸς ὄνομα θεοῦ καὶ ἀνθρώπου δηλοῦ ὡς ἐν- τούτου σύγχυσιν τῆς δύο φύσεων περ- τευόμενος, διάστημα.

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ
 ἀνέγνω.

Οἶδε τὸ αἶμα τῆς ἀπάτης περὶ ἐξ- εαδαι τῶν ὁρθῶν λόγων. καὶ γὰρ οὐκ ἔστι τῆς ἀπὸ Χριστοῦ ἀδιαίρετο καὶ ἀσπ- χυτῶ καὶ ἕνωσιν ἐνώσιν πλὴν τῆς εἰ- κόνων ποίησιν ἐναυπομημίω, ὡς σύ- χυσιν τῆς δύο φύσεων εἰσαγγουσαν, ψευ- δῶς καὶ κακῶς ἐκλαμβάνουσιν. ἀλλ' ἡ ἀλήθεια τῆς θεοῦ οὐ δέδεται. τὸ γὰρ, Χριστὸς, ὄνομα δύο φύσεων ὅτι γεωε- σικόν, τῆς μὲν ὁρατῆς, τῆς δὲ ἀόρατου. αὐτῶν γὰρ ὁ Χριστὸς ὁρατὸς τοῖς ἀνθρώ- ποις

π. 16

ANNO CHRISTI 787.

ποις διὰ τῆς καταπέταστος, πούτεσι τῆς σαρκὸς αὐτῆς, καὶ ἡ διὰ φύσις ἐνεκρύνθητο, διὰ τῆς σημείων ταύτων ἐφάνηρου, ἡ γουὶ ἀγία τῆς θεοῦ ἐκκλησία ὡς ἑώραβε πατέρα τῆς ἀγίων ἀποστόλων ἐπατέρον, αὐτὸ τὸ εἶδος τὸ ὄραδεν τοῖς ἀνθρώποις ἀναζωγραφεῖ, ἔοῦ διαρρεῖ **Θ** Χρυσὸν κτῆ τὴν αὐτὴν ληροφθη καταγραφεῖται. ἡ γῆ εἰκὼν κτῆ ὄνομα μόνον, κτῆ οὐκ κτῆ **Θ** ὄρον κοινανεῖ τῶ παροτοπύτω, ὡς πολλὰκις εἰρήκαμυρ. **Ἰ**πῆ κτῆ ψυχῆς ἐστῆρηται, ἡ ἀδύατον παρογραφεῖται, ὅπ ἀόρατος. καὶ εἰ τὴν ψυχὴν, καὶ τῆς κησὴν οὐσαν, ἀναζωγραφεῖται ἀδύατον, πόσω γε μᾶλλον τὴν ἀκατάληπτον ἔδωξίχρῆσον τῆς μονοχρῆμοῦς ἡ εἰς θεοτῆτα ἐνοήσῃς πῆς ἀμθηπῶς εἰκονίζεσται, καὶ εἰ λίαν ἔξω φρενῶν ἰσαρχῶν; ἐπέσσειεν οὐδ' ὁ πόνος αὐτῆς Ἰπῆ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν. τὸ γὰρ ἀνάθεμα, ὁ αὐτοὶ ἐληροφθησαν, ἐν αὐτοῖς μῆρει εἰς τὸ αἰῶνα. αὐθῆς δὲ φασιν.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ἀνέγνω.

Εἴπῃς διαρρεῖ τὴν ἐνωθεῖσαν σάρκα τῆς τῆς θεοῦ λόγου ἰσποσῆσῃς, ἐν Ἰπῆνοῖα ψυχῆ αὐτῆς ἔχων, καὶ ὡς ἐν τοῦτου γραφεῖται αὐτῆς ἐν εἰκόνι Ἰπῆπῆδεύων, ἀνάθεμα.

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ ἀνέγνω.

Ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ τῆς θεολογίας ἐπώνυμος οὕτω φησὶν. **Ἰ**ωὶκα ἀι φύσις διήσανται τῆς Ἰπῆνοῖας, σῶδιαρρεῖται καὶ τὰ ὀνόματα. ἀλλὰ καὶ πλείοσι τῆς πατέρον ταύτη τῆ ἐνοῖα ἐχρησάτω. ἔδω τῆς ἀληθείας οὕτως δόκα. αὐτοὶ δὲ ἰσσαντες ἔδω τῆς καὶ τῆς πατερικῶν παροδῶσεων, λέγῃσιν εἴπῃς
Concil. Tom. 19.

nibus per velum, id est carnem suam, licet diuina natura occultaretur, per signa hanc manifestabat. Idcirco sancta Dei ecclesia, vt accepit a sanctis apostolis & patribus, ipsam speciem quæ visa est hominibus, describit, & non diuidit Christum secundum eorum deliram accusationem. Imago enim secundum nomen tantum, & non secundum definitionem communicat primitiuo, vt sæpe iam diximus; quia & anima caret, quam impossibile est * describi, scribi, quia inuisibilis est. Et si animam, præsertim cum sit creata, impossibile est depingere: quanto magis incomprehensibilem & inuestigabilem vnigeniti Filii diuinitatem imaginari quis sensibilibiter excogitaret, licet nimis extra sensus existat? Conuersus est ergo dolor eorum in capita ipsorum. Anathema enim quod ipsi * sortiti sunt, in ipsis manet in sæculum. porro iterum aiunt.

GREGORIVS EPISCOPVS legit.

Si quis diuidit unitam Dei Verbi substantie carnem, in sensu puram eam habens, & ex hoc pingere illam in imagine studens, anathema.

EPIPHANIVS DIACONVS legit.

Sanctus Gregorius cognomento Theologus ita dicit: Quando naturæ distant in sensu, separantur simul & nomina. sed & multi ex patribus hoc vsi sunt: etenim veritati ita videtur. Ipsi autem & ea priuati & paternis definitionibus, dicunt: Si
Zzz

Orat. 2. de Filio ante medium.

quis diuidit vnitam Dei Verbi
 substantiæ carnem in sensu.
 Reperiuntur ergo nec in isto
 consonantes cum patrum expo-
 sitione sanctorum : sed verita-
 tem euidenter impugnant, ea-
 dem de * ipsis affati ; & catholi-
 cam ecclesiam similia Nestorio
 prædicare calumniantur. Porro
 sibi congrua dicentes, inferunt.

* Gr. iisdem

διαρεί πλὴ ἐνωθεῖσαν σαρκὰ τῆς θεοῦ
 λόγου ὑποστάσεως ἐν ἑπινόια. διελκο-
 νται οὐ μὴδὲ ἐν τούτῳ συμφωνοῦντες
 τῆς ἁγίων πατέρων ἐκδόσεως· ἀλλὰ τῆς
 ἀληθείας φλυσιώτατα διαμάχονται, καὶ
 αὐτὰ πρὸς τῶν ἁγίων φερόμενοι, ἐν
 Νεστορίῳ πλὴ καθολικῶν ἐκκλησιῶν
 ἴσα δόξαζεν κατηγοροῦσιν. ἑαυτοῖς δὲ
 ἀκόλουθα λέγοντες, ἑπιφύροισιν.

GREGORIVS EPISCOPVS
 legit.

*Si quis unum Christum diui-
 dit in substantias duas, separa-
 tim ponens Dei Filium, & sepa-
 ratim virginis Mariae, & non
 unum ac eundem, sed affectua-
 lem vnitionem eis factam fuisse
 fatetur; & hinc eum in imagine,
 quasi priuata substantia sit ex
 virgine, pingit; anathema.*

EPIPHANIVS DIACONVS
 legit.

* Tam mul-
 ta de eisdem
 inculcando
 pron.

* Tanta eademque de semet-
 ipsis in circuitu ambulantes pro-
 nuntiant, vt pene nec numero
 subiiciantur, quæ ab eis rumo-
 re improbo asseruntur. Adinuen-
 ientes enim Nestorii impiam
 opinionem, imaginum forma-
 tionem hanc applicant, inopina
 quædam & absurda refarcinan-
 tes. Huiusmodi ergo ratiuncu-
 larum crebro facta destructione,
 nunc silentio has tradere neces-
 sarium iudicauimus. Eructant
 autem rursus hæc.

GREGORIVS EPISCOPVS
 legit.

*Si quis carnem qua deificata est
 ex vnitione sua qua ad diuinum
 Verbum effecta est, in imagine
 pinxerit, veluti separans eam ex
 assumente atq; deificante illam di-*

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ
 ἀνέγνω.

Εἶπες ὅτι ἕνα χεῖρον διαρεί εἰς
 ὑποστάσεις δύο, ἀπὸ μέρος πνεύς ὅτι
 θεοῦ υἱόν, & ἀπὸ μέρος ὅτι τῆς παρθέ-
 νου Μαρίας, καὶ οὐχὶ ἕνα ἐν αὐ-
 τῶν, ἀλλὰ χεῖρ κὲν αὐτοῖς πλὴ ἐνωσι
 γερῆσθαι ὁμολογῶν· καὶ ἐνθεν ἐν εἰ-
 κόνι ὡς ἰδιοῦ πόσατον ὅτι ἐκ τῆς παρθέ-
 νου διαγράφοι· ἀνάθεμα.

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ
 ἀνέγνω.

Τοσαῦτα πρὸς τῶν αὐτῶν ἀνακυ-
 κλοῦμενοι φερόμενοι, ὡς πρὸς βρα-
 χὶ μὴδὲ δεξιμῶ ὑποπίπτεν καὶ παρὶ
 αὐτῶν ἐφυλλοῦμενα. ἐφαιρόντες γὰρ
 πλὴ τῆς Νεστορίου δυσσεβῆ δόξαν, τῆς
 ἁγίων εἰκόνων ἀνατυπώσεως ταυτίῳ πρὸς
 σελήοισι, πρὸς ἀδόξα πνα καὶ ἀλλόκο-
 τα κατήύοντες λογίδια. ὧν παραχρῆμα
 πλὴ ἀναξοπὴν ποιησάμενοι, νυνὶ τῆς
 σωπῆς πρὸς ἀδουῶσαι ἀναγκάσιον ἐκρίνα-
 μεν. ἐρῶμενοι δὲ αὐτοῖς τοῖςδε.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ
 ἀνέγνω.

Εἶπες πλὴ ἐκ τῆς πρὸς ὅτι θεοῦ
 λόγον ἐνωθεῖσαν σαρκὰ ἐν εἰ-
 κόνι γράφοι, ὡς διαφῶν αὐτίῳ ἐκ τῆς
 πρὸς λαβούσης καὶ θεωσάσης θεότη-

ANNO CHRISTI 787.

πος, καὶ ἀδάτων αὐτῶ ἐκ τούτου κα-
τακυβάλων, ἀνάθεμα.

ninitate, & * sine Deo hanc per
hoc conficiens, anathema. * G. minime
deificatam
hanc.

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ
ἀνέγνω.

EPIPHANIVS DIACONVS
legit.

Ἡ καθολικὴ ἐκκλησία εἰ καὶ ἀνά-
ζωγραφεῖ (Θ) Χρῆστον τῆ ἀνθρώπινη
μορφῇ, ἀλλ' οὐ διαίρει ταύτῃ ἐκ τῆς
ἐνωθείσης αὐτῇ θεότητος, θεωρεῖσαν δὲ
μᾶλλον πιστεύει, καὶ ὁμολογεῖ ὅτι
ὁμοιοῦται (Θ) μέγα Γρηγόριον (Θ)
θεολόγον, ὃ πῶς ἀλήθειαν καὶ οὐχ ὡς
αὐτοὶ ἀμαθῶς ἐ ἀπειθεύτως βαρβα-
ρίζοντες ἐφθασαν, ἀδάτων πῶς σαρκὰ
τῆ κρεῖου ἐκ τούτου κατακυβάλου-
σιν. ὡς περὶ γὰρ πῶς ἀνθρώπον ἀνάζω-
γραφεῖν, ἐκ ἀψυχον ποιεῖ (Θ) ἀνθρώ-
πον, ἀλλ' ἐκεῖνος ἐψυχωμένος μένει, ὃ
ἢ εἰκὼν αὐτῷ λέγεται ἄρα τὸ εἰκέναι·
οὕτως ὃ πῶς εἰκὼν ἐ κρεῖου ποιοῦ-
τες, περὶ ὧν πῶς σαρκὰ τῆ κρεῖου
ὁμοιοῦται, ὃ πῶς εἰκὼν ἐδὲν ἔφρον
ἴσμεν ἢ εἰκὼν ἀπλοδοσαν πῶς τῆ φρο-
σύτου μίμησιν. ἔσθιν καὶ τὸ ὄνομα αὐ-
τῆ κεκλήσθη, ὃ κατ' αὐτὸ κοινωνεῖ
μόνον, καὶ διὰ τοῦτο σεπτὴ ὃ ἀγία. εἰ δὲ
ἐναρξοῖς ἀδύροσ ὃ δαίμονος ὃς τῆ εἰκὼν,
βέβηλος ὃ μεμιασμένη, ὃ πῶς τῆ φρο-
σύτου. ἐκοῦν κοπίσσαντες εἰς κενά,
συνάροισι χερσὶν ἀκαρπῆαν, καὶ δέχου-
ται παρὰ τῆς ἀληθείας τὸ ἀνάθεμα·
οὐ ἐκ ἐκνήσανται, λέγοντες ποιάθε.

Catholica ecclesia etfi pin-
git Christum in humana forma,
sed non separat hanc ex vnita si-
bi diuinitate. Deificatam au-
tem potius credit, & vnam cum
Deo hanc confitetur, secun-
dum magnum Gregorium &
veritatem: non sicut ipsi indo-
cte ac inerudite barbarizantes
dixerunt, sine Deo ex hoc car-
nem Domini confici. Sicut e-
nim quis hominem depingens,
sine anima non facit hominem,
sed ille cum anima permanet;
& imago imago eius dicitur, eo
quod similis ei appareat: ita &
nos imaginem Domini facien-
tes, deificatam carnem Domi-
ni confitemur; & nihil imagi-
nem aliud scimus, quam ima-
ginem indicantem principalis
imitationem. Hinc & nomen
eius fortita est, & secundum id
tantum ei communicat: & ideo
venerabilis est & sancta. Si ve-
ro scelesti viri vel dæmonis est
imago, polluta & contaminata
est, quia & principale eius pro-
fanum & contaminatum existit.
Ergo laborantes in vanum, col-
ligunt manibus sterilitatem, &
recipiunt a veritate anathema:
quo non carebunt dicentes hu-
iusmodi.

Oratio 1. in
pascha circa
med.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ
ἀνέγνω.

GREGORIVS EPISCOPVS
legit.

Εἴπῃς (Θ) ἐν μορφῇ θεοῦ ἕσταρχον-
τα θεὸν λόγον ἢ τῆ δούλου μορφῶ ἐν
τῇ ἰδίᾳ ἕστασας ἀναλαβόντα, ὃ καὶ
πάντα ὁμοῖον ἡμῖν γινόμενον χωρὶς ἀ-
μάρτιας, περιεβλήθη δι' ὑλικῶν χρωμά-
Concil. Tom. 19.

Si quis Deum Verbum qui in
forma Dei est, quique formam ser-
ui in sua subsistentia recepit, & per
omnia similis nobis factus est abs-
que peccato, tentat per materia-
Zzz ij

les colores formare, quasi purum hominem, & separare illum ab inseparabili & incommutabili diuinitate, vt ex hoc quaternitatem
* inducat in sanctam & vniuersam Trinitatem, anathema.

* Gr. inducens

EPIPHANIVS DIACONVS legit.

O amentiam ipsorum & uercordiam! non enim reuerentur colligere anathema. Sed vt vermes in coeno volutati nutriuntur, ita & isti huic voci infixi, saturitatem minime accipere patiuntur, sanctificatæ Dei ecclesiæ maledicere conantes, cum sint ipsi maledictione dignissimi. Hi namque qui benedicunt ei, vt ait scriptura, benedicentur: & qui maledicunt ei, maledicti sunt. Porro purum hominem illos conuicere saluatorem Christum, & separare illum a diuinitate, sicque quaternitatem inducere per picturam, quis putas, non derideat, & risum latum super eorum insipientia non diffundat, imo vero blasphemiam luceat? Non enim secundum quod in imagine figuratur Christum in humana forma, quaternitatem credit is qui hoc facit; sed confitetur Deum Verbum incarnatum esse veritate & non phantasia. Denique Nestorius qui læsis sensibus duas subsistentias sicut duas naturas blasphemæ dogmatizauit in Christo, ille quaternitatem induxisse dignoscitur. Sancta vero Dei ecclesiæ vnam subsistentiam Christi in duabus naturis recte confessa, ad commemorationem salutaris eius dispensationis imaginaliter formare illum diuinitus erudita est. Porro vo-

Gen. 27.

των διαμορφουῦ, ὡς εἶπεν ψιλὸν ἀνθρώπον ὄντα, καὶ χωρῆσαι αὐτὸν τῆς ἀχωρήσου καὶ ἀμεταβλήτου θεότητος, ὡς ἐν τούτῳ τετραδά εισάγων ἵππ τῆς ἀγίας καὶ ζωαρχικῆς τριάδος, ἀνάθεμα.

ANNO CHRISTI 787.

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ ἀνέγνω.

Ὡ τῆς αὐτῶν αἰτίας καὶ δόξιας. ἐκ ἀιχμώνονται ἢ συνάξιν τὸ ἀνάθεμα. ἄλλ' ὡς περ σφάλῃκας ἐν βορβόρῳ κυλινδρῶμυροι τρέφονται, οὕτως καὶ οὗτοι ταύτῃ τῇ φωνῇ ἐκλυμῶμυροι, κόρον λαβεῖν ἐκ ἀνέχονται, πλὴν ἡγιασμένῳ τῷ θεοῦ ἐκκλησίᾳ δὲ τριάδα πειροφῶμυροι, αὐτοὶ ὄντες ἀεὶ ἀξιοί. ④ γὰρ ἀλογουῦντες αὐτῷ, ὡς φησὶν ἡ δεῖα γραφή, ἀλόγῳνται καὶ ⑤ καταφῶμυροι αὐτῷ, κεκατηρῶνται. τὸ δὲ ψιλὸν ἀνθρώπον ὑπονοεῖν ⑥ σωτῆρα Χριστὸν, καὶ χωρῆσαι αὐτὸν τῆς θεότητος, εἶτά τε καὶ τετραδά εισάγειν διὰ τῆς ἀναζωγραφήσεως, τίς αὐτὸν οὐ γέλωτα πλατῶν τῆς αὐτῶν ἀπροσωπικῆς καταχέουτο, μᾶλλον δὲ θρηνησοὶ τὸ βλάσφημον; οὐ γὰρ καθ' εἰκονίζεται Χριστὸς τῆ ἀνθρώπινη μορφῇ, τετραδά πιστεύει ὁ πόδο ποίων· ἄλλ' ὁμολογεῖ ⑦ θεὸν λόγον ἐκδηροφῆσαι ἀληθεία καὶ οὐ κατὰ φαντασίαν. ὁ δὲ φρενοβλαβῆς Νεστόριος δύο ὑποστάσεις ὡς δύο φύσεις βλασφημῶς διζάων ἵππ τῷ Χριστῷ, ἐκείνῳ ⑧ εισάγειν τετραδά κεκήρυκται. ἡ δὲ τῷ θεοῦ ἀγία ἐκκλησία μίᾳ ὑπόστασιν τῷ Χριστῷ ἐν δυὶ ταῖς φύσεσιν ὀρθῶς ὁμολογεῖσά, πρὸς ἀνάμνησιν τῆς σωτηριώδους αὐτῆς οἰκονομίας εἰκονικῶς ἀναπνοῦ αὐτὸν ἐκείως ἐκπεπαῖδευται. δέλοντες δὲ ἐαυ-

ANNO CHRISTI 787.

Ἐν δακτύλοις δεῖξαι, καὶ ἀληθεῖς π
φράσαι, οὐτω λέγοντες.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ
ἀνέγνω.

Εἶπες οὐχ ὁμολογεῖ τίω ἀείψου
νον Μαερίαν κυρίως ἔλληθως θεοτό-
κον, ὑπερφύαν τε ἑὴ πάσης ὀρατῆς καὶ
ἀορατοῦ κήσεως, καὶ μὴ εἰλικρινούς
πίστεως τὰς αὐτῆς ἐκδέχεται περὶ
σθεῖας, ὡς ἀφ᾽ ἑρσιδῶ ἐλθούσης πρὸς
ἑξ αὐτ᾽ τεχθέντα θεὸν ἡμῶν, ἀνάθεμα.

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ
ἀνέγνω.

Ἐν πύτοις ἰδρυμένη ἔβεβαιωμένη
ἡ καθολικὴ ἐκκλησία, παρὰ τῆς ἐπέ-
φρος φρονουμένων τῆ αὐτῆς ἐνθεῶ πα-
ραδόσεσ οὐδέ τι π ἐνωπύξαι. ἔχρ
ὁ κύριος ὑπὸ τῆς δαμόνων κηρυττό-
μυρος, πύτοις ἔξήλασε. ἔ Παῦλος ὁ
θεῖος ἀπόστολος ἔ σὺ συνέκδημοι ἀντ
ὑπὸ αὐτῶν μδρτυρούμμοι ἀνθεσπο
εἶναι τῆ θεοῦ τῆ ὑψίστου, καὶ τίω ὁδὸν
τῆς σωτηρίας καταγγέλλειν, αὐτῶν
ἔξεδιάκον οὐτως καὶ οὗτοι εἰ καὶ π ἀλη-
θεῖς προσφθέττονται, ἀλλ οὐκ παρὰ
τῆς ἀγίας τῆ θεοῦ καθολικῆς ἐκκλη-
σίας ἔξελαύνονται. αὐτῶς δὲ ὡσαυτε-
κωῖες ἔπιστρέφοντες ἔπι τὸ ἴδιον ἔξε-
ραμα, καὶ ὄεις λουόμμοι εἰς κύλισμα
βορβόρου, γεύξισι τὰδε.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ
ἀνέγνω.

Εἶπες τὰ τῆς ἀπαύτων ἀγίων ἰδέας
ἐν εἰκόσιν ἀλύχους ἔ ἀναύδεις ἔξ ὑλι-
κῶν χρωμάτων ἀνασηλοῦ ἔπιτη-
δεῖοι, μηδέ μίδω ὄνησιν φερούσας μα-
τάχα γὰρ ὅστιν ἡ ἔπινοια, καὶ διαβολικῆς
μεθοδεῖας βίρεσις. ἔ οὐχ δὴ μάλλον

lentes semetipfos probatos o-
stendere, etiam verum quid as-
ferunt, ita dicentes.

GREGORIVS EPISCOPVS
legit.

*Si quis non confitetur sanctam
semper virginem Mariam proprie
ac vere Dei genitricem, sublimio-
rem esse omni visibili et invisibili
creatura, et cum sincera fide ipsius
non expetit intercessionem, tam-
quam fiduciam habentis ad Deum
nostrum qui ex illa genitus est,
anathema.*

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ
legit.

In his stabilita & certificata
catholica ecclesia, ab his qui a-
liter sapiunt quam eius in Deo
traditio docet, non indiget quid
audire. Etenim Dominus dum
a dæmonibus prædicaretur, hos
abigebat : & Paulus diuinus a-
postolus & comites peregrina-
tionis eius ab eis testimonium
habentes, quod homines essent
Dei excelsi, & viam salutis de-
nuntiarent, eos pellebant : ita
& isti, licet aliquid verum pro-
nuntient, tamen a sancta Dei
ecclesia propelluntur. Rursus
autem veluti canes reuerfi ad
suum vomitum, & fues loti in
volutabro luti, grunniunt hu-
iuscemodi.

GREGORIVS EPISCOPVS
legit.

*Si quis uniuersorum sancto-
rum effigies in imaginibus inani-
matis et surdis ex materialibus
coloribus titulari studuerit, nullum
profectum ferentes (vanum enim
est commentum, et diabolica argu-
mentationis inuentio) et non ma-*

ANNO CHRISTI 757.

gis horum virtutes per ea qua in scripturis de illis insinuantur, veluti quasdam animatas imagines in se depingit, & ad similem illis ex hoc erigitur zelum, quemadmodum diuini patres nostri dixerunt, anathema.

τας πούτων δρετας διά τ' εν γραφαις ωελ αυτων διηουμυλων οϊον πνας εμψυχους εικονας εν εαυτω αιαζωγραφει, & προς ομοιον αυτοις εν τουτου διεγειρεται ζηλον, κατως ενδει ημω εφησαν πατρες, ανθεμα.

ΕΡΙΦΑΝΙΟΥΣ ΔΙΑΚΟΝΟΥΣ

ΕΡΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ

Diuini patres nostri tale quid neque docuerunt, neque praedicauerunt, sed sibimet hoc nomen imposuerunt falsiloqui: & ipsorum sunt istae ineptiae, quoniam in subsequentiibus septimam sese Synodum nuncupant.

Οι ενδει ημω πατρες ποιουσαν ουτε εδιδασαν, ουτε εκηρυξαν, δλλ' εαυτοις ποδο το ονομα ωεπεθεσαν

Prout. 27. * Gr. quidam

Et * quidem Sapiens dicit: *Alius te laudet, & non os tuum: extraneus, & non labia tua.* Isti autem a quoquam neque eruditi, neque laudati, sibimet laudem excogitant, & vocari volunt ab hominibus rabbi, patres esse gestientes catholicae ecclesiae. Hanc autem calumniatur Christum Deum nostrum derelinquere; & idololatriae adherere; cum ipse dicat per Isaiam prophetam ad illam: *Ponam te exultationem eternam, letitiam generationum generationibus.* Et per Salomonem: *Tota bona es proxima mea, & macula non est in te.* Inspiciamus ergo insipientiam ipsorum: quia quam calumniantur idololatriae, huius se gloriantur esse magistri. Et si idololatrarum sunt patres, dicant: partis alicuius quae idololatriam exercuit in ecclesia sunt magistri, an totius? & si quidem partis, debuerant & ipsi concinere plenitudini ecclesiae, & sub huius iure subsistere, & fructus veritatis * apud se carpe-

σωδοον εαυτων κικλησκοισι. και ης σοφος ειπεν. επαινειτω σε ο πελας, & μη το σον σωμα. δλλοτελος, κη μη τα σα χειλη. ουτοι δε ωρα πνος μητε διδασθεντες, μητε επαινεθεντες, εαυτοις επαινον ωερασοειζονται, & καλειδται δελοισιν ωπο τ' ανθεστων ραββι, πατρες ωεραμορουμεοι ετ' ης καθολικης εκκλησιας. ταυτων δε συκοφανουσι χειρον ωδον ημω καταλειπειναι, και ειδωλολατρεια ωερασκολληθωαι και τοι γε αυτοις εφη δια Ησαϊα ε προφητου προς αυτων. επιστω σε αγαλλιαμα αιωνιον, βιφροσωμω γυνων γενεαις. κη τα εκκλησιασοδ' ολη καλη ει πλησιον μου, ολη καλη, και μωμος εκ εστιν εν σοι. σκοπησωμεν ουω των αυτων παραφροσωμω, οπ ης κατηγοροδσαν ειδωλολατρεϊαν, ταυτης εγκωχωνται ειναι διδασκαλοι. και ει ειδωλολατρεων εισι πατρες, επατωσαν. μεροισ πνοδ ειδωλολατρεησαντ' ης εκκλησιας εισι διδασκαλοι, η ολης; & ει μηδ μεροισ, ωφειλον αυτοι ωερασειν των πληρωμα ης καθολικης εκκλησιας, και ωπο ταυτης δικαιουδται, και εδν καρποις ης δληθειας ωρ αυτης δρεπε-

Isai. 60. iuxta 70.

Gen. 4.

* Gr. ab ea

ωπο ταυτης δικαιουδται, και εδν καρποις ης δληθειας ωρ αυτης δρεπε-

ANNO
CHRISTI
797.

δομῶν καθὼς πάντες πατέρες ἡμῶν πα-
 ἑσφαλμύρια τῆς ἀρεπικῶν ἀνώρθου,
 καὶ σωτηριολόγου τὰ διερώρησα.
 ἀλλ' ὅτι ἡ καθολικὴ ἐκκλησία ταύ-
 τη τῆ παραδόσει φαρμακώται, οὗτοι
 ταύτης ἀπομαρτυροῦντες, δοκοῦσι πᾶσαν κα-
 τακρίνειν ὡς ἐσφαλμύριον· καὶ φει-
 κῶδες ὅτι τὸ λαλεῖν, ἔτ' ὁπωπῶν κα-
 τακρίσεις. οἴχεται γὰρ κατ' αὐτῶν ἡ εἰς
 Χριστὸν ἀληθῆς ὁμολογία, ἔτι πανωλε-
 ρία τὸ πᾶν κατέλιπον. ἀλλ' ἀπέσω-
 τῶντα, ὡς * μήτε λαλιῶνται, καὶ εἰκὴ
 ἐκφωνηθέντα. οὐκοῦν ἔσθ' ἡ ἀκεῖθεν
 ἀπωθήσονται, ὅτι ἡ τῆς σεπτικῶν εἰκόνων
 ἀναζωγράφους εἰς ἀνάσσειν τῆς χρο-
 νων παραδοθέντα ἐν τῇ καθολικῇ ἐκ-
 κλησίᾳ, ἔτι ἐν τοῖς σεπτικῶν ναοῖς ταύτη
 διαπυθωθέντα, ἡ ἀγιοὶ πατέρες καὶ
 παρέδωκαν καὶ ἐδέξαντο, καὶ πᾶσι ἡ
 τῆς Χριστιανῶν ὁμῆμενοι· αὐτοὶ οὐ
 μόνον εἰσέστησαν τοῦτων ἀπειθῶν, ἀλλὰ
 καὶ τὸ δυνάτατον ἔφεικῶδες, ἡ
 κραυγὴ αὐτῶν τῆς ἀναδέματος σοδομι-
 κῶς ἔγχορρῆκῶς πεπλήθυνται. ἐνθεν
 καὶ ἡ ἀμάρτια αὐτῶν μεγάλη σφοδρα
 καὶ πῶς διωθήσεται ὑπὲρ ἐνεγκῶν ταύτης
 τῆς μανίας τὸ θυμωδέστατον, καὶ τοῦ-
 των τῆς σατυρικῶν θυμῶν τὰ μορ-
 μολυκεία; εἶτε ἐγνωσαν τὰ ληθῆς. εἰ-
 δηλον γὰρ ὅτι πᾶσι τοῖς δισεβῶς νοεῖν
 ἐδέλοισιν, ὅτι ὡσπερ διὰ τῆς ἐν γρα-
 φῆς περὶ τῆς ἀγίων δηλουμένων ἐν
 μνήμη τῆς αὐτῶν γινόμεθα παθημά-
 των, ὡς ὁμοίον διεγρόμμοι ζῆ-
 λον· οὕτω ἔτι διὰ τῆς εἰκονικῆς ἀναζω-
 γραφῆσεως τὰ παθημάτα τοῦτων ὁ-
 ρῶντες, εἰς ἀνάμνησιν τῆς αὐτῶν ἀν-
 δρίας ἔτι ἐν τοῦ αὐτῶν βίου ἐρχόμε-
 να. εἶτα πάλιν ἐγνωμονοῦσι, λέγοντες
 οὕτως.

re: quemadmodum omnes e-
 gregii patres nostri, qui incor-
 recta corrigebant, & coapta-
 bant discissa. Sed quia catholi-
 ca ecclesia hac traditione deco-
 ratur, ipsi ab ea excisi, * putant
 totam damnare tamquam erro-
 neam: & certe horrendum est
 dicere; & tacere, damnatio.
 * Procedit enim contra ipsos ve-
 ra in Christum professio, & perni-
 ciosius uniuersitatem arripuit.
 sed procul sint hæc, tamquam
 in vanum dicta & sine causa pro-
 nuntiata. Itaque hinc & inde
 impellentur, quia venerabilium
 imaginum pictura ex superiori-
 bus annis tradita in catholica
 ecclesia, & in venerabilibus
 templis informata, quam sancti
 patres & tradiderunt & recepe-
 runt, & omne Christianorum
 collegium: ipsi non solum ab his
 omnibus sunt * frustrati, sed
 quod est sæuius & terribilius,
 clamor anathematis eorum so-
 domitice & gomorrhice multi-
 plicatus est. Hinc & peccatum
 eorum magnum est nimis: &
 quis poterit sufferre huius furo-
 ris insaniam, harumque satyri-
 carum turbulentiæ scenicas
 facies? Quod si cognouissent
 veritatem, quæ manifesta est
 omnibus qui pie intelligere vo-
 lunt, scirent utique, quia sicut
 per ea quæ in scripturis de san-
 ctis indicantur, memores pas-
 sionum eorum efficimur, & ad
 similem zelum erigimur: ita &
 per imaginalem descriptionem
 passiones horum videntes, in
 commemorationem virtutis eo-
 rum & Deo plenæ vitæ veni-
 mus. Deinde rursus bene sen-
 tiunt, dicentes ita.

* Gr. videntur

* Gr. Petit enim secundum ipsos

* abduci

Genes. 19.

GREGORIVS EPISCOPVS ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ
legit. ἀνέγνω.

Si quis non confitetur omnes sanctos qui a seculo usque nunc sunt, quique ante legem, ac in lege & in gratia Deo placuerunt, honorabiles esse coram ipso anima & corpore, vel horum non postulat orationes, tamquam fiduciam habentium pro mundo intercedere, secundum ecclesiasticam traditionem, anathema.

Εἰς οὐχ ὁμολογᾷ ἀπαντας τῶν ἀπ' αἰῶνος & μέλει τῶν νῦν αἰῶνι, πρὸ νόμου, καὶ ἐν νόμῳ, & ἐν χάριτι τῶ θεοῦ διαρρησθέντας, πηλοῖς ἐῖς ἐνώπιον αὐτοῦ ψυχῆ τε & σώματι, καὶ τὰς πούτων ἐκ ἑξαγέτηται πρὸς σευχάς, ὡς παρήρησίδι ἐχόντων ὑπὲρ τοῦ κόσμου προσεβλέπειν, κατὰ τὴν ἐκκλησιαστικὴν παράδοσιν, ἀνάθεμα.

EPIPHANIVS DIACONVS
legit.

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ
ἀνέγνω.

Cum ecclesiasticam traditionem dixerint, oportebat eos promulgare: Si quis & imaginales picturas non recipit, anathema sit. Antiqua quippe reuera est in catholica ecclesia traditio, & valde iuste in commemorationem nobis principalium agnita: sed impudenter hanc mysticam proicientes scientiam, catholicam alloquuntur ecclesiam: Vias tuas

Ἡνίκα ἐκκλησιαστικὴν παράδοσιν εἶπον, ἔδει αὐτῶν διποφιλῶσθαι εἰς καὶ τὰς εἰκονικὰς ἀναζωγραφήσας ἐκ διποδέχεται, ἀνάθεμα ἔστω. ὁρῶμεθα γὰρ αὐτῆ ὄντως ἐν τῇ καθολικῇ ἐκκλησίᾳ παράδοσι, καὶ μάλα εἰκότως εἰς διδάμνησιν τῆς πρὸς τοῦτον ἡμῶν ἐγνωσμένη. ἄλλ' ἀναδεία ἀπειπάμυροι πάντων τῶν τῶν μύσησιν ὁλεθρίως τῇ καθολικῇ ἐκκλησίᾳ πρὸς φέρονται ἰδοὺ σου εἰδέναί οὐ βουλόμεθα. ὅταν καὶ μετὰ τῶν ἐκδοσιν αὐτῶν πάντων, καὶ τῶν τῆς προσεβίων διπρὸς δεκτον τῶ θεοῦ πρὸς σαζωγίῳ ἀπεβάλοντο, λῆσαντες πάντων ἐκ ποδοῖ αὐτῶν τῶ συζυγίαια. καὶ ποδοῖ ἴσαι πάντες. ἔδος γὰρ τοῖς ἀρεπκοῖς, ὅταν ἐν ἐνὶ λόγῳ πρὸς εἰδῶσι τῶν βίσεβειν, καὶ τῆς ἀληθινῆς ὁδοῦ διασφαλῶσιν, εἰς πολλὰ & διάφορα δισφαλῶσται. μονοθεῖς γὰρ ἢ ἀλήθεια, τὸ δὲ ψεῦδος πολυθεῖς. Ἀρειανοὶ γὰρ κήσμα λέγοντες τὸ θεὸν λόγον, μετὰ πάντων αὐτῶν τῆς δυνατέως βλασφημίας ἐκτὸς ψυχῆς

* Gr. scire nolumus.

* Gr. contempserint
* verbo pietatem, & a veritatis via aberraucrint
* labi.

ποδὸν ἐνανθροπῆσαι λελθησθήσασιν. καὶ Εὐτυχῆς ὁ δέιλαι μίαν φύσιν

ANNO CHRISTI 787.

σιν δὲ ζῶν Ἰπὶ τῆς οἰκονομίας τῆς κω-
λου, ἐβλασφημεί, ἡγοῦσαν πινὰ σαρ-
κα λέγων αὐτὴν ἀνείληφέναι, καὶ οὐχ
ὁμοούσιον τῆς ἡμετέρας φύσεως. ὡσαύ-
τως οὐ καὶ ὁ παρῆγορες ταύτης τῆς
αἱρέσεως πούτοις (ἠλώσαντες, ἐν μιᾷ
καινοτομία μὴ ἄρκεδόντες, ὡς κόρον
τῆς κακοῦ μὴ ἔχοντες, ἔειπεν γείτονα
ταύτης ἐπεσπασάντο. ἀκόλουθα δὲ λό-
για, δοκῶντες τοῖς ἀγίοις πατρῶσι
ἐξισοῦσθαι, ὑποκρίσθαι παρρησιούμε-
νοι τὴν ἀσέβειαν, ἐκφέρουσιν.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ
ἀνέγνω.

Εἴ τις οὐχ ὁμολογήσῃ αἰδέσασθαι νε-
κρῶν, ἔκρινεν ἑαυτὴν πόδον τὴν πρὸς
ἀξίαν ἐκείνων τοῖς δικαίοις ἔχει ἑαθ-
μοῖς, καὶ μὴ ἐπὶ τέλος κολάσεως, μήτε
μὴ τῆς οὐρανοῦ βασιλείας, ἥτις ὅστιν
ἢ τῆς θεοῦ κατατρυφῆσι· οὐ γὰρ ὅστιν
ἢ βασιλεία τῆς οὐρανοῦ βεβήσῃ καὶ
πίσι, ἀλλὰ δικαιοσύνη καὶ εἰρήνη ἔ-
χουσα ἐν πνεύματι ἀγίῳ, καὶ τῷ θεῷ
δοξοῦσθαι ἀνάθεμα.

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ
ἀνέγνω.

Οὗτος τῆς παρῆγορων τῆς Ἀληθι-
νῆς ἡμῶν πίστεως, ἀγίων δόξων ἔχει
αἰσιῶν πατέρων ἀφοροῦστος. αὐτῆ
τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας ἡ ὁμολογία,
καὶ οὐχ ἡ αἱρετικῶν. ὁ δὲ Ἰπὶων,
τούτων οἰκέτιος, Ἰπὶ ἀμαθίας καὶ ἀπει-
δεισίας γέμει, οὕτως ὡς ἐβομβῶν.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ
ἀνέγνω.

Εἴ τις οὐ παραδέχεται ἢ καθ' ἡμᾶς
ἀγίου ταύτης καὶ οἰκουμένης ἐξομ-
μῶν συνόδου, ἀλλὰ ταύτης ἐν δια-
Concil. Tom. 19.

ram opinans in dispensatione
Domini, blasphemabat, diui-
norem quamdam carnem di-
cens eum suscepisse, & non con-
substantialem naturæ nostræ.
Similiter ergo & antistites hu-
ius hæreseos hos æmulantes, vna
nouitate minime contenti, &
fatietaem mali non habentes,
& aliam vicinam huius arripue-
runt. * Sequentia vero eloquia,
& hypocrisis simulantem
pietatem, proferunt.

* Confes-
tica

GREGORIVS EPISCOPVS
legit.

*Si quis non confitetur resurre-
ctionem mortuorum, & iudicium,
& retributionem condignam vni-
cuique iustis Dei ponderibus re-
compensandam, & non fore ter-
minum supplicii, sed nec celestis
regni, id est Dei deliciarum (non
enim est regnum calorum esca &
potus, sed iustitia, & pax, &
gaudium in Spiritu sancto, secun-
dum diuinum Apostolum) ana-
thema.*

Rom. 14.

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ
legit.

Hæc primatum veræ fidei no-
stræ, sanctorum scilicet aposto-
lorum, & egregiorum patrum
est * segregatio. Hæc catholi-
cæ ecclesiæ est, & non hæretico-
rum confessio. Quod vero sub-
sequitur, proprium est eorum,
quoniam indisciplinatione ac
ineruditione plenum est, dum
ita circumbombat.

* definitio.

GREGORIVS EPISCOPVS
legit.

*Si quis non recipit sanctam hanc
& vniuersalem septimam Syno-
dum nostram, sed huic quoquo*
A a a

modo derogat, & non cum omni satisfactione amplectitur ea quæ ab ipsa secundum diuinitus inspirata scripture doctrinam definita sunt, anathema sit a Patre & Filio & Spiritu sancto, ac vniuersalibus septem Synodis.

ΕΠΙΦΑΝΙΟΥ ΔΙΑΚΟΝΟΥ
 legit.

Veritatis ignorantia, sensuum & mentis est cæcitas. Hæc enim eorum sententia plus inscientiæ & amentitiæ quam impietatis habet. Non enim sapientes sunt, nisi circa indisciplinationem. Septimam enim Synodum sese vocantes, quasi de aliis septem Synodis quæ factæ fuerunt, anathematismum suum posuere, dicentes: Anathema sit a sanctis & vniuersalibus septem Synodis: & non magis deridentur propter indisciplinationem, quam compassionis affectu lugentur propter impietatem. Veritatem enim * ferentes, & a bona semita & regia via auersi, in foueam & hiatus atque præcipitia incidunt. Quibus & prouerbialis sermo pronuntiat: * In axis agris sui errauerunt, & collegerunt manibus infecunditatem. Propter quod & acutas sagittas suas, & tenfos arcus, quos aduersus ecclesiam iaculati sunt, in corde ipsorum veritatis amatores & iustitiæ quaesitores infixerunt: & assumunt Dauid modulantem in spiritu: Lacum aperuerunt huius prauitatis institutores, & foderunt eum, & inciderunt in foueam quam fecerunt: & conuersus est dolor eorum in caput eorum, & in verticem eorum iniquitas eorum descendet. Quoniam

* deferentes,

* In axis
 Pron. 9.

Psal. 7.

ἐάλλει καθ' οἰονδήποτε ἔσπον, καὶ οὐ μὴ πείσης πληροφροῦν ἀσπίδεται τὰ ὡς αὐτῆς καὶ πῶς τῆς θεοπνεύτου γραφῆς διδασκαλίαν ὀρεαδέντα, αἰάδεμα ἔσω δότῃ τῆ πατρὸς & τῆ υἱοῦ καὶ τῆ ἀγίου πνεύματος, καὶ τῆ ἀγίων οἰκουμηνικῶν ἐπὶ αὐτοῦ δων.

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ
 διέγνω.

Ἡ τῆς ἀληθείας δόξασις, καὶ ὁ φρενός ἐστὶ πύφλωσις. αὐτῆ γὰρ αὐτῶν ἢ δόξασις πλέον τῆς ἀσεβείας πῶς ἀμαθίαν & ἀφροσύνην ἔχει. οὐ γὰρ εἰσι σοφοί, εἰ μὴ τ' ἀπειδείδω. ἐδδμῶ γὰρ σωθὸν εἰσὶ δόξα καὶ σωθῶντες, ὡς ἄλλων ἐπὶ αὐτοῦ δων γερονότων. Ἐαυτῶν ἀναθηματισμὸν ἀναπέδισι λέγοντες. ἀνάθημα ἔσω ἐκ τῆ ἀγίων & οἰκουμηνικῶν ἐπὶ αὐτοῦ δων. & οὐ μᾶλλον γελῶνται τῆς ἀπειθείας, ἢ οἰκτείρονται τῆς ἀσεβείας. πῶς γὰρ ἀλήθειαν ἀφέντες, καὶ τῆς διτλείας καὶ βασιλικῆς ὁδοῦ παρατρέπεντες, ἵπτι βόξροις ἵενται & φάραγγας καὶ κρημνοὺς, καὶ περὶ τῆ γατῆ αὐτοῦ ὁ ἀφοιμακὸς λόγος ἐστὶν ἄξονας τῆ ἰδίου γεωργίου πεπλάμωται, & σωήξαν χερσὶν ἀκαρπίαν. διὸ & τὰ πενηγμένα αὐτῶν βέλη & τὰ ἐπιταμῶνα τόξα, ἀ καὶ τῆς οἰκλήσις ἠκόνσαν, & τῆς ἀληθείας ἐραστῆ καὶ τῆς δικαιοσύνης ζητητῆ εἰς πῶ αὐτῶν καρδίαν ἐμπήσισι. καὶ διαλαμβάνοντα. Δαβὶδ μελωδουῶτα ἐκ πνεύματος ἁγίου ὡρῆξεν. & πάντες & καινῆς φαιλόπτης εἰσηγητῆ, & ἀπιστασαν αὐτὸν, & ἐνέπεσον εἰς βόξρον ὃν εἰργάσαντο. & ἐπέσρεψαν ὁ πῆνος αὐτῶν ἐπὶ τ' κεφαλῶν αὐτῶν, & ἐπὶ κορυφῶν αὐτῶν ἢ ἀδικία αὐτῶν καταέθηκε. δόξα

ANNO
 CHRISTI
 787.

ANNO CHRISTI 787.

λέγρουσι τὸ πικρὸν γλυκὺ, καὶ τὸ γλυκὺ πικρὸν· καὶ πῦράσι τὸ φῶς σκότος, καὶ τὸ σκότος φῶς, λέγοντες οὕτως.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ἀνέγνω.

Τούτων τῶν αἰνῶν ἡμεῖς μὲν πᾶσις ἀκριβείας τε ἔμμελείας δεασαμέντων, οὐδέ μὲν, ἔσταν πίστιν μηδὲν ἄλλοθεν ἀποφάσκειν, ἢ ἡρω συζητάμεν, ἢ συνπένειν, ἢ φρονεῖν, ἢ διδάσκειν ἕτερος· τοῖς δὲ πολλῶν συνπένειν πίστιν ἔσταν, ἢ ἀποκομίζειν, ἢ διδάσκειν, ἢ παραδίδόναι πῶς θέλοισιν ἑπιτρέφειν εἰς ἑπίγνωσιν τῆς ἀληθείας ἢ αἰρέσεως οἰασαῶν, ἢ καινοφανίας, ἢ τοι λέξεως ἐφάραξιν πρὸς ἀνάστυξιν εἰσαγάγῃ τῶν ἡμεῖς μὲν διοικουμένων· πούτοις, εἰ μὲν ἐπισκοποὶ εἴεν ἢ κληρικοὶ, ἀλλοτρίους ἢ τῶν ἐπισκόπων τῆς ἐπισκοπῆς, καὶ τῶν κληρικῶν ἢ κλήρυ· εἰ δὲ μονάζοντες εἴεν ἢ λαϊκοὶ, ἀναθεματίζεσθαι.

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ ἀνέγνω.

Βεκολληθέντες ἄπειθεσίας ταῦτα κεκλόφασιν παρὰ δεασαίων πατέρων ἡμεῖς, καὶ ὡς οἰκεία σωτηρίασι. διὸ ἔμαρτος ἔδεξομεν αὐτῶν ὁ λόγος, καὶ οὐδὲ ἀποκρίσεως ἄξιον.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ἀνέγνω.

Οἱ ἡρότατοι βασιλεῖς Κωνσταντῖνος ἔ Λέων εἶπον· λεγέτω ἡ ἀγία καὶ οἰκουμένη σύνοδος, εἰ καὶ συναίνεσιν πάντων τῶν ὁσίων πατρῶν ἐπισκόπων ὁ ἐπιτελεσθέντος ἀναγνωθείς ὁρος ἔξεφωνήθη.

Ἡ ἀγία σύνοδος ἔξεβόησε· πάντες οὕτω πιστεύομεν, πάντες τὸ αὐτὸ φρονούμεν· πάντες συνανέσαντες καὶ ἀσμενίσαντες ὑπεγράψαμεν· πάντες
Concil. Tom. 19.

dicunt amarum dulce, & dulce amarum : & ponunt lucem tenebras, & tenebras lucem, dicentes ita.

GREGORIVS EPISCOPVS legit.

His igitur a nobis cum omni districtione & diligentia decretis, definimus, aliam fidem nemini licere proferre, id est conscribere vel componere, aut sapere seu docere aliter. At vero qui ausi fuerint componere fidem aliam, vel proferre, aut docere, aut tradere his qui volunt reuerti ad agnitionem veritatis a quacumque heresi; aut nouitatem uocum, id est dictionis adinventionem, ad subuersionem presentium definitionum qua a nobis promulgata sunt, introduxerint: si quidem episcopi fuerint, vel clerici, alienos esse episcopos ab episcopatu, & clericos a clero: si vero monachi fuerint aut laici, anathematizari.

EPIPHANIVS DIACONVS legit.

Illusi ab indisciplinatione hæc ab egregiis patribus nostris extorserunt, ac veluti propria composuerunt. Propter quod & inanis & otiosus est sermo ipsorum, & nec responsione dignus.

GREGORIVS EPISCOPVS legit.

Diui imperatores Constantinus & Leo dixerunt: Dicat sancta & vniuersalis Synodus, si per consensum omnium sanctissimorum episcoporum definitio quæ nunc lecta est, promulgata sit.

Sancta Synodus exclamauit: Omnes ita credimus, omnes id ipsum sapimus; omnes consonanter & libenter subscripsimus, omnes
Aaaa ij

nes orthodoxe credimus, omnes intelligibiliter intelligibilem diuinitatem adoramus. Hac est fides apostolorum, hac est fides patrum, hac est fides orthodoxorum. Sic omnes seruientes Deo adorabant. Multos annos imperatorum. Luminaria pacis Domine custodiam Domine vitam illis. Leoni & Constantino aeterna memoria. Vos estis pax orbis terra: conseruet vos fides vestra. Christum honorificatis, ipse vos conseruabit. Orthodoxiam vos confirmastis. Piam Domine vitam eis. Absit inuidia ab imperio eorum. Deus custodiat imperium vestrum. Deus imperium vestrum pacificet. Vestra vita, orthodoxorum vita. Caelestis rex terrenos custodi: per vos vniuersalis ecclesia pacificata est. Vos luminaria orthodoxia estis. Luminaria orbis Domine conserua. Aeterna memoria Constantino & Leoni. Nouo Constantino piissimo imperatorum multos annos. A genere orthodoxum Domine custodi: piam Domine vitam ei: abscedat inuidia a regno eius. Piissima Augusta multos annos. Eam que pia, que orthodoxa est, Deus conseruet. Abscedat inuidia a regno vestro. Deus custodiat imperium vestrum, Deus pacificet regnum vestrum. Inconfusam in Christo dispensationem vos bene discreuistis. Inseparabilitatem duarum in Christo naturarum firmiter vos predicastis. Sanctorum & vniuersalium sex Conciliorum dogmata vos roborastis. Omnem idololatriam vos exterminastis. Magistros huiusmodi erroris vos publicastis. Contraria sentientes vos propalastis.

ὁρθόδοξως πιστεύομεν· πάντες νοεῶν τῆ νοεῶν θεότητα λατρεύοντες προσκυνοῦμεν. αὐτὴ ἡ πίστις τῶ ἀποστόλων, αὐτὴ ἡ πίστις τῶ πατέρων, αὐτὴ ἡ πίστις τῆς ὁρθόδοξων. οὕτω πάντες λατρεύοντες τῷ θεῷ προσκύνον. πολλὰ τὰ ἐπιτῆ βασιλείων. δισεβῆ κέελε ζωῶ αὐτοῖς. Λέοντι καὶ Κωνσταντίνῳ αἰωνία ἡ μνήμη. ἡμεῖς ἡ εἰρήνη τῆς οἰκουμένης. Φυλάξῃ ἡμᾶς ἡ πίστις ἡμῶν. (C) Χειρὸν πιμάτε, αὐτὸς ἡμᾶς φυλάξει· πλὴν ὁρθόδοξῶν ἡμεῖς ἐβεβαίωσατε. δισεβῆ κέελε ζωῶ αὐτοῖς. ἀπέσω φθόνος τῆς βασιλείας αὐτῆς. ὁ θεὸς φυλάξει τὸ κράτος ἡμῶν· ὁ θεὸς πλὴν βασιλείῳ ἡμῶν εἰρηνώσει· ἡ ἡμετέρα ζωὴ, τῶ ὁρθόδοξων ζωὴ, ἐπουρανίε βασιλεῦ ἁπλοῦς φύλαξον. δι' ἡμῶν ἡ οἰκουμένη ἐκκλησία εἰρηνώσεν. ἡμεῖς φωστῆρες τῆς ὁρθόδοξίας. ἁπλοῦς φωστῆρας τῆς οἰκουμένης κέελε φύλαξον. αἰωνία ἡ μνήμη Κωνσταντίνου ἔ Λέοντος. νέω Κωνσταντίνῳ τῷ δισεβεσάτω βασιλεῖ πολλὰ τὰ ἐπι. (C) ἀπὸ γένους ὁρθόδοξον κέελε φύλαξον· δισεβῆ κέελε ζωῶ αὐτῷ. ἀπέσω φθόνος τῆς βασιλείας αὐτῆς. τῆς δισεβεσάτης Αὐγούστης πολλὰ τὰ ἐπι. πλὴν δισεβῆ, πλὴν ὁρθόδοξων ὁ θεὸς φυλάξει. ἀπέσω φθόνος τῆς βασιλείας ἡμῶν. ὁ θεὸς φυλάξει τὸ κράτος ἡμῶν. ὁ θεὸς εἰρηνώσει πλὴν βασιλείῳ ἡμῶν. τὸ ἀσύλητον τῆς κτὴ χειρὸν οἰκονομίας ἡμεῖς διτυκρήνησατε· τὸ ἀδιαίρετον τῶ δύο τῆς Χριστοῦ φύσεων βεβαίως ἡμεῖς ἐκνήρυξατε. τὰ τῆς ἀγίων ἔ οἰκουμένηκων ἔξ σωόδων δόγματα ἡμεῖς ἐπεκυρώσατε. πᾶσαν εἰδωλολατρείαν ἡμεῖς ἔξηφάρισσατε. ἁπλοῦς διδασκαλίας τῆς πιαυτῆς πλάτης ἡμεῖς ἐδραμεβάσατε. ἁπλοῦς τὰ ἐνδυνά φρονήντας ἡμεῖς ἐσηλίβασατε.

ANNO CHRISTI 787. ΕΡΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ ΕΡΙPHANIVS DIACONVS legit.

Προσφωνήσαντες τοῖς βασιλεῦσι τὰ εἰωθότε, τῷ ψεύδους οἴσσει πλὴν ψυχὴν ἐκκαυθέντες, ὅς αὐτῆς τῆς τῆς διαβόλου μεθοδείας φέρονται, εἰπόντες· πᾶσαν εἰδωλολατρείαν ὑμεῖς ἔξηφανίσατε. εἶτε κεκώφωτο τὰ ὦτα ἡμῶν, μὴ ἀκοῦσαι τῆς ψυχροφθορῆς τῆς φωνῆς. μὴ ἐνδελέχῃς γὰρ, φησὶν ὁ παρορμητικὸς λόγος, γυναικὶ πόρνη. ὅ γὰρ σωτηριῶν δι τῆς οἰκονομίας λόγον λυμαῖαι βουλόμην, εἰς πᾶσαν βλασφημίαν ὑπεβόλη κατέδυσαν. Ἐπὶ περὶ τῶν πλὴν γοερῶν λυθῆναι εἰπωμῶν, ἢ ἂν πρὸς τῆς ἀγίου πνεύματος τῷ διαπιστώσει Δαβὶδ λέλεκται; ἰὸς ἀσπίδος ὑποπὰ χεῖλη αὐτῶν· τὰ φθῶ ἀνεωγμένῳ ὁ λάρυγγς αὐτῶν, καὶ τῆς γλώσσης αὐτῶν δολιοδοσῶν. ἐκείνη ἔαπέσπον ἐκ τῆς διαβουλίαν αὐτῶν, κριθέντες περὶ τῆς ῥυσαμῆναι ἡμᾶς τῆς πλάνης τῆς εἰδωλῶν Χειρὸς τῆς θεοῦ ἡμῶν. αὐτὸς γὰρ αὐτοεπιτελείει διὰ τῶν ἡμῶν σωτηρίαν ἀξιώσας γυνέσθαι, πᾶσαν εἰδωλολατρείαν ἔξηφανίσεν. ἔφη γὰρ διὰ τῆς προφήτου· ἰδοὺ ἡμέραι ἔρχονται, ἔξελείψω τὰ ὀνόματα τῆς εἰδωλῶν ἀπὸ τῆς γῆς, καὶ ἐκείνη ἔσται αὐτῶν μνηστῆρ. δὴλον ἡ προφητεία εἰς αὐτὸν ἀναφέρεται, καὶ οὐχ ὡς αὐτὸ ἐφίσηται, εἰς βασιλέων κράτος, ἀποστασίας ἑνὶ ἴδιον, τῶν πλὴν χεῖρ καὶ δωρεῶν ἐφῆοις προσπορεύειν. βοῶσιν ὁ Χριστιανοὶ ἐκ τῆς μεγαφωνοτάτου Ησαίου δρυσαμῶν οὐ πρόσθε, ἐκ ἀγγελος, ἀλλ' αὐτὸς ὁ κύριος ἔσωσεν ἡμᾶς. εἰ δέ, ὡς αὐτοὶ φασί, σύλλογος Ἰσραηλιτῶν καὶ πρεσβυτέρων καὶ βασιλέων

Pronuntiantes imperatoribus consueta, mendacii furoribus quasi facibus animam exardescere facientes, ex ipsa diaboli argumentatione loquuntur, dicentes; Omnem idololatriam vos exterminastis. Vtinam surdæ fierent aures nostræ, ne audirent corrumpentem animas vocem. Noli, inquit proverbialis sermo, assiduus esse cum muliere meretrice. Salutarem namque dispensationis rationem demoliri volentes, in omnem blasphemiam excessum deveniunt. Et quid ad hanc lugendam rabiem dicemus, nisi ea quæ a Spiritu sancto per David psalmographum prolata sunt? *Venenum aspidum sub labiis eorum; sepulcrum patens est guttur eorum; linguis suis dolose agebant.* Hinc & deciderunt a cogitationibus suis, iudicati a Christo Deo nostro, qui nos eripuit ab idolorum errore. Ipse enim homo perfectus propter salutem nostram fieri dignatus, omnem idololatriam exterminavit. Dixit enim per prophetam: *Ecce dies veniunt, & delebo nomina simulacrorum a terra, & iam non erit eorum memoria.* Certum ergo est quod prophetia in ipsum referatur, & non sicuti ipsi dixerunt, ad imperium principum. Apostasiæ quippe proprium est, hanc gratiam seu donum aliis* acquirere. Clamant Christiani ex magniuoco *Isaia potati: Non legatus, non angelus, sed ipse Dominus saluauit nos.* Si vero, ut ipsi fatentur, episcoporum collegium vel regum

imperium eruit nos ab errore idolorū, aberravit a veritate humanum genus; * & non saluantes, sed alterius magna extolentis est hoc credere saluum. Ab idolorum enim errore ac deceptione Christo Deo nostro eruente nos, ipsi magna extolunt, fatentes se redemptionem fecisse. O arrogantiam & amentiam! Frustrati quippe veritate, & mente ac sensibus excæcati sunt; propriisque coniecturis & phantasiis decepti, adulatione * intincti sunt: & aptas ac decentes declamare imperatoribus laudes recusantes, ea quæ in Christum Deum nostrum referuntur, eis deprompserunt: cum magis oporteret fortitudines horum edicere, contra hostes victorias, barbaricas subiectiones, quas in imaginibus & in parietibus in memoriam narrationis multi pinxerunt, & videntes ad amorem & zelum traxerunt: * subiiciendorum acquisitiones, consilia, trophæa, mundanos status, ciuiles ordinationes, ciuitatum directiones. Hæ sunt laude dignæ ac bonæ offerendæ imperatoribus famæ, per quas & omne quod subditum * esset eis, prouocaretur ad mentem. Porro linguas adhuc acutas habentes, & iram ac accusationem spirantes, in obscura luna * se putant sagittare rectos corde, dicentes ita.

* Gr. alio saluante hoc, & alio saluarum a se illud iactante.

* demeriti

* subiectionum conseruationem,

* est eis, prouocatur ad beneuolentiam.

* videntur sag.

κράτος ἐρύσσατο ἡμᾶς τῆς πλάνης τῆς εἰδῶλων, διελεύθη ὡς τῆς ἀληθείας τὸ ἀνθρώπινον γένος, ἀλλοῦ τοῦτο σώσαντος, ἔ' ἄλλου μεγαλαυχώτης τοῦτο διασώσασαυ. τῆς γὰρ εἰδῶλων πλάνης ἔ' ἀπάτης Χριστοῦ ἔ' Θεοῦ ἡμῶν ῥυσσάμενου ἡμᾶς, αὐτὸν μεγαλαυχῶσι τ' ὀπιλύρωσιν ποιήσασαυ. ὡ τῆς ἀλαζονείας ἔ' ὀρρωδίας, ἐκείνους γὰρ τ' ἀληθείας, Θεοῦ ἔ' πλὴν φρένα ἀπετυφλώσαν καὶ ταῖς οἰκείαις δοκίμοσι ἔ' φημισίαις, τῆ κολακίᾳ καταβαπτισθέντες ὡς ἐπιπλάιωται. ἔ' τὰ ἀρμόδια ἔ' πρέποντα ἀναγρῶν τῶν βασιλείων ἐγκώμα ἀπεσάμειροι, τὰ εἰς Χριστὸν Θεὸν ἡμῶν ἀναφερόμενα αἰπίς προσεφωνήκασιν. ἐδὲ μᾶλλον αὐτοῖς τὰς ἀνδρίας πύτων ἔ' ζειπεῖν, τὰς κτ' τ' πολέμων νίκαις, τὰς βαρβαρικὰς ὑποπλώσας, αἶ ἐν εἰκόσι ἔ' διατοίχοις εἰς μνήμην ἔ' ζηγήσεως πολλοὶ ἐπιλογηθήσαν, τῶν ὀρθῶν τὰς πύτων ἔ' ζῆλον ἔ' λκοντες: πλὴν τῶ ὑπὸ κῆρας ὡς ποίησιν, τὰς βουλας, τὰ ἔ' ζῆματα, τὰς κοσμικὰς συστάσας, τὰς πολιτικὰς καταστάσας, τὰς τῶν πόλεων ἐπανορθώσας, αὐτὰς ἀξιεπαίνετοι βασιλεῶσιν ὀφημίαι, αἶ πνεις κτ' πᾶν τὸ ὑπὸ κῆρον προσκαλυῶται εἰς ὀνοϊαν. τὰς γ' γλώσσας ἐπιπεδημένους ἔ' χοντες, ἔ' ἐμπνέοντες ὀργῆς ἔ' συκοφαντίας, ἐν σκοτομυλῆ δοκοδοκατεῖσθ' ὀν τῶν ὀδῶν τῆ καρδίᾳ, λέγοντες τὰδε.

GREGORIVS EPISCOPVS legit.

Germani, Georgii & Mansur, male opinionis virorum, sensum vos dissolulistis. Germano duplici sensu, & ligni cultori, anathema.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ἀνέγνω.

Γερμανοδ, Γεωργίου ἔ' Μανσοῦ τ' κακοδόξων φρόνημα ὑμεῖς διελύσατε. Γερμανῶ τῶ διγνώμα καὶ ξυλολάτρη ἀνάθεμα.

ANNO CHRISTI 787.

Γεωργίω τῷ ὁμόφρονι αὐτῷ, καὶ Φαλασευτῇ τῇ πατρικῶν διδασκαλιῶν, ἀνάθεμα.

Μανσοῦρ τῷ κακωνύμῳ καὶ σαρρακλιώφρονι, ἀνάθεμα.

Τῶ εἰκονολάτρῃ ἔ Φαλοσγραφέω Μανσοῦρ, ἀνάθεμα.

Τῶ τῆ Χρῆστοῦ ὑβρεστῇ ἔ Ἰππολύτῳ τῆ βασιλείας Μανσοῦρ, ἀνάθεμα.

Τῶ πῆς ἀσεβείας διδασκάλῳ καὶ ἄφρονητῷ πῆς θείας γραφῆς Μανσοῦρ, ἀνάθεμα.

Ἡ τριάς τῶν τρεῖς καθεύλει.

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ ἀνέγνω.

Εἴπω μὲν πρὸς πάντας τὰ τῆ προφήτου ὄψις πόρνης ἐχρῆτό σοι, ἀκήρατον πρὸς πάντας. ἔ ἤρ' ἐκείναι εἰς τὰ ἑαυτῶν ὀνειδίη, ἀγὰρ Ἰππολύτῳ ἐξέλωπιζόμενοι, τοὺς σεμνῶς βεβιωκότας μὴ κτερίζον εἰδάσαι. βδελύγμα ἤ ἀμύδρωτοὺς θεοσεβῆα. οὕτως ἔ οὗτοι χεῖλη ἔχοντες δόλια, ἐλάλησαν καὶ τῇ δικαίων ἀνομίῳ ἐν ἰσοεπιφανία καὶ ἔξουθενώσθ. ἀλλὰ κύριος ἐκρυψεν αὐτοὺς ἐν ἀποκρύφῳ ἔ πρὸς ὅπου αὐτῆ, ἔ ἀπὸ παραχρῆς αὐτῶν ἐσκέπασεν αὐτοὺς, καὶ ἀπὸ ἀπίστευτος τῆ γλωσσῶν αὐτῶν ἐρρύσατο αὐτοὺς, ὡς φασῆρες ἤ ἐν κόσμῳ διέλαμψαν, λόγον ζωῆς ἐπέχοντες. ἔ Γερμανοδιδύχ' ἐν τοῖς ἱεροῖς γραμμασιν ἀναπετραμμένον, καὶ ὡς Σαμουὴλ ἐκ βρέφοις τῷ θεῷ ἀναπετραμμένον, ἔ τ' ἑτασίων πατέρων ἐφάμιλλον· οὐ τῆς διαλογαῖς ἔξακολουθεῖν ἀνάγκαιον· διαβεβόλωται τὰ συζητήματα ἐν πάσῃ τῇ οἰκουμένῃ. αἱ ἤρ' ὑψώσθ τῆ θεοῦ ἐν τῷ λαφύρῳ αὐτῷ, καὶ ῥομφαῖαι δίστοιμοι ἐν τῆς χερσὶν αὐτῆ, ἀκονηζόμενοι κατὰ τῆ ἀπειθοῦ-

Georgio consentaneo eius, & falsario paternorum magisteriorum, anathema.

Mansur nequam nominis, & similia Sarracenis sentienti, anathema.

Imaginum seruitori & falsa scribenti Mansur, anathema.

Contumelioso in Christum, & insidiatori imperii Mansur, anathema.

Impietatis doctori & malo interpreti diuinae scripturae Mansur, anathema.

Trinitas tres istos deposuit.

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ legit.

Dicamus ad haec illud prophetae: *Facies meretricis facta est tibi, renuens erubescere ad omnes.* Etenim illae in sua opprobria & turpia studia venustatae, eos qui pudice viuunt, sublanare consueuerunt. Abominatio enim peccatoribus Dei cultus. Ita & isti labia habentes dolosa, locuti sunt contra iustos iniquitatem in superbia & contemptu. Sed Dominus abscondit eos in abdito vultus sui, & a conturbatione eorum contexit eos, & a contradictione linguarum ipsorum eruit eos. Ut luminaria enim in mundo luxerunt, verbum vitae continentes: Germanus videlicet, qui in sacris literis enutritus, & ut Samuel ab infantia Deo deputatus, atque sanctis patribus est confimilis comprobatus. Cuius sequi disputationes necessarium esse, conscripta eius affirmant * per vniuersum orbem. Exaltationes enim Dei in faucibus eius, & gladii ancipites in manibus eius, iaculati contra diffi-

Psal. 11.

** celebrata*

per

Psal. 149.

dentes ecclesiasticæ traditioni. Et Georgius patria Cyprius, qui euangelice * patrimonium venundans, & Christum Deum nostrum, qui dedit nobis normam dispensationem suam, imitans, non contendit, non clamavit: cum malediceretur, non maledicebat: cum pateretur, non comminabatur: percutienti se maxillam vertebat & alteram, angarianti se mille passus apponebat & duplum: tulit iugum a iuuentute sua, bonum arbitratus secundum prophetam singulariter sedere, & silere. Atque Ioannes qui ab eis iniuriöse Mansur appellatus est, quique dimissis omnibus Matthæum euangelistam æmulatus, Christū secutus est, maiores diuitias arbitratus thesauro quem in Arabia dereliquit, opprobriū Christi; & elegit potius affligi cum plebe Dei, quam temporalem voluptatem habere peccati. Ipse itaque crucem suam & Christi portans, & secutus eū, pro Christo ab oriente per Christum tubicinavit; non tolerabilem ducens vocum nouitatem, quæ diuerso fuerat modo facta, seu præuaricatricem factionem, rabadamque insaniam, quæ aduersus sanctam Dei catholicam ecclesiam erat armata. Sed hanc publicans, omnes exhortando & admonendo, cautos reddebat, ne adducerentur cum operantibus iniquitatem; quærens in ecclesiis antiquam legislationem teneri & pacificam constitutionem, quam Dominus discipulis * suis nominis sui vocabulum fortientibus donauit, dicens: *Pacem meam do vobis, pacem meam relinquo vobis.* His ergo reue-

* vitam infutuens

Thr. 3.

* Gr. in aliena f. regione facta,

* fuis tamquam infigne donauit, Ioan. 14.

παν τῆ ἐκκλησιαστικῆ παρὰ δόξῃ. Γεώργιος δὲ, οὗ Κύπρου ἡ πατρίς, διαβελικῶς τὸ βίον ἐμπολιθυσάμενος, Χριστὸν ὃν θεὸν ἡμῶν ὃν δόντα ἡμῖν ἕσπερον ἄμεινον πλεῖ οἰκονομίῳ αὐτῷ, μιμησάμενος, ἐκ ἤρεσεν, ἐκ ἐκράυασε δαιδουρόμενος ἐκ ἀντεροιδόρησε, πάσων ἐκ ἠπέλιψε, τῷ τύπῳ αὐτῶν εἰς πλεῖ σαχρόνα ἐξέφερε ἔτι πλεῖ ἄλλω, τῷ αἰγαράδοντι αὐτῶν μίλιον ἐν ποροσπίθῃ ἢ διπλάσιον ἦρε ὃν ζυγὸν ἐκ νεότητῳ αὐτῷ, ἀγαθὸν ἠησαμέρος ἐστὶν ὃν προφήτῳ κατὰ καταμύνας ἐσωπῆσαι. Ιωάννης δὲ, ὃς ἐστὶν ἀπὸν Ἰερουσαλῶν Μανσοῦρ ποροσηρόβιται, ἀφῆκε πάντα, Ματθαῖον ὃν διαβελιστὴν ζυλώσας, Χριστῷ ἠκολούθησε, μείζονα πλοδοπὸν ἠησαμέρος ἦν ἐν Αραβία θησαυροῦ ὃν οἰεδοισμὸν τῷ Χριστῷ καὶ εἰλέτο μάλλον συγκακουχίδαται τῷ λαῷ ἔθεο, ἢ ποροσκαιρον ἔχον ἀμύρας δόπλαισιν. αὐτῶς οὖν ὃν σωρὸν εἰαῖ ἔθε Χριστῷ ἔραμέρος, ἐκκολούθησας αὐτῷ, ἕσπερον Χριστῷ ἔθε Χριστῷ ἔθε ἀναπολής δια Χριστῷ ἐσαλπισε. μὴ φορητῶν ἠησομέρος πλεῖ ἐν ἄλλοδαπῇ γεροντῶν καινοφωνίῳ, ἔτι πλεῖ κτὶ τῆς ἀγίας τῆ θεοῦ καθεδικτικῆς ἐκκλησίας ἀθεσιμον συσκιβίλῳ λυσώδη μανίαν. ἀλλὰ τῶν τῶν θριαμβώσας, πάντας παραγνεπικῶς καὶ νουδιπτικῶς ἠσφαλίξτε, μὴ ἀπαρξίτωι μετὰ τῆν ἔργα ζυγιδίων πλεῖ ἀνομίαν. ζῆτῆν ἐν ἐκκλησίαις πλεῖ ἔραχίδα θεσιμοδεσίδα κρατῆδαται, καὶ πλεῖ εἰρηναίδα κατάστασιν, ἡ δὲ ὁ κύριος πῶς μαθητῶν αὐτῷ ὡς * γνάμενον τῆν τῶν ὀνόματι αὐτῷ κεκλημεθῶν ἐδορησατο, λέγων. εἰρηνίω τῷ ἐμῶν δίδωμι ἡμῖν, εἰρηνίω τῷ ἐμῶν ἀφίημι ἡμῖν. πούτων οὖν

ANNO CHRISTI 787.

* γνάμενον

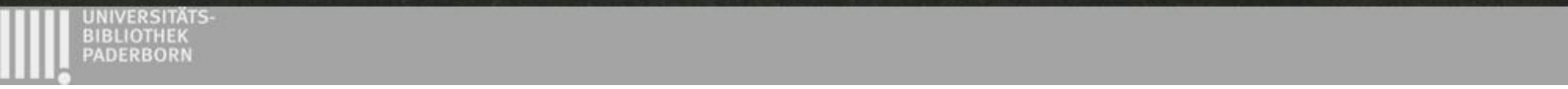
ANNO CHRISTI 787.

οὐδ' ἤν' ἀδελφίμων ἀνδρῶν καὶ ἀξίων πύσως οὕτως ἀναδιχθέντων ἐν τῇ καθολικῇ ἐκκλησίᾳ, πῆς ἡ παρὸς αὐτῶν ἐπαναστατικὴ συκοφαντία, καὶ οἶον φρενωδεσάτη, ἢ καὶ φέρειν πρὸς οὐ δυνάται; ὄντως ἀγνόημα ἠγνόησαν Ὁ παλαίπαροι, πῶ οἰκείαν γλώσσαν ἀζημίως ἀπογυμνώσαντες, Γερμανὸν Ὁ μισητόλον εὐτύω καὶ ἱερέα Χριστοῦ διγνώμονι καὶ ξυλολάτρῳ ὀνομάσαντες, ὡσαύτως καὶ Γεώργιον Ὁ καὶ Μωσοῦρ· ὁπότε οὐδὲ ἤν' ἐν πέλει πρὸς τοιοῦτον βλάσφημον τῶ ὁμοπίστῳ παροσέριπεν. Ὁ Ἑβραίων δὲ καὶ Ἀγαρηνῶν καὶ ἄλλων ἀπίστων ἐγκλησὶν τοιαύτῳ παρὲς τὸ θεοῦ τύπου τῆς σταυροῦ, καὶ ἤν' στήθῳ εἰκότων, Ὁ ἱεροῦ ἀναπεθεμένων τῶ θεῷ, πολλαχῶς Ὁ Χριστιανοὶ ἐνεκλήθησαν ἐπεὶ Χριστιανὸς ὁμοπίστῳ τοιαύτῳ ἐκλήσιν οὐδαμῶς παροσῆαζον. ἀλλὰ δὴ ἀρεστὸς ὁ δίκαιος τῶ ἀδίκῳ, ὡσαύτ' ὁ φελαμῶσιν ἢ ἴλιος, αὐτοὶ ἤν' δραπέτευσαντες διὰ τῆς ἀληθείας, Ὁ τῆς ἐκκλησιαστικοῦ θεσμοῦ ὄξωθέντες, παρὲς δόξαν τοῖς λευδοθηρήμασι καὶ τῆς λοιδορείας· Ὁ οὐδὲν ἔτηρον σωμαρῶσιν, ἢ κατηγορήσιν ἤν' Χριστιανῶν καὶ ἤν' ἑ θεοῦ ἱερέων, κατελεσιπένασι θεῶν ζῶντα Ὁ ἀληθινόν, Ὁ εἰκόσι λατρεῖν ἐπεσβόλοισιν πῆς Ὁ λωβητῆρες, ἀκρίτομυθοί τε Ὁ ἀμῶρπεπίς γινόμενοι. Ὁ πῆς ἤν' φοβουμένων Ὁ κύριον καὶ γαλῶντων οὐ πλατῶν αὐτῶν καταχέοι γέλωτα; ἢ μᾶλλον Ὁ συγνὸν πένθος παρὲς αὐτῶν καὶ νύκτα βαθεῖον παρὲς αὐτῶν αὐτῶν πῶ ἀσέβειον; Ὁ ἐπεὶ δὲ ἐφάρεται κακῶν καὶ Ὁ θεῶν ἀποστολῶν ὄντες, Ὁ ἐλίπον Ὁ ξερεωθήεις Ὁ ξερεωθήεις, τῆς αὐτῶν φλυαρείας

rendis viris & fide dignis taliter in ecclesia catholica demonstratis, quæ est aduersus eos infurgens accusatio, & quam hæc est horrenda, quam etiam ferre quis omnino non poterit? Vere ignorantiam ignorauerunt miserari, propriam linguâ inhoneste denudantes, Germanumq; mysticum sacrificatorem & sacerdotem Christi, duplici sensu & ligni seruitorem nominantes; similiter Georgium & Mansur: cum aliquando nec ex principibus quisquam talem blasphemiam ei qui vnus fidei secum erat, iniecerit: ab Hebræis autem & Agarenis, & aliis infidelibus querela tali tam super diuino typo crucis, quam super venerabilibus imaginibus & aliis sacris Deoque dicatis rebus, sæpe Christiani accusati sunt. Nam Christianus Christiano huiusmodi accusationem nullatenus intulit: sed inutilis est iustus iniusto, quemadmodum lippis oculis sol. Ipsi quippe fugientes a veritate, atque ab ecclesiastica lege repulsi, traditi sunt falsoquibus & maledictis; & nihil aliud colligunt, quam vt accusent Christianos & Domini sacerdotes, quasi dereliquerint Deum viuum & verum, atque iconis deseruiant: maledici quidam & læsi, multiloqui, & horum sectatores effecti. & quis timentium Deum, & deridentium non latum risum suum effundat: vel potius non tristi lamento induatur & nocte profunda super hac ipsorum impietate? Et quia cum sint inuentoires malorum secundum diuinum Apostolum, defecerunt scrutantes scrutinia, garrulitatibus eorum bene

* ἢ. ἢ. ἢ. πλάττει

* Gr. conuiciatores, locutores temerarii, & linguaces

valere fatentes, sufficienter Dei gratia ad perfectam destructionem vanarum cogitationum falsi nominis eorum scientiæ * consummantes, & cum veteribus hæresibus errorem inanis prauitatis ipsorum connumerantes, hunc excidimus gladio spiritus: age nunc instruamus animos audientium. Omnia ergo presentia sunt intelligentibus, & erecta his qui inueniunt scientiam, sicuti Prouerbiatori bene, nec non & veritati videtur. Sancta enim Dei catholica ecclesia ex diuersis & variis rebus eos qui sibi nati sunt, trahit ad poenitentiam & ad agnitionem mandatorum Dei custodiæ; & omnes sensus nostros festinat dirigere ad gloriam eius, qui est super omnia Deus; atque per auditum & visum correctionem facit, ipsa quæ gesta sunt, vultibus eorum qui accedunt, apponens. Quando namque ex auaritia & amore pecuniarum rapit quemquam, ostendit ei in imagine Matthæum, qui ex telonariis apostolus factus, auaritiæ furia derelicta Christum secutus est: & Zacchæum in sycomorum ascendentem, desiderantem Christum videre, ac ei repromittentem dimidiū substantiæ se præbere pauperibus, & si cui aliquid abstulit, reddere quadruplum: & fit ad custodiam conuersionis & iugem memoriam, imaginalium formationum continua visio, ne repedetur ad propriū vomitum. Rapuit rursus alium desiderio meretricio depresso; pudici Ioseph imaginem apponit, qui fornicationem abominans, & hanc pudicitia vincens, illud quod dicitur ad imaginem custodiuit,

* disputatione peracta,

Prou. 8.

Matth. 9.
Marc. 2.
Luc. 5.

Luc. 19.

Gen. 39.

ἐρράδως φερόντες, ἰκανὰ θεοῦ χελεῖν
πρὸς τελείαν ἀνάδηπνὴν τῆς ματαιῶν
λογισμῶν τῶν ψευδωνύμου αὐτῶν γνώ-
σεως ἀπορήσαντες, καὶ ταῖς παλαιαῖς ἀ-
ρέσεσι πλὴν πλάνην αὐτῶν ταύτην τῆς
* κενῆς φανλοῦντος συναριθμησάντες, * ἐπιτε
ἔξετέμοι μὲν τῆ μαχαίρα ἔξ πύματος
Φέρε * καδικετεύσασθαι τῆ ἀπροσμέ- * ἐπιτε
νων ἐστὶ νόας. πάντα οὖν ἐνώπια τῆς
συνιοδοῖ, καὶ ὀρθα τοῖς ἐλεουσι γινῶσι,
ὡς τῶ παραμομαστῆ καλῶς καὶ τῆ δλη-
θεῖα δοκεῖ. ἡ γὰρ ἀγία ἔξ θεοῦ καθολικὴ
ἐκκλησία ἐκ διαφόρων καὶ ποικίλων
παραματῶν ἐστὶ ἐν αὐτῇ γνηθύντας
ἐλκει πρὸς μετανοίαν ἐ ἑπιγινώσιν τῆ
τῆ ἐντολῶν ἔξ θεοῦ τῆ ῆσεως, καὶ πάσαι
ταῖς αἰδησῆς ἡμῶν ἀπειθῆ κακοδογῆν
πρὸς δόξαν τῆ ἐπὶ πάντων θεοῦ, ἐ δι
ἀκοῆς ἐ ὁρῆσεως τῆ ἐπανόρθωσιν ποιῆ-
ται, αὐτὰ τὰ παραματῆ ἐπὶ ὄψασ
τῆ πρὸς παραματῶν πρὸς τῆ ὄψασ
τῆ ἐκ πλεονεξίας ἐ φιλαργυρίας ἀ-
πάση πνὰ, ὑποδείκνυσιν αὐτῶ ἐν εἰκόνι
Ματθαῖον ἐκ τελωνῶν ὑποδοκῶν,
πλὴν τῆς φιλαργυρίας καὶ ἰδὲν κατε-
λιμπανῶτα, καὶ Χελεῖν ἀκολουθοῦν-
τα Ζακχαῖον ἐπὶ συκομορέαν ἀνερχ-
όμενον, ποδοῦντα Χελεῖν ἰδῆν, καὶ αὐτῶ
συντασόμενον τὰ ἡμισὶ τῆ ὑποαρχ-
ων ἀφῆξεν πτωχοῖς, ἐ εἰ πνὸς π ἐσυ-
κοφανῆσεν, ὑποδοκῶντα τῆ ἀπλάσιον
ἐ γίνεται πρὸς φυλακῆν τῆς ἐπιπρο-
φῆς καὶ διλυκῆ μνημῆν ἡ τῆ εἰκονικῶν
ὑποτυπώσεων συνεχῆς δῆα, πρὸς τῆ μὴ
παλινδρομῆσαι εἰς ἐ ἰδῆν ἐμεπον. ἡρ-
πασεν ἐ τῆ ὄψασ ἐ ἔσθ π πορνικῶ κα-
τεχόμενον, Ἰωσήφ ἔξ σὺφρονος πλὴν εἰ-
κονα πρὸς τῆσιν ὁς πλὴν πορνείου βδελ-
λυξάμενος, ἐ τῆ σωφροσύνη ταύτην
νικῆσας, τῆ κατῆ εἰκὼνα διεφυλαξάτω,

ANNO
CHRISTI
757.

* ἐπιτε
τῆ ἐπι
τῆ ἐπι

ANNO
CHRISTI
787.

οὐ μέτοχοι γίνονται **Θ** τῆς ἐρασίης.
πάλιν ἐπέφθι τὴν μακαρίαν Σωσαν-
ναν αἰαπίησι σωφροσιῶν κοσμηθῆναι
καὶ χεῖρας ἐκτείνουσαν, τὴν δὲ ὑψίς
βοήθειαν Ἰπικαλουμῆν. **Ε** Δαμιήλ
κρίτῃ προκεδήμῃ, **Ε** τῶν τῶν δὲ Ζα-
ρουμῆρον ἐκ χερῶν πρεσβυτέρων ἀνό-
μων. **Ε** γίνεται τῆς εἰκονικῆς ἐπιλογα-
φίας ἡ μνήμη πατρὸς Φυλακῆν σωφρο-
νος βίου, ἡρπασε **Θ** ἐν τρυφῇ **Β** βίον
δαπανήσαντα, **Ε** μαλακοῖς ἱματίοις ἡμ-
φιεσμένον, **Ε** ἀ χερὶ τοῖς πένησι ᾤρε-
χῆν, ἐν ποταμῶν ἐδάσει καταναλί-
σκοντα, καὶ τὸ ἀβροδιαίτον ζωῶν ἀσπα-
σάμῃρον. δὴνύει ἀπὸ **Θ** Ηλίου μη-
λατῆν ἡμφιεσμένον, καὶ τῆ ἀντάρκει
Ἰσοφῆ ἐπὶ κούμῃρον. **Ε** Ἰωάννην τεί-
χας καμήλου ἐν δευμῆρον, καὶ ἀγρίω
μέλιτι πρεφόμῃρον, **Θ** δὲ Χερσὸν δα-
κτύλῳ δὴνύοντα, καὶ προδιαζάφοντα
ἀφρὴν τὴν ἀμδρῆαν ἔκ κοσμοῦ. σὺ τού-
τοις καὶ **Β** μέγαν Βασίλειον, ἀσκητῆν τε
Ε μοναζόντων πλήθος κατεσκληκότων
τῶ σώματι. διὰ τὸ μὴ ἐκτεπέδαι **Θ**
λόγον, ὀλίγων μνήμῳ ποιησάμῃροι, τὰ
λοιπὰ ἐπαφήκαμῃ τῶν ἀκροαμῃροις
ἐρεωσῶν. ἐξμῃρον γὰρ πᾶσαν τὴν ἔδαι-
γελίου διήγησιν ἀνάσηλογραφομέ-
νῳ, καὶ εἰς μνήμῳ θεοῦ ἡμᾶς ἀγρουσαν,
καὶ χαρὰς ἡμᾶς ἐμππλάσαν. τούτων
γὰρ ἐπὶ ὄψειν ἡμῖν προκειμῃρων, καρ-
διά φοβομῃρων **Β** κύρον δὲ φραί-
νετα, θάλλει παρῶσωπον, ψυχὴ ἀδυ-
μοδσα εἰς διδυμία μετὰ πεποιήτα, καὶ
ἄλλῃ μὲν ἔδοπατῃρος Δαβίδ ἐμνή-
διῳ τῶ θεοῦ, καὶ δὲ φραίνῃ. μνήμῳ
οὖν θεοῦ δὲ ἀπάν παντοτε ἔχμῃρον. ἡ γὰρ
ἀνάγνωσις ἐδὲ ὅτε καὶ ἐλλείπει ἀδεαξ ἐν
τῶν σεπλοῖς ναοῖς ἢ ἔκονικῇ ἀνάπῃρω-
σις ἐατέρας **Ε** πρῶτῃ καὶ μεσημβείας, ὡς

Concil. Tom. 19.

cuius participes efficiuntur qui hanc dilexerunt. Iterum alibi beatam Sufannam proponit pudicitia ornatam, & manibus extensis adiutorium ab excelfo inuocantem, & Danielem iudicem praesidentem, & hanc e-ruentem de manibus seniorum iniquorum: & fit imaginalis titulationis memoria ad custodiam pudicæ vitæ. Rapuit in deliciis substantiam suam consumentem, & mollibus vestimentis vestitum, quæ oportet egenis præbere, in talibus vestibus expendentem, & delicatam vitam amplectentem; & ostendit ei Eliam melote amictum, & Ioannem pilis cameli indutum, & agrestis melle nutritum, Christumque digito demonstrantem, & profitentem hunc tollere peccatum mundi. Cum his etiam magnum Basiliū, atque ascetarum & monachorū multitudinem, corpore arefactorum. Ne vero extedamus sermonem, paucorum mentionem facientes, reliqua dimisimus audientibus perscrutanda. Habemus enim omnem euangelii narrationem depictam, & ad recordationem Dei nos adducentem, & gaudio nos replentem. His enim vultibus nostris appositis, cor timentium Dominum lætificatur, floret facies, anima tædio affecta in alacritatem transfertur, & pfallit vna cum Dei patre Dauid: Memor fui Dei, & delectatus sum. Memoriam ergo Dei per eos semper habemus. Lectio enim minus nonnunquam recitatur in venerabilibus templis, imaginalis vero formatio vesperæ, mane & meridie tamquā in

Dan. 13.

Matth. 3.

Marc. 1.

Psalm. 76.

Bbbb ij

eis stabilita, narrat nobis & annuntiat veritatem gestorum. Suscipiamus ergo traditionem ecclesiæ, honoremus legislationem; ne scrutemur piam & legitimam consuetudinem, ne curiose agamus aduersus antiqua iura. Omne quippe quod in commemorationem Dei * conditur, acceptum est illi. Qui vero præter hanc traditionem efficiuntur, cuius participes facti sunt omnes qui germane filiorum adoptionem receperunt in catholica ecclesiâ, merito nothi sunt, & non filii. Itaque sentiamus bonum & optimum esse, venerabilium imaginum positionem in ecclesiâ fieri, & spiritualiter reduci per has ad principalium suorum memoriam, atque istas propter earumdem honorificentiam & salutare & amplecti, ac debitam adorationem impendere. Siue ergo alicui sit salutationem gratum vocare, siue adorationem (hoc ipsum enim est utrumque; nisi forte quis adorationem quæ secundum latrariam exhibetur, intelligat: alia enim est hæc, ut multipliciter est ostensum) tantum dignus is qui accedit, sit adoratione. At si non fuerit dignus, purificetur primum, & ita demum accedat ad imaginalem venerabilem formam. Nec instantia satanica sit erga adorationem earum, neque formido iniquæ suspicionis habens occasionem: quia si accessero imaginem hanc salutaturus, inuenior latrariam quæ in spiritu est, huic impendere. Absit suspicio hæc. Impugnatores enim Dei atque vaniloqui serpentem imitantes, hæc garrulis linguis effantur. Etenim ipse accedens mulieri susurravit mendaciter: Quid,

*dicatur,

ἐν αὐτοῖς καθιδρυμένη, δικεῖται ἡμῖν ἔργα ἀγγέλλει τὴν τῆς παλαιᾶς ἀποστολικῆς ἐκκλησίας, πηλοῦ τὴν δεσμοδεσίαν· μὴ ἀεργασώμεθα τὴν βίση ἔνδεσμον σωήθειαν· μὴ πολυπραγμονήσωμεν τὰ ἕργα δίκαια. πάντες γὰρ εἰς ἀγάπην ἔδεον ἀναπέταται, ὁποῦν ἀπὸ αὐτῶν. (1) δὲ ἐκ τῶν γεννηθῆναι τῆς παλαιᾶς δεσμοδεσίας, ἡς μέτροι γενέσασιν πάντες (2) γνησίως ὑποθέτοντες ἐν τῇ καθολικῇ ἐκκλησίᾳ, ἀερόδοιοι εἶσι, ἔσυχ ὑοί. ἐκουὶ ἀδελφώμεθα ὅτι καὶ καλῶς ἔστ) τὴν τῆς σεπτικῶν εἰκόνων ἀνάδειξιν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, καὶ πνευματικῶς δι' αὐτῶν ἀνάγειται ὅτι τὴν τῆς παλαιᾶς ἀποστολικῆς ἀγάπης, ἔσυχ τῶν ἀποστολικῶν ἀγαθῶν, ἔσυχ τῶν ἀποστολικῶν ἀγαθῶν, καὶ ἀγαθῶν ἔσυχ ἀγαθῶν, καὶ τὴν ὀφειλομένην προσκύνησιν ὁπονεῖται. εἶτε οὐκ ἀσασμὸν πνεῦστο φίλον καλεῖν ἢ προσκύνησιν· ταυτὴν γὰρ ἀμφότερα, εἰ μὴ ποὺ τὴν καὶ λατρείαν προσκύνησιν πνεῦστον ἔσυχ ἀλλὰ γὰρ αὐτῆ, ὡς πολλαχῶς δέδεικται· μὴ (3) ἀξίος ὁ προσερχόμενος ἔσυχ τῆς προσκύνησεως. εἰ δὲ ἐκ ἀξίος, καθαρῶν τῶν προσκύνῃ, ἔσυχ οὕτως προσελθῆται τῇ εἰκονικῇ σεπτικῇ ἀναπύσει, μὴ ἐσασισ σατανικῇ εἶη ἀπὸ τῶν ἀποστολικῶν προσκύνῃ, μὴ τε δόλια ὑπονοίας ἐχρυσαι ἀσασμὸν πνεῦστον· ὅτι εἰ προσελθῆται τῇ εἰκονικῇ, ταυτὴν ἀσασμὸν, βέλοκομα τὴν ἐν πνεύματι λατρείαν αὐτῆ προσκύνῃ. ἀπὸ τῆς ὑπονοίας ταυτῆς, δεομάχοι ἔσυχ κενολόγοι (4) ὀφινμοῦμοι, ταυτὰ γλωσσολογοῦσι. ἔσυχ αὐτῶν τῇ γυναικὶ προσελθῶν ἐμδύσει

ANNO
CHRISTI
747.

ANNO
CHRISTI
787.

Ψευδολογίας · ἢ εἶπεν ὁ θεός ; διὰ
παντὸς ξύλου τῆς ἐν τῷ παραδείσῳ
βροσάσθαι φάγη, διὰ δὲ τῆς ξύλου τῆς ἐν
μέσῳ τῆς παραδείσου, οὐ φάγετε ἀπ'
αὐτῆς. οὕτως καὶ οὗτοι τὰς ἐπιλυδριώδεις
καρδίας Ἰσαπατωσίν, λέγοντες, ὅτι ὁ
προσωπικῶν εἰκόνα τῆς κυρίου, ἢ τῆς
ἀρχαίου δεσποίνης ἡμῶν καὶ ἀληθῶς
θεοτόκου, ἢ ἀγίων ἀγγέλων, ἢ πνοῆς τῆς
ἀγίων, πῶς ἐν πνεύματι λατρείαν ταύ-
τη προσφέρει. μὴ ἀπατηθῶμεν οὐκ
τῷ λόγῳ αὐτῶν Ἰσραηλῆσις & Ἰσραή-
φασιν τῆς διαβόλου αὐτῆ. ὁ θεολόγος
Γρηγόριος ἀναγράφει τοῦτο τὸ μύθευ-
μα, ὡς ἀκαλόγητος πᾶσιν ἡμῖν πῶς
Βηθλεὲμ σεβάσθη, καὶ πῶς φάτνι
προσωπικῶν. οὐκ οὐκ δὲ & Μα-
ξιμος ὁ ἀσίδιμος, οὗ ἔπαινος ἐν πάσαις
ταῖς ἐκκλησίαις, ἠνίκά μετὰ πινῶν ἀν-
δρῶν διαλεγόμενος πρὸς ἐκκλησιαστι-
κῶν πραγμάτων, θεῖον τύπον τῆς τιμίου
σαυροῦ, ἀγίου διατέλειον καὶ σεπτικῶν εἰ-
κόνα προστάτων εἰς μέσον ἀγαθῶν, καὶ
ταῦτα εἰπὴν βεβαίως τῆς λαληθέντων
οὐκ αὐτοῖς ἠσπίστατο. ὁ δὲ τῆς ἀθανά-
σίας ἐπιόντος τρανότατα ἡμῖν διαγο-
ρᾶς ἐν τῇ πρὸς Μαρκελλίνον ἐπιστο-
λῇ, ἡὲν προσέταξεν ἐν τῇ βίβλῳ τῆς ἐρ-
μιλικίας τῆς ψαλμῶν, οὕτως λέγων·
πῶς βίβλον τῆς ψαλμῶν λαμβάνων,
τὰς μὲν πρὸς τῆς σωτήρος προφητείας
συνήδως ἐν ταῖς ἀλλαγῶν γραφῶν δαυ-
μάων καὶ προσωπικῶν διεξέρχεται. ὁ-
ρᾶς; τὰς τῆς σωτήρος προφητείας ὁ δε-
σπότης πατὴρ προσικνεῖν ἡμῖν ὡς ἀ-
καλόγηται. & εἰ ταύτας δισεβῆς προσ-
ικνεῖν, πόσω γε μάλλον τὰς ἐκβάσεις
τῆς προφητικῶν ἐμφάσεων ἐν εἰκόνι
ὁρῶντας ἀναγκαῖον ἔστι προσικνεῖν; ἔ-
χῃ δὲ ἢ προφητεία· ἰδοὺ ἢ ὡς ἔδενος ἐν

perhibens, dixit Deus? ex om-
ni ligno quod est in paradiso,
comedes: de ligno autem quod
est in medio paradisi, non come-
detis. Ita & isti effeminata cor-
da seducunt, dicentes: Quia qui
adorat imaginem Domini, aut
intemeratae dominae nostrae ac
vere genitricis Dei, vel sancto-
rum angelorum, aut cuiusquam
sanctorum, latrariam quae in spi-
ritu est, huic offert. Ne decipia-
mur ergo sermone ipsorum: ad-
monitio enim & prava diaboli
est haec assertio. Nam & theo-
logus Gregorius hanc destruit
fabulationem, omnibus nobis
iubens, cum dicit: Bethlehem
cole, praesepe adora. Cum hoc
autem & Maximus memoran-
dus, cuius laus in omnibus est
ecclesiis, dum cum viris quibus-
dam de ecclesiasticis negotiis
disputaret, diuinum precio-
sae crucis typum, sanctum euan-
gelium & venerandam iconam
praecipit in medium afferri, &
haec cum illis ad certitudinem
eorum quae dicta sunt, saluta-
uit. Athanasius autem, qui ab
immortalitate nomen accepit,
expressius nobis annuntiat in
epistola ad Marcellinum missa,
quam praordinavit in codice
interpretationis psalmodum, ita
dicens: Libro psalmodum quis
accepto, * Saluatoris quidem
prophetias consuete sicut in a-
liis scripturis admirans & ado-
rans * egreditur. Videtne qua-
liter prophetias egregius pater
adorare nobis iubeat? Et si has
pium est adorare, quanto magis
prouentus prophetiarum asser-
tionum in imagine visos neces-
sarium est adorare? habet enim
prophetia: *Ecce virgo in utero* Isa. 7.

Gen. 3.

Orat. de
nat. Dom.

* Gr. de sal-
uatore

* prosequi-
tur.

habebit, & pariet filium. Hanc ergo prophetiam in imagine nos videntes, id est virginem cum amplexatē quem peperit, quomodo sufferemus, quo minus adoremus & salutemus? Quis in eruditus mente differre audeat ad huiusmodi salutationem? Dignos nosmetipfos adoratione faciamus, ne accedentes indigne

* Ozam pœnam incidamus. Ipse quippe tangens arcam, eadem hora periit, indigne approprians illi. Quamquam & ipsa diuersis figuris variata, & ex lignis constructa fuerit, quemadmodum & imaginum factura. Porro hi qui dicunt imaginales formationes sufficere in commemorationem tantum haberi, & non etiam ad salutationem, vnum recipientes, alterum reprobantes, per hoc * prauī quidam, partimque mendaces & partim veraces demonstrantur: alias quidem vera confitentes, & alias * deprauantes. Et o insensibilitatem horum! Ergo qui aliquando eramus orthodoxi ac veritatis calumniatores, nunc harum efficiamur aduocatores; & pro reprobatione ecclesiasticarum traditionum petamus veniam peccatorum. In omnibus his mandata custodiamus per ea quæ præcepta sunt: ambulemus prophetica vocem audientes, quæ dicit: Si * annuntiauerit tibi homo, quid bonum, aut quid requirat Dominus abs te, quam ut facias iudicium, & diligas misericordiam, & paratus sis ambulare cum Domino Deo tuo? Super hæc furorem sopiamus, linguam refrenemus, mendacio ac turpiloquio, & maledicto * retinētes. Oculum

γαστρι ἐξεί, καὶ τέξεται υἱόν. ταῦτ' αὖ οὐ πλὴν προφητεῖα ἐν εἰκόνι ἡμεῖς ὁρῶντες, ἥτοι πλὴν παρθένον ἀγκαλιζομένην ὃν ἔτεκεν, πῶς ὑπομένωμεν μὴ προσκυνεῖν καὶ ἀσπάζεσθαι; τίς ἀπίθρευτος ὁ νοῦν ἀβάλα ἐδὲ τολμήσῃε πρὸς τὸ ποιοῦν ἀσπασμόν; ἀξίους οὐκ ἑαυτῶν ποιήσωμεν τῆς προσκυνήσεως, ἵνα μὴ προσελθόντες ἀνάξιός, τῶ * Ὁ ἢ πλὴν πτωχῶν πεισώμεθα. αὐτὸς γὰρ προσλαύσας τῆς κίβωτοῦ, αὐθάρρον ἀπέλειθε, ἀνάξιός αὐτῆ προσεβήσας· καὶ τοι γὰρ καὶ αὐτῆς διαφόροις μορφαῖς πεπωκίμηνος, & ἐκξύλων κατεσκευασμένης, κατὰ τῆ καὶ τῆ εἰκόνων ποίησις. ὁ δὲ γὰρ δεκτεῖται λέγοντες τὰς εἰκονικὰς ἀνατυπώσεις εἰς ἀνάμνησιν μόνον ἔχον, καὶ οὐκ εἰς ἀσπασμόν, τὸ μὲν δὲ ποδὲρ μὲν, τὸ δὲ ἀδεπώτες, ἡμίφωλοι ἴνες καὶ ψευδαλήθεις δόποδὲ κινώται, ἀλλοθι μὲν ὁμολογησώμετες τὸ δόξαι, ἐπεσοθὶ δὲ φωλιζόντες, καὶ ὡ τῆς πύτων παραφροσύνης. ἐποῦ ὅτε ποτε κατήγοροι τῆς ὀρθοδοξίας καὶ διηδεύας, νυνὶ σωτήγοροι πύτων γινώμεθα· καὶ ὑπὲρ τῆς ἀδεπώσεως τῆς ἐκκλησιαστικῶν παραδόσεων ἀηπισώμεθα συγγνώμην τῆ ἀμδρτήματος. ὅππῃ πᾶσι πύτοις τὰς ἐντολάς φυλαξώμεν διὰ τῆς προσημασίαν· ὁ δὲ ὑπωμῆν πλὴν προφητικῶ φωνῶν ἐνωπίζομεν πλὴν λέγουσαν· εἰ ἀγγέλι σοι ἀύθεσπε, πὶ καλόν, ἢ πὶ κῆλε· ἐκζητῆ παρὰ σοῦ, δὴ ἢ τῆ ποιεῖν κρῖμα, καὶ ἀγαπᾶν ἔλεον, καὶ ἐτοιμον εἶναι τῆς ποβέεσθαι μὲ κῆλου τῆ θεοῦ σου πρὸς πύτοις θυμὸν κατενώσσωμεν, γλώσσαν χαλινώσσωμεν, ψεύδεις, ἀγρολογίας τε καὶ λοιδορίας ἀπέχεσθαι. ὀφθαλμὸν

* in Ozam 2. Reg. 6.

* Gr. femi-prauī

* i. vituperantes.

Mich. 6. * annuntiatum est o homo,

* abstinētes.

ANNO
 CHRISTI
 787.

σωφρονισμῶν· γαστέρα παιδαγωγί-
 σωμῶν· τῆ ψαλμοδία καὶ τῆ προσευ-
 χῆ παροικητήριων· ἐν πάσι τοῖς
 δεδωρημένοις ἡμῖν παρὰ Θεοῦ ὠχα-
 ριστήσιον· ὄρκω μὴ ἐδίσσωμεν τὸ σῶ-
 μα ἡμῶν, ἀλλὰ τῆς κωδικῆς Φωνῆς
 ἀκούσωμεν λεγουσῆς· ἐγὼ δὲ λέγω
 ὑμῖν, μὴ ὁμόσαι ὄρκους. δόξα αὐτῷ πατρί-
 σωμῶν πῶς κέτω μέρουσαν· τὸ μέγιστον
 πάντων τῆς ἀγαθῶν, ὅτι ἐλεῖτε πῶς
 ἀγαπῆν ὁπίσσωμεθα, καὶ πάντῃ
 φόβῳ Θεοῦ σωζόμενίω· χωρὶς
 τῆς φόβου Θεοῦ ἀγάπης ἀδόκιμος. ἐπεὶ
 καὶ Ἰωσαφάτ ἐφιλιότο τῷ Αχαάβ·
 ἀλλ' ἦκουσεν εἰ ἀμάρτωρ σὺ φιλιό-
 ζεις, εἰ μισοῦμεν ἑσὺ κωδὶς σὺ βοη-
 θεῖς; μὴ οὐκ φόβου Θεοῦ πάντα ποιῶ-
 μεν, ὅσα τοῦτο καὶ τὰς προσβείας
 τῆς τε ἀρχαίου δεσποίνης ἡμῶν, φύσι
 Θεοτόκου ἀειπαρθένου Μαρίας, τῆς ἀ-
 γίων ἀγγέλων, καὶ πάντων τῆς ἀγίων·
 ἀσπαζόμενοι καὶ τὰ σεβάσματα ἀπὸν
 λείψανα, πρὸς τὸ μετέχειν ἡμᾶς τῆς
 αὐτῶν ἀγιότητος. οὕτω γὰρ κλειροποιή-
 μεν εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν ἐν Χριστῷ
 Ἰησοῦ τῷ κωδὶ ἡμῶν· ὃ πρὸς δό-
 ξα, κράτος, λατρεία σὺ τῷ πατρὶ &
 τῷ ἀγίῳ πνεύματι, νῦν καὶ αἰεὶ & εἰς
 τῶν αἰῶνας τῆς αἰῶνων. ἀμήν.

temperemus, ventrem erudia-
 mus, psalmodiæ ac orationi in-
 stemus, in omnibus a Deo datis
 nobis gratias agamus, iuramen-
 to ne assuetum os nostrum fa-
 ciamus, sed dominicam vocem
 audiamus dicentem: *Ego autem* *Math. 5.*
dico vobis, nolite iurare omnino.
 Gloriam conculemus, quæ de-
 orsum iacet: maximū omnium
 bonorum, misericordiam & car-
 itatem arripiamus, & hanc tim-
 ore quippe Dei caritas repro-
 ba est. Nam & Iosaphat amicus
 erat cum Achab, sed audiuit: *Si* *2. Par. 19.*
peccatori tu amicitia iungeris, si
odio habito a Domino tu auxilia-
beris? Ergo cum timore Dei om-
 nia faciamus, expetentes etiam
 intercessionem intemeratæ do-
 minæ nostræ & natura Dei ge-
 nitricis semper virginis Mariæ,
 atque sanctorum angelorum, &
 simul omnium sanctorum: salu-
 tantes quoque colendas eorum
 reliquias, vt eorum sanctitatis
 participes simus. Sic enim per-
 fecti erimus ad omne opus bo-
 num in Christo Iesu Domino
 nostro: quem decet gloria, im-
 perium, latria cum Patre & Spi-
 ritu sancto, nunc & semper & in
 sæcula sæculorum. Amen.

ΠΡΑΞΙΣ ΕΒΔΟΜΗ.

ACTIO SEPTIMA.

ΕΝ ὀνόματι τῆς κωδίου & δεσπο-
 τῆς Ἰησοῦ Χριστοῦ τῆς ἀληθινοῦ Θεοῦ ἡ-
 μῶν βασιλείας τῆς ὠσεβειστῶν καὶ φι-
 λοχρίτων ἡμῶν δεσποτῆς Κωνσταντίνου
 καὶ Εἰρηνῆς τῆς Θεοτόκου ἀειπαρθένου·
 ἐπις ὀγδοῦ τῆς αὐτῶν ἰσαρείας, πρὸ
 τελευτῶν εἰδῶν Οκτωβριῶν, ἰνδικτιῶ-
 νος ια'.

IN nomine Domini & domi-
 natoris Iesu Christi veri Dei
 nostri. Imperii piissimorum &
 amicorum Christi dominorum
 nostrorum Constantini & Ire-
 næ Deo redimitæ matris eius;
 anno octavo consulatus eorum,
 tertio Iduum Octobriarum, in-
 dictione XI.